CHIROMANȚIE

„MIC „TRATAT" DE

Mîna este nu numai terminația brațului, ci și cea mai sofisticată dintre unelte. Ea prinde, reține, mîngîie, rănește, dă. ... Puține activități se pot petrece fără ea. Acest „apendice" atît de important însoțește de asemenea vorbele noastre și uneori trădează chiar dispoziția noastră, fiind un complice al personalității.

Morfologia mîinii deține mai multe secrete ale sufletului decît chiar trăsăturile fetii. Descifrarea personalității și a capacității de a înfrunta viața prin cunoașterea mîinilor, este o disciplină serioasă și se numește chirologie și nu trebuie confundată cu chiromanția. Chirologia o disciplină care ține mai curînd de hologie. „Palma, degetul mare și cel degete formează cele trei părți ale nii" explică Michele Bouillon și P. Roujllier, autorii unei lucrări d morfochirologie. Fiecare dintre părți trimite la o structură mer pentru palmă zona instinctivă, p degetul mare zona afectivă, iar p celelalte degete zona conștiinței.

O personalitate armonioasă se tr în principiu printr-un echilibru al tor părți.

Forțele și slăbiciunile, aptitudinil chiar anumite probleme de sănătate delează dezvoltarea mîinilor.

Mîna „normală" este de culoare caldă, atestînd o bună circulație a lui și a energiei, o stare bună a pe nei. O mînă de culoare albă sau re atingere, exprimă introversiune, em tate și uneori o cauză patologică, exemplu anemia, ar putea fi cauza tor semne. Mîna roșie sau caldă pe sesizarea unui temperament nu nea coleric, dar o ființă dotată pentru „s buri" cu celălalt, gata să reacți Contactul cu o mînă dură se traduce tonicitatea constituției, în timp ce o suplețe este însoțită de receptiv uneori chiar de pasivitate. Există și uscate, semn distinctiv pentru intelec Mîinile umede, sînt expresia unor tivități extreme.

În evoluția mîinii, arta morfochiro lui constă în studierea fiecăruj d din porțiunile mîinii și în determi relativei importanțe. **O palmă pătra** dică un spirit practic și de sinteză, nu lipsește facultatea de organizare formă alungită și dreptunghiulară, p trădează emotivitatea, tendința de flecta asupra evenimentelor și a ar în vederea unui răspuns. Dacă măr palmei domină asupra părților n favorizează mișcarea, capacitatea de întreprinzător, dar și o anumită în litate emoțională.

● **Ce spun chirologii ?**

De mărimea degetului mare de acceptarea structurii lumii exter Dacă e lung și voluminos marchează personalitate puternică, sociabilă și autoritară. Dacă e scurt și fragil, as o personalitate mai fantezistă, care ceptă cu greu alte opinii. Și implan degetului mare joacă un rol impor Plasat mai „jos" dezvăluie reținere obiectivitatea, în timp ce plasat mai conturează o personalitate deschisă dinamică.

Celelalte degete sînt instrumente d

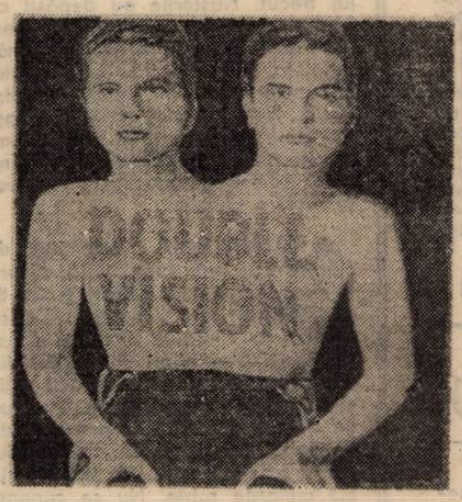

ROCK-STARUL CU DOUĂ CAPETE

E.K. Lüdolter este un tînăr din Austria care s-a născut cu două capete. În pofida acestui lucru el este un apreciat cîntăreț. Fetele sînt moarte după el pentru că este frumos, cîntă la ghitară și este un rock-star. În lumea artistică este cunoscut sub pseudonimul de „Double vision". Concertele lui s-au bucurat și se bucură de mare succes în diferite țări ale lumii. Numai în acest an a cîștigat un milion de dolari din concerte și imprimări de discuri.

Erich Kalr Lüdolter, în vîrstă de 28 de ani, declară că își datorează în mare parte popularitatea artistică admiratoarelor sale.

„Primesc de la fete o mulțime de cereri în căsătorie — povestește el în discuțiile cu ziariștii. Cîndva o să fac și eu o alegere, o să-mi întemeiez o familie și cred că vom fi fericiți".

Erich și Karl au venit pe lume în anul 1963 în familia unui polițist din orașul austriac Wolfsberg. Medicii au explicat acest fenomen prin extrem de rara întîmplare cînd gemenii proveniți dintr-un singur ovul nu se despart în pîntecul mamei. Neobișnuit este și faptul că ei au supraviețuit, că se dezvoltă absolut normal și că se simt foarte bine.

La început Lüdolter a fost prezentat în spectacolele de circ ca ceva ieșit din comun. Apoi la vîrsta de 14 ani a învățat să cînte la ghitară și a început să dea reprezentanții cîntînd pe două voci. „Duetul" cu părul castaniu a atras atenția adolescentelor, bucurîndu-se de mare succes.

„Nu a fost întotdeauna așa — povestește Erich sau capul din stînga și Karl sau capul din dreapta, ziariștilor. La început provocam teamă și ostilitate. Dar apoi ceva s-a schimbat în mod radical. Acum sîntem obiectul atenției generale".

Lüdolter este constient că actuala sa carieră de interpret de muzică rock pe două voci nu poate dura la infinit. El visează la viața de familie. Dar se pune o întrebare : două soții sau una comună ?

Erich și Karl nu sînt identici. Unii afirmă că atunci cînd unul spune „da", celălalt zice „nu". Gîndesc și simt în mod diferit, au gusturi și stări de spirit diferite. Ei ar dori să aibă două soții, dar sînt geloși unul pe altul. Deși corpul le este comun...

„Soția noastră trebuie să fie excepțională — spune Lüdolter. Căutăm una corespunzătoare, care să ne placă la amîndoi".

Poate că pentru a împăca lucrurile natura ar fi trebuit să creeze un exemplar asemănător de sex feminin. Atunci n-ar mai fi existat probleme.

VASILE OROIAN

GLOB mag

SUPLIMENT PENTRU

RECONSIDERAREA AUTOMOBI

Cea de-a 54-a ediție a Salonului internațional al Automobilului de la Frankfurt s-a desfășurat între 12 și 22 septembrie. Ministrul german al economiei, Jürgen Möllemann, a subliniat riscurile create de impozitele și taxele percepute industriei pentru mediul înconjurător. Dar producția de automobile a Germaniei merge mai bine ca niciodată. Salonul automobilului a atras în acest an la Frankfurt peste 500 000 de vizitatori, fapt care vădește interesul deosebit pe care cetățenii germani continuă să-l poarte „copilului teribil" al secolului nostru. Manifestarea a fost consacrată în mod exclusiv automobilelor particulare. La rîndul lor, vehiculele utilitare vor beneficia de o expoziție proprie în luna mai a anului viitor. 1990 a fost un an record din punct de vedere al vînzărilor de automobile, înmatricularea mașinilor noi îndreptîndu-se spre un nou punct culminant în acest an, relevă „Hannoversche Allgemeine". Unificarea Germaniei a dat un impuls pozitiv hotărîtor acestei tendințe. În pofida „războiului comercial" euro-japonez, la Frankfurt, sentimentul general constatat în rîndul participanților a fost satisfacția. Aceasta și datorită ultimelor pronosticuri, care indică faptul că industria germană a automobilului va cunoaște un boom și în următorii 10 ani, chiar în cazul deteriorării condițiilor generale. Cu un parc actual de 33 de milioane de mașini particulare, care t ca numai în cîțiva ani să depășească gul de 40 de milioane, industria au bilului din această țară are comen ficiente asigurate numai prin nevoil înlocuire ale populației. Alte catego potențiali cumpărători sînt și fe care încă nu posedă un automobil p nal, milioanele de repatriați, precu germanii din Est, care își vor putea mite, acum, acest lucru.

Deoarece nu se conturează nici o

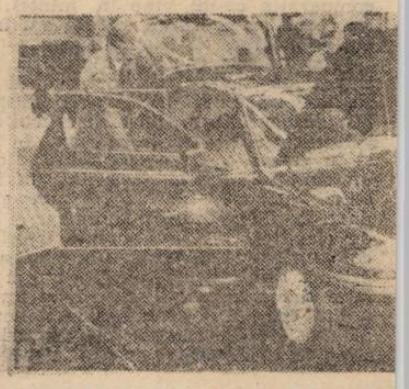

gociere cu exteriorul. Dacă mărimea lor domină celelalte părți, este un indiciu pentru acțiune, contacte în societate și stăpînirea emoțiilor.

Într-o manieră generală, cu cît un deget este mai lung, cu atît propriile calități sînt exacerbate: ambiție socială pentru arătător, simțul realității pentru degetul mijlociu, afectivitate pentru inelar și prosperitate pentru degetul mic. Privind degetele unui interlocutor, forma pătrată a ultimei falange vă poate spune că aveți de a face cu un spirit organizat și obiectiv. Din contra, extremitățile conice proprii pasionaților, conduc la subiectivitate. Mai puțin frecvente falangele spatulare denotă un anume pragmatism și simț al concretului. Cît privește degetul mare „răsucit" trădează pe cei impulsivi și violenți.

Unghiile au și ele ceva de spus. O unghie scurtă se traduce prin rapiditatea spiritului și sens critic, iar unghiile lungi relevă tendința către lucruri temperate.

În privința liniilor palmei se apreciază că dacă linia vieții face o curbă largă în special în jurul degetului mare, vitalitatea este armonioasă. O linie simplă, netă și fără întreruperi traduce o energie fără căderi: afectivitate pentru linia inimii, vitalitate pentru linia vieții și spirit intelectual pentru linia minții. Întreruperile sînt asociate cu rupturile de energie ale subiectului, provenind din propria sa structură și nu datorate unui eveniment exterior. Acestea pot anunța deci, boli, schimbări ale stării psihice, etc. Pete roșii pe linia inimii pot însemna șocuri afective, iar o întrerupere pe linia minții poate fi semnul tulburărilor de memorie. O rețea de linii clare și degajate este o mărturie a unei simplicități, dar uneori și a unei lipse de sensibilitate. În schimb, dacă palma este acoperită de linii, nu înseamnă că personalitatea reflectă aceeași complexitate.

Pentru a „citi" aceste semne, morfochirologii studiază fiecare detaliu.

MANUELA SPĂTARU

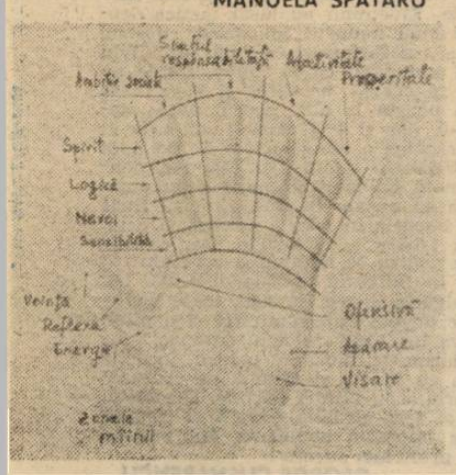

azin

TE VÎRSTELE

UI ELECTRIC

uție tehnică sau structurală în transporul în comun, constructorii de automobile nu vor fi afectați de o posibilă înerzicere, în viitor, a circulației în centrul orașelor. Specialiștii sînt unanimi în a afirma că industria automobilului va lepăși, fără mari probleme, dificultățile are vor apare din cauza protecției meliului, cum ar fi reducerea vitezei pe ufostrăzile germane, începînd cu anul 993. În zilele noastre, sînt tot mai des aduse în discuție necesitatea reciclării

automobilelor uzate și a reducerii emisiei de gaz carbonic în atmosferă. În acest scop, trebuie ars mai puțin combustibil fosil. Numai că la Frankfurt au fost expuse mașini cu o putere mult sporită, dar care atrag, în consecință, un consum sporit de carburant...

Cursa puterii motorului a fost în contrasens cu prima prezentare masivă a unei noi tehnici de propulsie. Toți constructorii de automobile cu renume și-au prezentat la Frankfurt propriul model de mașină electrică. Acest tip de mașină va cunoaște un mare impuls peste numai cîtiva ani, o dată cu obligația conformării cu legile americane, ce vor permite numai importul de autovehicule nepoluante. Fără aceasta, automobilul electric ar fi fost din nou îngropat în uitare. În imagine se află noul Opel Astra, considerat ca un concurent serios al valorosului VW Golf, iar în dreapta, modelul Audi Quattro Spyder, cu șase cilindri și caroserie din aluminiu.

ȘERBAN FILIP

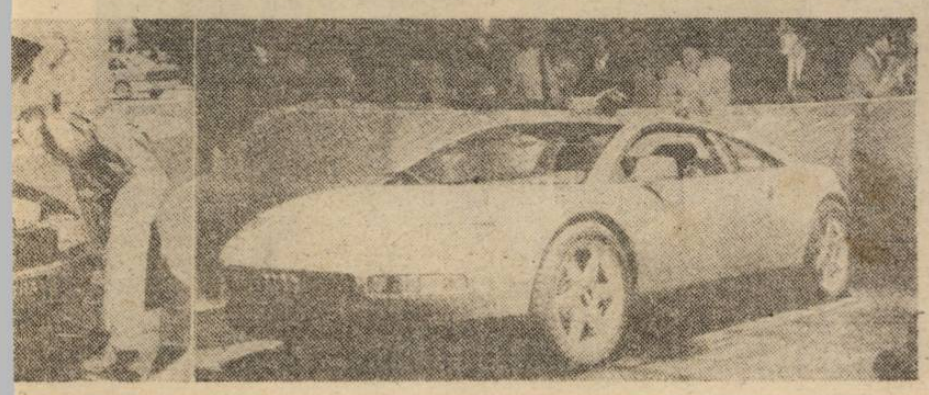

Testamentul Christinei începe cu următoarele cuvinte: „Fiicei mele adorate..."

DRAMĂ ÎN FAMILIA ONASSIS

La 34 de ani, după ce n-a cunoscut decît decepții amoroase, Christina Onassis s-a căsătorit cu Thierry Roussel. „Singura împlinire din simbolul bobului de orez aruncat la nunta Christinei cu Thierry, la biserica ortodoxă din Paris, a fost fecunditatea", scria William Wright. La 28 ianuarie 1985, Christina a adus pe lume, prin cezariană, aproape cu trei luni înainte de termen, o fetiță, Athina. Își împlinea astfel cel mai de preț vis: să fondeze o familie. Era ușor de prevăzut că era o mamă hiperprotectoare. Stăpînită de ideea că nașterea ar putea avea urmări neplăcute, a angajat în serviciul său un ginecolog francez de reputație mondială. Pentru a-i asigura nașterea fără riscuri, tariful a fost de... 6 milioane de franci!

Odată fetița născută, Christina era obsedată să nu i se întîmple ceva sau să nu fie răpită, așa încît a instalat în toată reședința sa dispozitive de securitate comparabile cu ale unui dictator. În plus, micuța sa „koucla" („păpușică" în limba greacă) era veghează zi și noapte de două doici și patru gardieni.

După numai cîteva luni însă, Thierry a reluat contactul cu femeia cu care împărțise mult timp viața: Gaby Landhage, o tînără suedeză, fostă manechină, blondă, frumoasă și echilibrată, care îl iubea cu pasiune. La rîndul său, Christina îl iubea și ea nebunește și în plus moștenise de la tatăl său certitudinea puterii. Frecventele discuții, care începuseră să aibă loc între Christina și Thierry se transformau în uragane calmate prin numeroase doze de barbiturice. Atmosfera se otrăvea și spectrul divorțului se profila la orizont... Christina credea că, satisfăcînd dorința de lux a soțului său, copleșindu-l chiar, lucrurile se vor îndrepta și din această cauză a început să facă nenumărate schimbări și achiziții: un avion „Falcon 50" cu 20 de locuri și superconfort, al cărui preț se ridică la 90 de milioane de franci, un al doilea apartament pe avenue Foch, la Paris, un altul la Londra, un domeniu la Boislande, aproape de Geneva și chiar o grădină zoologică pentru Athina, amenajată într-un parc din apropiere. Thierry însă nu suporta posesivitatea, așa încît la scurt timp s-a mutat la Gaby, aproape de avenue Foch, iar la cîteva luni după nașterea lui Athina, Gaby a născut și ea.

În martie 1985 cu ocazia unei reuniuni în insula Skorpios, pentru a sărbători primul an de căsătorie Christina s-a amuzat, a dansat sirtaki, a pozat în chip de femeie fericită, dar imediat a alunecat în cursa infernală a barbituricelor. Nici dragostea imensă pentru fiica sa nu-i putea calma starea de angoasă. Puțin după aceea soțul său a făcut cunoscută intenția de divorț. Iminent, divorțul a avut loc în mai 1987, dar Christina rămînea invariabilă în sentimentele sale față de fostul soț și contrar oricăror așteptări și în ciuda tuturor prejudecăților, Christina a făcut cunoștință și s-a împrietenit chiar cu Gaby, uneori sufocîndu-și rivala cu cadouri. Atitudinea aceasta a avut darul să-l reapropie într-o oarecare măsură pe Thierry de Christina. El venea uneori să o vadă pe Athina, petrecea cîteva ceasuri cu Christina, dar oricît ar fi fost de tîrziu se reîntorcea la Gaby. Christina accepta această situație umilitoare și se arăta foarte generoasă cu el. În vara lui '88 relațiile dintre cei doi păreau mai bune și unii vorbeau chiar de o eventuală recăsătorie. Christina visa un al doilea copil, dar refuzul lui Thierry era ferm. Întoarcerea la realitate era pentru Christina extrem de brutală. Dornică de schimbare, ea s-a internat într-o clinică elvețiană, unde a urmat o cură de slăbire și apoi a trecut printr-o clinică de chirurgie estetică. Cu 30 de kilograme în minus și ceva „renovări", la 19 octombrie 1988, Christina își lua zborul către Argentina, unde avea să întîlnească o veche prietenă. În anturajul de acolo a înțeles și a acceptat că între ea și Thierry totul se terminase pentru totdeauna. Jorge Tsometsoglou, fratele prietenei sale a cerut-o în căsătorie și Christina a reacționat cu bucurie, exprimîndu-și intenția să se stabilească în Argentina. După cîteva zile s-a întors să o vadă pe Athina, iar la 9 noiembrie 1988 a revenit în Argentina cu speranța că se va căsători cu prietenul său din copilărie și că va începe o nouă viață... Au băut șampanie, s-au privit ochi în ochi și... a doua zi dimineața, a fost găsită în cadă.. moartă.

La 38 de ani Christina Onassis a plecat pentru odihnă eternă la capela din Skorpios, sub o dală de marmură albă, lîngă fratele său Alexandre și lîngă tatăl său.

Nenorocirea acestei fete de miliardar era că avea totul. Totul, în afară de ceea ce a căutat cu disperare toată viața sa: certitudinea de a fi iubită.

M.S.

Frauda fosilelor himalayene

Morala științei se dovedește totuși a avea cîștig de cauză în fața moralei puterii...

...Astfel, Vishwa Gupta, director al Institutului de paleontologie și delegat pe lîngă vicecancelarul Universității din Chandinngarh (Pendjab) se vede în situația de a-și pierde titlurile și notorietatea. Dar despre ce este vorba? Comunitatea științifică internațională a fost încunoștințată de renumita revistă „Journal of the Cological Society of India" să nu se mai țină seama de niciunul dintre articolele publicate timp de 20 de ani de cercetătorul indian, acuzat de a fi produs „un adevărat marasm de dezinformare paleontologică".

Și acum puțină istorie... În aprilie 1988 izbucnește în revista „Nature" afacerea „fosilelor peripatetice". Paleontolog la Universitatea Macqueria din Srgelney (Australia), John Talent îl acuză aici pe prof. Gupta că de-a lungul întregii sale cariere s-a înșelat colegii (unii dintre ei de renume) asupra originii fosilelor pe care le-a supus expertizei. Cercetătorul indian a sufocat cu anomalii și inadvertențe peste 400 de publicații științifice, atribuind zonelor din Himalaya fosile de animale provenite din toate regiunile lumii... Cu excepția Himalayei.

Cîteva luni mai tîrziu, mai mulți cercetători de talie internațională susțin, tot în „Nature", afirmațiile lui J. Talent. Cu toții semnaseră articole cu V. Gupta. Cu toții, în ciuda încrederii inerente în acest tip de colaborare, recunosc a-l fi bănuit de fraudă. Scandalul aruncă pur și simplu cu noroi asupra Universității Pendjab, în timp ce cvasitotalitatea datelor acumulate de peste 20 de ani asupra geologiei himalayene se destramă ca un fum.

Urîtă fraudă științifică, de altfel fără precedent în istoria paleontologiei. Mai rămîneau doar de furnizat probele. La încheierea anchetei, rezultatele sînt făcute publice în paginile rapoartelor furnizate de Geological Survey of India (S.S.V.), două organisme independente de o probitate apriori inatacabilă. Nici o zonă, nici o formațiune stîncoasă citată de Gupta între 1969—1983 nu au putut fi localizate de experți. Somat de Consiliul GSI de a furniza date geografice și stratigrafice mai precise, cercetătorul nici măcar nu a catadicsit să răspundă. În consecință, Gupta a fost suspendat din toate funcțiile de către Dr. Bambuh, vicecancelar al Universității din Pendjab, „pentru a fi adus prejudicii întregii comunități științifce indiene".

După cum se vede, chiar și operînd cu probe de o apreciabilă vechime, deci și mai greu de verificat, adevărul își face la iveală.

MIHAELA DOROȘANȚU

Biblioteca magazin de proză scurtă

FRUMOSUL DIN PĂDUREA ADORMITĂ (II)

Arthur C. Clarke

în traducerea ANCAI RĂZUŞ

Unchiul Hymie pomeni o sumă ceva mai mică decît se temuse Sigmund, dar mulţumirea nu-i fu de lungă durată. Savantul, după cum ieşi la iveală, era pe deplin familiarizat cu testamentul unchiului Reuben : Sigismund trebuia să-i promită în scris o halcă din pradă cînd, peste 5 ani, îşi primea banii. Actualul vărsămînt nu era decît o arvună.

— Chiar şi aşa, nu-ţi promit nimic, dar am să văd ce pot face, spuse unchiul Hymie examinînd cecul cu atenţia cuvenită. Mai treci pe la mine peste o lună.

Asta-i tot ce putu Sigmund scoate de la el, căci atenţia profesorului fu distrasă de o studentă — cadru-de-cercetare, foarte decorativă, într-un pulover care părea aşternut pe ea prin pulverizare, cu care începu să discute treburile domestice ale şobolanilor din laborator în astfel de termeni încît Sigmund, care se ruşina uşor, se grăbi să spele putina.

Acum, eu nu cred că unchiul Hymie ar fi luat banii dacă n-ar fi fost sigur că poate să iasă cu ceva pe interval. Ba trebuie chiar să fi fost aproape gata cu lucrul cînd universitatea i-a tăiat fondurile: cu siguranţă că n-ar fi putut să obţină, în numai patru săptămîni, amestecul acela complicat de chimicale pe care l-a injectat în braţul plinului său de speranţă nepot la o lună după ce şi-a primit numerarul. Experienţa s-a desfăşurat la domiciliul profesorului, seara tîrziu: Sigmund nu fu prea surprins s-o găsească acolo şi pe tînăra cadru de cercetare.

— Şi ce-o să-mi facă chestia asta ?

— O să te facă să nu mai sforăi — sper. Uite aici un fotoliu confortabil, nişte reviste... Irma şi cu mine o să stăm lîngă tine cu rîndul în caz că apar reacţii secundare.

— Reacţii secundare ? întrebă Sigmund neliniştit, frecîndu-şi braţul.

— N-avea grijă... stai liniştit. Peste vreo două ore aflăm dacă are efect.

Aşa că Sigmund aşteptă să-i vină somnul, în timp ce ambii oameni de ştiinţă se agitau în jurul lui (ca să nu mai vorbim de unul în jurul celuilalt), luîndu-i tensiunea, pulsul, temperatura şi făcîndu-l în general să se simtă ca un invalid cronic. Pe la ora 12 nu-i era încă somn deloc, dar profesorul şi asistenta cădeau de-a-n picioarelea. Sigmund vedea că munciseră ore în şir pentru binele lui şi era plin de o recunoştinţă care, atîta cît dură, fu chiar mişcătoare.

Miezul nopţii veni şi trecu. Irma se încovrigă şi profesorul o depuse, cum nu se putea mai delicat, pe canapea.

— Eşti sigur de tot că încă nu te simţi obosit ? căscă el la Sigmund.

— Nici un pic. E foarte ciudat : de obicei pe la ora asta dorm bustean.

— Şi te simţi bine ?

— Mai bine ca niciodată.

Dinspre profesor mai veni încă un căscat enorm. Mai murmură ceva de genul: „Ar fi trebuit să iau şi eu puţin", apoi se prăbuşi în fotoliu.

POVEŞTIRE

— Dă un strigăt, spuse, pe jumătate adormit, dacă simţi ceva neobişnuit. N-are rost să mai cucăim şi noi pe lîngă tine.

Un minut mai tîrziu, Sigmund, încă uşor dezorientat, rămăsese singura persoană în stare de veghe din încăpere.

Citi vreo duzină de exemplare din Punch, cu ştampila „A Nu Se Lua din Sala de Lectură" — pînă pe la ora două. Frunzării un teanc de Saturday Evening Post — pînă la patru. Un vraf mai mic de New Yorker îi umplu timpul pînă la cinci, cînd îi surise norocul. Sigmund fu încîntat să descopere un volumaş foarte răsfoit şi cu colţuri îndoite, intitulat „Blonda vroia şi ea", care i-a captivat întreaga atenţie pînă-n revărsatul zorilor, cînd unchiul Hymie se trezi cu o tresărire convulsivă, ţîşni în sus din fotoliu, o sculă pe Irma cu o palmă bine direcţionată şi-şi îndreptă întreaga atenţie către nepot.

— El, băiete, spuse, cu o voie bună pornită din inimă care îi trezi pe dată bănuielile lui Sigmund, ţi-am îndeplinit dorinţa. E prima noapte fără sforăit, nu-i aşa ?

Sigmund lăsă din mînă Blonda care Vroia şi Ea, acum într-o situaţie în care oricum gradul ei de cooperare nici n-ar mai fi contat.

— N-am sforăit, recunoscu. Dar nici n-am dormit.

— Şi încă eşti perfect treaz ?

— Da — şi nu mai înţeleg nimic.

Unchiul Hymie şi Irma schimbară o privire triumfătoare.

— Ai intrat în istorie nepoate ; eşti primul om care se poate lipsi de somn. Şi astfel veştile îi fură împărtăşite şi cobaiului uluit şi încă indignat.

— Ştiu, spuse Harry Purvis, nu tocmai corect, că mulţi dintre voi ar vrea detaliile ştiinţifice ale descoperirii unchiului Hymie. Eu nu le cunosc, dar chiar dacă le-aş cunoaşte, ar fi prea tehnice ca să le dau aici. O să vă indic numai, deoarece zăresc nişte expresii pe care cineva mai puţin încrezător le-ar putea lua drept sceptice, că un astfel de deznodămînt nu are nimic surprinzător. Somnul, la urma urmei, este un factor foarte variabil. Uitaţi-vă la Edison, care s-a descurcat cu două-trei ore de somn pe zi pînă la sfîrşitul vieţii. E adevărat că oamenii nu o pot duce la nesfîrşit fără somn — dar unele animale pot; aşa că evident, nu este o componentă fundamentală a metabolismului.

— Care animale pot trăi fără somn ? întrebă cineva, nu atît din rea-credinţă, cît din pură curiozitate.

— Păi....ăăă, da ! Da, desigur ! peştii care trăiesc în apele adînci de dincolo de platforma continentală. Dacă ar adormi vreodată, ar fi hăpăiţi de alţi peşti sau şi-ar pierde simţul orientării şi ar cădea la fund. Aşa că trebuie să rămînă treji toată viaţa.

(Încă, apropo, mai încerc să descopăr dacă ce-a spus Harry e adevărat. Nu l-am prins încă niciodată pe picior greşit în ceea ce priveşte datele ştiinţifice, deşi o dată sau de două ori a trebuit să-l tratez cu îndoială. Dar înapoi la unchiul Hymie).

Lui Sigmund i-a trebuit cîtva timp să vadă limpede ce lucru uimitor i se întîmplase. Un comentariu entuziast al unchiului său, dezvoltînd toate posibilităţile magnifice deschise în calea lui odată eliberat de sub tirania somnului, îi îngreună concentrarea asupra problemei. Dar foarte curînd putu să ridice chestiunea care îl rodea pe el. „Cît o să dureze ?"

Profesorul şi Irma îşi încrucişară privirile. Apoi unchiul Hymie îşi drese glasul, uşor nervos.

— Încă nu sîntem siguri. Asta... ne-a mai rămas de aflat. E perfect posibil ca efectul să devină permanent.

— Adică n-o să mai pot dormi niciodată ?

(Va urma)

SPORT UNIVERS

CIRC ŞI PÎINE

Frumos este sfîrşitul ăsta de toamnă : cozile la benzină sînt mai lungi ca oricînd, am reuşit convertibilitatea sărăciei, frigul este peste tot, speranţele scad ca flacăra de la aragaz, în schimb... ei bine, în schimb circul fotbalului merge din plin. Aţi văzut vreodată tribunele stadionului Ghencea atît de ticsite şi la o oră atît de tîrzie ? Eu n-am văzut aşa ceva niciodată. Şi de ce ? Ca să vadă meciul secolului, România — Elveţia, în jurul căruia s-a creat o adevărată psihoză, de parcă în funcţie de rezultat intrăm în Consiliul Europei cu drepturi depline. Trecînd acum la spectacol, acesta a fost într-adevăr plăcut. Tribunele au susţinut echipa noastră naţională devenind al 12-lea jucător. Şi dacă vorbim de jucători trebuie să spunem că ieri (miercuri) nu prea au fost în formă, iar ghinioanele au mers lanţ : s-a accidentat Klein, Timofte, Lăcătuş a acuzat o întindere musculară. A planat peste toată echipa, parcă, fatalitatea unui meci egal, acţiunile au fost confuze şi ceva i-a enervat tot timpul : presingul pe tot terenul al jucătorilor din Elveţia. Stilicke a avut această idee, şi singura de altfel, de a face presing pentru a anihila orice acţiune periculoasă a jucătorilor români. La aceasta s-a adăugat şi marcajul extrem de strîns şi vreau să spun că totul convergea spre realizarea obiectivelor antrenorului german dacă norocul nu ne-ar fi suris la un moment dat. Şi acea clipă norocoasă a fost şutul lui Mateuţ, de la 18 metri, violent, cu piciorul drept. Un şut pe care un portar atent l-ar fi apărat. Şi din acea clipă toţi am fost martorii unei partide cu totul noi, în care toate lecţiile au fost parcă uitate. Elveţienii au lăsat tactica deoparte şi s-au năpustit în careul nostru, apărarea s-a înghesuit în faţa lui Silviu Lung şi a degajat ca la rugby, fazele au început să curgă ameţitor şi halucinant de la o poartă la alta, scorul putea deveni 2—0, dar şi 1—1, dacă Lung n-ar fi scos miraculos o minge exact de pe linia porţii. Ultimele minute au fost realmente infernale, bolnavii de inimă şi-au scurtat viaţa cu un an. În fine, fluierul final a adus bucuria în tabăra noastră şi deziluzia în tabăra adversarilor. Dar veselia va trece pentru că miercurea care vine se va juca în Bulgaria partida decisivă. Iar dacă Bulgaria ne va învinge, toate victoriile vor deveni dulci amintiri şi o pîine amară va lua locul dulcelui cozonac.

Noi dorim tricolorilor, pentru jocurile îndîrjite cu Scoţia şi Elveţia să reuşească victoria şi în ultima partidă. O merită, ea a mai fost posibilă o dată şi rămîne de şters impresia neplăcută din partida tur. Cu prietenie, succes !

GEORGE CUŞNARENCU

Rătăcind prin labirintul misterelor

FANTOME CARE APAR SIMULTAN CU... „ORIGINALUL"

De obicei asociem „noţiunea" de fantomă cu imaginea unei fiinţe dispărute. Există însă şi fantome ale celor vii ! Aşa s-a întîmplat de pildă într-o noapte cînd, neputînd să adoarmă, o soţie a putut vedea, îngrozită, cum soţul ei se ridica din pat, aşezîndu-se aidoma unui alergător pregătit să pornească în cursă. Speriată că devenise, fără ca ea să fi ştiut, somnambul, a întins mîna să-l oprească. Nu mică i-a fost mirarea — şi spaima ! — cînd a constatat că mîna... nu întîlneşte decît aerul. A realizat atunci că, de fapt, se sprijinea de corpul nemişcat al soţului care nici o clipă nu-şi părăsise poziţia şi dormea un somn adînc...

Este doar unul din numeroasele exemple de „vedenii", de fantome ale persoanelor care sînt încă în viaţă. Rude, sau prieteni apropiaţi, sau chiar simple cunoştinţe apar pe neaşteptate înaintea unora dintre noi. Uneori doar imagini palide ale feţelor lor plutesc parcă prin aer. Altădată, pare că întreaga lor făptură se materializează.

Şi dacă unii oameni se pot „întîlni" cu fiinţe aflate de multe ori la distanţe apreciabile, de ce nu s-ar întîlni... chiar şi cu ei înşişi. Ei bine, se pare că asemenea situaţii nu numai că sînt posibile, dar au cel puţin un martor de indiscutabilă celebritate. Iar acesta nu este nimeni altul decît marele Johann Wolfgang Goethe, cel căruia îi datorăm nu doar tragedia nemuritoare a lui Faust, ci şi atîtea alte creaţii literare şi chiar scrieri despre teoria culorilor şi metamorfoza plantelor. Ei bine, prin 1770, cînd nu împlinise încă 30 de ani, Goethe se ... „ciocneşte" de propria sa imagine extrem de clară, îmbrăcat în haine care îi erau complet necunoscute şi călărind spre un oraş — pe atunci nu ştia care. Nu mică i-a fost deci mirarea cînd, opt ani mai tîrziu, şi-a dat seama că se afla exact pe drumul şi purtînd îmbrăcămintea pe care le întrezărise nievea, visînd cu ochii deschişi, cu atîta vreme înainte.

Există vreun motiv special al unor asemenea apariţii ? Al unor anumite fiinţe care se materializează pe neaşteptate ? Aparent nu. În unele cazuri însă, „fantomele vii" aparţin unor persoane bolnave sau aflate în pericol. Este ceea ce s-a întîmplat şi unei fetiţe care, pe la mijlocul secolului trecut, pe cînd se plimba pe o potecă de ţară din Anglia a avut deodată în faţa ochilor imaginea mamei sale prăbuşită în dormitor. Speriată, a dat fuga la doctorul casei. Surprinzător, acesta n-a luat-o în rîs, ci a pornit imediat cu ea spre casă. Mama suferise un atac de inimă. Zăcea prăbuşită pe podea, exact aşa cum o văzuse copilul. Orice clipă de întîrziere i-ar fi putut fi fatală...

Ce să mai vorbim de alte situaţii, mai puţin dramatice de data aceasta, în care au fost văzute persoane care aveau să apară efectiv după un anumit timp. Aşa i s-a întîmplat unei soţii care, pregătindu-se să intre în casă, vede imaginea soţului său purtînd în braţe... un tort. Ea s-a hotărît să intre şi să aştepte în hol. N-a trecut nici o jumătate de oră şi soţul a apărut, exact aşa cum îl văzuse ea.

Probabil că multă lume şi-ar dori să vadă cît mai des asemenea „fantome". Altfel, din păcate ne lipseşte o „reţetă" cît de cît sigură ca să ştim cîţi dintre cei pe care îi vedem în jur sînt reali şi cîţi „apar" ... doar ca să ne anunţe, în felul lor, ce se va întîmpla.

MIHAELA DOROBANŢU

FEPER S.A.

„Societatea comercială ROMORGTEHNICA cu sediul în Bucureşti b-dul Dimitrie Pompei nr. 8 sector 2,

vă oferă următoarele produse :

● APARATE ELECTRONICE DE TAXAT ELTAX 30 pentru taximetre cu următoarele caracteristici :
– afişaj separat pentru kilometraj şi tarif ;
– tarife programabile pentru distanţă şi timp ;
– memorie de control.

● OGLINZI RETROVIZOARE CU CEAS ELECTRONIC pentru autoturisme cu următoarele caracteristici :
– alimentare 12 v
– posibilitate de programare a orei.

Relaţii suplimentare la telefoanele : 88 63 95 87 67 14
fax : 87 44 98
telex : 10895."

HOROSCOP

Săptămîna 18. 11. – 24. 11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Se remarcă o înviorare sensibilă a vieții sentimentale și amoroase.
Marți : O femeie-Scorpion obține de la dv. promisiuni deosebite.
Miercuri : Schimbări majore în stilul de a vă manifesta afectivitatea.
Joi : Mari obligații profesionale vă suprasolicită nervos.
Vineri : O întîlnire discretă într-o ambianță foarte intimă.
Sîmbătă : Aveți nevoie de o clipă de meditație pentru o decizie importantă.
Duminică : Suportați cu greu dezamăgirea unui rendez-vous ratat.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Săptămîna începe cu un optimism prudent în afaceri.
Marți: Două ghinioane vă pun serios pe gînduri.
Miercuri : O veste neprevăzută vă amînă o întîlnire de afaceri.
Joi : Disensiuni trecătoare pe plan profesional.
Vineri : Probleme minore cu sănătatea.
Sîmbătă : Creativitate și poftă de muncă. Nu ieșiți din casă.
Duminică : Capriciile vremii vă induc o stare de nesiguranță.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Se anunță o săptămînă plină de surprize.
Marți : O imprevizibilă modificare a cursului unei afaceri.
Miercuri : Succes financiar important, stare euforică.
Joi : Inventivitatea dv. vă salvează de la un eșec profesional.
Vineri : Polemici aprinse în sînul familiei.
Sîmbătă : Zi cenușie, plicticoasă, neproductivă.
Duminică : Participați la o petrecere invită din senin.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Poziția nefavorabilă a Lunii vă afectează relațiile personale.
Marți : Pesimismul dv. riscă să devină cronic.
Miercuri : O femeie tandră știe să vă aducă la realitate.
Joi : O dispută vehementă cu un coleg(ă) vă deprimă profund.
Vineri : Bilanțul foarte subțire al săptămînii vă mobilizează forțele.
Sîmbătă : Activitate creatoare susținută.
Duminică : Vizite inoportune vă deturnează de la proiectele zilei.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Vă simțiți dominat de o femeie-Capricorn.
Marți : Ziua norocoasă în afaceri, contacte cu persoane influente.
Miercuri : O bruscă indispoziție sufletească vă face retras(ă) și necomunicativ(ă).
Joi : Vă faceți singur(ă) un cadou mult dorit.
Vineri : Ambiție și tenacitate în finalizarea unui proiect important.
Sîmbătă : Relaxare totală în compania amicilor fideli.
Duminică : O nouă întîlnire de afaceri, foarte fructuoasă.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Ghinioanele se țin lanț.
Marți : O fereastră deschisă spre optimism. Prudență în relațiile cu un Vărsător.
Miercuri : Farmecul dv. se transformă într-o armă irezistibilă.
Joi : Controverse financiare, conflicte de principiu cu partenerii.
Vineri : O veste îmbucurătoare de departe vă descrețește fruntea.
Sîmbătă : Participați la un spectacol mult așteptat.
Duminică : Vă dedicați în totalitate problemelor familiale.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : O turnură neașteptată a situației profesionale.
Marți : Zi de mari frămîntări, de căutări de soluții prompte.
Miercuri: O rază de Soare vă scoate din pesimism.
Joi : Finalizați o afacere foarte rentabilă, cu mult consum nervos.
Vineri : Dispoziție sufletească deosebită, toate vă merg din plin.
Sîmbătă : Muncă susținută, recuperarea unor restanțe.
Duminică : O mică decepție în familie impune o decizie tranșantă.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Parcurgeți cîteva încercări sufletești de mare intensitate.
Marți : O scrisoare la cutia poștală.
Miercuri : Zi foarte agreabilă, plină de satisfacții profesionale.
Joi : Neînțelegeri cu o Balanță, pe motive superficiale.
Vineri : Sînteți în plină formă, activitatea intelectuală e pe maxim.
Sîmbătă : Călătorii de rutină, zi neproductivă.
Duminică : O veste extrem de bună, în plan familial.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Inspirația dv. e propice unei activități foarte susținute.
Marți : O schimbare extrem de profitabilă pe plan profesional.
Miercuri : Tendințe de dominare, de agresivitate. Instabilitate psihică.
Joi : Faceți mari eforturi de voință spre a vă reevalua unele decizii.
Vineri : Impulsivitatea are urmări neplăcute și pe plan sentimental.
Sîmbătă : Echilibrarea psihică, mult dorită, o regăsiți în singurătate.
Duminică : Două motive puternice de bună dispoziție.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : E mare nevoie de o decizie înțeleaptă, într-o problemă majoră.
Marți: Analizați cu deosebită atenție oferta unei noi afaceri.
Miercuri : Riscați să cădeți sub influența unei persoane de sex opus.
Joi : Criză de orgoliu trecătoare într-o dispută familială.
Vineri : Vă pîndește o mare șansă pecuniară, exploatați toate posibilitățile.
Sîmbătă : Rezolvați cu succes o delicată problemă sentimentală.
Duminică : Oboseală, apatie, nu vă tentează nici divertismentul facil.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Se conturează noi proiecte avantajoase în profesia dv.
Marți : Deziluzie sentimentală cu totul neașteptată.
Miercuri : Căutați cu aviditate clipele de tandrețe.
Joi : Faceți o bună impresie, vă impuneți opiniile pe plan profesional.
Vineri : Prospețime și poftă de muncă, creativitate maximă.
Sîmbătă : Un ghinion trezește pesimistul din dv.
Duminică : Echilibrul interior se restabilește la o mică petrecere.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : O indispoziție sufletească vă afectează creativitatea.
Marți : Nu sînteți pregătit(ă) pentru o hotărîre foarte importantă.
Miercuri: Ziua norocoasă, toate vă merg din plin.
Joi : Suprasolicitare intelectuală, surmenaj nervos.
Vineri : Calmul și tactul dv. vă scot dintr-un impas.
Sîmbătă : Zi foarte agitată, multe activități mărunte și obositoare.
Duminică : Vă umpleți recreația intelectuală cu un spectacol mult dorit.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Record vegetal

Unul dintre cei mai falnici stejari ai țării este și „stejarul lui Ghiță Cătănuță", localizat în lunca Argeșului, pe un grind al malului sting, în satul Tintava (la sud de Bolintin Vale), județul Giurgiu. Înălțimea acestui stejar celebru este de 40 de metri, lățimea coroanei de 32 metri, iar circumferința trunchiului la 130 cm de sol este de 7,7 m. Vîrsta „stejarului lui Ghiță Cătănuță este de aproximativ 600 de ani ; el este compus din trei crăcane, fiecare cu un diametru de 70 cm. Datorită poluării, scăderii nivelului apei freatice și vîrstei, arborele este uscat. Măsurătorile au fost făcute de dl. profesor Ghinea Cornel iar fotografiile de Rădulea Liviu.

Femei celebre

Prima femeie medic psihiatru din Europa a fost „domnișoara C. Pascal" de origine română (așa cum o prezintă publicația franceză „Le Gaulois" la data de 19 iulie 1905). D-ra Pascal a fost absolventă a Facultății de medicină din Paris, luîndu-și licența cu teza „Despre paralizia generală progresivă". Ea a devenit cunoscută în Europa prin studiile sale deosebite în domeniul psihiatriei.

Contemporan cu stră — strănepotul

Popa Ioan, din localitatea Cermei, județul Arad, a trăit 101 ani și 13 zile, fiind născut la 30 ianuarie 1886 și decedînd la 12 februarie 1987. Acest centenarian a avut șansa să-și cunoască și stră-strănepotul, fapt foarte rar. Astfel, fiica lui Popa Ioan, Maria, s-a născut la 16.11.1913; fiul acesteia, Dumitru, s-a născut la 22.09.1937 ; fiica acestuia, Florica, s-a născut la 13.11.1960 ; fiul acesteia, Petru, s-a născut la 14.08. 1981. Petru a devenit stră-strănepotul lui Popa Ioan și a fost contemporan cu acesta de la 14.08.1981 pînă la 12.02.1987 (mulțumim domnului Nicolae Bogluț, din Ucuriș, județul Bihor, pentru relatările sale atît de interesante).

Automobilism

În cadrul unui concurs automobilistic organizat la Monthlery, Franța, în anul 1928, Matei Ghica a cîștigat opt probe, stabilind totodată și cîteva recorduri mondiale de viteză — sofînd la volanul unei mașini de construcție specială. Iată probele la care a ieșit victorios și la care a doborît vechile recorduri : 5 km,5 mile, 50 km, 50 mile, 100 km și 100 mile și proba de o oră, cu plecare de pe loc.

Exploratori

Geograful Gheorghe Neamțu (născut în 1935) a fost primul român care a atins cea mai sudică latitudine geografică, la stațiunea sovietică de cercetări Vostok (polul frigului). El participa atunci la cea de a XVII-a expediție sovietică în Antarctica — între anii 1971 și 1972. Gheorghe Neamțu a făcut numeroase studii de floră și faună, aducînd la întoarcere mai multe mostre specifice Antarcticii, printre care și doi pinguini din specia pygoscelis

Medicină

În domeniul ginecologiei, este cunoscut testul „Babeș-Papanicolaou", pentru depistarea precoce a cancerului genital. Este o recunoaștere a meritelor medicului Aurel Babeș (1886 — 1962), cel care a propus metoda în anul 1927 (reluată în 1928 de medicul G.N. Papanicolaou).

GUINNESS BOOK

ABSENȚĂ REGRETABILĂ

Avînd în vedere generozitatea capitolului din Guinness referitor la aparate de zbor, revenim acum cu alte recorduri, la fel de incitante și de importante pentru istoria aviației. Această revenire o fac și pentru a face cunoscut faptul că Guinness nu conține numele lui Vuia, Vlaicu sau Coandă, iar această omisiune extrem de regretabilă și injustă va trebui, o dată și odată, să fie corectată. Astfel, cînd vorbește de primul zbor controlat de un motor, autorii amintesc de ziua de 17 decembrie 1903 cînd Orville Wright (1871-1948) a zburat cu un avion de 12 CP, la o altitudine de 2,4 — 3,6 metri, timp de 12 secunde — avînd drept martori oculari pe fratele său Wilbur, încă patru bărbați și un copil. Avionul s-a numit „Flyer I" și se află acum la Muzeul Aerului și Spațiului din cadrul Institutului Smithsonian, Washington DC.

Am datoria să amintesc autorilor Guinness că zborul lui Wright s-a produs în următoarele condiții : „Flyer I" nu s-a ridicat prin mijloace proprii de la sol, ci avionul a fost catapultat de pe un plan de lansare construit din lemn. Aceiași autori ar fi trebuit să menționeze la loc de cinste, adică la locul cuvenit în acest capitol despre performanțele tehnice ale umanității, despre zborul efectuat la 18 martie 1906 de românul Traian Vuia. Acesta, în fața asistenței de la Montesson (Paris) a decolat fără nici un fel de mijloace auxiliare, ci NUMAI CU AJUTORUL APARATURII DE LA BORDUL AVIONULUI SĂU MONOPLAN. Vuia a zburat la o înălțime de 0,6 metri. Omiterea uriașei performanțe a inginerului român este nedreaptă (dacă este deliberată) sau dovedește o lipsă de informare cu totul regretabilă, cu care nu putem fi de acord.

Trecînd la alte recorduri istorice . să menționăm că primul zbor peste Oceanul Atlantic s-a efectuat, non-stop, între 14 și 15 iunie 1919. Pilotul avionului „Eagle VIII" (dotat cu motoare Rolls-Royce) a fost John William Alcock (1892-1919) și a fost secondat de Arthur Whitten Brown (1886-1948).

Primul zbor trans-Pacific non-stop a fost efectuat între 3 și 5 octombrie 1931, cu avionul „Miss Veedol". La bord au fost Maj Clyde Pangborn și Hugh Herndon. Zborul a durat 41 de ore și 13 minute.

Primul zbor supersonic s-a efectuat la 14 octombrie 1947. Pilotul a fost Charles Elwood Yeager, viteza avionului a fost 1072 km/h, iar altitudinea 12 600 metri.

Primul zbor circum-polar l-a efectuat singur pilotul Elgen M.Long, între 5 noiembrie și 3 decembrie 1971. El a acoperit 62 233 kilometri în 215 ore de zbor. În cabina aparatului, deasupra Antarcticii, era minus 40°C.

Două avioane concurează pentru titlul de cel mai mic aparat de zbor. Primul este „Sky Baby", cu lungimea de 2,95 metri și greutatea de 204 kg fără pilot. Al doilea, pe care-l puteți observa în imagine, este „Buble Bee", care are o lungime de 2,8 metri, dar cîntărește 342 kg. Ambele aparate au motoare tip Continental C—8.

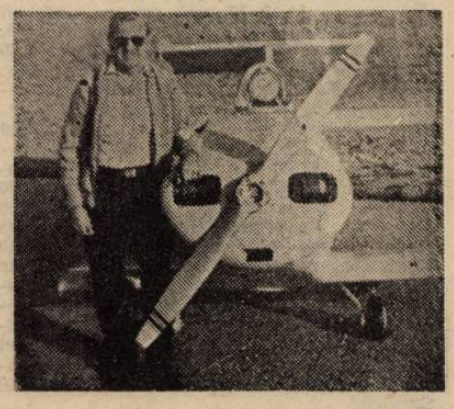

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității
VĂ OFERĂ
aparatură electronică modernă
produsă de firme internaționale prestigioase:
SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO,
MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele
"MEGA VISION"
vă așteaptă
B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39
Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16
6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.
livrează EN-GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.29.78
B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 15.91.07, Fax: 12.06.45

Dialogurile Laurei

■ Ei bine, dacă ți-i musai să știi, dragul meu care te pitești curajos în spatele pseudonimului „ROCKER NUMBER ONE" (București), atunci află că și mie îmi place rockul, chiar foarte mult! Însă, spre deosebire de tine, nu sînt atît de exclusivistă, de intolerantă și orgolioasă încît să cred că aș aparține — Doamne, ferește! — unei „generații unice" din pricina asta. Dac-ar fi așa, ce-ar mai putea zice aceia dintre noi care aparțin azi generațiilor lui Bill Halley sau Elvis?! În plus, cum adică?! Există o „iubire rock"?! Iartă-mă, n-am știut-o pînă azi. Carevasăzică asta înseamnă, după mintea mea, nici mai mult, nici mai puțin, că există „iubiri" pop, beat, blues, folk, R&B, și extinzînd, romantice, suprarealiste, baroce, impresioniste, dadaiste, clasice, postculturale, textualiste etc., etc.! Bine că m-ai dumirit, slavă Domnului, că eu, săraca de mine, muream dîndu-mi cu presupusul că iubirea este pur și simplu **iubire — sau nu există deloc! — oricîte** tinichele și epitete ornante i-am atîrna de coadă! Și, chiar dacă-mi place f. f. mult rockul, dă-mi voie să-ți mai destăinui un mic secret al meu: mă prenumăr printre cei care, nu puțini, iubesc muzica (arta) **bună**, valoroasă a tuturor generațiilor. Fiindcă **arta adevărată — ca și iubirea**, de altfel — nu este o chestiune de vîrstă, de generație, de epocă sau mai știu eu cum, ci de spirit — adică de suflet, de educație, cultură și inteligență, de omenie! Dacă nu mă crezi — întreabă-l și pe Moțu Pittis!

■ Tare mult mi-aș fi dorit să am o surioară ca tine, draga mea **A.B. (Tîrnăveni)**, numai că n-a fost să fie și am doar un frate! Cînd eram cam de vîrsta ta, află că și eu am plîns și am „murit" de foarte multe ori — n-am numărat! — dar, de fiecare dată, constatam ce minunat e să „înviezi" a doua zi! E un sentiment atît de grozav **să te simți tînăr** încît, cu toate mărunțele („imensele"), sîcîitoarele și nenumăratele insatisfacții ale adolescenței, nu am de gînd niciodată (adică, mai exact, cît am să trăiesc) să uit sau să renunț la a crede că tinerețea este **o stare de spirit** mai presus de vîrstele bifologice. Vrei să devii ziaristă, dacă am înțeles bine? Excelent! Poți să devii ziaristă peste cîțiva ani, la fel de bine cum poți să te faci medic sau economist sau mai știi, matematician ori psiholog! Fiindcă m-ai întrebat, părerea mea este că s-ar cuveni să te gîndești **foarte** bine — în anii ce vin — care este **facultatea** (și deci profesia) cea mai potrivită pentru tine și pe aceea să o urmezi, **indiferent** ce vor zice **unii sau alții**. Dar cu singura condiție — repet — să chibzuiești serios, temeinic pentru a avea cugetul împăcat că **niciodată** nu vei regreta alegerea făcută. Și fiindcă veni vorba, să știi că nu-i neapărată nevoie să urmezi două facultăți simultan ca să devii ziaristă: poți să girezi o rubrică (sau pagină), economică, să zicem, într-o redacție. Mai mult chiar, mulți ziariști profesioniști nici nu au „la bază" studiile de specialitate și totuși se descurcă la fel de bine ca și cei cu „diplomă". Dacă vrei să știi — e o părere strict personală — ziaristica face parte dintre acele profesii pentru care ești născut și nu „făcut". Indiferent ce hotărîre vei lua, te asigur că-ți voi primi cu aceeași bucurie viitoarele scrisori și-ți voi răspunde cu aceeași plăcere, dincolo de „diferența" (mai bine zis „diferențe") dintre noi, de care-mi scrii!

LAURA

POSTA by Air Mail

MARIAN N. RADU, student, București: E o plăcere pentru noi — și sperăm că și pentru cititori — să ni se ofere prilejul de a reproduce la această rubrică o scrisoare; mai ales acele scrisori care abundă în idei și se sprijină pe ceea ce un francez numea „pedeapsa de a gîndi". Așadar, vă dăm cuvîntul:

„Pentru ce v-am scris? Ei bine, cred că nu se pot construi perpetuum mobile de nici o speță (par drept un tip rezonabil, nu?) Ideea mea e următoarea: Pornind de la polemica pentru a ocupa cea de-a patra dimensiune între timp și energie, le-am unificat. Deci propun o soluție pentru timp. Timpul este energia ce o pierde un corp (sub orice formă în mediu). De la frecarea stiloului pe hîrtie, pînă la energia emisă de soare și stele în spațiu se pierde o cantitate enormă de energie (poate știți dumneavoastră unde se regăsește). Este evident că un corp nu pierde energia — (evităm aici relația criptică indescifrabilă pentru cititori). Ideea poate merge mai departe (dar e un teren minat) cu privire la acel timp biologic și cantitatea de energie pierdută. Concluzia ar fi și puțin dură. Frecarea este o formă de manifestare a timpului. Deci pentru idealizările din fizică (în cazul unui calorimetru banal de exemplu) să nu mai dăm vina pe tehnologia de fabricație ci pe timp".

Transcriu cu plăcere din același autor, alte considerații ce se reține prin seriozitatea lor:

„...o analogie între vise și unde. Ei bine, sînt vise apărute „în clar", în care lucrurile se vor întîmpla aidoma celor din vis, și vise cu un substrat de informație, adică cele care trebuie tălmăcite pentru a fi înțelese. Tot așa există unde sonore pe care le auzim și le înțelegem, și mai există unde radio pe care pentru a le înțelege avem nevoie de un „tălmaci electronic". Și distanța de propagare este diferită, cele sonore avînd o distanță de propagare mult mai mică decît cele radio.

Mă gîndesc că deși simbolul viitorului este incertitudinea, ar putea exista evenimente ale destinului iminente — sigure. Un exemplu simplu: un tren merge cu 100 km pe oră, mecanicul neatent zărește la 10 m în fața trenului un obstacol. Este evident că trenul va lovi obstacolul, deci este sigur! Tot așa ca un fel de ecou al unor evenimente iminente ar putea apărea visele. Simple idei!"

Vă solicit în continuare colaborarea cu revista noastră și poate chiar la alte rubrici...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

Luni, 18 noiembrie. Programul 1 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa noastră 16,30 Mu ica pentru toți 17,00 Știri 17,05 «Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Repriza a treia 21,00 Studioul economic 21,25 Teatru TV. Domnișoara Iulia de August Strindberg 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Confluențe. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... în studioul 1! Să discutăm despre corupție 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

Marți, 19 noiembrie. Programul 1. 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Canal France International 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Muzică pentru părinți 14,50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15, 30 Preuniversitaria 16,00 Telescoală 16,30 Muzică pentru toți 17.00 Știri 17.05 Conviețuiri 17,35 Drumuri în memorie. Conexiuni 18,05 Salut, prieteni! 19.05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Telecinemateca. Calea lactee (SUA, 1936) 22,50 Arte vizuale 23,20 Cronica Parlamentului. Actualități 23,55 Jazz-Fan. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură 18, 10 Film serial. Decalog (Polonia, 1988) 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Super Channel 20,30 Muzica azi 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21.30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

Miercuri, 20 noiembrie. Programul 1: 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10, 30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine! 11,30 Worldnet USIA 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități 14,20 Festivalul de folclor „Hora" 14,50 S.O.S. Natura! 15,20 Preuniversitaria 15,50 Telescoală 16,20 Zilele muzicii craiovene (I) 16,50 Știri 17,00: 15, 16,17,18 17,30 Televiziunea vă ascultă! 17, 55 Fotbal: Bulgaria — România 19,50 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Cine e băiatul ăsta? 22,15 Mai aveți o întrebare? 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Pro Musica 0,10 Baschet masculin: România — Grecia 0,40 Recomandări din program **Programul 2:** 16.00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16.40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Canal France International 18.25 Baschet masculin: România — Grecia 20.00 La Sept 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

Joi, 21 noiembrie. Programul 1: 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14.50 Audio vizual studio 15,20 Preuniversitaria. Educație permanentă 16,00 Telescoală. Curs de limbă engleză 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Lumea ideilor 17,30 Tele-discul muzicii populare 17,50 Vîrstele peliculei 18,35 Reporter'91 19,00 Știința în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Stadion. **Programul 2:** 16.00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiune în limba germană 18.05 Din înregistrările Orchestrei Naționale Radio 20,30 O viață pentru o idee 21,00 Muzică populară în concert 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23.05 Închiderea programului.

Vineri, 22 noiembrie. Programul 1: 10, 00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Pentru o fată în roșu (Franța, 1984) 12,00 Super Channel 12,25 Imagini din Liban 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14, 20 Mondo-Muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Ecranul 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,40 Sport 20,50 Viața Parlamentară 21,20 Revoluția română în direct 22,20 Simpozion 23,05 Actualități 23,20 Divertisment muzical nocturn. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri,... e sport și muzică! 20,00 Portret componistic românesc 21,00 O muzică, o țară 21, 30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23, 05 Închiderea programului.

Simbătă, 23 noiembrie. Programul 1: 9,00 Bună dimineața! 10,00 Actualități. Meteo 10,10 Oglinda fermecată 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30: 7x7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 17,30 Itinerarii 18.00 Arena 19,00 Melodii îndrăgite 19,15 Teleenciclopedia. Mituri 20.00 Actualități 20. 35 Film serial. Maddie și David 21,30 Săptămîna sportivă 21,50 Toamnă muzicală 22,50 Actualități 23,05 Film artistic. Cotter (SUA, 1973) 0,35 Video-discotecă. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16.15 Desene animate 16,40 Conviețuiri 17,10 Film artistic. Tobe în inima Sudului (SUA, 1951) 18,40 Opera în capodopere 21,00 Serenada 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

Duminică, 24 noiembrie. Programul 1: 8,30 Bună dimineața! 9,30 Întreabă-mă! 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități. Meteo 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Festivalul-concurs „Maria Lătărețu" 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,00 Știință și imaginație 18,30 Convorbiri de duminică 19,00 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film artistic. Caz cu caz nu se potrivește (Mosfilm, 1987) 22,00 Studioul șlagărelor 22,30 Actualități 22,45 Maeștrii 23,45 Fotbal: etapa a XII a a Diviziei naționale A la fotbal. Selecțiuni înregistrate. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Conviețuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Varietăți internaționale 18,30 Serata muzicală TV 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22, 35 BBC World Service.

(După „Panoramic TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

OMUL VĂZUT DE APROAPE

Misterioasa forță care ne face să vrem să cîștigăm

Astăzi, poate mai mult decît oricînd, sînt la modă oamenii care știu să cîștige. Nimic nu este mai minunat și mai ales de invidiat decît să fii mereu cîștigător, cu aura gloriei deasupra capului. Mulți specialiști, psihologi îndeosebi, și-au pus întrebarea : care este mobilul în această cursă a performanței ? Nu cumva dorința plăcerea pe care individul o simte în fața recunoașterii dezvoltării personalității sale. Este un moment de plăcere comparabil cu starea de grație. Cercetătorii **s-au aplecat asupra acestei stări de plenitudine psihică și au constatat că ea este într-adevăr însoțită de eliberarea în creier de endorfine (hormoni ai plăcerii).**

● *Monica Seles are o privire care ucide. Totuși, tînăra tenismenă iugoslavă, a cîștigat adesea fără să ucidă...* ● *Maradona, cunoscutul fotbalist provenit din „bidonvilurile" argentiniene, n-a știut să-și păstreze picioarele de aur pe pămînt. Dorința nemăsurată de a cîștiga pe toate planurile a depășit capacitatea de suportabilitate a nervilor, ucigînd „îngerul" fotbalului* ● *Madonna este o insațiabilă a succesului. Pentru a cîștiga e capabilă de orice. Ultimul său film, „În pat cu Madonna", marchează o nouă etapă a stilului său provocator și a dorinței de a cîștiga.*

de a-i învinge pe alții este susținută în primul rînd de plăcerea strict emoțională pe care ți-o conferă statutul de cîștigător?

Aceasta este de fapt teza pe care o avansează un psiholog american, Mihaly Csikszentmihalyi, de la Universitatea din Chicago, care a studiat comportamentul mai multor mii de persoane aparținînd unor domenii diferite de activitate. Concluzia sa poate fi considerată oarecum surprinzătoare, deoarece afirmă că dorința de a fi cel mai bun nu este justificată de bani sau de teama de șef, ci de

Studiile întreprinse în lumea sportului, precum și în cea a show-business-ului susțin în mod pregnant teza amintită. Cele cîteva sutimi de secundă care despart sportivii aflați în competiție și care își dispută primele locuri sînt în ultimă instanță o victorie a spiritului și nu a mușchilor. „Pentru a cîștiga e nevoie de o bună doză de voință", subliniază cercetătorii în psihologie. Dar agresivitatea are vreo importanță în lumea sportului ? Specialiștii răspund că utilitatea sa depinde de sport ; pentru boxeri furia este **benefică în timp ce pentru trăgătorii cu arcul este catastrofală. Foarte important pentru cel ce vrea să cîștige este și categoria în care se înscrie adversarul : e foarte greu să concurezi împotriva unui prieten sau frate... Pentru a cîștiga trebuie să aduni puncte obosind, hărțuind adversarul, „mușcînd" în carne vie.**

De asemenea, un alt punct crucial de care specialiștii vorbesc este capacitatea de a estima exact propria valoare în raport cu sarcina pe care individul o are de îndeplinit. Dacă obiectivul este mult prea înalt, mentalul se poate demobiliza. În schimb, dacă sarcina este prea ușoară, eroarea tehnică își poate face loc foarte ușor. Cel care cîștigă este adesea cel care estimează cel mai bine dificultatea muncii pe care o are de îndeplinit, care se mobilizează corect și vizualizează în mintea sa acțiunea. Nu întîmplător, un psiholog american, James Loehr, a pus la punct o metodă psiho-doping, fundamentată pe artele marțiale, folosită deja în antrenarea campionilor de tenis confirmați, ca André Agassi și Gabriela Sabatini. Specialiștii consideră că și cele peste 100 de victorii obținute de-a lungul a 12 ani de Hugo Armando se datorează în bună măsură tot excepționalei pregătiri psihologice, bazată pe metoda lui James Loehr. În ceea ce-l privește pe Borg, el s-a aflat multă vreme (ca de altfel și în prezent) sub conducerea unui „guru" britanic, specialist în tai-chi (gimnastică chineză) și meditație transcedentală. De curînd, Borg făcea BBC-ului următoarea declarație : „apelînd la metodele de exersare a psihicului, am descoperit mușchi pe care îi ignoram în pregătirea mea. Consider că acum sînt capabil să mă concentrez sută la sută asupra jocului meu și că mi-am recăpătat dorința de a fi competitiv."

Paradoxal, super-campionii sînt adesea super-fragili pe plan psihologic. Psihicul unui mare tenisman, de exemplu, este asemănător cu o giruetă. O serie de contraperformanțe pot demola pentru mai mult timp dorința jucătorului de a învinge.

Există oare oameni făcuți de la natură să fie învingători ? Boris Cyrulnik, un psihiatru american pasionat de comportamentul oamenilor și al animalelor, susține că toate ființele aparținînd aceleiași specii au competențe egale la naștere. Materialul lor genetic este aproape identic, lăsînd la o parte accidentele și malformațiile. În orice caz, spune în continuare Cyrulnik, căutarea gratuită a performanței este un fenomen în exclusivitate specific omului. Animalele se bat (în sens concurențial) pentru a supraviețui. La oameni există și alte motivații. Dar poate cel mai important lucru este că în plan uman pentru a cîștiga nu este necesar să ucizi adversarul. Importantă este forța mentală. După cum, la fel de important este să știi să pierzi.

AURORA POPESCU

PARAHIPNOZA RUTIERĂ

Parahipnoza rutieră reprezintă acea stare hipnoidă de tip special, pe care o induce în organism strada, în condițiuni bine determinate, asupra cărora vom reveni mai tîrziu. Hipnoza, după cum poate știm, reprezintă, o stare psihică specială, indusă în organism pe calea sugestiei, stare în timpul căreia subiectul adormit artificial, este supus voinței hipnotizatorului. Această stare este asemănătoare cu somnul sau cu somnambulismul, și care, după cum am specificat mai sus, este provocată artificial pe calea sugestiei. În timpul hipnozei, controlul conștient asupra propriei comportări ca și contactul cu realitatea slăbește, acțiunile celui hipnotizat fiind supuse voinței hipnotizatorului. După cum vedem, în cursul acestui proces, este absolut obligatorie prezența a doi factori : unul activ, reprezentat de hipnotizator, și altul pasiv, reprezentat de acela care se lasă hipnotizat, ambii trebuind, firește, să fie ființe vii.

Iată însă că în cazul parahipnozei rutiere, numai unul din acești factori este viu, și anume conducătorul auto, în timp ce celălalt, adică strada, este prin definiție neînsufletită. Tocmai din acest motiv, și stării hipnoide care apare în atari situații i se spune nu hipnoză, ca în sensul obișnuit al acestui cuvînt, ci parahipnoză, și aceasta pentru că deși aceasta din urmă se aseamănă oarecum cu prima, ea apare totuși în cu totul alte condițiuni. De altfel, însuși prefixul para, provenind de la cuvîntul grecesc cu același nume, și care în această limbă înseamnă dincolo, în limba română înseamnă lîngă sau asemănător.

Ce este așadar parahipnoza rutieră ? Ce altceva decît diminuarea stării de vigilență a conducătorului auto, indusă de intrarea acestuia într-o așa-numită transă parahipnotică, transă provocată de concentrarea intensă și îndelungată a acestuia pe un anume obiect neînsuflețit, în cazul de față strada, și asta în acompaniamentul vizual continuu al unor mișcări cu caracter ritmic. Această stare într-o totul particulară, este prilejuită și favorizată de drumurile lungi și obositoare, drumuri care prin definiție induc oboseala, somnolența, estomparea atenției ca și diminuarea puterii de concentrare.

Într-un asemenea context, mulți conducători auto, pentru a se pune la adăpost de un eventual accident, preferă de a se instala în spatele unui vehicul așa-zis securizant, vehicul investit în gîndirea conducătorului auto cu prerogativele conducătorului de caravană. Aceștia concentrîndu-se ca atare pe vehiculul securizant în spatele căruia în mod deliberat s-au instalat și, mai precis, pe luminile roșii din spatele acestuia, și asta în condițiuni de oboseală și implicit de somnolență, interval de timp în care arborii, stîlpii de telegraf de pe marginea șoselii, ca și bornele de kilometraj, le vor zbura ritmic pe dinaintea ochilor, desigur că acea stare particulară de narcolepsie, adică de nevoie imperioasă și irezistibilă de somn, caracterizînd hipnoza, nu va întîrzia să apară, facilitînd firește accederea spre inevitabilul accident.

Deci, strada se transformă într-un hipnotizator sui-generis, firește neînsuflețit, în vreme ce luminile roșii ale vehiculului securizant sau chiar reverberațiile străzii, de care vorbim mai sus, în ochii magici ai hipnotizatorului.

Accidente de acest gen survin mai ales pe autostrăzi, în crepuscul sau mai ales în cursul nopții, după o zi de intensivă rulare, autostrăzilor fiindu-le prin definiție proprie o monotonie vizuală, ca și incitarea la viteză. Cei 755 de km ai celebrei „autostrăzi a soarelui" („autostrada del sole"), care, pornind din Milano, și trecînd prin Florența și Roma, se oprește în final la Napoli, traversînd imense cîmpii depopulate, în contextul unui decor stradal stereotip și tern a dat posibilitatea unei echipe de medici și psihologi italieni, care au studiat accidentele survenite pe parcursul a trei zile și trei nopți, în atari condițiuni că **parahipnoza rutieră este responsabilă de un procent de 37 la sută din aceste accidente**, ceea ce, firește, trebuie să ne dea de gîndit.

ARCADIE PERCEC

Ca două picături de apă

Lumea gemenilor nu încetează să fascineze. Găsim în ea chiar și personalități politice. Șahul Iranului, Reza Pahlavi, a avut o soră geamănă. Dna Margaret Thatcher, fostul prim-ministru britanic, are o soră (Carol) și un frate (Mark), gemeni, mai tineri decît ea. Interesant este că problema gemenilor poate fi privită din multe puncte de vedere. Despre unul dintre acestea vă relatăm în continuare, pornind de la un articol apărut în revista poloneză „Kurier Polski". Dar, mai întîi să nu uităm că...

TOTUL A ÎNCEPUT DE LA... MAZĂRE

Personajele principale ale geneticii care, printre altele, cercetează influența caracterelor ereditare sau dobîndite asupra comportamentului nostru, au fost pînă nu demult boabele de mazăre ale călugărului învățat Gregor Mendel, părintele științei eredității, apoi musculița Drosphila Melanogaster, bacteria Escherichia coli și șoricelii albi. Astăzi însă la acest șir se adaugă tot mai frecvent așa numiții gemeni adevărați, sau monozigoți (MZ). Cercetările genetice efectuate asupra lor permit definirea limitei dintre caracterele ereditare și influența mediului, a naturii și a educației.

O asemenea „lectură" a trupului și spiritului este instructivă nu doar pentru gemeni și familiile lor. Pentru că, „adevărați" sau „falși" (heterozigoți — HZ), gemenii formează, de fapt, un cuplu. Un cuplu, special, dar care amintește totuși de cupluri, perechi, pe care fiecare dintre noi le întemeiem în timpul vieții : mamă-copil, tată-copil, frate-soră, soț-soție etc. În acest sens, „îngemănarea" privește pe fiecare dintre noi, iar cunoașterea acestui fenomen poate să însemne foarte mult. Chiar și pentru cei singuri. Sau, poate, tocmai pentru că sînt singuri. Și, poate că din această cauză...

...LA ROMA, ORAȘUL LUI ROMULUS ȘI REMUS...

profesorul Luigi Gedda, în vîrstă de 90 de ani, face cercetări asupra gemenilor, activitate căreia i-a consacrat peste 30 de ani. Drept recompensă, el „oferă" pacienților săi îngrijire medicală gratuită. Interesant este că în institutul său, purtînd simbolic numele lui Mendel, chiar și dotările sînt „gemene" — scaunele de dentist, fotoliile, cîntarele și aparatele pentru efectuat diferite măsurători...

În cartoteca institutului se află 18 000 de fișe privind numeroase perechi de gemeni. Luigi Gedda, părintele gemeliologiei (știința despre gemeni) a înființat un institut similar pe Muntele Măslinilor, la Ierusalim. Scopul ambelor centre de cercetare este pătrunderea tainelor eredității. Se susține că sub aspect genetic monozigotii reprezintă copii fidele.

Ce ar putea determina o asemenea afirmație ? Adesea se întîmplă de pildă, că, dacă unul din gemeni are o carie, în același timp sau cîteva zile mai tîrziu, celălalt să se plîngă la rîndul său că îl doare dinții...

Importanta cercetărilor reiese însă mai ales din următoarea observație. Pînă în prezent s-au descoperit 3 500 de boli de copii. Dacă boala apare simultan la cei doi gemeni, atunci ea poate fi interpretată ca fiind ereditară. În caz contrar, cînd se îmbolnăvește doar unul din gemeni, cauza bolii este influența mediului. Să ne gîndim doar la incidența cancerului ! Dacă această cumplită boală apare doar la unul din gemeni, atunci celălalt are șansa să o evite, schimbîndu-și felul de viață și dieta. Iată deci un mod în care s-ar putea pune în evidență măsura în care predispoziția îmbolnăvirii de cancer este ereditară și, pe de altă parte, cît ar putea fi de hotărîtoare influența mediului.

Mai există și un alt aspect important care poate fi cercetat prin „metoda gemenilor" — îmbătrînirea. În fiecare familie părul încărunțește la o anumită vîrstă. Genele au deci nu doar un impact calitativ, ci și unul temporar, ceea ce deschide un nou domeniu de cercetare științifică — cronogenetica.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Întîmplări adevărate

Un copil conceput pentru a-şi salva sora

În camera sterilă de spital (City of Hopé din California). Anissa Ayala în vîrstă de 19 ani speră. Speră să trăiască. De curînd, această tînără bolnavă de leucemie, a suferit o intervenţie de măduvă osoasă primită de la Marissa Eve, sora sa în vîrstă de un an şi o lună, concepută

de părinţii săi special pentru a se constitui în donator.

Intreaga Americă este fascinată de această poveste ce pare de necrezut. Iată cum s-a derulat. În primăvara lui 1988 medicii au depistat o leucemie mieloidă cronică ucigătoare pentru Anissa, care avea pe atunci 16 ani. Tînăra liceană a aflat atunci că nouă din zece persoane mor în urma acestei boli şi că singura speranţă de vindecare ar fi grefa de măduvă osoasă. Dar unde să găseşti donatorul compatibil ? În rîndul membrilor familiei sau în registrul de donatori naţional. Întreaga familie Ayala s-a lansat într-o veritabilă cursă împotriva morţii. Dar, din nefericire, nici tatăl, nici mama, nici fratele mai mic nu s-au dovedit, în urma analizelor, a fi donatori compatibili. În ce priveşte registrul naţional al donatorilor speranţele au fost şi mai puţine. Înaintea Anissei erau înscrişi peste nouă mii de persoane... Au fost lansate repetate apeluri televizate în speranţa găsirii unui donator compatibil, dar totul în zadar. Trecuse aproape un an. Atunci părinţii, disperaţi, au luat o decizie care a stîrnit vii controverse : să conceapă un copil în speranţa că acesta va fi un posibil donator pentru sora sa. După afirmaţiile medicilor, şocant a fost faptul că familia Ayala a făcut publică hotărîrea sa şi nu faptul în sine. În ultimii cinci ani, spun aceştia în continuare, s-au identificat 40 de cazuri de copii care au fost concepuţi pentru a deveni potenţiali donatori, numai că de fiecare dată secretul a fost total. Soţii Ayala au considerat însă că nu au nimic de ascuns. „Nou născutul este cea mai adevărată dovadă a dragostei noastre faţă de copii iar pentru copii trebuie să faci orice ca să le salvezi viaţa" spun ei.

Hotărîrea familiei Ayala n-a fost tocmai uşor de pus în practică. În urmă cu cîţiva ani, Abe (tatăl) suferise o intervenţie chirurgicală în scopul instalării sterilităţii. Acum era nevoie de o operaţie în sens invers. Mary (mama) nu mai era chiar tînără, avea deja 43 de ani, vîrstă la care apariţia sarcinii este mai dificilă. Cu toate acestea, în iulie 1989, Mary era însărcinată. În fine, un lucru mai trebuia să se întîmple : copilul să fie compatibil cu sora mai mare. În luna a şasea a sarcinii, în urma unei amniocenteze, s-a putut preciza : copilul era compatibil. La 3 aprilie 1990 s-a născut aşadar micuţa Marissa Eve, un copil normal, plin de viaţă. Medicii au precizat de la bun început că operaţia nu va însemna nici un risc pentru Marissa. În tot acest timp Anissa a aşteptat răbdătoare, plasată în camera sterilă, ferită de orice infecţie căreia sistemul său imunitar n-ar fi putut să-i mai facă faţă. La începutul lunii iunie, medicii au început să pregătească operaţia. Cu un ac lung introdus într-un os din umărul Marissei anestezi-ate total, s-a extras măduvă care a fost apoi plasată pe cale intravenoasă în sistemul sanguin al Anissei. De asemenea i s-au introdus celule sanguine prelevate din cordonul ombilical al Marissei în momentul naşterii acesteia, şi imediat congelate. După operaţie, măduva osoasă a Anissei a început să producă celule sanguine sănătoase. Dacă în decurs de doi ani leucemia nu reapare, se poate considera că Anissa este perfect vindecată. Şansele ? Medicii spun că în cazul cînd există donator compatibil rata de reuşită este de aproximativ 70%. Printr-un efort de voinţă extraordinară şi un optimism cuceritor, familia Alaya a depăşit rînd pe rînd obstacolele. Unul singur mai are de trecut : vindecarea Anissei.

Un ceas pentru o viaţă

Oamenii de succes aleg SEIKO.
Ceas gîndit pentru cine îşi construieşte propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele MegaVision
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Şos. Ştefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl livrează 'en gros' orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri SEIKO, de damă, bărbaţi, copii, ceasuri de altitudine şi subacvatice, cronometre, ceasuri deşteptătoare.
Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45.
Asigurăm service şi baterii pentru ceasurile electronice.

„Diavolul nopţii" revine

„Paisnel este vinovat". Cu acest titlu de senzaţie îşi făcea apariţia pe 29 noiembrie 1971 publicaţia Jersey Evening Post. Edwart J.L. Paisnel, cuprins în mişcarea masonică, era condamnat la 30 de ani închisoare deoarece, între anii 1960 şi 1970, comisese 13 violuri şi atentate la pudoare. O dată cu condamnarea acestuia, L'ile de Jersey se elibera de teama vecină cu moartea de a-şi pierde copiii furaţi de Paisnel pentru a-i viola.

20 de ani mai tîrziu, deci iunie 1991. Avocatul lui Paisnel anunţă că acesta va fi eliberat în cîteva săptămîni, dat fiind că pedeapsa i-a fost redusă pentru bună comportare pe timpul detenţiei. Vestea s-a răspîndit repede în mica insulă anglo-normandă. „Dacă va reveni pe insulă, îl voi ucide cu mîinile mele" a declarat atunci Peter, un bărbat tînăr care a participat la arestarea lui Paisnel. Peter îşi aminteşte povestea tragică a unui băieţel de 11 ani violat. „Astăzi, la vîrsta de 31 de ani, victima este încă într-un azil", explică Peter. Un om purtînd o mască de cauciuc, perucă, o brăţară cu ţepi ascuţiţi şi un pardesiu cu miros fetid a răpit copilul şi l-a dus într-o cameră sordidă. Băiatul s-a trezit prăvălit pe pămîntul umed, apos, al încăperii. Paisnel îl ameninţa că îl va ucide dacă va spune părinţilor ce i s-a întîmplat...

Infernul de pe insulă a durat un deceniu şi părea un blestem. Dar iată că la 10 iulie 1971, cu totul întîmplător, „Diavolul nopţii", cum i se spunea, a fost prins. Poliţia s-a pus pe urmele unui autoturism care trecuse pe roşu şi nu oprise la apelul agentului de circulaţie. Ajunsă din urmă şi oprită, maşina s-a dovedit a fi furată. O conducea un oarecare Edward J.L. Paisnel. Pe bancheta din spate : o mască satanică, un pardesiu plin de pete şi brăţări cu cuie. La domiciliul lui Paisnel, denumit „Casa Soarelui" poliţia avea să găsească ulterior, ascunse în spatele unei biblioteci, obiecte de cult satanic, ca şi decupaje din presa care vorbea despre violuri. Paisnel nu şi-a recunoscut niciodată vina, dar au existat suficiente probe pentru a fi condamnat.

Fosta sa soţie, Joan, trăieşte încă în acea „Casă a Soarelui". La 70 de ani, femeia a scris o carte intitulată „Fiara din Jersey". Cînd a aflat vestea eliberării lui Edward s-a gîndit că n-ar fi exclus să suporte unele represalii. Îşi aminteşte că timp de 12 ani cît a durat căsătoria lor, Edward i-a fost un bun companion deşi avea unele bizarerii pe care ea nu i le luase în seamă. „Îi plăcea mult să vină la orfelinatul unde eu lucram — spune Joan — şi să stea printre copii. În fiecare an se îmbrăca în Moş Crăciun pentru ei... Timp de 10 ani am avut camere separate, aşa cum hotărîse el. Niciodată nu mi-a trecut totuşi prin cap că el ar putea semăna teroare..." Acum însă se teme. Aşa cum se teme şi populaţia din Jersey.

Aripi frînte

Adesea, foarte adesea, Robert Virmont îşi aminteşte scena care n-a durat decît o fracţiune de secundă, dar care i-a distrus viaţa. Şi acum mai crede că aude o bubuitură, că simte o durere fulgerătoare, şi că se cufundă într-o noapte apăsătoare. Cînd avea numai 10 ani a cunoscut barbaria şi cruzimea gratuită a unui om pe care rîsetele de copil îl „deranjau". Pe atunci, Robert locuia aproape de Nancy (Franţa), şi împreună cu alţi puşti de vîrsta sa improvizase jocuri pe un teren din vecinătate. Într-o zi „jocul de-a războiul" avea să se transforme în dramă. Un zgomot ciudat a acoperit strigătele copiilor şi Robert a căzut pe jos. Fără sîngele care se răspîndea în jurul său, prietenii săi ar fi putut crede că jocul continuă şi el se preface că e mort. Din nefericire, din acel moment existenţa lui Robert devenea numai suferinţă. Lise, mama sa, modestă croitoreasă s-a alertat şi a rămas îngrozită văzîndu-şi fiul într-o baltă de sînge. Poliţia l-a reţinut imediat pe trăgător, un bărbat de 55 de ani, care descărcase carabina asupra lui Robert. În timp ce băiatul a fost transportat de urgenţă la spital, Lise aştepta înspăimîntată diagnosticul. Era văduvă şi Robert era unicul ei fiu, sensul existenţei sale. La capătul a cîtorva ore de aşteptare medicii au anunţat-o că Robert este tot în comă, pentru că glonţul a străpuns cutia craniană şi chiar dacă îşi revine, copilul va rămîne paralizat. După cîteva luni coma părea că se eternizase, dar biata mamă mai păstra speranţe. Pentru ea, cel mai important era că fiul ei trăia încă. Îi vorbea, îi mîngîia, era în permanenţă alături de el, pentru a-l ajuta să se trezească. Tot spitalul îi cunoştea durerea. După 6 luni de comă, Robert şi-a recăpătat, în sfîrşit, cunoştinţa ! Medicii însă erau pesimişti, căci hemoragia cerebrală provocase copilului o paralizie la braţul şi piciorul drept. Dar Lise Virmont nu este genul de femeie care să renunţe şi a luptat cu toate puterile ca fiul ei să nu fie un handicapat. Încetul cu încetul sănătatea băiatului a început să se amelioreze. Perioada îndelungată în care fusese în comă îi alterase nu numai corpul, ci şi creierul. Se exprima cu dificultate şi în locul orelor de clasă făcea şedinţe dureroase de recuperare şi încercări care cereau un curaj ieşit din comun. În acest univers de imensă singurătate, mama sa l-a susţinut permanent cu înţelegere, răbdare şi dragoste. Anii au trecut şi la vîrsta adolescenţei Robert se putea mişca normal, dar mai avea încă mult de luptat. Pentru a-şi învinge disperarea şi a uita visurile copilăriei înfrînte, băiatul a început să studieze cu îndîrjire şi la 26 de ani a devenit contabil într-o întreprindere din regiune. Treptat, Robert şi-a recăpătat încrederea şi a început să iasă cu un cerc de prieteni şi astfel a cunoscut-o pe Nadine, cea care i-a devenit soţie, dăruindu-i apoi doi copii : Emilie, 4 ani şi Nicolas, 2 ani. Astăzi, la 32 de ani, deşi mai suferă, deşi merge cu enorme dificultăţi şi are migrene puternice, Robert este totuşi fericit alături de mamă, soţie şi copii. Anii furaţi sînt iremediabil pierduţi, dar viaţa sa este frumoasă prin dragostea dăruită de familia sa, care s-a împotrivit destinului.

verificati-vă cunoștințele

AVIONUL FĂRĂ ELICE

Al doilea salon internațional de aeronautică a avut loc la Paris, în octombrie 1910. Acolo erau expuse diverse avioane ale vremii, dintre care, unul singur, vopsit în roșu-închis, nu avea elice. Alături de el se găsea o plăcuță pe care era scris : „Coandă 1910" și o serie de detalii tehnice. Era primul avion cu motor aeroreactiv din lume, conceput și realizat de inginerul român Henri Coandă (07.06. 1886 — 25.11.1972), expus acolo.

La 16.12.1910 Coandă a transportat avionul pe cîmpul de zbor de la Issy-les-Moulineaux, în apropiere de Paris și a efectuat primul său zbor. Aparatul a rulat, a decolat, s-a ridicat în aer, zburînd cîtva timp dar, datorită unei greșeli de pilotaj, întrucît Coandă nu mai condusese niciodată vreun avion, s-a înclinat pe o aripă, s-a prăbușit și a luat foc. Inventatorul a avut însă mare noroc, deoarece la cădere a fost proiectat în afară, din carlingă, nefiind legat de scaunul de pilotaj și scăpînd cu viață.

Așa a intrat în istoria aviației primul avion aeroreactiv din lume fără elice.

Prioritatea în acest domeniu a lui Coandă a fost recunoscută ulterior cu prisosință.

El a fost însă creatorul a peste 700 invenții din care, numeroase se folosesc și azi.

Fiind între altele și autorul „aerodinei lenticulare", un fel de O.Z.N., în 1971, am avut prilejul să stăm de vorbă, acasă la el, timp de cîteva ore, discutînd despre aceste aerodine și alte proiecte, fiind curios să aflu dacă faimoasele apariții de OZN-uri nu constituie experiențe secrete militare de ale sale. Mi-a mărturisit că nu dar că este posibil să existe și, nefiind terestre.

Acum cîteva întrebări despre „Coandă 1910" :

1. Ce tip de avion era „Coandă 1910", monoplan sau biplan ?
2. Unde se găseau rezervoarele de benzină și de lubrifiant ?
3. Unde se găseau gurile de evacuare ale gazelor care produceau mișcarea aeroreactivă ?
4. Care erau caracteristicile constructive ale avionului în linii mari ?
5. Ce firme cunoscute au preluat ulterior, abia după 10 ani unele dintre noutățile aduse de Coandă, în domeniul zborului aeroreactiv ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

(Răspunsul în numărul viitor)

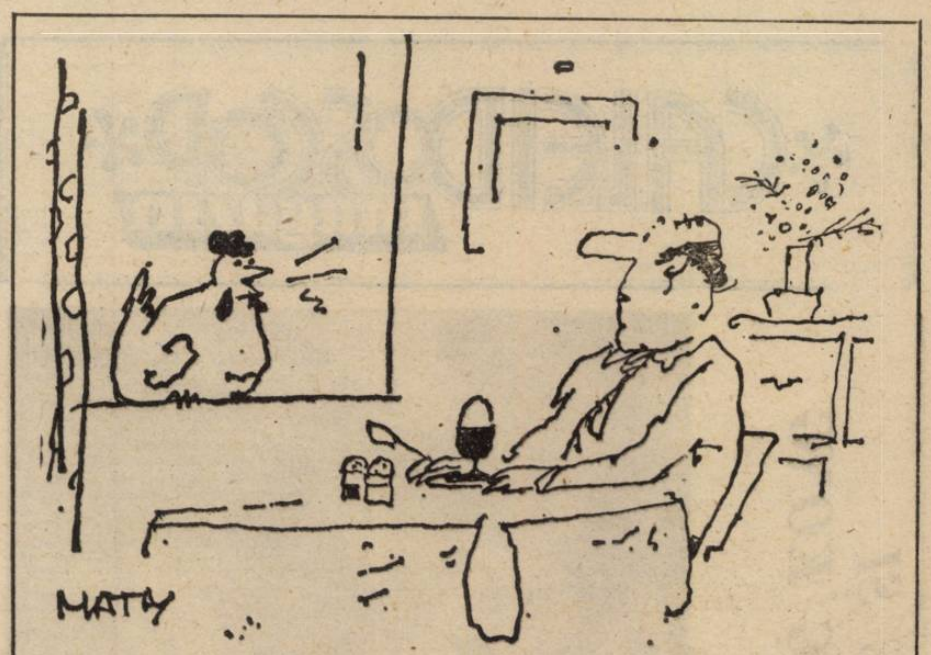

— Dacă aranjai direct cu mine nu-i mai plăteai 8 lei !

test

DRUMUL SPRE COMOARĂ!

În îndepărtatul oraș Logipolis există o comoară a nimănui. Dar, pentru a o dobîndi, nu vă sînt necesare însușiri atletice ; o singură armă vă poate ajuta : logica. Vreți să v-o încercați ? Atunci, la drum !

2. Indicatoarele. Ajuns în castel, aveți din nou de ales între două căi care duc spre sala unde se află comoara. Din fericire, alegerea vă este ușurată de două panouri indicatoare, despre care știți doar că toate afirmațiile unuia sînt adevărate, în timp ce toate afirmațiile celuilalt sînt false. Indicatorul care arată spre stînga vă anunță : „Pentru a ajunge la sala cu comoara trebuie să mergeți pe acest drum ; celălalt vă duce către temnița castelului". Panoul care indică spre dreapta are următorul conținut : „Unul dintre aceste două drumuri duce la sala comorii, celălalt duce la temnița castelului". Ce drum veți alege ?

SOLUȚIA JOCULUI

2. Drumul arătat de indicatorul spre dreapta. (Dacă indicatorul spre stînga ar fi adevărat, cel din dreapta n-ar putea să fie fals, contrazicînd astfel enunțul problemei).

GEORGE DAVID

BANII, AH BANII!

A început să ne fascineze și pe noi, contaminați de febra afacerilor, ideea de a deveni „întreprinzători". Spre ce să te orientezi la început, ce să produci, ce să comercializezi, cum să faci rost de bani ? Și poate nu fiecăruia îi este hărăzită reușita. Pentru a vă verifica, supuneți-vă mai întîi unui test. Iar dacă în final vă hotăriți să vă aruncați în viltoarea afacerilor, noi vă urăm mult succes !

1. După părerea dv. puteți deveni bogat prin muncă cinstită ?
   DA — 2 ; NU ȘTIU — 1 ; NU — 0.
2. Citiți cu regularitate articole cu tematica economică ?
   DA — 2 ; UNEORI — 1 ; NU — 0.
3. Sînteți pregătit să vă confruntați cu orice risc pentru un eventual cîștig ?
   DA — 1 ; NU ȘTIU — 2 ; NU — 0.
4. Sînteți de acord cu zicala „banii n-aduc fericirea" ?
   DA — 0 ; NU ȘTIU — 0 ; NU — 2.
5. Considerați că unificarea Germaniei a fost un fenomen avantajos pentru investitori ?
   DA — 1 ; NU ȘTIU — 2 ; NU — 0.
6. Dacă faceți parte dintre cei cărora nu le place să împrumute bani, ce ați spune dacă, la o bere, veți fi „convins" să oferiți o sumă ?
   DA — 0 ; DACĂ MAI BEȚI TREI HALBE — 1 ; NU — 2.
7. Înainte de data salariului vă rămîn ceva bani ?
   DA — 2 ; FOARTE RAR — 1 ; NU — 0.
8. Credeți că puteți trăi din speculă ?
   DA — 0 ; NU ȘTIU — 1 ; NU — 2.
9. Se cade să recurgi la mărunțiș pentru a da bacșiș ?
   DA — 0 ; NU ȘTIU — 1 ; NU — 2.
10. Banii deformează caracterul ?
    DA — 2 ; NU ȘTIU — 1 ; NU — 0.
11. La cumpărături verificați prețul și controlați greutatea ?
    DA — 2 ; UNEORI — 1 ; NU — 0.
12. Sînteți asigurat pe viață ?
    DA — 0 ; INTENȚIONEZ S-O FAC — 1 ; NU — 0.
13. Purtați mărunțișul în buzunar ?

    DA — 2 ; UNEORI — 1 ; NU — 0.
14. Vă sfătuiți cu soțul (soția) cînd intenționați să investiți banii în ceva ?
    DA — 0 ; SE ÎNTÎMPLĂ — 1 ; NU — 2 ; FAC ABSTRACȚIE — 1 ; NU — 1.
15. Aveți datorii ?
    DA — 0 ; SE ÎNTÎMPLĂ — 1 ; NU — 2.

(După Quick).

(Răspunsul în numărul viitor)

REȚETA SĂPTĂMÎNII

Salată de iarnă

Ingrediente : 1 kg ceapă, 1 kg gogoșari, 1 kg ardei (gras sau kapia), 1 kg gogonele verzi, 1 kg morcov, 600 g apă, 250 g oțet, 250 g zahăr, 2 linguri sare, 1/2 ulei, un borcan muștar.

Se taie fideluță zarzavaturile (morcovii se rad) și se fierb în amestecul de apă, oțet, zahăr, sare.

Atenție ! Zarzavaturile se fierb pe rînd în ordinea strictă anunțată mai sus.

Se fierb cu capac 5 minute, apoi se **scurg. E bine de lucrat cu două vase. În** timp ce un zarzavat se scurge bine, apa **rămasă** se pune la foc și se lasă să clocotească pentru a introduce alt zarzavat.

Zarzavaturile astfel fierte se lasă să se răcească separat, apoi se amestecă într-un vas mare și se încorporează o maionează făcută dintr-un borcan de muștar și 1/2 l ulei.

Se pune în brocane curate și se leagă cu celofan sau se capsează.

IRINA STOICA

CRONICA modei

ÎNVĂLUITE ÎN MISTER

Frumusețea acestei vestimentații e conferită mai ales de mantoul amplu, de un negru intens. Înviorat de căptușeala de mătase mov. Stofa din care este realizat e moale, pufoasă, aparent groasă, dar foarte ușoară. Restul ansamblului e format dintr-o bluză, de asemenea mov, o fustă-pantalon plisată neagră, ciorapi negri, pantofi tip mocasini negri, mănuși tricotate din lînă subțire neagră... Pălăria aduce un plus de farmec și, de ce nu, de nedesmințit mister. **(A.P.)**

ATLAS GEOGRAFIC

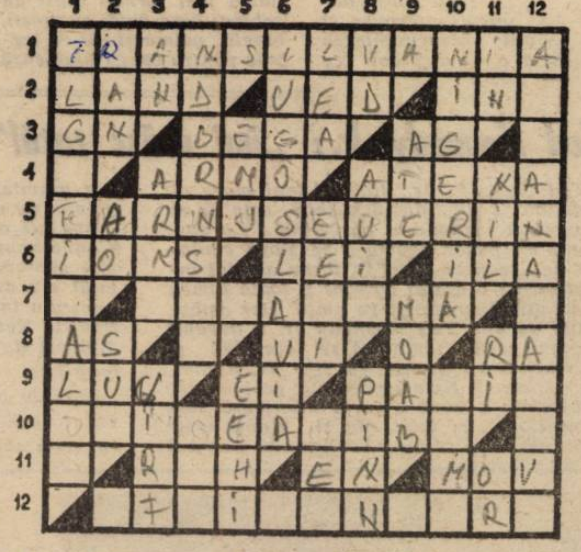

ORIZONTAL: 1) Regiune în partea centrală a țării noastre înconjurată de Munții Carpați. 2) Denumirea britanică a Irlandei — Vale în deșert, aproape permanent seacă — Riu european ce izvorăște din Austria și care se varsă în Dunăre, la granița cu Germania. 3) Gellu Naum — Riu în vestul țării, ce trece prin orașul Timișoara, în prezent singurul riu de la noi canalizat pentru navigație — Arges (abr.). 4) Localitate în Italia — Capitală europeană, așezată la poalele colinei Acropole. 5) Județ în sud-vestul țării, cu reședința la Reșița (2 cuv.). 6) Detectori dispuși pe sateliții americani (sigă) — Regii animalelor — „Întreprinderea Locativă Arad" (sigă). 7) Stat în SUA, situat pe fluviul Arkansas și afluenții săi. 8) Ariadna Stroe — Victor Ioanid — Zeul Soare la egipteni. 9) La intrare în Lugoj! — Dinșii — Podiș în Asia centrală, cu altitudini de peste 7.000 m. 10) Capitala statului Surinam, port la Oceanul Atlantic. 11) Leagăne (var.) — Elvira Nicolau — Culoare violacee. 12) Masiv muntos vulcanic, cel mai înalt din Africa (5.895 m).

VERTICAL: 1) Capitala Hondurasului, așezată la poalele muntelui Picacho. 2) Fluviu european (1.320 km), ce străbate Elveția, Germania și Olanda, vărsîndu-se în Marea Nordului — Anda Onesa — Țară în America de Nord (sigă). 3) Acar! — Riu în Italia, ce izvorăște din Apeninii Toscano-Emilieni și se varsă în Marea Ligurică — Pisc, culme (reg.). 4) Stat în centrul SUA — Atelier (abr.). 5) Riu important în nordvestul Germaniei, ce se varsă în Marea Nordului — Munte în China, reg. Sichuan (3.035 m). 6) Țară federală în sudul Europei. 7) Clean fără cap și coadă! — Cocotier din ins. Marchize — Haină. 8) Viorel Dan — Munte (2.962 m). Lac și vale pitorească în Lombardia (Italia) — Riu în Anglia. 9) Fire — Regiune în Iordania. 10) Stat african, cu capitala Lagos — Munții Codru-.... din vestul Munților Apuseni (vf. Pleșu). 11) Plantă textilă — Cel mai mare fiuviu al Africii (6.671 km) — Radu Ionescu — Sau (pop.). 12) Capitala Madagascarului.

Dicționar: ARMO, IONS, UTE, GRUI, EEHI, PINN, MOAB.

MARIUS TIU
Arad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ZOOTEHNICĂ!

ORIZONTAL : Brînză de vaci — Reproducător — Uță — Nap — Raci — Ni — Rapan — Ce — Ceara — Oi — Ng — Muște — Ij — Tie — Ulta — Inima — S — Lir — Vol — Iuft — Stupi — Amar — A — Oa — Otava — ICT — R — Grăsime — Ai — Ilic — Sterile

CALEIDOSCOP magazin

SEDUCE ȘI PE KING KONG

Diana iubește pe Mike. S-ar putea spune că este vorba de o tipică frază de dragoste, dar nu chiar în cazul pe care vi-l prezentăm. Diana nu poate să pronunțe o asemenea frază (fiind vorba de o gorilă-femelă), dar atitudinea ei exprimată atît de plastic în fotografia de mai sus, se dorește să semnifice o stare de afecțiune vizavi de Mike Colbourne, îngrijitorul său, care se ocupă de ea de 18 ani, de cînd a fost adusă în parcul zoologic din Bristol. Normal, între Diana și Mike s-a născut o relație de afecțiune, mai ales dacă ținem seamă că Mike a crescut-o, a îngrijit-o atîția ani și chiar i a prezentat un „logodnic". În prezent, Diana așteaptă să nască. Acest moment fericit este așteptat cu multă nerăbdare și de Mike care, de pe acum a pregătit un loc în cușcă pentru viitorul locatar.

Nunta din adîncuri

Dragostea lor este profundă... de profundă încît au decis să se căsătorească sub apă ! E vorba de doi scafandri din Eilat, care deunăzi au spus „da" în fața Jude interpuse și au primit binecuvîntarea nupțială a unui preot ce avea o ținută „obligatorie submarină". Cortegiul nupțial a fost format dintr-un echipaj bine dotat cu măști, butelii, palme și tot ce trebuie pentru cei ce plonjează la adîncime. Ce mai contează felul în care s-au echipat, important e că s-au amuzat teribil și a fost o nuntă reușită, care a făcut valuri...

Ted Kennedy Jr.: „îmi urăsc tatăl"

Ted Kennedy Jr., fiul cel mai mare al senatorului din Massachusetts, este și el o victimă a clanului. La 12 ani i s-a amputat un picior pentru a se stopa evoluția unui cancer osos. În urma acestei intervenții s-a arătat curajos și toată lumea îi admira încrederea în viață. Dar astăzi, la 29 de ani, Ted Kennedy Jr. a devenit alcoolic, este tentat să se sinucidă și mărturisește : „de-abia acum știu că sînt un Kennedy". Cauza ? Nu e handicapul, pentru care totdeauna a avut o forță interioară surprinzătoare, ci tatăl său și scandalurile acestuia. Din cauza alcoolismului avansat și a gravității situației în care se afla, convins de mama sa, Ted Kennedy Jr. a intrat într-o clinică psihiatrică la Hartford (Connecticut), unde a fost în permanență sub supraveghere medicală. Se spune că tatăl său ar fi făcut presiuni asupra sa pentru a intra în politică, așa cum o cere tradiția Kennedy, dar Ted, titular al unei diplome de științe naturale, s-a opus cu fermitate.

Ieșit de curînd din clinică, rămîne de văzut dacă Ted Kennedy Jr. e cu adevărat gata să-și înfrunte tatăl.

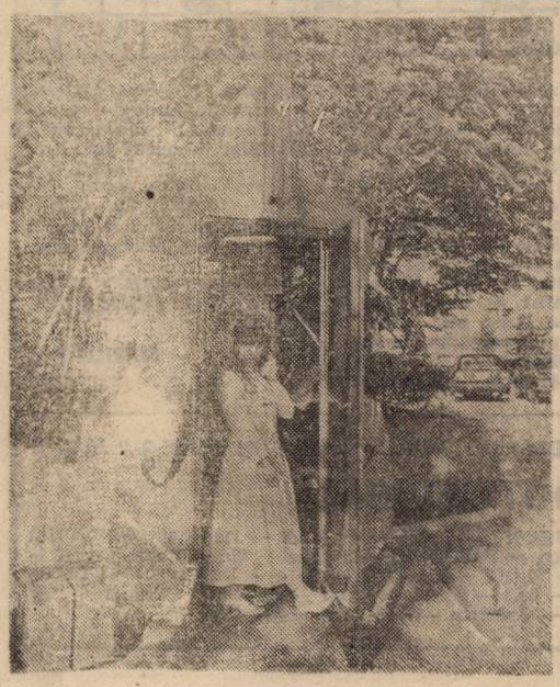

Violoncel telefon

Pentru a adapta peisajului înconjurător o construcție adecvată, în fața unei săli de concerte muzicale din localitatea japoneză Takasaki au fost construite cîteva cabine telefonice avînd forma unui... violoncel. Inițiativa serviciului de telefoane prin secția lor de design a fost primită cu satisfacție de cetățeni. Ei au apreciat fantezia creatoare a autorilor originalelor cabine.

● Experții în sfera energeticii apreciază că după anul 1995 costul electricității produse în elementele solare va fi mai mic decît al celei produse în centralele termice.

● Circa 15 la sută din energia primară a lumii este realizată din biomasă. În SUA, o atare sursă de energie este comparabilă cu ponderea energiei atomice.

TELEGRAME

● Valorile ecologice vor trece pe primul plan în lume atunci cînd energiile alternative vor fi aplicate pe scară largă, contribuind astfel la formarea unui nou tip de cultură... energetică.

● Sarcina capacităților la cele 108 centrale atomoelectrice aflate în funcțiune în SUA a crescut cu 4 procente în cursul anului 1990, ajungînd la 68 la sută... Este cel mai înalt nivel din întreaga istorie a energeticii atomice americane.

● În cursul anului 1990, centralele atomoelectrice americane au produs 576 000 gw/oră energie electrică (un gw este egal cu un miliard de wați).

● Energia furnizată de centralele atomoelectrice instalate în SUA asigură aprovizionarea cu electricitate a 60 milioane de familii anual.

■ Așezare „solară" în apropierea Atenei. Ea există și a fost realizată cu ajutorul unei instituții specializate din Bonn (Germania). „Așezarea solară" furnizează energia electrică necesară pentru cele 435 imobile cu cîte trei etaje.

● Datorită despăduririlor, Brazilia pierde anual între 4 și 8 milioane hectare de păduri tropicale din Amazonia și un milion de hectare în alte perimetre.

Șosea printr-un imobil

În Japonia s-a născut un nou concept în construcția unor imobile denumit „road — building". În versiune românească este vorba de „imobilul — șosea", pe care „Hanshin Expressway Public Corporation" îl realizează la Osaka. Proiectul are în vedere o clădire de 16 etaje destinată pentru birouri administrative. Clădirea urmează a fi tranversată de o... șosea ! Acest imobil va fi terminat în anul 1992 și în construcția lui s-au luat toate măsurile de securitate necesare : astfel șoseaua nu se sprijină pe un etaj ci este susținută de niște stîlpi uriași, la o distanță de zece metri deasupra solului. Un ecran din otel protejează imobilul împotriva zgomotului și poluării produse de circulația autovehiculelor. Dar de ce o asemenea soluție insolită ? Pentru că terenurile în Japonia au ajuns la prețuri exorbitante și construcția șoselelor care străbat orașele la nivelul solului ar fi costat de peste trei ori mai mult decît soluția adoptată.

Citiți în numărul viitor :

VOIAJ PRINTRE ULTIMII CANIBALI

PĂR LUNG

Sylvia Ziegler este originară din orașul München (Germania) și datorită părului său foarte lung este căutată de diferite întreprinderi care produc cosmetice, în mod special șampoane. Sylvia a ajuns la o asemenea neobișnuită lungime de păr deoarece nu s-a tuns de cînd era o fetiță. În prezent este și mama unei gingașe fetițe, Franziska, prezentă și ea în fotografie ținînd în brațe bogăția capilară a mamei ei. Pentru Franziska, lungimea părului lui Sylvia constituie însă un mod obișnuit de a se juca cu el, dar și de a apărea în diferite afișe publicitare ale mamei sale.

Biblioteca Județeană MUPES

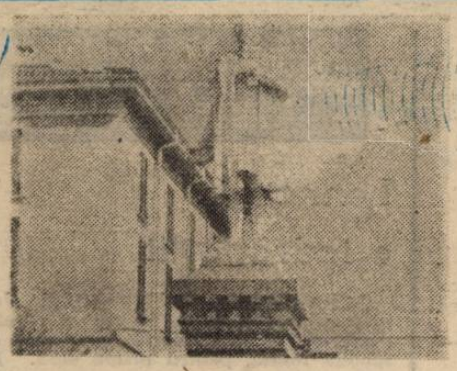

UNDE S-A NĂSCUT COLUMB?

(Pagina a 3-a)

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 47 (1779) SERIE NOUĂ – 29 SÎMBĂTĂ 23 NOIEMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

De la „dialogul cu spiritele", la „legea sugestibilității"

(Pagina a 4-a)

- **Horoscop săptămînal**
- **Cartea recordurilor naționale**
- **Guinness Book**

(Pagina a 11-a)

Voiaj printre ultimii canibali

(Paginile 8-9)

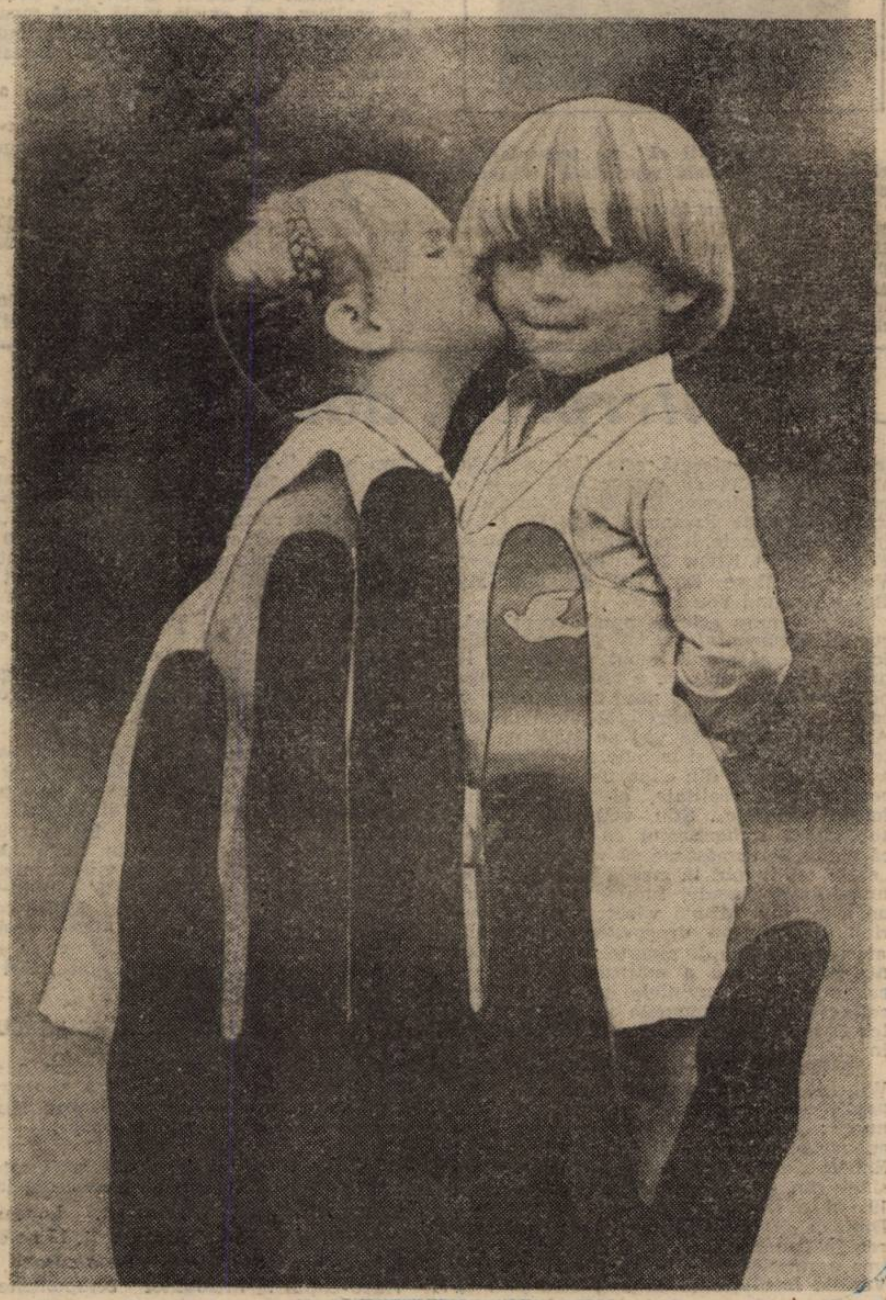

POVESTE DE DRAGOSTE FĂRĂ HAPPY-END

(Paginile 8-9)

întîmplări adevărate

(Pagina a 14-a)

O LUME NEBUNĂ, NEBUNĂ... DE CE?

(Pagina a 5-a)

PROGRAM TV

Săptămîna 25. XI. — 1. XII.

FEMINA CLUB

magazin

(Pagina a 6-a)

Cousteau avertizează:

„TERRA SE AFLĂ ÎN PERICOL!"

(Pagina a 3-a)

Biblioteca Județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

oameni...

CRISTIAN BARNARD

„NU EXISTĂ SUFLET ÎN INIMĂ..."

Profesorul Barnard, primul medic care a efectuat un transplant de inimă, nu mai operează din 1987. Dar în ciuda celor 86 de ani, el este încă extraordinar de tînăr mărturie stînd și răspunsurile sale, consemnate în săptămînalul polonez Hato".

— A trecut aproape un sfert de veac de cînd ați simțit că în trupul lui Louis Washkanski începuse să bată inima lui Denis...

— Poate vă miră, dar sentimentul acela nu a însemnat pentru mine nimic nou. Pentru că îl mai încercasem și cu prilejul transplantului unor inimi de animale. Operațiile pe animale m-au condus la acest însemnat experiment. Mulți m-au întrebat dacă eram nervos. Nu, am fost deosebit de calm.

— Cînd v-ați gîndit pentru prima dată la posibilitatea transplantului unei inimi de om ?

— Cu mulți ani înainte de operație. Timp de 12 ani am făcut experiențe pe animale, am operat și pe cord uman, am făcut transplant de rinichi și ficat. Unul dintre pacienții mei, căruia i-am făcut transplant, trăiește de 21 de ani cu un rinichi străin.

— Gîndindu-vă la transplantul de inimă nu v-ați temut de o lezare a legii ?

— În țara mea legile erau sub acest aspect foarte liberale. Donatorul potențial este considerat decedat din momentul în care doi medici confirmă acest lucru. Dar în afară de aceasta am mai luat în considerare și un alt criteriu. Dacă creierul este mort atunci și omul este mort.

— Vorbiți despre primul dv. transplant ca despre o reușită.

— Toată lumea se gîndește numai la cele 18 zile trăite de Washkanski după operație. Dar eu am observat cum i se îmbunătățește starea sănătății, cît de bine funcționează inima lui cea nouă. În final nu a reușit pentru că bolnavul a murit în urma unei infecții.

— Dacă ați lua în considerație posibilitățile medicinii de astăzi, ce credeți, ar mai fi murit ?

— Ar fi avut șanse mult mai mari să trăiască.

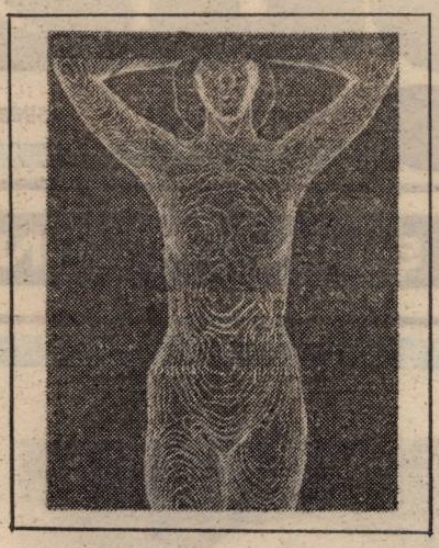

— Nu considerați că nu transplantul ci inima artificială reprezintă viitorul medicinii ?

— În fiecare an în lume se efectuează sute de operații. Numai în S.U.A. există 33 de spitale unde se efectuează transplant de inimă. Se pare că aici găsiți și răspunsul la întrebarea dv. Greu de imaginat un om care poate purta cu el diferite tipuri de aparatură, sîrme, tuburi din plastic care trebuie să fie cuplate la diverse mecanisme, un om care nu poate nici înota nici juca golf. Cu o inimă dobîndită prin transplant poți face orice. O inimă artificială nu poate fi comparată cu darul de preț al unei inimi adevărate.

— Dar pe viitor ?

— Cred că se va ajunge în stadiul în care medicii vor „produce" o inimă artificială adevărată, dar pînă acolo e drum lung.

— Cît de mult putem fabula pe ideea „transplant" ? Dar creierul ?

— De ce nu ? Dacă privim problema din punct de vedere teoretic — da. În practică nu este însă posibil deocamdată deoarece este greu de găsit un donator. Pentru că donatorul trebuie să fie mort și mort este atunci cînd creierul lui nu mai funcționează.

— Credeți în viață după moarte ?

— Este o întrebare legată de religie. Cred că există o anumită viață după moarte. Esența vieții este sufletul, dar el nu se găsește în inimă, în rinichi sau în ficat.. Se află în creier.

— Dar cînd omul nu mai trăiește, înseamnă că și creierul lui a murit...

— Tocmai de aceea, ca om de știință nu realizez dacă există viață după moarte. Cu siguranță trebuie să se întîmple ceva extraordinar, dar despre aceasta, ca medic, nu știu nimic.

— Sînteți căsătorit pentru a treia oară. Vă place să fiți căsătorit ?

— De trei ori. Asta e mult ? Nu-mi place să fiu singur. Prefer întotdeauna compania unei femei.

— V-au inspirat vreodată femeile ?

— Ele sînt cele mai plăcute și cele mai desăvîrșite ființe de pe lume. Dar dacă e vorbă de muncă, nu mi-au fost niciodată de vreun folos.

Traducere și prezentare
MIHAELA DOROBANȚU

PUNCTE

Lennon jr. e îndrăgostit

Julian Lennon, fiul celebrului John, ucis cu mai bine de 10 ani în urmă, a găsit în fine acea perlă rară, care este femeia iubită, pentru prima oară. Este indiscutabil un eveniment pentru că acest Lennon (care nu trebuie confundat cu fratele său vitreg Sean Lennon-Ono) deoarece din anul 1984, anul în care a intrat în lumea spectacolului sau show-

business cum se spune în Occident, a fost denumit colecționarul de starlete de o noapte. Iată însă că fericita aleasă, pe nume Olivia D'Arbo nu este altcineva decît sora Maryamei D'Arbo, celebra fată-detectiv din serialul James Bond. Revenind la cariera artistică a lui Julien, după un prim album aclamat de critici și după un al doilea (Mr. Jordan), fiul lui Lennon îl pregătește pe al treilea, care va apărea pe piață la sfîrșitul acestui an. Poate așa va avea noroc și în dragoste.

Talentele ies întotdeauna la iveală

Cîntăreața din imagine iubește pictura, cititul cărților, scrie ea însăși nuvele, vorbește curent cinci limbi și apără cauza minorităților diverse cu toată forța ei. Este foarte frumoasă și continuă să cînte. Mai prolifică decît Julien, Victor Lazlo căci despre ea e vorba se află la al cincilea album muzical intitulat „Otrăvuri delicioase", (privind fotografia aproape că înțeleg despre ce e vorba). Ea este în-

conjurată de prieteni renumiți și nu e de mirare că Françoise Hardy, Chris Rea (vi-l amintiți din „Road to hell" ?) și Bernard Lavilliers au participat la realizarea acestui disc pe care cîntăreața l-a dedicat fiului ei, Maxime. Un gest frumos al unei mame splendide.

Rubrică realizată de
GEORGE CUȘNARENCU

Doi interpreți, două stiluri

Primul interpret este cel al cărui portret vi l-am promis în urmă cu două săptămîni, Timmy T. Născut pe 21 septembrie 1967 în Fresno, California, Timothy Torres a devenit cunoscut în vara trecută datorită hazardului : dorind să-i facă o surpriză prietenei sale Cindy, Timmy a scris pentru ea o melodie (Time After Time) pe care a înregistrat-o, contra sumei de 181 (!) de dolari, într-un mic studio. Cîntecul a fost atît de bun încît casa de discuri Quality Records l-a popularizat imediat, melodia ajungînd Number One în SUA iar Timmy milionar, proprietarul și a două mașini de lux (un Mustang Cobrio și un Mercedes 190 E)... Time After Time este și titlul primului LP al lui Timmy, album de pe care s-a bucurat și se bucură încă de mare succes la noi și în lume cei de-al doilea single One More Try.

Ce să vă mai spun despre Timmy ? Este brunet, 1.80 m, 80 kg, îi place mult pizza, bea limonadă, bere sau coca, preferă blondele (în momentul de față nu are nici o prietenă), este un cinefil pasionat (filmele favorite sînt cele din seria Rocky și Ghost), idolul său muzical este Elton John iar melodia preferată este Gonna Make You Sweat. Cei ce doresc să-i scrie o pot face pe adresa : Timmy T. Fan Club, P.O.. Box 5701 Fresno, CA 93755, USA. Între timp fetele îi pot cînta One More Try, I Didn't Know How Much I Love You, One More Try, Let Me Put My Hands Around You...

Dacă Timmy este un nume recent apărut pe firmanentul muzicii ușoare Vanilla Ice (de la al cărui debut au trecut 18 luni) este un star care a reușit să intrige pe toată lumea, fiind unul dintre cei mai controversați interpreți ai momentului. Am avut ocazia să văd pe MTV un interviu cu Vanilla și trebuie să vă spun că aspectul de dur din clipurile sale nu este confirmat de realitate, el fiind un tip foarte romantic... Știu, veți spune : cum se împacă romantismul cu rapul ? Sper că rîndurile următoare vă vor arăta asta. „eram tot timpul în stradă participînd la lupta dintre bande, furam mașini, eram un copil rău. Mi-am văzut prietenii murind de pe urma drogurilor, eu însumi am fost aproape de moarte..." Nu, aceasta nu este o parte a mărturisirii vreunui criminal ! Sînt cuvintele lui Vanilla Ice, cel care a spart topurile cu single-ul Ice Ice Baby, ajuns Number One în State și în Anglia !

Adevăratul său nume este Robert Van Winckle dar el a spus că vrea să se despartă, odată pentru totdeauna, de acest nume : „numiți-mă, simplu, Ice". Într-adevăr el n-are numic în comun cu acel Robert căruia i-au găsit cu mari eforturi sînge din grupa lui, AB. Pe atunci avea 19 ani și era foarte aproape de moarte... După cele întîmplate Vanilla a găsit salvarea în Dumnezeu : „eu îl simt și aceasta îmi e suficient" — În momentul de față Vanilla locuiește la Miami, este plin de bani și întotdeauna cînd vine vorba de ei se întoarce spre copilăria sa : „niciodată nu am avut mulți bani". Acum este destul de cunoscut, are bani, și acest fapt îl face fericit. Nu ascunde aceasta și adaugă : „nu banii îl fac pe om. Nu cred că sînt mai bun decît altul, sînt un om simplu care face ce vrea". Și e puțin ? Este mort după fetele romantice și foarte sexy : „nu mă interesează culoarea părului sau a ochilor". Important este să fie romantice ca el... Nu știu cît de mult am reușit să vă familiarizez cu Vanilla, deoarece să descrii un tip ca el este destul de greu...

De aceea, pentru final, cred că este potrivită caracterizarea lui Vanilla Ice făcută de... Vanilla : „eu sînt un huligan, romantic, zăpăcit și prostuț". Un „dulce", cu alte cuvinte !

Cîteva răspunsuri :

Paul Ionescu — Arad : impresionantă colecția dv. discografică. Tot ce vă pot spune este că Jean Michel Jarre pregătește un nou LP iar Jon și Vangelis au editat de curînd un nou și foarte reușit album intitulat „Pagini din viață". Mai multe informații într-un viitor număr. **Valentin Manea** — București : 1) 31-10-1968, 2) îl am 3) N-a apărut, 5) De calitate medie. Am reținut ideea. **Andrei Tohanu** — București : da, ai dreptate. Am exagerat cu criticile lui Thomas. Hai să „clasăm" cazul, da ?

MARIAN MINCULESCU

P.S. mai aveți cinci zile pentru a expedia topurile voastre pentru concursul lunii noiembrie, The Best Dance Music 1980—1990. Come On Everybody !

P.P.S. : A apărut, în sfîrșit, mult așteptatul album al lui Michael Jackson, intitulat Dangerous (Periculos). Lansarea a avut loc la New York, vineri, 15 noiembrie, discul fiind însoțit de o casetă cu video-clipurile melodiilor componente și de un film de lung metraj. Primul single de pe acest disc se numește Black Or White (Negru sau alb) și este o piesă funk avînd și un interesant pasaj de rap.

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

COUSTEAU AVERTIZEAZĂ:

„Terra se află în pericol!"

După cruciadă mondială întreprinsă pentru a salva Antarctica, cel mai popular om de știință din Franța și poate chiar din lume — e vorba desigur de Cousteau — s-a lansat într-o nouă luptă. La cei 81 de ani ai săi, el pune în gardă umanitatea față de pericolele ce o amenință. De data aceasta se referă la implicațiile pe care suprapopularea îngrijorătoare a Terrei le va avea asupra viitorului acestei planete.

„Terra se află în pericol!" Este un strigăt de alarmă lansat necontenit de comandantul Cousteau, ca o obsesie, pentru a alerta opinia publică mondială. Mesajul său se adresează tuturor oamenilor, indiferent de vîrstă, de țara în care locuiesc. Cînd primește semne că vorbele sale au fost receptate și înțelese e fericit. Chiar și atunci cînd aceste semne par minore. Nu întîmplător și-a lăsat la un moment dat cucerit biroul de desenele copiilor care au expediat pe adresa celebrului explorator lucrări avînd ca temă destinul planetei. Din spatele biroului său în formă de semilună, comandantul Cousteau privea — după cum se afirmă în revista „Voici" — fără să se satură micile capodopere. „Sînt minunate, spunea faimosul oceanograf, primesc zilnic sute de asemenea lucrări din toate școlile Franței. Iată ce scrie pe una dintre ele : «În 2071 voi avea vîrsta dumneavoastră. Dar cum va arăta atunci Pămîntul ?». Așadar, chiar și copiii sînt preocupați de destinul planetei, fapt care îmi merge la inimă... Însă, ceea ce mă îngrijorează acum cel mai mult este tendința de suprapopulare a Terrei. Este o problemă gravă pentru că, după datele existente, Terra va rămîne locuibilă în jur de patru miliarde de ani. După cum știți, întotdeauna am fost și sînt gata să mă lupt din toate puterile pentru ca oamenii să trăiască agreabil cît mai mult timp posibil pe această planetă. De aceea, simțind un pericol real pentru viitorul ei și implicit al omenirii, mă simt dator să avertizez, fără a dori să impun măsuri coercitive. Trebuie totuși să spun, pentru a fi cu toții conștienți, că suprapopularea planetei este o tendință care nu poate fi neglijată de specialiști, avînd în vedere consecințele sale. La fiecare șase luni se naște copii care acoperă ca număr populația Franței, iar în șase ani se naște un plus de populație egală cu cea a Chinei. Peste 30 de ani e de presupus că populația Terrei se va dubla, va trece de 11 miliarde, cifră care reprezintă pragul maxim de „suportabilitate" al Terrei. Dincolo de această cifră ar putea urma catastrofa."

Afirmațiile apreciatului om de știință pot să uimească prin lipsa de menajamente. Dar ele exprimă omul sedus dintotdeauna de frumusețea adevărului. Nu întîmplător, atunci cînd vorbește de pericolul suprapopulării planetei, comandantul Cousteau atrage atenția și asupra condițiilor de viață ale omenirii. Iar aprecierile sale au uneori nuanțe politice. „Oamenii nu mai suportă minciuna, spune Cousteau. Cu ajutorul ambalajelor, al publicității, s-au creat nevoi complet artificiale. La fiecare pas, valori false. Oamenii s-au săturat, au nevoie de activități noi care să-i scoată din falsul în care s-au afundat. E mare lucru, pentru început, ca oamenii să devină conștienți și apoi să acționeze pentru a se salva."

AURORA POPESCU

Amplificator cu fibre optice

Rețelele de telecomunicații cu fibre optice transmit informația sub formă de scurte pulsații de lumină. Pulsațiile devin mai opace pe măsura creșterii distanței la care sînt transmise. Iată de ce trebuie amplificate la fiecare 50 kilometri. Amplificarea se realizează prin intermediul unui repetitor electronic complicat.

Cercetători de la Universitatea Southampon (Marea Britanie) au pus la punct un amplificator cu fibre optice îmbogățite cu erbiu. În comparație cu repetitorii electronici, cel îmbogățit cu erbiu asigură transferarea unui volum mai mare de informații cu un grad mai înalt de siguranță și cu cheltuieli mai mici. Adăugarea erbiului are ca rezultat amplificarea unei pulsații de 10 000 de ori. În acest scop, fibra amplificatoare este pusă sub tensiune, prin ea „pompîndu-se" lumină de o lungime de undă diferită de a celei care se transmite.

Combaterea defoliatorilor pădurii

Silvicultorul Stoian Gabriel, din Brănești, Sector Agricol Ilfov, a fost preocupat din liceu, de ocrotirea păsărilor sălbatice aliate omului în combaterea dăunătorilor vegetali și în special al defoliatorilor pădurii. Preocuparea din liceu s-a menținut și la locul de muncă, exteriorizîndu-se pe lîngă alte amenajări și prin cultivarea în teren de plante a căror semințe să constituie o sursă suplimentară de hrană pentru aeroflora naturii în lunile de toamnă-iarnă, asigurînd în acest mod și o stabilitate în teren.

Lista plantelor cultivate de tînărul silvicultor include și cinepa, care în acest an s-a exteriorizat printr-o creștere luxuriantă și cu o ramificație puternică, u-

nele exemplare depășind 3 m în înălțime, un adevărat record al speciei. Explicația acestei creșteri luxuriante constă nu numai în abundența precipitațiilor din acest an și al întreținerii corespunzătoare a culturii dar și în selecția efectuată în decursul anilor, reținîndu-se în fiecare toamnă numai semințe provenite de la exemplarele cu port înalt și cu o bogată ramificație, plante ce asigură suport pentru staționare și o suficientă hrană pentru viețuitoarele zburătoare. Autorul a înregistrat după ani de muncă o dublă satisfacție, un record vegetal și o producție mare pentru hrana nomazilor aerului. (Dr. Vadim Nesterov).

ipoteze

UNDE S-A NĂSCUT COLUMB?

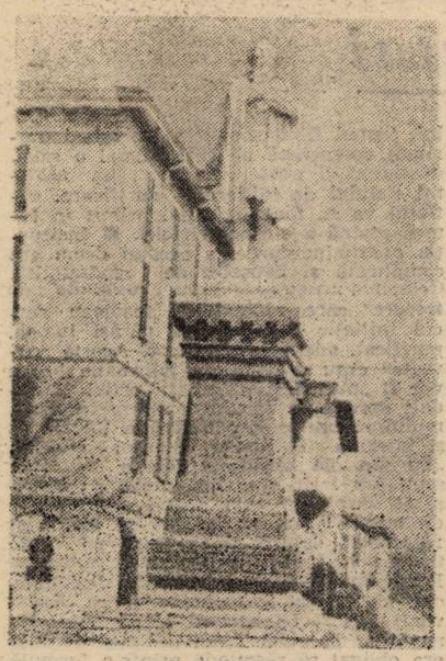

„Cristofor Columb, marele navigator, nu s-a născut la Genova, așa cum în general figurează în toate manualele, chiar dacă și Spania și Portugalia nu sînt de acord cu această apreciere biografică, ci într-o mică așezare italană, Bettola, care aparține de fapt localității Pradello. În acest ultim oraș există și astăzi o casă antică denumită dintotdeauna La Torre di Columb. Noi, cetățenii așezării, sîntem mîndri și posedăm și documente că aici s-a născut un asemenea personaj al istoriei umanității. Pentru acest motiv în cursul anului viitor, cu ocazia celei de a 500-a aniversări a descoperirii Americii (12 octombrie 1492), noi vom organiza, ca în fiecare an, mari manifestări în onoarea marelui navigator, concitadinul nostru".

Aceste surprinzătoare declarații aparțin lui Luigi Pancera (67 ani), viceprimar al localității. În mod evident, ele au provocat multe discuții, mai ales între specialiști. Dar pentru Luigi Pancera, care a dedicat ani de zile pentru a căuta și identifica documentele din care să rezulte originea marelui navigator (și le-a găsit) rezultatele căutărilor sale nu au nici un dubiu: Columb nu s-a născut la Genova, nici în Spania sau Portugalia, cum afirmă unii istorici, ci la Bettola. Oricînd, Pancera poate să-ți arate, cu vădită mîndrie, casa unde s-a născut Columb care nu este o descoperire recentă, ei indică o adevărată tradiție care s-a transmis oral de 500 de ani. Dar poate o tradiție orală să fie suficientă pentru a demonstra afirmațiile lui Pancera? Pradello este situat la mare distanță de mare și unde o fi deprins Columb arta navigației? Pentru ce mai mult de jumătate din istorici sînt de părere că el s-a născut la Genova?

Un vechi istoric, Pietro Maria Campi, a cercetat unele documente dintre anii 1500 și 1600 și a descoperit că în localitatea respectivă locuiau numeroase familii cu numele de Colombo, care posedau multe case și terenuri. Printre care și acea care a primit numele de Torre di Columb, care fusese construită în secolul 14. Conform unor documente, rezultă că un anume Bartolino Columb, străbunicul navigatorului, locuia acolo în anul 1350. Bartolino a avut un singur fiu, Giovanni, care la rîndul lui a avut doi băieți, Niccolo și Domenico. Din aceștia au apărut noi „ramuri" ale familiei Columb care au populat Pradello și împrejurimile. După opinia respectivului istoric, Cristofor a fost fiul lui Domenico și în anul 1440, familia respectivă s-a mutat la Genova unde a căpătat cetățenia genoveză. Afirmația arhicunoscută prin care se stabilește că Columb s-a născut la Genova în 1451 nu rezistă unei verificări întrucît nu există nici un document în această privință. Unicele acte existente sînt cele notariale din care se deduce doar vîrsta lui, dar nu și locul de naștere.

Și, totuși, la sfîrșitul articolului său publicat în revista „Gente", în urma vizitei făcute la Pradelo—Columb, ziaristul Paolo Salom i-a amintit lui Pancera că unul dintre cei mai vestiți și competenți cercetători istorici ai lui Columb a declarat că nu există nici un dubiu în privința locului său de naștere. **La Genova și Savona există 70 de documente strict autentice care fără nici un echivoc stabilesc că locul de naștere a lui Columb este indiscutabil orașul Genova.** Dar acest adevăr științific nu va constitui nici o piedică pentru locuitorii din Pradello—Bettola, pentru a se pregăti în vederea tradiționalei lor manifestări dedicată celui care s-a născut (totuși!) pe meleagurile lor...

GH. RUSSU

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Primii pași...

STOIAN BOGDAN GABRIEL, București

incursiune în paranormal

DE LA „DIALOGUL CU SPIRITELE", LA „LEGEA SUGESTIBILITĂȚII"

Promisesem în unul din episoadele acestei rubrici puncte de vedere diferite sau opuse privind fenomenele paranormale. Ele n-au întîrziat. Interesant și semnificativ este faptul că acestea aparțin unor tineri deosebit de inteligenți, cu o reală maturitate în gîndire și adeseori marcați benefic de o „criză de rațiune" cu care orice sistem filozofic s-ar mîndri. Într-un anume fel, corespondența primită zilnic la redacție pentru această rubrică relevă un fapt îmbucurător : acela că potențialul de idei, imaginație și gîndire de care dispunem este impresionant. Cu acestea spuse, trecem la subiect :

Subiectul scrisorii tînărului SORIN COSMA, din Brașov, este, evident, „experimentul G.G. Albu" și celelalte pe care le-am ilustrat în această pagină. Un prim verdict : „...susțin că acel dialog se desfășoară, de fapt, cu subconștientul persoanei care inițiază dialogul. Răspunsurile căpătate sînt date de supraeul respectivei persoane." Iată desfășurarea completă a punctului de vedere :

Sigur că, dacă metempsihoza este într-adevăr o realitate, atunci ne putem da seama ce vaste cunoștințe ar putea avea acest subconștient care, sînt sigur, are o memorie perfectă. Toate aceste răspunsuri pot fi influențate de conștientul nostru. Pe mine nu mă miră cîtuși de puțin faptul că dl Petru Manole din Galați (referirea se face la unul din episoadele publicate anterior s.n.) a primit acel stupefiant răspuns : 10 procente ! Mai mult ca sigur P.M. se dovedește un om citit, știa acest lucru, anume, că creierul nostru funcționează cu a zecea parte din puterea lui normală. Deci cred — fără a fi chiar convins ! — că acel „spirit", cu care se dialoghează, este de fapt adevăratul EU. Sigur, e doar o ipoteză ce poate fi combătută. Și aici aș vrea să vă adresez felicitările mele pentru inițiativa de a promova acest veritabil „studiu al fenomenelor în cauză" (paranormale), un studiu original prin „cercetări și experimente"; este un fapt original, dar care poate constitui un drum spre adevăr. Mi se pare foarte interesantă ideea.

Sînt tînăr și mi-am pus și eu destule întrebări despre viață. La unele am găsit răspunsuri, adevărat, însă, nu prea satisfăcătoare. Am observat de altfel că interlocutorii rubricii sînt în parte tineri. Iată o concluzie conturată în urma meditațiilor mele.

Am ajuns la concluzia că omul e supus, printre alte legi deja cunoscute, și unei legi (așa i-am spus eu !) și anume **legea sugestibilității.** De fapt omul i se supune fără să vrea ! Toți ne naștem, avem o copilărie limitată, trecătoare e și tinerețea, la fel ca bătrînețea. Toate acestea le aflăm de la cei maturi, în copilărie, mai tîrziu ne conformăm insesizabil acestui mers al lucrurilor. Toți oamenii trăiesc cu sentimentul prezent că bătrînețea și moartea parcă nici nu există pentru ei, dar în unele clipe își aduc totuși aminte că deznodămîntul acesta le este inevitabil tuturor.

Nu vreau să spun neapărat că omul poate fi nemuritor, deși eu tind să cred asta, dar că poate avea o tinerețe (plină de sănătate) îndelungată și o bătrînețe „mai onorabilă" — de asta sînt sigur. Cineva spune că nimeni pînă acum n-a murit de bătrînețe. Ei, da, de adevărată bătrînețe cred că n-a murit încă nimeni. Am ajuns la paradoxala situație să considerăm un centenar o anomalie. Eu văd în toate acestea o sugestie perfectă, care, aș putea spune, și-a găsit un loc în codul nostru genetic. Am mare încredere în puterea minții omenești. E inimaginabilă ! Aș putea spune că e nelimitată, dar aș greși dacă aș limita-o în vreun fel atunci cînd aș spune că e inferioară lui Dumnezeu. Ce vreau să spun ? Că omul în ignoranța lui a uitat cine este ! Nu ne cunoaștem încă istoria. Am ajuns să descoperim ceea ce s-a mai descoperit, de fapt nu știm încă cine ne sînt strămoșii...

Lumea e plină de sugestii. Cei ce le cad pradă, sînt ca niște corăbieri care se lasă conduși în direcția haotică a valurilor, unii pentru că așa cred că e bine, alții pentru că nu le pasă. Prea puțini sînt cei care încearcă să înfrunte valurile. Am să vă relatez acum o descoperire a mea :

Am ajuns la concluzia că trăind pe fondul bucuriilor, fericirii și plăcerii reușim să contractăm timpul. Și invers, la necaz, frică, tristețe, timpul se dilată. Din această concluzie, ar trebui să optăm pentru momentele de necaz, dar nu este așa. Deci, în momentul cînd totul ni se pare că trece prea repede, ceva se întîmplă ! Ori evenimentele se petrec mai repede — ceea ce e greu de crezut —, ori sistemul nostru biologic de percepție se încetinește. Logic, nu ? Eu cred că în momentele de fericire ritmul nostru de viață încetinește. Și invers, la necaz, ritmul de viață se accelerează, se accelerează și sistemul de percepție, și evenimentele se „derulează" mai încet. Între aceste alternative funcționează sugestibilitatea care este, după părerea mea, „materia primă" a multor experimente pe care le-ați publicat, acele articole care pentru mine sînt „number one" în topul preferințelor din revista „Magazin".

Ca de obicei, ne păstrăm neutralitatea. Vom continua experimentele așa cum rămînem deschiși pentru opinii care le neagă. Setea de a „comunica în mod concret" cu alte lumi este uriașă, căci aceeași sete pare să fie un fenomen generalizat la sfîrșitul acestui mileniu. A-i nesocoti expresia sau a nega totul — este un semn de blocare premeditată a roadelor inteligenței umane. În numărul următor al revistei noastre vom face cunoștință cu o interlocutoare din Iași, care adaugă experimetrului paranormal o zestre în plus: farmecul vîrstei și inocența convocatoare de certitudini !

ION ȚUGUI

CALUL

În ciuda tuturor rezonanțelor pe care le poate avea „noțiunea" de Cal — într-o interpretare ex abrupto —, această necuvîntătoare este simbolul zodiacal al artistului. Nu în exclusivitate, desigur. Forța, supușenia și sensibilitatea Calului, strînse într-un buchet ce emană mireasma unei afectivități bolnăvicioase, conferă individului o mare șansă de a evada în lumea artei. E ușor să spui că poți pune șaua pe el, dar nu poți porni într-adevăr la drum decît dacă te acceptă, dacă-i respecți exigențele. Iată anii Calului din acest secol : 25.01.1906 — 12.02.1907 (foc) ; 11.12.1918 — 31.01.1919 (pămînt) ; 20.01.1930 — 16.02.1931 (metal)) ; 15.02.1942 — 04.02.1943 (apă) ; 03.02.1954 — 23.01.1955 (lemn) ; 21.01.1966 — 08.02.1967 (foc) ; 07.01.1978 — 27.01.1979 (pămînt) ; 27.01.1990 — 14.02.1991 (metal) ; aș dori să fac, în legătură cu acest mini-calendar, o subliniere extrem de importantă : anii de FOC ai Calului sînt, în tradiția chinezească, ani foarte bizari, ani cu dezlănțuiri de patimi, aducătoare de mari ne-

cazuri. Din 60 în 60 de ani, chinezoaicele privesc cu îngrijorare sosirea Calului de FOC (un copil născut atunci, în special fetele, le vor aduce nefericire).

Calul este un animal sudic și dă ascendentul nașterii pentru cei născuți între orele 11 și 13. Amicii lui sînt Tigrii și Cîinii, iar dușmanii sînt Șobolanii, Iepurii și Cocoșii. Să urmărim acum periplul Calului în decurs de un an :

1. Calul — Șobolan : 22.11 — 21.12 (Săgetător) — persoană controversată, instabilitate psihică, șiretenia compensează o inteligență medie ;

2. Calul — Bou : 22.12 — 20.01 (Capricorn) — formulă fericită de caracter, muncitor, onestitate deosebită, gîndește de două ori înainte de a făptui ;

3. Calul — Tigru : 21.01 — 19.02 (Vărsător) — energic, întreprinzător, tenace, talent nativ, infidel, incapabil să-și stăpînească pornirile.

4. Calul — Iepure : 20.02 — 20.03 (Pești) — sentimental, capricios, muzician sau poet, greu sociabil, persiflator, ocolit de noroc, de femei și de bani ;

5. Calul — Dragon : 21.03 — 19.04 (Berbec) — luptător, încăpățînat, răzbunător, tipul de lider sever, intransigent, fără scrupule, inteligență ascuțită ;

6. Calul — Șarpe : 20.04 — 20.05 (Taur) — politicos, șmecher, descurcăreț, știe să profite de pe urma altora, nu se înhamă la munci grele, vicios ;

7. Calul — Cal : 21.05 — 21.06 (Gemeni) — personalitate remarcabilă (bărbați cu poziție socială importantă, femei cu carieră strălucită, adorabile) ;

8. Calul — Oaie : 22.06 — 21.07 (Rac) — tipul subalternului perfect, viață amoroasă netedă, sentimental și sensibil, foarte interiorizat, bun amic ;

9. Calul — Maimuță : 22.07 — 21.08 (Leu) — impetuos, agresiv, dominator, răzbunător, succese în dragoste, carieră deosebită în artă sau politică ;

10. Calul — Cocoș : 22.08 — 22.09 (Fecioara) — melancolic desăvîrșit, timid, retras, inconsecvent, meditativ, fizic plăcut, psihic instabil ;

11. Calul — Cîine : 23.09 — 22.10 (Balanța) — egoist, avar, inteligență vie, carieră militară sau științifică, iubește onorurile, ar purta zilnic medalii ;

12. Calul — Mistreț : 23.10 — 21.11 (Mistreț) — echilibrat, meticulos, omul „cu scaun la cap" în toate împrejurările, personalitate respectată.

Să încercăm acum să tragem unele concluzii și din exemple : Rembrandt, Paul McCartney, Alexandr Soljenițîn, Leonard Bernestein, Samuel Beckett, Chris Evert, Kruşciov, Alberto Rossellini, Ion Iliescu...

P.I.

O păpușă... moleculară născută la IBM

5 miliardimi de metru de la cap la picioare și 2 miliardimi de metru de la o mînă la alta, atît măsoară cel mai mic „desen" realizat vreodată de o făptură umană. Este vorba de o păpușă moleculară, o figurină compusă din 28 molecule de monoxid de carbon, rod al inventivității lui Peter Zeppenfeld de la IBM. Tehnica de lucru a constat în manipularea moleculelor una cîte una, cu ajutorul unui microscop cu efect tunel. Moleculele au fost depuse pe un monocristal de platină. Este o nouă „recidivă" a colosului IBM după performanța uluitoare a scrierii siglei concernului cu atomi de argon.

Lumea magiei și a ocultismului

„IED FIIND, ÎN LAPTE AM CĂZUT..."

■ Ritualuri inițiatice secrete — ca și Misterele Eleusine — Misterele Orfice vor fi puse sub semnul legendarului poet Orpheus, cel venit în Elada din zările neguroase ale Traciei. Pe lîngă binecunoscutele poeme atribuite lui, grecii din vechime îl venerau și pentru doctrina sa cu multiple valențe teologice pe care tradiția afirma că ar fi întemeiat-o secondat de discipolii săi, Musaios, Linos și Olympos. Corpusul doctrinar al orfismului era susținut, în esență de un riguros cod de principii morale, precum și de o concepție spiritualistă originală, în acest spațiu cultural, potrivit căreia existența e rodul unui ciclu metempsihotic, relația dintre suflet și trup fiind asemuită cu cea dintre „simburele" divin și temnița sa trecătoare, carnală. ■ Potrivit orficilor, începutul-începuturilor a fost datorat lui **Kronos** (timpul), unicul principiu etern, necreat, și lui **Aither** (eterul cosmic). Grație forței creatoare a lui Kronos, Aither va structura materia neorganizată, haotică, sub înfățișarea unui ou universal, **oul primordial**, cu găoacea întunecată datorită lui Nyx (noaptea). Din acest ou cosmogonic se va fi născut Phanes — pe care îl putem identifica cu Eros —, principiul luminii, cel ce, la rîndul lui, va crea Pămîntul **(Gaia)**, Cerul **(Uranus)**, Soarele și Luna. Din împreunarea lui Uranus cu Gaia se va naște Dionysos-Zagreus, divinitatea reîncarnată. ■ Interesant ni se pare faptul că această cosmogonie orfică a oului primordial poate fi comparată cu **embrionul de aur** al lui Brahma, ceea ce poate oferi sugestii profitabile pentru cercetarea în varii spații culturale a ipostazelor unor idei tutelare pentru ocultism și magie. ■ Aidoma Indiei lui Brahma, orficii credeau în actul purificator stadial și limitat, în afara cercului de inițiați acest act al reîncarnărilor fiind infinit. ■ Inițierea urmărea îndeosebi legea existenței ciclice : sufletul omenesc este constrîns să se mute dintr-un trup în altul. Spre a se mîntui de chinurile acestor veșnice peregrinări, orficii se inițiau, în primul rînd, prin urmarea cu strictețe a unor principii morale și de viață extrem de riguroase. Astfel, ei se împotriveau să mănînce alimentele de origine animală (provenite din „distrugerea altor vieți"), fiind niște înverșunați vegetarieni. Evitau orice ar putea fi susceptibil să întărească „închisoarea corporală" a sufletului, trupul fiind socotit principala impuritate omenească pe care numai o severă asceză îl poate disciplina. La sfîrșitul ciclului de inițiere și purificare, sufletul va fi, fără îndoială, primit în lumea divină a eternei fericiri. ■ Instrucția pentru parcurgerea acestui drum era complicată și deosebit de amănuntită. Cele mai însemnate erau „cuvintele de trecere" care, obligatoriu, însoțeau cercul inițiatic din care va părăsi lumea, purificat, adeptul Misterelor. Aceste „cuvinte" erau gravate pe talismane care vor fi „purtate" de inițiații orfici decedați spre a le facilita parcurgerea drumului umbrelor din împărăția lui Hades și intrarea în lumea eternei fericiri. „Eu vin din obștea sufletelor curate" sau „Am ieșit din șirul grelelor cazne și al durerilor" erau astfel de „cuvinte de trecere" secrete, la care se învăța și răspunsul, salutul de primire pe care trebuia să-l rostească zeița Infernului Persephone — „O, norocosule fericitule, din om care-ai fost cîndva, acum ai devenit zeu !"; La această „ceremonie de recepție" la nivel înalt, inițiatul defunct era obligat să răspundă printr-o formulă magică cu sens ocult, strict inițiatic : „Ied fiind, în lapte am căzut". Abia la rostirea acestor cuvinte se deschideau larg, pentru totdeauna, zările ascunse ale infinitei fericiri... ■ Dincolo de toate acestea, izvoarele orfismului pot fi bănuite în practicile „gymnosofiștilor" din India — numele sub care erau cunoscuți în antica Eladă asceții-filosofi ai brahmanismului indian și îndeosebi practicanții yogini — chiar dacă în formă religioasă orfismul s-a cristalizat în Atena lui Pisistratos (secolul VI î.e.n. !), în grupul orficilor care, sub îndrumarea poetului Onomatokritos, puneau în centrul credinței cultul zeiței Demeter și al zeului trac Dionysos... Însăși alăturarea celor două zeități sugerează fertilele legături secrete ce vor fi existat între Misterele Eleusine și cele Orfice, așa după cum și Musaios, poetul hieratic la fel de legendar ca și magistrul său, Orpheus, fusese și preot eleusin al zeiței Demeter...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A

ALECTORIUS : Piatră extrasă din pipota unui clapon de patru ani. Purtătorul unei astfel de pietre devine de neînvins.

ALECTRYOMANCIE : Divinație cu ajutorul unui cocos așezat în centrul unui cerc sau pătrat divizate în 24 de „case", purtînd fiecare o literă a alfabetului și un bob de grîu. Interpretarea semnelor se efectua în ordinea „ciugulirii" boabelor.

ATUURILE CREATIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE ÎN CHINA

În China se află în plină desfășurare un plan ambițios de dezvoltare a tehnologiilor de vîrf, care acoperă domenii largi ale economiei, de la bioinginerie și tehnologia spațială pînă la telecomunicații, laser și crearea de noi materiale. Se speră ca, pînă în anul 2000, această, mare țară să-și sporească PNB-ul de circa patru ori. Este, oare, acesta un plan prea ambițios ? Iată Modelul „Long March IV", este una dintre cele — și noi realizări din familia rachetelor „Long March", care au lansat, de-a lungul timpului, majoritatea sateliților acestei țări în spațiu.

Convenția națională a experților în superconductoare a evidențiat, în aprilie 1988, că această țară deține un loc de frunte în studiile superconductivității, prin descoperirea unui mijloc de ridicare a temperaturii stabile de conversie a superconductorului către 110 K.

În martie 1988„ China a lansat cel de-al treilea satelit al său sincron de telecomunicație, prin care s-a realizat o acoperire a întregului teritoriu al țării (de aproape 10 milioane kmp) de către un unic sistem TV. Marea țară a orientului vinde unele din tehnologiile sale chiar și statelor dezvoltate, relevă „China features". Astfel, a fost vîndută companiei elvețiene Roche, o tehnică de producere a vitaminei C.

China este recunoscută pe plan mondial și datorită performanței sale industrii spațiale, care este capabilă să trimită în spațiu obiecte de toate categoriile, să recupereze sateliți și să lanseze citiva cu o singură rachetă. Pînă în vara anului

1988, fuseseră lansați în spațiu 22 de sateliți, dintre care trei au fost geostaționari. China va efectua, în perioada 1992 — 1994, două lansări de sateliți științifici pentru Brazilia. Acest stat este doar unul din potențialii clienți străini.

Pînă în prezent, peste 30 de clienți de peste hotare au apelat la serviciile Corporației Industriale „Marele Zid" pentru lansări și recuperări de sateliți. Printre aceștia se numără companii și guverne ale Statelor Unite, Australiei, Franței, Marii Britanii, Germaniei și Belgiei.

Posibilitățile financiare limitate nu vor permite construirea în viitorul apropiat de stații orbitale, deși cercetări în domeniu se află în curs.

Biotehnologia se află la loc de cinste în sfera preocupărilor oamenilor de știință chinezi. Un mare succes în domeniu l-a constituit obținerea orezului hibrid, care a fost plantat pe un sfert din suprafața totală cultivată cu orez, mai precis pe 8,4 milioane hectare. Producția medie la hectar a depășit nivelul de 6.5 tone, cu peste 1.2 tone peste productivitatea obișnuită. Această tehnologie a fost vîndută Statelor Unite. Printre cercetările efectuate în prezent de oamenii de știință chinezi în larga sferă a biotehnologiilor se numără polivaccinul, care va preveni instalarea citorva boli prin una sau mai multe injecții ; „proiectilele biologice", medicamente ce conțin anticorpi monoclonali ce vor omorî celulele canceroase și nu și alte celule cum se întîmplă în cazul utilizării chimoterapiei și radioterapiei ; Ingineria embrionară, ce include fertilizarea externă, hrănirea și controlul sexului embrionului.

Cea mai mare investiție a Chinei într-un singur proiect științific a fost construirea betatronului, operațiune terminată în 1989, al cărei cost s-a ridicat la 638 milioane de dolari.

În imagine, unul din laboratoarele de cercetare al firmei „Marele Zid", dotat cu microcomputere.

ȘERBAN FILIP

Dimineața magicienilor

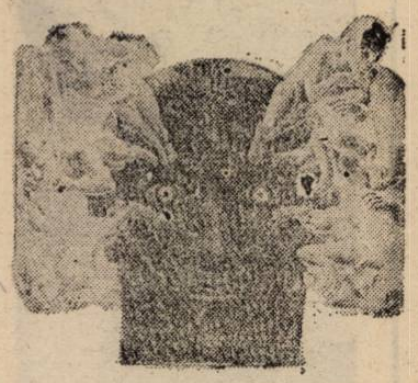

Ce este „Aripa corbului" ?

Așteptarea alchimistului se asemeană cu observarea radiației cosmice ; și în acest domeniu, „așteptarea" este cheia experimentului, pentru că, radiațiile încărcate cu energie trebuie să fie emise de undeva, pentru a putea fi captate de receptoarele anume construite, așa cum s-a întîmplat în 1957, cînd, profesorul **Bruno Rossi**, în U.S.A., a captat o particulă încărcată cu o cantitate enormă de energie, emisă de undeva dinafara Căii Lactee. Asemenea evenimete sunt rare ; pe acestea le „vînează" alchimistul în creuzetul său, uneori, ani de-a rîndul, un **semn** anume pentru a purcede apoi la operația, care, în textele alchimiei, se numește "prepararea întunericului".

Este vorba despre o esență, un „fluid", numit în limbajul secret : „**aripa corbului**", fapt ce nu are echivalent în fizica și chimia modernă.

Și totuși, nu este lipsit de analogii : cînd un metal, cuprul, de exemplu, este dizolvat în amoniac lichid, el capătă o culoare foarte închisă. Același fenomen se produce dacă hidrogenul, sub presiune, sau aminele sînt dizolvate în gaz amoniac lichefiat. Se pare că **Fulcanelli** ar fi obținut, dintr-un kilogram de fier, douăzeci de grame dintr-o substanță ale cărei proprietăți, chimice și fizice, nu corespund niciunui element cunoscut.

Deci, alchimistul nostru a deschis receptacolul și a obținut unul sau mai multe elemente noi, prin răcirea la aer. Rămîne o drojdie, pe care el o va spăla și respăla, mai multe luni de zile cu apă triplu-distilată și o va feri de lumină și variații de temperatură. Această apă, se spune, că ar avea calități fizice și medicale extraordinare : este solvent universal și constituie celebrul elixir al longevității, „**elixirul lui Faust**" (Profesorul **Ralph Milne Farley**, profesor de fizică modernă la West Point Military Academy, a atras atenția asupra faptului că biologii consideră, că îmbătrînirea se datorește acumulării de **apă grea**, în organism. Elixirul alchimiștilor ar putea, deci, să fie substanța care elimină selectiv această apă grea. Astfel de substanțe există în vaporii de apă : de ce, atunci, nu s-ar găsi și în apa lichidă, tratată într-un anume fel ? Dar, oare, o asemenea descoperire ar putea fi făcută publică fără nici o primejdie ? Domnul Farley crede, de aceea, că astfel de cunoștințe, sînt apanajul unor societăți secrete de **nemuritori** sau quasi-nemuritori, existînd de secole, prin cooptare).

Dealtfel știința modernă recunoaște apa, ca fiind un reactiv puternic și o mixtură extrem de complexă. Cercetările vizînd oligo-elementele, ale lui **Jacques Ménétrier**, au relevat că toate metodele sînt, în fapt, solubile în apă, în prezența anumitor caracteristici speciali, la anumite temperaturi. Revista rusească „Cunoaștere și Putere", scria în 1957, că bombardînd apa cu anumite radiații nucleare, s-ar putea ca elixirul alchimiștilor, acest solvent universal, să fie „redescoperit" pînă la sfîrșitul secolului.

AUGUSTIN FRĂȚILĂ

O lume nebună, nebună... De ce?

„TĂIEREA MIEILOR" SAU O CUMPLITĂ RADIOGRAFIE A CRIMEI

Fără a vina cu orice preț senzații tari, vă prezentăm totuși una din fețele cele mai dure ale crimei. Ca fenomen social și deformare monstruoasă a vieții contemporane. Dar nu ca o simplă constatare sau știre de prima pagină a ziarelor, ci așa cum se vede ea sub microscopul cercetării psihologice.

Orășelul Plaimfield, statul Wisconsin. Anul 1957. Poliția dă buzna și-l scoate afară din casă pe Ed Gein, locuința îi este „împodobită" cu numeroase obiecte confecționate din... piele de om. Au fost găsite aici și cîteva piei încă proaspete, ale unor femei ucise. Cîci Gein începuse să ucidă încă din 1955. Iar povestea lui a devenit pe loc senzația zilei, apoi a fost istorisită într-o carte, iar Hitchcoc însuși a realizat filmul „Psyho".

Un agent F.B.I., Robert Ressler a inventat un termen : „ucigaș în serie". Astăzi — după cum apreciază revista londoneză „The Observer Magazine" — numai în Statele Unite acționează 30—40 de astfel de criminali dintre care mulți au fost descoperiți. Unul din motivele nedepistării lor este suprafața uriașă a Statelor Unite, ceea ce le permite acestora să circule și să se mute dintr-un loc în altul.

În 1984, Ronald Reagan neliniștit de creșterea criminalității a înființat pe lîngă Academia F.B.I. din Quantic

UN CENTRU PENTRU ANALIZAREA CRIMELOR VIOLENTE

care, pe parcursul unui an, cercetează peste o mie de cazuri de crime. Activitatea centrului a contribuit printre altele la descoperirea unor criminali de talia lui Ted Bundy și Wayn Williams care aveau pe conștiință 29 de copii.

Directorul centrului este John Douglas în vîrstă de 45 de ani . Unui număr de 35 de criminali el le-a cerut să se supună unei anchete de 57 de pagini. Întrebări diverse de genul : în ce mod v-ați ales victima ? Cum s-a comportat ea ? Urmăriți presa ? Sau alte întrebări : Cum v-ați simțit după crimă ? Printre întrebări erau și multe fără sens — spune Douglas. Dar pe noi ne interesa să atragen atenția asupra celor mai importante dintre ele. În final, am reușit însă — așa se pare — să pătrundem în psihicul criminalilor potențiali.

Iată și o confirmare înregistrată la New York. Pe acoperișul unei case fusese descoperit cadavrul unei învățătoare — Francie Evelson. Criminalul o omorise în casa scării, apoi dusese cadavrul pe acoperiș, unde o ciopîrțise timp de cîteva ore. „— Am ajuns la concluzia — spune Douglas — că ucigașul trebuia să fie alb (în cazul unor crime în serie s-a dovedit o regulă că negrul ucide o negreasă, iar albul o albă), la vreo 25 de ani, că se află deja sub observarea poliției (nu o dată criminalul se adresează poliției pentru ca acesta, într-un fel, să se ocupe de el și pentru a ști astfel în ce etapă se află urmărirea sa). Un astfel de individ deține acasă o colecție de producții pornografice, nu are neapărat soție și locuiește adeseori în aceeași clădire cu victima."

URMĂRIRA A DAT IMEDIAT REZULTATE

„L-am prins pe Carmin Calabre în cîteva ore. Arestîndu-l polițistul a spus plin de mîndrie : datele au fost precise, numai numărul de telefon al criminalului nu ne-a fost furnizat de d-l. Douglas".

John Douglas descifrează acum cazul crimelor din localitatea Gainesvill (Florida) unde, pe parcursul a 48 de ore, au fost omorîte cinci studente. Cadavrul uneia dintre ele a fost atît de bine mascat încît a putut fi identificat numai după dantură...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Preț redus — succes asigurat

Noua deviză a cunoscutei firme Apple este, fără îndoială, mereu mai ieftin. După ce la lansarea computerului Mac Intosh prețurile de achiziție erau deseori inaccesibile clienților individuali, astăzi tendința este exact inversă. Și anume, prețurile scad continuu și vertiginos. După modelul Mac Classique, care costa 8 333 de dolari, au fost lansate pe piață două imprimante la prețuri foarte accesibile. Prima dintre ele costă sub 500 dolari și utilizează tehnologia jetului de cerneală obținînd rezultate comparabile cu versiunile laser în privința calității imprimării. Cealaltă, realizată pe principiul laserului, costă 1666 de dolari.

IUBIREA ADOLESCENȚILOR

Iubirea rămîne una din marile preocupări ale adolescenților de 14 — 18 ani, fiind considerată de ei ca valoare, a doua, după libertate. Un recent sondaj efectuat în Franța arată că 32 la sută dintre liceeni gîndesc că „iubirea adevărată este pentru toată viața", iar 34 la sută că „aceasta durează mult timp". În tot cazul cu toții simt „simptomele" de îndrăgostiți. Ei retrăiesc povestea de iubire shakespeariană, toți visează un Romeo și o Julietă a sfîrșitului de secol XX. „Cînd visez iubirea, se confesează o fată de 17 ani, totul se petrece într-o cameră albastră, semiîntunecată, cu mult pluș, unde aș rămîne mult timp în brațele băiatului iubit, fără să fac amor. Mîngîierile lui sînt de vis". O altă fată de aceeași vîrstă se visează pe o plajă californiană, trăind o pasiune toridă cu un zeu al frumuseții, blond, care să-i umple brațele de cadouri. Exotismul acesta nu este îmbrățișat însă de toți adolescenții. Un băiat de 18 ani explică că „nu este nevoie să mergi atît de departe pentru a-ți fi bine. Chiar înainte de a întîlni prima mea iubire eu visam un abandon total între cei patru pereți ai unei încăperi". Cum arată bărbatul ideal în ochii adolescentini? Un sondaj recent, relevă că ele apreciază la ei tandrețea, sentimentele certe și fidelitatea. Pentru ei, inteligența și frumusețea sînt plasate pe primele locuri. „Contrar imaginilor clasice despre ei, un adolescent nu schimbă iubitele precum cămășile, chiar dacă în ochii adultului, ritmul iubirilor lor succesive pare puțin prea rapid", explică dr. Alain Braconnier. La 14—18 ani investițiile în iubire, deși scurte, sînt intense și violente. Dacă sînt precoci în dragoste, adolescenții sînt în schimb ignoranți în detalii. În ciuda mijloacelor de informare actuală, cărți, reviste, cursuri de științele naturii sau filme porno. Cel mai mare tabu rămîne contracepția, despre care ori nu vorbesc deloc cu părinții, ori vorbesc prea puțin. Ignoră total pericolul SIDA. „Este dificil pentru ei să descopere simultan iubirea și moartea", consideră un psiholog...

Feminitate și rafinament

Discret ajurat, puloverul pe care vi-l sugerăm are un decolteu nu foarte adînc, pus în valoare de o bordură din dantelă croșetată din aceeași lînă. Mînecile montate nu mai au lărgimea din anii trecuți și subliniază mai bine frumusețea brațelor.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

DOSARELE FRUMUSEȚII

Este tentant ca, din cînd în cînd, să adoptați un stil nou. Schimbînd machiajul puteți obține un astfel de rezultat. Rămîne să încercați una din variantele pe care vi le sugerăm.

● Pentru o alură naturală. Sportivele și femeile care doresc să pară nemachiate, să dea impresia de natural, trebuie să folosească o cremă bogată în agenți hidratanți și tonuri aurii. Pudra va fi în armonie cu tenul. Se vor accentua pomeții, arcada superioară, nasul și fruntea. Un rimel incolor va curba genele și va disciplina sprîncenele.

● Fetele foarte tinere vor acorda o atenție specială culorilor folosite pentru fardarea ochilor și gurii. Ochii se vor contura cu un creion dermatograf negru. Fardul pentru pleoape va fi într-o nuanță de alb, gri sau lila deschis. Pentru a accentua forma de migdală a ochilor, insistați cu rimelul în special la genele superioare. Rujul va avea o nuanță vie.

● Adepților stilului clasic li se recomandă farduri în culori discrete, armonizate cu ținuta vestimentară. Un fond de ten fluid într-un ton apropiat carnației dv., o pudră transparentă, două nuanțe neutre pentru pleoape, (bej și maro sau gri și roz pal). Un ruj hidratant, într-o nuanță apropiată de carnație, pentru a evita stridența culorilor.

● Pentru seară, un machiaj ceva mai sofisticat. Folosite cu rafinament, fardurile vă vor da și mai multă strălucire. Veți folosi două—trei tonuri de pudră pentru a accentua cu bună știință machiajul. Cu nuanța cea mai deschisă, veți pudra zona de sub ochi, pînă spre tîmple, iar cu cea mai închisă, pomeții. Veți folosi un creion negru pentru a redesena conturul ochilor. O nuanță desrhisă de fard va pudra toată pleoapa, apoi o culoare vie va accentua unghiul extern al ochiului, iar una mai închisă va sublinia marginea pleoapei superioare. Cu un creion asortat cu rujul, conturați buzele cu precizie corectînd discret eventualele mici defecte. Rujul contrastant va accentua și albul strălucitor al dinților.

Melanie și dietele

Frumoasa și planturoasa Melanie Griffith a cheltuit mai mult de 40 000 de franci cumpărînd aparate pentru gimnastică. „Este o soluție mai puțin dură decît să țin regim", spune Melanie..

101

DIFERENȚE...

● Numărul femeilor cu depresiuni psihice este de două ori mai mare decît al bărbaților. Explicația? Estrogenii ar juca un rol deloc neglijabil în secreția serotoninei, neurotransmițător „responsabil" cu... buna dispoziție.

● Bărbații nu ezită să întrerupă conversațiile. Statisticile spun că femeile întrerup conversațiile doar într-o proporție de 4 la sută, față de bărbați, care o fac în 96 la sută din situații... Să însemne oare că doresc să aibă întotdeauna ultimul cuvînt?

● Femeile au urechea mult mai fină decît bărbații. Dovada: ele au de șase ori mai frecvent decît bărbații capacitatea de a cînta corect.

● 48 la sută dintre bărbați sforăie, față de doar 22 la sută dintre femei.

Charles își corectează fragilitatea spatelui...

Nu, imaginea fotografică nu a surprins o nouă căzătură de pe cal a prințului Charles. Această ciudată postură care nu are nimic regal i-a fost recomandată de medicii săi. Pentru a ușura suferințele datorate fragilității spatelui său, moștenitorul coroanei britanice trebuie să-și odihnească din timp în timp în acest fel coloana vertebrală. Specialiștii îndrăznesc să afirme că pentru orice spate se recomandă această gimnastică...

LECȚIA DE GIMNASTICĂ

Cîteva exerciții simple care vor conferi fermitate mușchilor și, în plus, v-ar putea învăța să respirați corect. Întinse pe o parte, sprijinite pe antebraț, treceți piciorul exterior peste celălalt și inspirați adînc, ridicînd piciorul întins. Apoi expirați și repetați de 20 de ori. Exercițiul 2: întinse pe spate (foto.2) cu genunchii strînși, picioarele paralele, ridicați umerii inspirînd. Întindeți brațele puternic înainte, expirînd aerul din piept. Repetați de 20 de ori. Exercițiul 3: întinse pe burtă (foto. 3) inspirați adînc. Ridicați picioarele și expirați. Repetați de 20 de ori. Mușchii dv. se vor fortifica, iar respirația corectă va oxigena mai bine întregul organism.

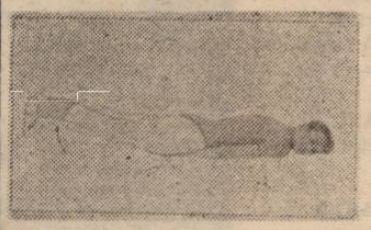

stqrea de VECHE

BUNUL NOSTRU SUBCONȘTIENT ȘI AUDIOVIZUALUL

Plan general : pe o pantă abruptă, coboritoare, un autoturism (văzut de sus, de departe) pare să accelereze continuu ; plan mediu — chipul unei femei de 50—55 de ani, Madeleine Muller, aflată la volanul autoturismului. Aparatul surprinde pe fața ei momentul de certă îngrijorare, de spaimă, atunci cînd realizează... Brusc, plan detaliu : piciorul, piciorul drept al aceleiași femei, care apasă cu disperare pe frînă ; inutil, însă... Viteza automobilului crește.

În dreapta femeii — aparatul de filmat revine în plan mediu — chipul unui bărbat, 64 de ani, Maurice Muller. Peste umărul lui, aparatul înregistrează, aproape simultan, clipa de groază în care autoturismul se apropie de un parapet, îl izbește și... Iată aceeași mașină — în plan general — rostogolindu-se într-o prăpastie.

Secvența n-are nimic original, se va spune am văzut-o de prea multe ori și în prea multe filme. Cineva a dereglat mai întîi, evident, sistemul de frînare, accidentul a fost riguros pregătit, am mai văzut, se știe. Și, în funcție de scenariu, cei aflați în mașină se salvează în ultima clipă sau, dimpotrivă, autoturismul ia foc etc., etc. Numai că, în cazul relatat anterior («scenarizat» de noi, tocmai pentru a-i sublinia sorgintea «clasică», filmică), în autoturism nu se aflau de astădată doi cascadori, cu excelente state de serviciu ci realmente doi soți, Madeleine și Maurice Muller, de 53 și, respectiv, 64 de ani, victime ale unui accident tulburător, produs pe faleza Belle-Ile, din orașul Rennes (Franța) în urmă cu un an și jumătate. Și atunci... **Filmele se inspiră din viață sau viața se inspiră din filme ? Vizionarea unui film de „suspense", la TV, de către milioane de oameni, va îndemna vreodată un telespectator să fie mai prudent** (să verifice frînele autoturismului înainte de plecarea în cursă), **sau, cine știe, va oferi o idee unui criminal potențial ?** Nu avem un răspuns, nu avem certitudini, dar **discuțiile asupra măsurii și modului în care audiovizualul ne influențează subconștientul și chiar inconștientul sînt la ordinea zilei.**

■

Examinarea motorului mașinii de către experții poliției, imediat după accident — așa cum aflăm dintr-o revistă de mare tiraj — a demonstrat că femeia aflată la volan încercase într-adevăr să frîneze pe acea faleză, în pantă (pe care și în trecut se înregistraseră numeroase accidente de circulație), dar frînele, defecte din punct de vedere mecanic, nu au reacționat. A urmat înmormîntarea celor doi soți, iar după cîtva timp clasarea dosarului de instrucție, inspectorul Lescech — cel care cercetase accidentul — fiind absolut convins că destinul — unor oameni și hazardul nu-și au locul în boxa judiciară.

Dar un film, prezentînd un caz similar, tocmai fusese transmis pe unul din

canalele televiziunii. Un accident absolut similar... **Să influențeze audiovizualul și să manipuleze pînă și destinele noastre individuale ?** Dar cîte alte întrebări aberante nu se pot formula. Numai că...

■

Detectivii societății internaționale de asigurare „Lloyd's" (secția Franța) fuseseră și ei «contaminați», s-ar părea, de același audiovizual, vinovat de toate relele lumii. Și au procedat și ei „ca-n filme"... Pe scurt, defuncții, victimele, făcuseră o asigurare pe viață la „Lloyd's", numai cu cîteva săptămîni înainte de accident, și încă pe o sumă uriașă : trei milioane de dolari. Automobilul accidentat era un „Renault" nou-nout, care trecuse cu bine toate testele mecanice înainte de a fi fost vîndut. Și, în plus, detectivii în cauză — receptivi încă o dată la sugestiile filmului pe care-l urmăriseră pe canalul TV — aveau să mai constate că fiica celor doi soți Muller, Catherine, măritată cu un oarecare Jacky Cechetti se afla într-o situație precară, avînd mari datorii. Scurtăm. Forțată de evidențe, Catherine face mărturisiri complete... În rest, văzuse și ea filmul.

Audiovizualul, ca orice canal de informație — și orice contact cu exteriorul, cu lumea — **sfîrșește prin a ne influența.** Multe din deciziile și acțiunile noastre îi pot fi tributare ; dar Catherine nu și-a ucis părinții din cauza unui film, ci a unei disfuncții psihice, a unor influențe negative nemijlocite (Jacky Cechetti era un 'delincvent-model...) și a unor conjuncții cu un social care-i cultivase ani la rînd „dreptul de a se salva cu orice preț și împotriva oricui". Iar cît privește tehnica defectării sistemului de frînare, cine nu o cunoaște ? Ori, poate, vom fi tentați să credem că cei de la „Lloyd's", dacă nu ar fi văzut filmul, ar fi fost mai puțin vigilenți ? Deci toate ar fi fost la fel, cu film sau fără film...

Nu, nu vrem să disculpăm audiovizualul. **Meritele și vinovățiile lui nu sînt însă antagonice, ci complementare, probabil...**

■

Sub titlul **„La télé a-t-elle changé notre inconscient ?"** (A schimbat televiziunea inconștientul nostru ?), revista franceză Télérama (ianuarie 1991), sub semnătura unor psihanaliști, soții Dominique și Gerard Miller analizează modul de influențare (de agresare, adesea) cu care sînt confruntați milioane de telespectatori. Influențele filmului, ca model imediat de acțiune, nu sînt pe primul plan. Ceea ce influențează, însă, audiovizualul modern, la modul cel mai grav cu putință, este **o stare de suficiență mentală.** Nu-i vorba de-un program premeditat de manipulare (cum s-ar putea bănui uneori, în cazul unor emisiuni politice), ci de **o influență infinit mai subtilă, în stare să instituie un anume tip de reactivitate. Spectatorul «învață» cînd să rîdă și cînd să plîngă, își autoinduce o dependență emoțională față de aceea ce vede, sistemul său «lacrimal» ajunge să reacționeze la stimuli exteriori, ca în bunele experiențe pavloviene asupra reflexelor condiționate. O anumită insensibilizare, pe urmă față de crima în masă, față de aberația globală, în favoarea cazului singular, pasionant ; o anumită exacerbare sau inhibare a sexualității normale și, în sfîrșit, un mod de a cultiva nevoia de „chip cioplit".** Vom reveni, desigur, într-un număr viitor al revistei. Nu înainte însă de a fi preluat din aceeași Telerama, o relatare absolut incitantă. Un băiețel de 5 ani intră într-o biserică pentru prima dată în viață. Spre surpriza celor din jur, se îndreaptă spre imaginea unui Christ răstignit. Îl privește cu atenție, pentru a striga mai apoi : «Dar eu îl cunosc pe acest om. L-am văzut la TV...» Și, într-adevăr, chipul lui Isus, din imagine, semăna tulburător — subliniază cei doi psihanaliști — cu imaginea lui Jacques Martin, un tulburător Christ laic, care «oficiază» săptămînal la televiziunea franceză. Să fie numai audiovizualul de vină ?

DOREL DORIAN

Mesaje discrete pentru o lume concretă (IV)

Prețuirea pentru cel care a fost Voltaire, pentru capacitatea și forța lui artistică nu scade cu nimic atunci cînd aflăm de la biografii săi că unele din versurile sale „au fost visate", iar atunci cînd se trezea le nota cu multă fidelitate. Se afirmă chiar că Voltaire era mulțumit de expresivitatea lor și nu le modifica aproape deloc conținutul. Faptul că stilul versurilor din visele creatoare era foarte asemănător cu cel al versurilor create în mod conștient, în stare de veghe, complică destul de mult tentativele de a explica visele. Libertatea subconștientului de a se detașa atît de mult de real este în acest caz uluitoare. La fel de uluitoare este și relatarea (mai mult sau mai puțin anecdotică) despre modul cum a făcut o importantă descoperire Linus Pauling (laureat al Premiului Nobel pentru fizică). Deși frecventa des sălile de concert, în timpul unuia anume a părăsit în mare goană filarmonica și a transpus pe hîrtie tot ce-i sugerase mesajul muzical. Această trecere bruscă de la abstractul limbajului muzicii la cel concret și limpede al științei s-ar putea pune și pe seama unei obsesii care domină subconștientul.

Dar somnul poate fi și o excelentă ambianță lucrativă și pentru celălalt sens al unei activități intelectuale, și anume preluarea de mesaje transmise celui care doarme și fixarea lor în memoria acestuia. În termeni foarte concreți este vorba de așa-zisul învățat în timpul somnului hipnotic. De regulă, atunci cînd vorbești unui om care doarme, pe un anumit ton, nu ești sigur dacă te aude sau nu. Dar în mod sigur, acesta nu va putea repeta informațiile transmise oral, cînd se va trezi, decît dacă s-a aplicat un procedeu special, aparținînd mijloacelor hipnopedice.

Rezultatele spectaculoase obținute de medici specializați în învățatul sub hipnoză (precum italianul Mario Bellini, a-

gîlceava IDEILOr

mericanii W.H. Emmons și C.W. Simon) au reliefat o bună parte din secretele acestor tehnici, aparținînd de domeniul incredibilului transformat în realitate. În primul rînd, cel ce vrea să învețe astfel (îndeosebi limbi străine) trebuie să suporte o pregătire specială în starea de veghe, un fel de mobilizare a voinței și o familiarizare cu tema preferată. În al doilea rînd, nu în toate stadiile de somn se produce memorizarea, sau chiar auzirea celui ce transmite informația. S-au remarcat, cu certitudine, primele două faze ale somnului (numit A și B), cele care fac trecerea de la veghe la somnul propriu-zis. Pînă la somnul profund se parcurg patru faze (A, B, C), iar faza E reprezintă profunzimea aproape totală a somnului.

În al treilea rînd, învățarea în timpul somnului hipnotic are drept condiție foarte delicată modalitatea de transmitere a mesajelor. S-a încercat stilul șoptit, foarte aproape de urechea „elevului" sau vorbitul pe un ton mai ridicat și bine modulat. Dar rezultatele cele mai bune s-au obținut atunci cînd informațiile erau transmise indirect, cu ajutorul aparaturii electronice. Profesorul vorbea într-un microfon, iar cuvintele sale erau „auzite" cu ajutorul unei perechi de căști fixate pe urechile hipnotizatului.

Literatura de specialitate exemplifică aceste metode prin reușitele profesorului sovietic L. Bliznicenko. Acesta a predat unui elev de clasa a VIII-a cunoștințele necesare trecerii unui examen de limbă străină. El a efectuat 49 de ședințe de noapte, fiecare cu durata de o oră. Există și aprecieri cantitative, de ordinul a 300 de cuvinte străine învățate la o singură ședință.

Extraordinar este și faptul că, indiferent de natura informației transmise astfel, trăinicia memorizării ei e superioară celei normale.

PAUL IOAN

● **PATRIMONIU.** Circa 5000 de clădiri au aparținut PCUS, cărora li se adaugă 114 edituri și 81 tipografii, în care lucrează circa 80 000 de angajați (venitul anual a patru întreprinderi poligrafice din Moscova se cifra la peste 400 milioane ruble), 19 sanatorii, 4 case de odihnă (cu 7000 de paturi) sute de policlinici și spitale. Patrimoniul PCUS este apreciat, ca valoare, la 5,3 miliarde ruble. Nu se cunoaște, deocamdată, valoarea totală a conturilor bancare interne și din străinătate.

● **TRIPLAREA ȘANSELOR.** Trei oameni de știință, doi astronomi de la Observatorul Austral European (ESO) și directorul Muzeului mineralogic de la Universitatea chiliană din Serena, au reușit să colecteze 77 de bucăți din meteoritul căzut în deșertul Atacama în urmă cu 3500 de ani. Botezat în urmă cu un secol „vaca moartă", resturile respectivului meteorit descoperite în prezent reprezintă o

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

masă totală de peste 3400 kg și ele au importanță capitală pentru cunoașterea genezei sistemului nostru solar, șansele acestei cunoașteri triplîndu-se.

● **COOPERARE SOVIETO – AMERICANĂ.** La cosmodromul Plesețk din nordul Uniunii Sovietice a fost lansată o rachetă „Cyclone" pentru plasarea pe orbită a satelitului sovietic „Meteor–3", la bordul căreia se află o instalație americană destinată cercetării stratului de ozon din atmosferă. Operațiunea se va desfășura pînă în 1993, urmărindu-se măsurarea conținutului de ozon în atmosferă și studierea „ferestrei" de ozon apărute deasupra Antarcticii. Centrele meteorologice din Wallops Island (Virginia) și Obninsk din Uniunea Sovietică vor primi informațiile furnizate de instalația științifică americană.

● **APRECIERI.** „Puciul a eșuat (în Uniunea Sovietică n.n.) dar este sigur că a agravat și mai mult situația economică. Cine dorește cu adevărat pacea și să asigure pacea noastră în viitor, acela trebuie să recunoască ca ceea ce se întîmplă la Moscova ne afectează nemijlocit și pe noi, nu numai pe sovietici, ci în primul rînd pe noi, germanii. În Germania sînt încă aproape 300 000 de militari sovietici. Aceștia se vor retrage, acordurile vor fi respectate. Dar nu este posibil ca în Europa occidentală, în cadrul CEE, să avem o bunăstare durabilă dacă lîngă noi, direct la granița noastră – gîndiți-vă la granița Oder și la evoluția din Polonia învecinată și implicit pînă la Uniunea Sovietică – lucrurile nu evoluează pozitiv". Aprecierile aparțin cancelarului Helmut Kohl. Va acționa Occidentul în acest spirit ? Bine ar fi. În primul rînd pentru unitatea Eur ei.

■ **„ANESTEZIC NAȚIONAL ÎN ERA NUCLEARĂ" :** Astfel au fost denumite adăposturile subterane în Elveția de către un psihiatru autohton. Și drept recompensă el s-a ales cu o condamnare la închisoare pe timp de 45 zile. Buncărele din beton, foarte costisitoare, care se amenajază în „țara cantoanelor" nu pot oferi siguranță deplină într-un război al zilelor noastre cu arme sofisticate și de mare putere, fiind privite cu scepticism. Proprietarii se arată nemulțumiți în continuare, pentru că anual sînt nevoiți să aloce circa 160 milioane de franci elvețieni pentru adăposturile subterane. Dar n-au încotro, trebuie să se supună legislației în vigoare...

VOIAJ PRINTRE ULTIMII CANIBALI

Celebrul antropolog Maurizio Leigheb a întreprins în cîteva zone aproape neexplorate din Noua Guinee, o călătorie de studii în mijlocul unor populații primitive care, pînă acum circa 40 de ani (o dată cu sosirea grupurilor de misionari), practicau antropofagia, convinși nu numai de foame (?) ci consumînd carnea oamenilor uciși de ei, vor deveni invincibili. Întorcîndu-se din acest voiaj, Maurizio Leigheb a publicat o serie de reportaje care au produs vîlvă. Publicăm mai jos fragmente ale acestui voiaj de excepție.

Am sosit, în fine, într-una din zonele cele mai puțin ospitaliere și mai puțin cunoscute din lume. Eram la capătul unei zile în care tot timpul a plouat, dar odată cu sosirea mea în mijlocul tribului Kiri Kiri, cerul s-a înseninat, dar aerul era foarte cald și umed încît nici nu puteam să respir în mod obișnuit. S-au strîns în jurul meu și a interpretului indonezian care mă însoțea, dorind să participe la ritualul prilejuit de schimbul amical dintre noi și ei. Manifestau o stare de fericire determinată de faptul că trec perioade enorme de timp pînă să fie vizitați de către cineva și, pentru prima oară în istoria lor, de către un fotograf. În asemenea împrejurări nici nu puteai să te gîndești că te afli față în față cu oameni care au practicat canibalismul. Irian Java este o zonă a marilor sur-

prize întrucît a fost extrem de rar vizitată de expediții interesate de a descifra și verifica fenomenul canibalismului (de reamintit și de „cazul Rockefeller" care a dispărut cu mulți ani în urmă în zona unde locuiau membrii tribului de canibali Asmat). Tribul Kiri Kiri numărau circa 250 de persoane și încearcă prin diferite mijloace primitive să-și asigure supraviețuirea. Sînt semnomazi. Aleg o zonă pe care o exploatează cît se pricep, dînd întîietate culturii sago, o făină realizată din trunchiul unui palmier spinos. Locuiesc în cocioabe provizorii care reunesc persoane legate prin diferite legături de rudenie sau prietenie. După un timp, schimbă zona de locuit luînd cu ei puținele lucruri pe care le posedă și mai ales săgețile lor cu arcuri (săgețile nu au virfuri otrăvite). Prin tradiție, din om în om se transmite și istoria legendară a femeii Came, „prima canibală".

Came, reprezintă un adevărat mit pentru trib și datează din timpuri îndepărtate. Se afirmă că ea a plecat într-o zi să culeagă fructe. În această incursiune ea a văzut un bărbat. Voinică fiind, l-a atacat, l-a omorît și l-a mîncat. Prietenii celui ucis au aflat de această întîmplare și au vrut să se răzbune. La rîndul lor au pîndit-o pe Came, au ucis-o, i-au tăiat corpul în bucăți și conform legendei, au împrăștiat părți din corp pe terenurile învecinate pentru a fertiliza astfel pămîntul. Întrebarea pe care mi-am pus-o dar nu am reușit să-i găsesc răspuns: această „tradiție" canibalică este valabilă și astăzi în rîndul membrilor tribului Kiri Kiri?

Într-una din nopțile următoare, membrii tribului au cîntat toată noaptea, neîntrerupt așa cum pretinde tradiția lor cînd se construiește o nouă colibă. Apoi am obținut o rară favoare: am însoțit grupul de bărbați (femeile nu sînt admise), la un ritual dedicat (curios, nu?) totuși unei femei, mai precis lui Came. Se dansează în sunetul unor instrumente muzicale care seamănă cu un flaut, ceremonia fiind dedicată ideii fertilității pămîntului, deci unui mit, tradiție care nu poate fi despărțită de ideea canibalității. Dar, se pune întrebarea firească: sînt astăzi Kiri Kiri canibali? Iată la ceea ce nu se poate da un răspuns precis, tot așa cum rămîne o enigmă limba pe care o folosesc. Un om de știință american care i-a vizitat în 1985, Duane Close, a emis următoarea opinie interesantă: Kiri Kiri în cadrul convorbirilor lor folosesc patru tonuri diverse, fiecare ton dînd o anumită interpretare vorbelor lor. Dar originea limbii lor a rămas pînă în prezent o altă enigmă.

Am îndrăznit să-i întreb direct: mîncați carne umană? Răspunsul lor a fost categoric: nu, nu facem așa ceva! Răspunsul a fost însoțită de o mișcare largă îndreptată în direcția munților: acolo se găsesc mincătorii de carne umană. Au și înamici, cum au de exemplu tribul Faiu cu care au uneori ciocniri armate, dar nu mănîncă carnea adversarilor uciși. Par sinceri în ceea ce afirmă cu atîta siguranță, dar poți să le dai completă credere?

Ne continuăm drumul și ajungem pe un șir de munți situați în Noua Guinee orientală, la o înălțime de 2000 de metri în mijlocul unei zone de vegetație fabuloasă datorită faptului că aici plouă aproape în permanență, dar clima este plăcută. Aici ne-am întîlnit cu membrii tribului Kuku Kuku. În privința lor cunoștințele sînt mai precise: au fost și sînt canibali, fiind obligați să recurgă la această soluție datorită... foamei. Zona în care locuiesc, situată la 2000 de metri înălțime, nu reușește să le asigure necesarul de produse alimentare din lipsa de resurse naturale. Această situație i-a determinat să ajungă la consumul de carne umană, dar ei pretind că au renunțat de mult la acest mod de alimentare. Dar poți să le dai crezare totală? Greu de închipuit. Ne-au condus într-un colț izolat al unei păduri pentru a ne prezenta un tablou halucinant: nu număr mare de cadavre mumificate cu ajutorul unor fumuri cunoscute numai de ei. Pe cine reprezintă?

Răspunsurile nu sînt prea clare, dar aproape cu siguranță se poate afirma că sînt scheletele celor mîncați, chiar dacă ei susțin că este vorba de rudele lor. Și foarte greu, datorită limbii lor rudimentare, recunosc că „strămoșii" lor o duceau lipsă să consume carne umană, dar că, pînă nu de mult, odată cu pătrunderea unor misionari, au renunțat la această formă de alimentare.

Că și membrii tribului Kiri Kiri și cei ai grupului Kuku Kuku, nu ajung la o vîrstă prea înaintată (există un mare grad de mortalitate la naștere) și numărul lor descrește văzînd cu ochii. Dacă n-ar exista unele acțiuni întreprinse de diferite societăți de binefacere sau grupuri voluntare de medici și antropologi, cele două triburi alăturî de cel denumit Forè, ar dispare în mod lent, dar inevitabil. Experiența cea mai pozitivă s-a petrecut cu tribul Forè care s-au convertit cel mai rapid, renunțînd la consumul de carne umană, atunci cînd grupele de misionari i-au convins să folosească carnea de mistreț prăjită pe lespezi de piatră sub care se încingea un foc straniu. În principiu, se poate afirma că aceste trei triburi au renunțat la antropofagie, dar nimeni nu poate pretinde cu deplină fermitate că pe aici, pe acolo, se mai poate semnala un caz de canibalism.

GH. RÚSSU

■ Oameni de știință sovietici au emis părerea că disparițiile de vapoare și avioane în Triunghiul Bermudelor (Oc. Atlantic) ar fi acuzate de emanări bruște de gaze. Forările executate într-o zonă situată între Insulele Bermude, Puerto Rico și Florida, în pămîntul de sub ocean, au dus la descoperirea unui strat solid alcătuit din hidrați de gaze, în grosime de 300 m. Și încă un amănunt interesant — deriva lentă a continentului american și a celui european creează o mare instabilitate geologică în zona menționată. Specialiștii opinează pentru plasarea pe fundul Atlanticului, în Triunghiul Bermudelor, a unor sonde hidrocaustice pentru a asculta erupțiile de gaze.

■ Pînă în iulie 1991, în Germania s-au înregistrat 8 600 de cazuri de SIDA, din care circa 3200 foarte grave. 90 la sută din cazuri de îmbolnăviri SIDA se înregistrează în rîndul bărbaților. Din 45 895 persoane infectate cu virusul imunodeficienței umane (HIV).

TELEX • TELEX

32 345 au fost bărbați. Oficiul federal al Sănătății din Berlin estimează că în Germania numărul persoanelor infectate cu virusul HIV variază între 50 000 și 100 000. Cei mai vulnerabili în fața acestui virus sînt homosexualii care își schimbă partenerii și cei care recurg la droguri.

■ „Coca — Cola" și „Nestle" și-au propus să producă și să desfacă în comun un sortiment de cafea „gata de băut". Noua licoare va fi ambalată în capsule de aluminiu. Cele două firme au căzut de acord ca preparatul din cafea și ceai „gata de băut" să se vîndă pe piață sub eticheta firmei „Nestlé", iar concentratele sub marca „Coca — Cola".

■ Șapte ore a durat operațiunea de evaluare a vîrstei lacului Baikal. Batiscaful „Paisis" a stat 3,5 ore pe fundul celui mai adînc lac al planetei noastre (1637 m). Cercetătorii s-au deplasat pe fundul lacului pe o distanță de circa 1000 m și au luat probe de sol. Partea cea mai veche a lacului ar avea după pietrișul cercetat, așezat pe un fundament din cristale, venerabila vîrstă de 25 milioane de ani.

GLOB magazin

SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

Poveste de dragoste fără happy-end

Giancarlo Morin, prieten intim al lui Stefano, a povestit împrejurările exacte ale uneia dintre cele mai frumoase povești de dragoste princiare. În 1963 Stefano Casiraghi avea 23 de ani și locuia la Fino Mornasco, în Italia. Studia economia și comerțul la o universitate particulară din Milano, iar în afara cursurilor se ocupa de afaceri: o societate de lucrări imobiliare, o societate care exporta încălțăminte în America de Nord și o altă societate pentru vînzarea tricourilor. Era frumos, inteligent, îi plăceau motoarele și fetele. Stefano întreținea de altfel o relație serioasă cu o brună încîntătoare, Pinuccia Macheda. În vara aceluia an a decis să meargă împreună cu bunul său prieten Giancarlo, la Monaco, să petrecă cîteva zile. Urma să o întîlnească apoi pe Pinuccia, în Sardinia. „Pe 27 sau 28 iulie îsi aminteste Giancarlo — am decis să mergem la Jimmy's de Monaco, să dansăm". Abia intrați au zărit un grup de prieteni. Printre ei — o figură nouă, Caroline fiica prințului Reinier. Fiecare s-a prezentat, foarte simplu, apoi s-a dansat.

Îndată ce a avut ocazia, Stefano i-a soptit prietenului său: „Caroline e cea mai frumoasă femeie din lume". Într-adevăr, într-o rochie albă, simplă, cu umerii descoperiți, Caroline era splendidă. Își aruncau priviri discrete unul altuia. La plecare, Caroline i-a zîmbit lui Stefano. Cupidon începuse deja să lanseze săgeți. A doua zi, Stefano și Giancarlo s-au reîntîlnit cu grupul de prieteni. Cînd prietenii au anuntat că vor pleca spre Corsica și Sardinia, Caroline le-a propus să-i însoțească imediat după încheierea balului de la Cruceq Rosie. Cîteva zile mai tîrziu se instalau pe iaht. Vacanța a fost paradisiacă și Caroline și Stefano petreceau tot timpul împreună. Giancarlo își aminteste foarte bine de

ziua în care Caroline și Stefano au hotărît să nu se mai despartă: „era 12 sau 14 august și Stefano rezervase o cameră pe numele... Dl. și D-na Casiraghi..." Au apărut apoi împreună la o serată oferită de Karim Aga Khan. După aceea, toată lumea vorbea numai de ei, iar Stefano a declarat că „femeia vieții lui e Caroline, și nimeni altcineva". În zilele următoare totul s-a petrecut foarte repede: Stefano a rupt legătura cu Pinuccia, și Caroline a făcut o vizită la Fino Mornasco să cunoască familia lui Stefano. Îndrăgostiții au plecat apoi către Monaco, Paris, New York... Toate ziarele povesteau idila lor.

La sfîrșitul lunii octombrie, la castelul Marchais, Stefano a cerut prințului Rainier, mîna Carolinei. În decembrie zi au și început pregătirile pentru căsătorie. Caroline era însărcinată cu Andrea, care urma să se nască în 1984, la 8 iunie. Data ceremoniei a fost fixată la 29 decembrie 1983. Caroline însă nu a mai putut să se mărite religios, fiind divorțată de Philippe Junot. Cu toate că a fost trimis un emisar la Vatican, anularea căsătoriei cu Junot nu a fost obținută. „Caroline și Stefano s-au unit în fața oamenilor, dar și în fața lui Dumnezeu — afirmă Giancarlo — căci au primit binecuvîntarea arhiepiscopului de Monaco, Mgr. Brandt și a prințului Rainier". Astfel a fost celebrată o slujbă în cancelaria palatului în prezența familiilor și a părintelui Penzo. Pentru Caroline și Stefano au urmat cele mai minunate momente: trei copii și o fericire fără nori... Totul s-a petrecut repede, foarte repede, apoi a urmat brutal și neașteptat sfîrșitul, acel 3 octombrie 1990, cînd Stefano și-a pierdut viața într-un accident nautic. Ca într-un basm sfîrșit.

S. MANUELA

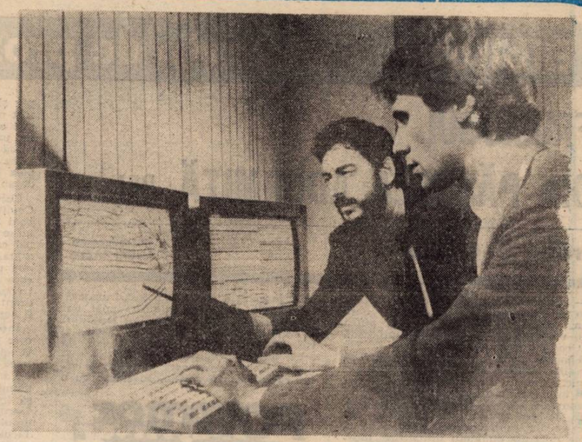

DEASUPRA ATLANTICULUI

Cititorii ar putea crede că este simplu să zbori deasupra Atlanticului. Controlorii traficului aerian de la Oceanic Area Control Centre din localitatea Prestwick (Scoția) sînt, însă, de o cu totul altă părere. În timpul orelor de trafic maxim, ei supraveghează cel puțin 80 de aeronave concomitent, în timp ce condițiile atmosferice sînt în continuă schimbare. Iată motivul pentru care 30 de controlori ai traficului aerian au testat recent un prototip care le ușurează considerabil activitatea. Realizat de către „Logica", o firmă renumită în întreaga lume pentru producția sa de software, protipul vizualizează traiectoria avioanelor ce survolează Atlanticul. Structura traiectoriei acestor zboruri se schimbă la fiecare 12 ore și este comunicată avioanelor respective prin telex. Traiectoriile de zbor sînt alese pe baza condițiilor atmosferice existente la momentul dat.

Traficul aerian deasupra Atlanticului a sporit considerabil în ultimii ani. Centrul de la Prestwick controlează actualmente circa 800 de zboruri zilnic. Modelele create de firma Logica continuă să fie testate în strînsă legătură cu necesitățile și problemele semnalate de către Britant s Civil Aviation Authority. Acest organism va putea fi mai bine echipat cu tehnică de ultimă oră care să sporească eficacitatea controlorilor de trafic, mai ales că se prevede o creștere de 10 la sută a numărului total de zboruri. Și publicul va avea de beneficiat de pe urma acestei colaborări, în acest fel reducîndu-se întîrzierile la decolări și aterizări.

Numele lor au devenit substantive comune

● **AMPERE (1826)** – savantul francez André Marie Ampère a dat numele său sistemului de măsură a curentului electric.

● **BATA (1912)** – Tomas Bata, cehi de origine, a botezat cu numele său prima pereche de pantofi creată de el. Atelierele de confecționat pantofi și le-a amplasat în localitatea Zlin, care mai tîrziu a căpătat numele de Bataville. Este un oraș care aparține în întregime concernului Bata: școli, locuințe, magazine, spital, bancă etc.

● **BECHAMEL (1700)** – Louis de Bechameil, „maitre d'hotel" la Louis XIV, a inventat sosul care îi poartă numele.

● **BOEING (1954)** – William Boeing, american, a pus la punct primul avion de cursă lungă cu reacție, Boeing 707.

● **BOTTIN (1819)** – Sebastien Bottin a realizat lista alfabetică a comercianților din Paris, apoi a celor din Franța, precum și a principalelor orașe europene și ulterior din lumea întreagă, sub titlul „Almanah Bottin".

● **BRAILLE (1829)** – Louis Braille, el însuși atins de cecitate la vîrsta de 3 ani, profesor la Institutul pentru nevăzători, a inventat sistemul de scriere pentru nevăzători.

● **CADILLAC (1902)** – Antoine de a Mothe-Cadillac, francez de origine, a construit la Detroit, în Statele Unite un automobil căruia i-a dat numele său.

● **CELSIUS (1741)** – Fiziciarul suedez Anders Celsius a realizat un termometru căruia i-a fixat la zero punctul de congelare, apoi și la o sută punctul de fierbere a acesteia.

O'Toole tătic?

Nu! micuța creatură din scutece, care gungurește în brațele lui Peter O'Toole nu este fiica sa, ci a vicontelui Charles Alsthorp și a soției sale Victoria. Invitat la un meci de cricket, actorul și-a oferit cu amabilitate serviciile de baby-sitter...

Magazin „James Bond"

Frank Jones s-a orientat perfect: a deschis la New York un boutique Spy Shop (magazin pentru spioni), care permite oricui procurarea unei ținute complete de agent secret. De la emițătorul miniatural la camioneta de supraveghere, nimic nu lipsește din dotare. Destinat profesioniștilor, acest spațiu comercial atrage din ce în ce mai mult particularii. Printre clienți se numără și Michael Jackson, care a cumpărat marfă de mai multe milioane.

Jungla parfumată cu „Chanel"

Cu pălăria de cow-boy pe cap, Marie-Ange Chevrier se strecoară, călare, printre eucalipți. Această frantzuoaică de 31 de ani locuiește în Australia, unde are o proprietate de 2000 ha în Kimberleys, regiune considerată a fi cea mai izolată din lume. Primul mare oraș, Perth, este situat la 2500 de km. Fostă manechină și comediantă, Marie-Ange n-a ezitat să părăsească cu ani în urmă, orașul natal, Marsilia, ca să se exileze la capătul lumii. Marie-Ange a, înlocuit lumina proiectoarelor cu soarele savanei, aplauzele publicului cu strigătele păsărilor de noapte și afirmă că și-a găsit echilibrul. Nimic nu o împiedică însă, ca în fiecare an să își revadă familia, replonjind cu aceasta ocazie în cultura franceză. Cultura este, fără îndoială, ceea ce-i lipsește cel mai mult, căci Kimberleys rămîne o zonă virgină, în care urmele civilizației sînt foarte rare. „Îmi plac dificultățile", afirmă fosta actriță, care în momentul venirii în Australia nu știa nici engleza și nici să urce pe cal! A învățat totul fără să se descurajeze, în această regiune tropicală, sălbatică și deserticâ, pe care australienii o consideră „ultima frontieră". Pe o suprafață teritorială comparabilă cu cea a Angliei trăiesc numai 16 mii de locuitori, dintre care 8 mii aborigeni. Împreună cu Marie-Ange mai locuiește o australiancă, care o ajută la treburi și un american, care a finanțat o parte a proiectului. Echipa a reușit să transforme pămîntul uscat într-un plăcut loc plin de verdeață și cu toată rigoarea vieții, Marie-Ange n-a pierdut feminitatea: chiar prin măracinis se simte mireasma parfumului „Chanel".

MANUELA ȘPĂTARU

Colecții și colecționari
300 000 de franci pentru o scrisoare a lui Rimbaud

A colecționa autografe este o pasiune extrem de subtilă și costisitoare, și cînd spunem aceasta nu ne gîndim la sutele de mii de fani și admiratoare ale starurilor din lumea largă. Ne referim la pasiunea colecționarilor de piese manuscrise, mărturii de mare fragilitate, pe care trecerea timpului, umezeala, cernelurile acide, lumina soarelui le sporesc „sansele" neființei... Amatorii preferă să le conserve în muzeii lor personale. „Pentru a intra în posesia citorva rînduri scrise de mina lui Gérard de Nerval, aș face orice nebunie", afirma un colecționar francez. Într-adevăr, în cazul particular al acestuj „poète maudit", manuscrisele sînt rarități de excepțională valoare. Din scriitorii francezi, foarte bine cotați la licitație și între colecționari se numără în primul rînd romanticii, indeosebi Victor Hugo. Însă prețurile variază atît în raport cu interesul documentului, cît și cu starea lui de conservare. Trei sute de mii de franci pentru o scrisoare a lui Rimbaud către Verlaine, 500.000 FF pentru cele 1891 de pagini manuscrise ale romanului lui Celine, „Moarte pe credit"! Autografele muzicale ating prețul unei picturi de maestru: 3,5 milioane de franci (!) pentru partitura manuscrisă a lui Debussy pentru „Pelléas si Mélisande". Din fericire, mai rămîn și domenii „accesibile": scrisorile pictorilor sînt astfel infinit mai ieftine decît picturile lor (25.000 de franci pentru o scrisoare autografă a lui Gauguin) și documentele istorice, ultimele cotate între 1000 și 10.000 de franci...

DANIEL VERBINA

145 de fii de la 25 de soții!

În Zimbabwe a încetat din viață un celebru și bătrîn „supervindecător", lăsînd în urma sa nu mai puțin de 25 de văduve și 145 de copii. Este vorba de Chinengozi Mupedzahasha, în vîrstă de 69 de ani, care a decedat la spitalul din Chipinge, în urma unui atac de cord. Acest „supervindecător" era celebru în toată țara în urma miraculoaselor vindecări realizate cu ierburi cunoscute numai de el și folosite din vechime de triburile locale. Celebritatea sa a depășit cu mult granițele Republicii Zimbabwe, motiv pentru care printre pacienții săi se numărau cetățeni din multe țări ale Africii, mai ales oameni bogați. Explicația este simplă: Mupezahasha era „specializat" în vindecarea impotenței, el însuși fiind o întrupare a reușitelor sale dacă ne gîndim că a avut 25 de soții care i-au dăruit nu mai puțin de 145 de copii, la rîndul lor, aceștia i-au dăruit peste 200 de nepoți.

Biblioteca magazin de proză scurtă

FRUMOSUL DIN PĂDUREA ADORMITĂ [III]

Arthur C. Clarke

în traducerea ANCĂI RĂZUȘ

— Nu că „n-o să mai poți niciodată". N-o să mai vrei niciodată. Totuși, dacă asta te neliniștește, poate că aș putea găsi vreo metodă de a inversa procesul. Da' costă o grămadă de bani.

Sigmund plecă în grabă, promițînd să mențină legătura și să trimită un raport zilnic. Creierul îi mai fierbea încă, dar mai întîi trebuia să-și vadă nevasta și să o convingă că s-a terminat cu sforăitul.

Ea de-abia aștepta să-l creadă și împăcarea lor fu înduioșătoare. Dar, pe la orele mici ale dimineții următoare, începu să devină tare plictisitor să staaai așa fără să ai cu cine să mai schimbi o vorbă și în curînd Sigmund se îndepărtă, tiptil, de nevasta-i adormită. Pentru prima oară, începu să i se dezvăluie adevărata realitate a situației ; ce naiba să facă cu cele opt ore în plus care se pogoriseră asupra lui ca un chilipir nedorit ?

Ați putea crede acum că Sigmund avea o minunată, într-adevăr nemaiîntîlnită ocazie să ducă o viață mai plină, însușindu-și cultura și cunoștințele pe care cu toții ni le-am dori — dacă am avea timp să facem ceva în acest sens. Îi putea citi din scoarță-n scoarță pe clasicii aceia care pentru majoritatea oamenilor erau doar nume goale ; putea studia arta, muzica, filosofia, umplîndu-și gîndurile cu cele mai alese comori ale intelectului uman. Cred că foarte mulți dintre voi îl invidiază chiar în clipa de față.

Dar n-a fost să fie așa. Chiar și cea mai strălucită minte are nevoie de odihnă și nu se poate dedica la nesfîrșit unor îndeletniciri serioase. E-adevărat că Sigmund nu mai simțea nevoia să doarmă, dar avea nevoie și de un pic de distracție care să-i mai umple orele lungi și pustii de întuneric.

Civilizația, descoperi el curînd, nu era pregătită să facă față nevoilor unui om fără somn. Poate că altfel ar fi gîndit la Paris sau New York, dar la Londra practic toate se închideau la 11 p.m.: doar cîteva café-baruri mai țineau deschis pînă la miezul nopții, și, pînă la orele 1 ... ăăă ... cu cît spunem mai puține despre orice localuri încă în activitate, cu atît mai bine.

La început, cît vremea a fost frumoasă, și-a umplut timpul cu plimbări lungi, dar după cîteva întîlniri cu polițai iscoditori și sceptici, renunță. Așa că luă mașina și cutreieră Londra în lung și-n lat, la orele mici, descoperind tot felul de cotloane bizare despre care nici n-ar fi visat că există. În curînd, se saluta cu o

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

grămadă de paznici de noapte, cărăuși din Covent Garden și lăptari, ca și cu ziariști și tipografi din Fleet Street, care erau nevoiți să lucreze în timp ce restul omenirii trăgea la aghioase. Dar cum Sigmund nu era genul de om pe care să-l intereseze semenii săi, acest amuzament păli și el curînd și reveni la propriile-i resurse limitate.

Nevasta, după cum era de așteptat, nu era deloc încîntată de hoinărelile lui nocturne. El îi spusese povestea din fir-a păr și, deși îi venise greu să creadă, a fost nevoită să accepte ce vedea cu proprii ei ochi. Se pare însă că ar fi preferat un soț care să sforăie dar să stea acasă unuia care pe la miezul nopții o tulea în vîrful picioarelor și nu se înapoia întotdeauna la timp pentru micul dejun.

Ceea ce l-a supărat tare pe Sigmund. Cheltuise sau făgăduise o grămadă de bani (cum îi tot amintea Rachelei) și luase asupră-i un considerabil risc personal ca să scape de pacostea aceea. Și îi arăta ea recunoștință ? Nu ; ea vroia numai un raport, pe puncte, al modului în care și-a petrecut timpul în care-ar fi trebuit să doarmă. Era cumplit de nedrept și vădea o lipsă de încredere care îl deprima.

Încet-încet, secretul se răspîndi într-un cerc tot mai larg, deși clanul Sforăială (întotdeauna foarte unit) reuși să-l păstreze în familie. Unchiul Lorenz, care lucra în branșa diamantelor, sugeră ca Sigmund să-și mai ia o slujbă, că era păcat să irosească tot acest timp suplimentar. Încropi la repezeală o listă de ocupații-de-o-singură-persoană la fel de ușor de făcut și ziua și noaptea, dar Sigmund îi mulțumi frumos și-i zise că nu vedea motivul pentru care să plătească două rînduri de impozite pe venit.

La sfîrșitul a șase săptămîni a cîte 24 de ore pe zi, Sigmund se săturase pînă peste cap. Simțea că nu mai putea vedea o carte în ochi, că nu mai putea merge la un alt club de noapte sau asculta un alt disc. Marele său avantaj, pentru care mulți nesăbuiți ar fi dat o avere, devenise o povară de nesuportat. Nu-i mai rămăsese decît să se ducă din nou la unchiul Hymie.

(Va urma)

Desen de MARIAN DEACONU

SPORT UNIVERS

Miercure cu o singură aripă

Mai întîi, **fotbal.** Echipa națională s-a trezit din pumni și, asemenea unui boxer, a reușit să învingă Scoția și Elveția la București, făcînd în acest fel să renască speranțele nu numai ale jucătorilor și ale antrenorilor, ci și ale iubitorilor de fotbal, care oricum n-au nimic de cîștigat. Mai mult, aceștia din urmă, au mai plătit și o groază de bani pentru a merge la Sofia fiind, din acest punct de vedere, mai păgubiți decît noi, cei care am văzut partida la televizor. Și ce am, și au, văzut ? O primă repriză foarte bună în care am avut trei mari ocazii de gol : un gol marcat de Sabău anulat din pricina poziției de ofsaid a lui Răducioiu (care parcă atît a învățat el la școală : cum se rămîne în ofsaid fără să vrei). Apoi, ocazia-ocaziilor, un penalty, care din nerorocire a fost ratat inadmisibil de Hagi, în fine, ultima ocazie, din care s-a și marcat. Pentru ca în repriza a doua, să vedem ieșind la joc echipa bulgară (antrenorul lor promisese scoțienilor că vor juca dîrz, dar n-am înțeles de ce, probabil ca să rămînă pe același loc 4 ?) și egalînd, așa cum era și firesc. Așadar, adio Suedia !, dar mi se pare normal, atîta vreme cît nu avem o echipă națională care să ne fi reprezentat acolo. Și așta pentru că nu se putea miza la infinit pe „străini", mulți dintre ei ieșiți din formă, cu excepția unui Gică Popescu și atîta vreme cît nu avem conturată o „națională" de jucători tineri. Și așa trecem la...

Baschet, deoarece în Sala Floreasca, tot miercuri și, oarecum, suprapus partidei de fotbal de la Sofia, s-a disputat meciul dintre România și Grecia. Tînăra echipă a țării noastre n-a învins niciodată pe fosta campioană europeană (îmi amintesc fantastica întîlnire de anul trecut, de la 1 Decembrie, cînd cu 58 de secunde înainte de final îi conduceam pe greci cu o diferență de 10 puncte pentru ca în 56 de secunde să fim egalați și apoi în prelungiri învinși), se aștepta acum această performanță. Ei bine, după o repriză, ca la Sofia, conduceam cu 9 puncte diferență, dar în cea de-a doua repriză, mai slabă, am fost întrecuți cu 82—73. Tricolorii noștri au jucat foarte bine, dar se pare că în perioada asta grea pînă și arbitrii ne fură, chiar și la București, de parcă am fi ultimii oameni. Una peste alta, asta a fost miercurea, am văzut sportivi ca niște păsări cu o singură aripă. Prima.

GEORGE CUȘNARENCU

Rătăcind prin labirintul misterelor

ARMATE - FANTOMĂ

„Voi mă scoateți
Din starea mea cînd cuget că puteți
Privi în ochi asemenea vedenii,
Păstrînd firescul purpur din obraji,
Cînd eu sînt alb de groază."

(MACBETH)

Ca și cumplitul Macbeth, multe din personajele lui Shakespeare văd mai totdeauna în jurul lor, fantome, ale celor morți (de multe ori uciși chiar de ei), sau ale celor vii, apariții care le schimbă adeseori cursul vieții. Dar oare imaginea Margaretei torcînd, pe care Mephisto o aduce în fața lui Faust, nu-i va schimba și acestuia destinul? Dar ceea ce trebuie însă să observăm este că marea majoritate a relatărilor despre apariții fantomatice au un singur subiect.

Evident, s-ar putea discuta mult asupra acestui lucru, gîndindu-ne inclusiv la dificultatea ce ar putea fi invocată de a ne concentra asupra unui număr prea mare de „personaje".

Și totuși există cîteva relatări, povestiri despre adevărate... armate de fantome. Sau dacă vreți, despre Armate—fantomă. Unele dintre ele legate de evenimente care s-au petrecut aievea.

Cine nu-și amintește, de pildă, de celebra victorie de la Marathon a armatei grecești asupra celei persane? Cine nu conoaște impresionanta poveste a soldatului care a alergat pînă la Atena, pentru a se prăbuși după ce anunțase vestea victoriei? Ceea ce poate nu ați știut însă este că ani de zile după bătălie, se spunea că trecînd noaptea prin acele locuri se mai putea vedea încă scînteierea armelor care se încrucișau sau mai puteai auzi strigătele de durere răzbătînd din piepturile răniților.

Și dacă cele de mai sus s-au petrecut acum peste 2 500 de ani, o povestire asemănătoare se cunoaște despre o altă bătălie, de data aceasta desfășurată cu doar 350 de ani în urmă, mai precis în octombrie 1643. Pe atunci, Anglia era bîntuită de război civil. Una din luptele cele mai grele s-a dat la Edgehill, în Warwickshire. Nici una din părți nu a cîștigat, dar la sfîrșitul luptei, 5 000 de oameni însîngerau pămîntul. A fost însă cu adevărat sfîrșitul luptei? Poate că păstorii din apropiere să nu fie de aceeași părere, căci la o lună după ce bătălia se încheiase, „au văzut" din nou cele două armate față-n față, cu săbiile scoase și prăbușindu-se unii peste alții în zgomotul cumplit al tunurilor. Regele Carol I și-a trimis ofițerii să cerceteze. Și nu mică i-a fost probabil mirarea, cînd aceștia i-au povestit că au văzut și ei fantomatica bătălie, și nu o dată, ci de două ori.

La fel s-a întîmplat și cu o altă faimoasă bătălie, cea în care Napoleon a fost înfrînt la Waterloo, și pe care locuitorii orașului Verviers au „revăzut-o" după o lună, sau a luptei de la Shiloh, din timpul războiului civil american, ale cărei 24 000 de victime se pare că nu și-

au aflat liniște, fantomele lor ridicîndu-se și luptîndu-se din nou sub privirile înfricoșate ale celor ce se întîmpla să treacă pe acolo.

Uneori este vorba de armate care sînt doar auzite, dar nu le vede nimeni. Așa s-a întîmplat în 1959, cînd două femei aflate pe o colină singurateacă din Somerset, în Anglia, au constatat înspăimîntate cum ziua caldă și luminoasă a devenit dintr-o dată rece și întunecată. Un zgomot asurzitor de arme și tropotul cailor unei uriașe armate s-au făcut auzite. Urmele cailor se vedeau prin iarbă, dar nici caii, nici călărețiii nu se arătau privirii. Și totuși, nu se aflase nimic despre vreo bătălie care să se fi desfășurat prin partea locului. Ce armată va fi fost aceea — rămîne și astăzi un mister.

Desigur, nu va fi ultimul și cine știe cînd, și dacă, îl vom dezlega.

MIHAELA DOROBANȚU

FEPER S.A.

„Societatea comercială ROMORGTEHNICĂ cu sediul în București b-dul Dimitrie Pompei nr. 8 sector 2,

vă oferă următoarele produse :

- **APARATE ELECTRONICE DE TAXAT ELTAX 30 pentru taximetre cu următoarele caracteristici :**
  - **afișaj separat pentru kilometraj și tarif ;**
  - **tarife programabile pentru distanță și timp ;**
  - **memorie de control.**
- **OGLINZI RETROVIZOARE CU CEAS ELECTRONIC pentru autoturisme cu următoarele caracteristici :**
  - **alimentare 12 v**
  - **posibilitate de programare a orei.**

Relații suplimentare la telefoanele : 88 63 95 87 67 14

fax : 87 44 98
telex : 10895."

HOROSCOP

Săptămîna 25. 11. — 1. 12.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni: Zi foarte aglomerată în evenimente, sînteti în derută.
Marti: Abordati cu mult curaj noi si dificile probleme profesionale.
Miercuri: O femeie foarte atrăgătoare vă dă tîrcoale.
Joi: Deveniti protagonistul unei aventuri sentimentale. Atentie!
Vineri: Influenta Lunii vă face mai nervos si mai irascibil decît de obicei.
Simbătă: Zi norocoasă în afaceri, luati o decizie foarte importantă.
Duminică: Casa vi se umple de amici, petrecere neprevăzută.

TAUR (21.04—21.05)

Luni: Incident neplăcut la serviciu.
Marti: Nervozitate excesivă, ieşiri necontrolate.
Miercuri: Echilibrul psihic îl regăsiti în compania unei Balante.
Joi: Două vesti bune, deveniti foarte optimist.
Vineri: Feriti-vă de influenta unei femei-Scorpion.
Simbătă: Zi de lungi reflectii, în deplină solitudine.
Duminică: Armonia conjugală e cel mai bun medicament.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni: Toate vă merg din plin, sînteti în centrul atentiei.
Marti: Zi norocoasă pe plan financiar, încercati loteria.
Miercuri: Obligatiile profesionale vă suprasolicită intelectual.
Joi: Viata amoroasă vă oferă multe satisfactii.
Vineri: Mic conflict de principii intercolegial, dar ieşiti învingător.
Simbătă: Complicatii sentimentale, feriti-vă de o femeie-Taur.
Duminică: Relaxarea totală în intimitatea căminului.

RAC (22.06—22.07)

Luni: Suprasolicitare familială, înarmati-vă cu mult calm.
Marti: Inteligenta dv. triumfă în luarea unor decizii de perspectivă.
Miercuri: Soarele este aliatul dv., vă simtiti puternic, plin de energie.
Joi: Anturajul vă „corupe" la o petrecere neprevăzută.
Vineri: Întelepciunea dv. domină tendintele conflictuale familiale.
Simbătă: Sînteti dominat copios de partenerul de viată în luarea unor decizii foarte importante.
Duminică: Scurte călătorii de interes familial, zi obositoare, neproductivă.

LEU (23.07—22.08)

Luni: Două decizii întelepte, foarte riscante.
Marti: Confesiuni si sprijin moral în compania unei persoane importante.
Miercuri: O nesansă într-o afacere aparent rentabilă.
Joi: Zi de puternice fluctuatii sentimentale.
Vineri: Surmenaj nervos, suprasolicitare intelectuală.
Simbătă: Polemicile continuă, sînteti foarte descurajat de evolutia afacerilor.
Duminică: Elan erotic deosebit, ambiantă conjugală deosebită.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni: Zi deosebit de productivă.
Marti: Farmecul dv. se dovedeşte extrem de util într-o nouă afacere.
Miercuri: O nouă legătură afectivă cu o persoană din zodia Berbecului.
Joi: Ziua dv. norocoasă, profitati prin toate mijloacele.
Vineri: Vă simtiti singur(ă), usoară depresiune morală.
Simbătă: O întîlnire foarte importantă pe plan afectiv.
Duminică: Primiti vesti îmbucurătoare de la un amic apropiat.

BALANŢA (22.09—22.10)

Luni: Săptămîna debutează furtunos, cu multe provocări.
Marti: Bunul dv. simt triumfă într-o dispută colegială.
Miercuri: Învătati să fiti autoritar, răspundeti cu multă putere provocărilor.
Joi: Simtiti nevoia unei vacante a spiritului, menajati-vă fortele.
Vineri: Zi cenusie, plină de insatisfactii si reactii adverse.
Simbătă: O veste bună în familie, destindere psihică binevenită.
Duminică: Singurătatea e unicul dv. aliat.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni: Puternice dezechilibre psihice, nu luati decizii importante.
Marti: Vă obsedează o idee inoculată de anturaj, încercati să fiti mai realist(ă).
Miercuri: Tendinta evidentă spre pesimism se păstrează, trebuie să luptati cu inertia dv. sufletească.
Joi: O mică si trecătoare criză de orgoliu în relatiile colegiale.
Vineri: O scadentă a unei vechi datorii vă prinde nepregătit.
Simbătă: Vă regăsiti „suflul" în compania unor amici apropiati.
Duminică: Vă recăpătati dispozitia sufletească normală, deveniti optimist.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni: Mici conflicte profesionale, fără urmări deosebite.
Marti: Stare de apatie, randament diminuat.
Miercuri: O sansă deosebită în afaceri, nu ezitati.
Joi: Norocul vă urmăreşte cu perseverentă, exploatati-l din plin.
Vineri: O persoană de sex opus vă acaparează întreaga atentie.
Simbătă: Două motive de optimism fără rezerve.
Duminică: Un bun prilej de revanşă, din punct de vedere psihologic.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni: Începe o săptămînă plină mai mult de initiative, decît de realizări.
Marti: Momente de derută în fata unei vesti surprinzătoare.
Miercuri: Nu renuntati la un proiect abia început!
Joi: O persoană de sex opus vă oferă lungi clipe de satisfactie.
Vineri: Mari eforturi intelectuale, suprasolicitare nervoasă.
Simbătă: Zi numai cu zîmbete, sub un Soare foarte optimist.
Duminică: Zi foarte laborioasă, multe initiative asteaptă finalizarea.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni: Săptămînă liniştită, nimic nu vă tulbură echilibrul interior.
Marti: O excelentă reusită profesională, mult asteptată.
Miercuri: Mici necazuri în familie, odrasla vă dă de furcă.
Joi: O gafă colegială e cît p-aci să vă deprime, dar stiti să vă remontati.
Vineri: Nimic neobişnuit, o zi ca multe altele.
Simbătă: Evadati într-un spectacol de teatru, proiectat mai demult.
Duminică: Multe si mărunte activităti casnice, cu rol de „divertisment".

PEŞTI (19.02—20.03)

Luni: Inconfundabilele dv. ezitări în fata unei decizii importante.
Marti: Purtati în suflet unele nemultumiri, dar nu vă confesati nimănui.
Miercuri: Zi norocoasă pe toate planurile.
Joi: S-au acumulat multe proiecte restante, dar pofta de muncă lipseşte.
Vineri: Bilantul săptămînii e subtire, s-ar impune mai multă vointă.
Simbătă: Cumpărături foarte costisitoare, dar care nu pot întîrzia.
DUMINICĂ: Replici tăioase cu partenerul, tachinări de rutină, indispozitie.

Cartea RECORDURILOR NAŢIONALE

Cel mai tînăr medic primar

Dl. doctor Petre Romeo Antonescu, născut la 6 septembrie 1925, a devenit medic primar la vîrsta de 25 de ani şi 329 de zile, adică la 1 august 1951 — obtinînd astfel un record demn de invidiat : este cel mai tînăr medic primar din România. Dînsul a reusit printre primii la admiterea la medicină, în anul 1944. În 1950 a absolvit facultatea de medicină generală. A lucrat apoi în regiunea Galati ; la 1 aprilie 1951 a fost mutat la Secţia sanitară a raionului Petroşani, regiunea Hunedoara, unde patru luni mai tîrziu a primit decizia de medic primar (pe atunci concursurile profesionale fuseseră desfiinţate ; de subliniat că dl. dr. Antonescu nu a fost membru p.c.r.). Admiterea la medicină în anul 1944 a constat din trei probe scrise, toate desfăşurate în aceeaşi zi ; au fost şase candidaţi pe un loc.

Femei celebre

Vera Myller-Lebedev a fost prima femeie care a deţinut titlul de profesor universitar într-o disciplină de ştiinţă pură, şi anume matematică. În anul 1918 ea a fost numită titular al catedrei de algebră superioară şi teoria funcţiilor în cadrul Facultăţii de Ştiinţe din Iaşi — unde activa ca asistent din anul 1911.

A scăpat de cinci ori de la moarte

Dl. Petrache Gh. Vasile s-a născut la 29.05.1908 în comuna Malu-Mare, judeţul Dolj. În viaţa dumnealui au existat cinci momente critice, în care destinul său s-a aflat la grea cumpănă. Şi totuşi a supravieţuit. Noi îl considerăm posesorul unui adevărat record în materie. Dar iată faptele : 1) la vîrsta de 3 ani şi jumătate, a fost opărit foarte grav cu urîaşa oală de mîncare clocotindă (pentru şase persoane), răsturnată peste el ; 2) la vîrsta de 5 ani, pieptul i-a fost străpuns de un berbec, pe cînd se juca în preajma casei ; 3) în iarna anului 1929, o iarnă cumplită cu geruri de minus 28 de grade, a suferit o dublă pneumonie pe cînd îşi satisfăcea stagiul militar ; timp de o lună şi jumătate a fost între viaţă şi moarte, cu temperaturi corporale ce depăşeau 41⁰ ; 4) în timpul celui de-al II-lea război mondial, a suferit un accident de avion. Aparatul avariat la circa 2 000 de metri altitudine, a avut o aterizare forţată, în plin cîmp ; 5) începînd cu 25 aprilie 1952, a fost condamnat la muncă silnică la Canal, pe o perioadă de cinci ani. Cu toate suferinţele îndurate acolo dl. Petrache Gh. Vasile a reuşit să supravieţuiască. Acum are 83 de ani.

Învăţămînt

La 15/28 septembrie 1913 este inaugurată la Bucureşti prima instituţie de învăţămînt superior economic din ţara noastră, şi anume Academia de înalte studii comerciale şi industriale — ulterior Academia de Studii Economice (A.S.E.). Cele trei secţiuni de funcţionare erau comerţ, bancă, asigurări ; industrie ; administraţie economică-consulară.

GUINNESS BOOK

PODURI

În drumurile noastre, podurile fac de multe ori parte din peisaj. Şi cum omul modern tinde — în funcţie şi de unele din necesităţile sale — să facă din orice un record, şi în privinţa acestor construcţii Guinness pune în evidenţă realizări remarcabile.

Cea mai lungă deschidere a unui pod este deschiderea principală a aşa-numitului Humber Estuary Bridge din Anglia, care măsoară 1388 metri. Construcţia lui a început în 1972 (27 iulie) şi a fost deschis oficial de Majestatea Sa Regina Elisabeth II la 17 iulie 1981. „Dările" pentru traversare sînt 1 liră sterlină pentru limuzine şi 7,50 lire sterline pentru vehicule grele. Acest pod a costat 91 milioane L.S.

Mackinaw Straits Bridge, situat între localităţile americane Mackinaw City şi St. Ignace (statul Michigan) are în compunere cea mai lungă porţiune suspendată între ancoraje, pe distanţa de 2,52 kilometri. El a fost deschis în noiembrie 1957, a costat 100 milioane dolari, iar lungimea deschiderii principale este de 1,140 kilometri.

Faimosul pod Akashi—Kaikyo, care asigură în dublu sens, transportul vehiculelor şi al trenurilor (între Honshu şi Shikoku) are deschiderea principală în lungime de 1752 metri.

Cel mai lung arc de oţel care susţine o deschidere de pod aparţine lui New River Gorge Bridge, în apropiere de localitatea Fayetteville, statul Virginia de Vest (SUA). Acesta măsoară 510 metri şi a fost terminat în 1977.

Cea mai largă porţiune de pod aparţine lui Sydney Harbour Bridge, Australia (pe distanţa unei deschideri în lungime de 495 metri). Lăţimea este de 48 metri şi asigură transportul pe două sensuri ale trenurilor, opt benzi de şosea pentru maşini şi benzi speciale pentru biciclete şi pietoni.

Celebrul pod Crawford Street din localitatea Providence, statul Rhode Island (SUA) are o lăţime de 344 metri (dar este un pod ce se întinde numai deasupra solului).

Cel mai îngust pod este podul Somerset din Bermude, care are în zona centrală 45,72 centimetri.

Cel mai populat pod din lume se află în India ; este vorba de podul Howrah din Calcutta, peste rîul Hooghly. În 24 de ore, el este străbătut de 57 de mii de vehicule şi un număr incalculabil de mare de pietoni. El are lungimea de 450 metri.

Cel mai lung pod de cale ferată (în exclusivitate) este Huey P. Long Bridge, din localitatea Metaire, statul Louisiana (SUA) : acesta măsoară 6,96 kilometri şi a fost terminat la 16 decembrie 1935. Un pod chinezesc asemănător (care are şi autostradă) este cel din Nanking, peste fluviul Yang Tse, măsurînd 6,72 kilometri — cărora li se adaugă 4,56 kilometri prelungire pe sol.

Cel mai înalt pod este Royal Gorge, peste rîul Arkansas (statul Colorado, SUA), a cărui înălţime deasupra apei este de 315,9 metri (terminat la 9 decembrie 1929).

În imagine puteţi admira celebrul pod englez Humber Estuary, care are o deschidere record de 1388 metri.

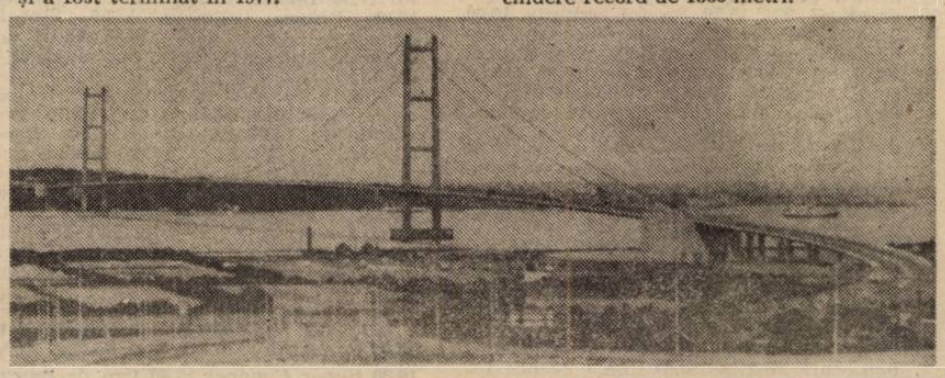

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase:
SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN-GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sedile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7,

tel. 14.51.42, 14.21.78
B-dul 1848 nr. 39 – tel. 12.00.99 ; 12.01.00 ;Fax 12.06.45

Dialogurile Laurei

■ Deși nu-mi face nici o plăcere să vorbesc despre așa ceva, draga mea **IOANA (Sibiu)**, am să-ți spun din capul locului că moartea este o realitate atît de gravă, atît de solemnă și de tragică a existenței noastre, încît cred că nu avem dreptul, la orice vîrstă, indiferent cît de greu ne-ar încerca viața, să-i rostim numele, să o invocăm ca pe o izbăvire pentru nefericirile și neputințele noastre, fără sentimentul că vulgarizăm, că luăm în deșert și viața, și moartea, și propriile noastre făpturi... Fără nici o îndoială, una este să te gîndești la ea atunci cînd ai 80 de ani și alta e să te bîntuie asemenea gînduri cînd abia ai împlinit 19 ani... Ți-am înțeles foarte bine imensa tulburare a sufletului tău sensibil, fragil, mai apropiat de adolescență și copilărie, încă, decît de maturitate, tulburare pricinuită de cumplita și nedreapta dispariție a celei mai bune prietene pe care ai avut-o la numai 18 ani, dar de la această nefericită întîmplare care te-a zguduit profund și pînă la a gîndi că **„am 19 ani și vreau să mor, să nu mai trăiesc deloc, urăsc viața și tot ce mă înconjoară sau aș vrea să trăiesc într-un loc izolat de oameni, undeva, departe de lumea dezlănțuită, asemeni sălbăticiunilor"**, este, cred, un drum pe care ai mers (mult) prea departe și care, pe deasupra, se mai și înfundă... Dovadă — dezorientarea ta. Îmi scrii, ca o „concluzie" a acestui drum, că „viața nu mai are nici un rost". Binebine, dar tu nici măcar **nu știi** ce e viața, nu o cunoști pentru că nici măcar n-ai apucat să trăiești cu adevărat, așa că nu văd cum ai putea afirma un lucru atît de grav. În plus — o altă eroare de gîndire —, **nu viața dă sens existenței noastre, ci noi, prin ce facem, prin ce gîndim și visăm, noi sîntem aceia care, prin existența noastră, dăm sens vieții !** Noi oferim vieții valoare sau nonvaloare. Așa încît dacă viața pentru tine „nu mai are nici un rost", înseamnă, pur și simplu, NU că viața „a greșit" și „greșește" față de tine, ci exact invers : că, adică, în loc să aștepți pasivă „ceva" de la viață, **trebuie ca TU însăți să cauți și să impui vieții propriul tău rost, pe care doar tu — și nimeni altcineva — îl poți afla și poți lupta pentru el !** Cît despre ultima dorință a prietenei tale, cred, la fel ca și tine, că este prematur și chiar nepotrivit să te gîndești la o astfel de căsătorie (care, orice s-ar zice, presupune înainte de orice **iubire**) întemeiată doar pe amintirea ploasă a prieteniei de odinioară. Dar, cum nu putem trăi doar din amintiri, doar din romane și muzică, cred că cinstit ar fi — pentru toți cei în cauză — să te explici, fără dramatizări și izbucniri romantioase și inutile, să-ți precizezi intențiile de viață care, deocamdată, nu sînt îndreptate spre căsătorie. Cînd vei socoti că a venit și acea vreme, căci vrem-nu vrem ea tot vine, sînt sigură că vei întîlni acel **om** puternic și adevărat care va ști să dea sens și rost existenței voastre comune, acel **om** pentru care vei fi fericită că trăiești ! Știu, adică bănuiesc, că la citirea acestor rînduri vei tresări indignată dar, după ce te vei liniști, binevoiește, rogu-te, **să gîndești** că printr-un dumnezeiesc hazard ne-a fost dăruită viața, pe care sîntem datori să o trăim. Și trăind-o, îi oferim rosturi — mai frumoase, mai urîte, mai cinstite, mai false, mai umane, mai inumane, mai nobile sau mai bicisnice, după cum ne taie capul pe fiecare. Iar unul din aceste rosturi e și iubirea. Ca și prietenia. Așa încît, hai, cutează, ieși din cochilia ta fermecată, asumă-ți răspunderea propriei tale vieți și mergi înainte. O întreagă omenire, fericită și nefericită deopotrivă, zîmbind printre lacrimi de cîteva mii bune de ani, face lucrul ăsta. Și din ea facem amîndouă parte. Dacă vei fugi de lume, bună sau rea cum e, ce-ți mai poate dovedi că ești om ?..

Nici măcar suferința...

LAURA

POȘTA by Air Mail

Apel la cititori : Numărul mare de scrisori care solicită un răspuns ne pune mereu în imposibilitatea de a o face precum am dori. Ceea ce nu înseamnă că scrisorile n-ar fi citite imediat cum ne sosesc. Răspundem însă — în spațiul evident de care dispunem — prioritar la acelea al căror conținut are o atingere directă cu specificul revistei noastre și cu temele și ideile care fac obiectul rubricilor publicației. În acest sens îi rugăm pe cititorii care încă nu au primit un răspuns, să ne acorde puțină înțelegere. Le mulțumim pentru răbdare, pentru aprecierile exprimate față de revista „Magazin".

MARGARETA CRISTEA, Găești, Dîmbovița : O scrisoare sinceră, interesantă, tandră... iar eu îmi cer scuze pentru greșeala de a fi „botezat" o poetă ! Ca să trecem la obiect, așadar, importante sînt poeziile. Fără îndoială că nu sînteți în „stadiul" ce-ar reclama din partea mea ca cititor și scriitor, un „certificat de talent". Sînteți talentată, scrisul este surprinzător de matur pentru cei 17 ani cîți aveți, poeziile depășesc exercițiul „pasional" al vîrstei, tînjind și reușind într-un șir de pasteluri creionate cu dioptrii moderne, adeseori proaspete și bine conturate. Mai puțin poemul „Sentimente", tributar probabil unor lecturi care n-ar trebui să vă influențeze : poezia criptică, amalgamată, și confuză, utilizînd coduri, cifre, inițiale și expresii disparate a fost și mai este o modă... ca orice modă, și aceasta este vulnerabilă și sezonieră. „Peisaj", „Teamă" și „Așteptare" pare-se că fac parte din fondul dvs liric. Acesta trebuie exploatat. Din păcate revista noastră nu publică poezii. Dar dacă o va face în viitorul apropiat, veți fi cuprinsă în sumarul liric al unei pagini. Așteptăm vești în continuare...

G.N. Fălticeni, județul Suceava : Foarte interesantă scrisoarea dvs și mărturisirea ca atare. Am reținut întreaga confesiune și o vom folosi într-un articol probabil peste cîteva numere ale revistei. Mai scrieți-mi pe aceeași temă, și, eventual, prinzînd și unele detalii „tehnice".

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 25 noiembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități. Meteo 14.10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa noastră 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Repriza a treia 21,15 Studioul economic 21.40 Teatru TV. Neînțelegerea de Albert Camus 23,15 Cronica Parlamentului. Actualități 23,50 Confluențe. **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi ! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21.30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

MARȚI, 26 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10.20 Calendarul zilei 10,30 La Sept 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități 14.20 Muzică pentru părinți 14.50 Tradiții 15.20 Avanpremiera TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Curs de limba franceză. Curs de limba rusă 16.30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17.05 Convicțuiri 17,35 Dosarele istoriei 18,05 Salut, prieteni ! Noi nu ne vindem țara ! 19,05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20.35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Sport 21.00 Studioul economic 21,25 Telecinemateca. Adio, arme (S.U.A., 1932) 22.55 Cronica Parlamentului. Actualități 23,30 Meridianele dansului 0,10 Recomandări din program. **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16.40 Cercetarea științifică agricolă 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Decalog (Polonia, 1988) 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20.00 Canal France International 20.35 Studioul muzicii contemporane 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI, 27 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Marile familii (Franța) 11,10 TV 5 Europe 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități 14,20 Festivalul de folclor „Mioriță" 14,50 Civilizația montană 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Curs de limba germană. Curs de limba italiană 16,30 Studio-vizual studio 15,20 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală Curs de limba engleză 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,25 Tele-discul muzicii populare 17,45 Vîrstele peliculei 18,30 Reporter '91 19,00 Serial științific 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Sport 21,00 Studioul economic 21,25 Film serial. Dallas 22,20 În fața națiunii 23.05 Cronica Parlamentului. Actualități 23,40 Stadion **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,10 Desene animate

JOI, 28 noiembrie. Programul 1 : 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12.40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Audele muzicii craiovene (II) 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Știri 17,05 : 15, 16, 17, 18, 17,30 Lumea ideilor 18,00 Reflector 18,30 Desene animate 18,55 Fotbal : Steaua — Genova 1893 20.55 Actualități 21,30 La ordinea zilei : Constituția 21,45 Studioul economic 22,15 Film serial. Cine e băiatul ăsta ? 23.15 Cronica Parlamentului. Actualități 23.50 Arte vizuale. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Răspîntia cea mare de Victor Ion Popa 20,00 Worldnet USIA 20,35 Dialog cu edilii Capitalei 21,05 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

VINERI, 29 noiembrie. Programul 1 : 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Timpul vieții tale (S.U.A., 1948) 12,15 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14,20 Mondo-Muzica 14,45 Mapamond 15.15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 16.50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Gong ! 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20.50 Sport 21,00 Viața parlamentară 21,25 Film serial : Ioana D'Arc — Puterea și inocența 22.55 Simpozion 23,45 Actualități 0,00 Divertisment nocturn. **Programul 2 :** 14.30 Dacă e Vineri, e... sport ! Finala „Cupei Davis" Franța — S.U.A. 20,00 Portret componistic românesc 21,00 O muzică, o țară 21.30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

SÎMBĂTĂ, 30 noiembrie. Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități 10,10 Universal-șotron 11,10 Descoperirea planetei : Rioja 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 × 7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 16,00 Finala „Cupei Davis" la tenis : Franța — S.U.A. 18,00 O melodie dintr-o sută 19,00 Melodii îndrăgite 19,15 Teleenciclopedia 20.00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Film serial. Maddie și David. 21,50 Săptămîna sportivă 22,10 Teleshow... din Tele-show-uri 23,10 Actualități 23,25 Film artistic. O fetiță „model" (Franța — Elveția, 1984) 0.55 Video-discoteca. **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Convicțuiri 17,10 Film artistic. Strada Bowery la miezul nopții (S.U.A., 1943). 18,15 Opera în capodopere 20,15 Super Channel 21.00 Seară de romanțe... 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICĂ, 1 decembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,35 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,00 Ziua națională a României 13.00 Viața satului 14.00 Cîntece și doruri 14.30 Actualități 14,40 Atlas 15,00 Video-Magazin 18,10 Știință și imaginație Căpitan Power 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20.00 Actualități 20,45 Ce-ți doresc eu ție dulce Românie 21,45 Duminică sportivă 22,05 Film artistic. Felix și Otilia (România, 1972) 0.25 Actualități. **Programul 2 :** 14,30 Finala „Cupei Davis" la tenis : Franța — S.U.A. 19,00 Serată muzicală TV 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

(După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

ORGANISMUL UMAN, UN IMENS CONTINENT INUNDAT

Contrar de ceea ce se crede în mod obișnuit, **nu medicul este acela care ne vindecă de o anume boală, deși, totuși, rolul său este considerabil din acest punct de vedere, ci propriul organism.** Medicul își îndeplinește în mod plenar acțiunea sa, dacă este ajutat în muncă, pe de o parte de către bolnav, în sensul că acesta este cooperant și, pe de alta, de complexele mecanisme ale autovindecării, proprii respectivului bolnav. Acest fapt a fost de altfel sesizat și tezaurizat într-un aforism de către cel mai mare medic al lumii antice-Hipocrat-aforism care în traducere latină sună astfel: „Medicus curat, Natura sanat"; ceea ce în traducere înseamnă că medicul îngrijește, așadar tratează, iar Natura vindecă.

Există o mare înțelepciune a organismului, în virtutea căreia mecanismele autovindecării de care am pomenit mai sus intră în funcție ori de cîte ori este nevoie. Numeroase sînt căile de care se folosește înțelepciunea menționată, pentru a-și face simțită prezența, una dintre acestea fiind așa-numita mantaua capilară. Această manta, alcătuită din milioane de canalicule — capilare sanghine — este foarte mult solicitată în cursul complexelor procese necesitate de menținerea stării de sănătate. Împreună cu arteriolele și venulele capilarele alcătuiesc sistemul complex al microcirculației sanghine.

Peretele extrem de subțire al capilarelor, permite desfășurarea optimă a schimburilor gazoase și nutritive dintre sînge și lichidul interstițial, respectiv acel lichid care scaldă toate celulele și țesuturile organismului. De fapt, **tocmai în acest schimb rezidă marele secret al vieții,** în vreme ce lichidele menționate, respectiv sîngele și lichidul interstițial, se identifică cu marile întinderi lichide ale vieții. Într-adevăr, simplificînd aceste reprezentări la maximum, realizăm faptul că organismul uman reprezintă în esență un vast sistem de canale și canalicule, prin care curg, fără încetare, lichide și gaze. Cu alte cuvinte, același organism ne apare ca un teritoriu foarte bine delimitat, teritoriu brăzdat de numeroase riuri și fluvii, punctat de numeroase lacuri.

Ce reprezintă în esență pentru continentul sui-generis cu care putem compara organismul uman în ansamblul său principalul vas sanghin care este aorta, dacă nu un mare fluviu, aidoma Amazonului, Nilului sau Dunării. Ce reprezintă celelalte artere care brăzdează în lung și-n lat respectivul continent, dacă nu riuri de toate dimensiunile și întinderile! Ce reprezintă apoi același organism, cu cei circa 100 000 km de capilare, care irigă o suprafață vie de aproximativ 200 hectare (în cazul adultului), dimpreună cu toate acele lichide extracelulare care scaldă celulele și țesuturile, dacă nu un imens continent inundat! Pe bună dreptate afirma din acest punct de vedere Hull Hayes, fostul director al Administrației Alimentelor și Medicamentelor, din SUA, că oamenii sînt oceane în miniatură, înconjurate de piele.

Focalizîndu-ne în continuare doar asupra capilarelor și a mantalei pe care acestea o alcătuiesc, vom preciza că lungimea totală a acestora, în ipoteza că le pune cap la cap, este după cum am spus mai sus, de domeniul a aproximativ 100000 km, aceasta însemnînd un înconjur cam de două ori și jumătate al Terrei, la nivelul Ecuatorului. În această imensă rețea capilară circulă aproximativ 80% din totalitatea sîngelui, care, la adultul normoponderal, este de 6—7 litri. Nu trebuie să uităm, de asemenea, că vasele capilare reprezintă valori biologice mobile și în continuă desfășurare funcțională, întrucît calibrul lor se poate dubla sau chiar tripla. Nu trebuie să uităm, în sfîrșit, că vasele capilare intervin activ și benefic ori de cîte ori organismul este victima unei agresiuni termice, mecanice, traumatice, toxice sau microbiene.

Dacă ignorăm rolul și locul considerabil ce revine capilarelor în menținerea sănătății, pe bună dreptate identificată de

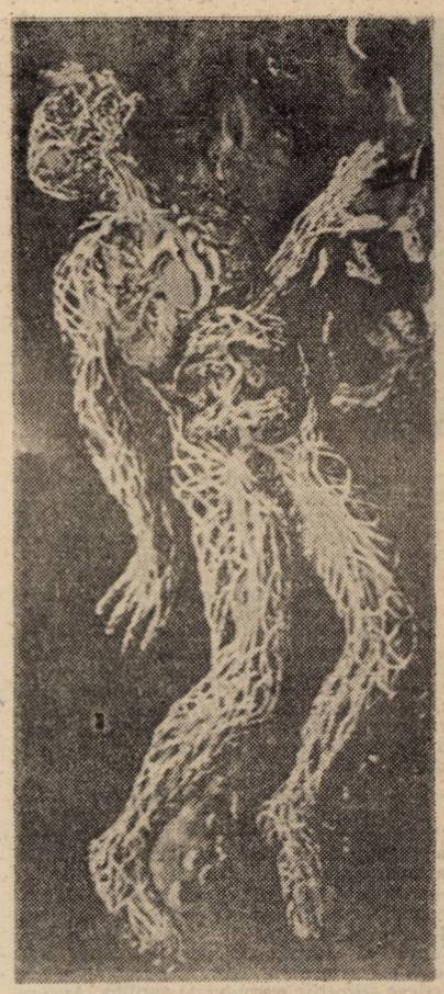

către Montaigne cu darul cel mai frumos și mai bogat pe care Natura știe să-l facă, rămînem la suprafața fenomenelor și nu sîntem capabili de a înțelege nimic din patologia generală, ca și din cea specială. Această manta capilară, pe care o purtăm fără să ne dăm seama, reprezintă în esență veșmîntul cel mai valoros de care dispunem. El este fără de preț.

ARCADIE PERCEK

Medicamentele și conducătorii auto

Tranchilizante, siropuri contra tusei, pilule diverse. Medicamente banale care pot deveni ucigătoare cînd sîntem la volan. Obișnuiți să le înghițim, uităm că unele dintre ele provoacă somnolență, altele tulburări vizuale. Iată însă că atenționarea specialiștilor ne poate trezi din indiferență. Franța este țara în care accidentele rutiere mortale au cea mai mare frecvență. Surprinzător, alcoolul nu este singura lor cauză. Pentru prima dată, a fost elaborat un studiu sistematic efectuat de specialiști de la Facultatea de farmacie din Tours, vizînd influența medicamentelor pentru cei aflați la volan. Somnolență, amețeli, pierderea cunoștinței, tulburări vizuale sau auditi-

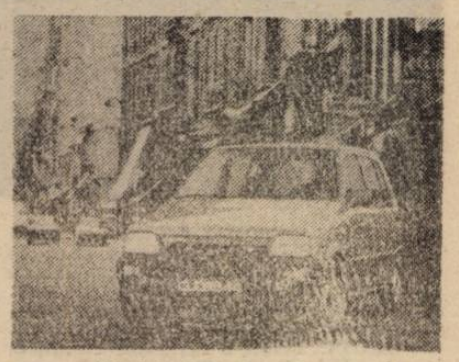

ve, modificări de comportament, toate pot fi datorate medicamentelor. Există aproximativ 750 de medicamente potențial periculoase pentru conducătorii auto. Dintre ele, 400 — asociate cu alcoolul — pot provoca tulburări majore. Tranchilizantele, somniferele sau antidepresivele nu sînt singurele incriminate. Unele antibiotice, medicamentele hipotensive, antialergicele, siropurile împotriva tusei sînt, de asemenea, incriminate. Prof. Barsotti, șeful unui serviciu de urgență al unui spital universitar din Franța consideră că 90 la sută din accidente sînt datorate comportamentului uman. Dacă riscurile legate de alcool, viteză și centura de siguranță sînt bine cunoscute acum se fac eforturi pentru a demonstra pericolul potențial al medicamentelor. Și cum femeile sînt consumatoare frecvente de medicamente, vulnerabilitatea lor cînd sînt la volan este evidentă. (E.B.)

Calciterapia

În practica medicală calciterapia a fost introdusă cu peste cinci decenii în urmă, dar această metodă terapeutică nu a epuizat posibilitatea de a se perfecționa, după cum aflăm din presa medicală și paramedicală, care atribuie preparatelor de calciu posibilități multiple de vindecare a bolnavilor.

Astfel, produsele injectabile de calciu, alături de cele de magneziu (avem și un exemplu de un medicament injectabil, produs românesc, gluconolactatul de calciu și magneziu) încă din anii '30 și-au găsit o largă utilizare în clinica medicală.

Lucrări recente recomandă tratamentul de substituție în stări de deficit de calciu acut sau cronic, în insuficiența vitaminei D, în stări de alcaloză, în spasmofilie, în creștere la copii și în stări ce necesită un aport de calciu, precum sarcini, lactație, stări postinfecțioase etc.

Astfel, indiferent de forma farmaceutică a calciului, acesta se recomandă în alergii, urticarie exanteme, edeme angioneurotice, prurit, boala serului, șoc anafilactic. Noi studii efectuate pe animale de laborator, au demonstrat însă că la nivel molecular există conexiuni complexe ale ionilor de calciu, cu alți ioni, printre care un rol deosebit îi revine ionului de magneziu, determinînd o reconsiderare a terapiei cu calciu. De asemenea, mulți hormoni și neurotransmițători folosesc ionul de calciu pentru a pătrunde în celule în vederea influențării metabolismului la nivel celular. Hipocalcemia și mai ales hipomagnezemia este specifică în formele clinice prelungite și severe de hepatită virală, atît la om cît și la animale. Din aceste motive terapia cu gluconolactatul de calciu și magneziu, trebuie să fie prescris de medic și se recomandă în stări patologice cum ar fi: comă hepatică în asociere cu Trofopar, pancreatită acută, reechilibrare electrolitică și terapia intensă, stări de astenie și adinamie după boli contagioase tulburări hormonale, afecțiuni dermatologice.

Deși preparatele de calciu determină la cîine o hipertensiune de scurtă durată, la fel și la om, citeodată producînd reținere la administrare, ele rămîn posibilități nelimitate de terapie și se definesc printr-un nume generic în medicină — calciterapie.

Dr. FILEA IOAN IVANA

Ca două picături de apă (II)

Fascinați de „reflexia în oglindă" a gemenilor, cercetătorii sînt adeseori tentați să-i „închidă" în...

ACELAȘI SAC...

...Deși cele mai interesante nu sînt asemănările, ci deosebirile. Cel puțin așa susține psihologul francez René Zazzo. El afirmă că gemenii adevărați sau falși formează de fapt perechi care vor fi oglinda tuturor cuplurilor pe care le întîlnim de obicei în societate. Să ne gîndim doar la cuplurile din familia (bărbat-femeie, părinte-copil, frate-soră), din sport (antrenor-elev, pilot-navigator), sau chiar la cupluri profesionale (patron-muncitor, cameraman-ziarist, elev-profesor).

„Dat fiind că omul nu este făcut pentru viața de unul singur, cu toții sîntem gemeni" — afirmă Dr. Zazzo. Ciudat însă este că un lanț genetic identic nu înseamnă și șanse de viață identice pentru gemeni.

Încă din pîntecele mamei, natura se străduiește să-i diferențieze. Unul din gemeni va lua întotdeauna mai mult sînge de la mamă, ca un adevărat vampir, privindu-și fratele de acest lichid vital. În 80% din cazuri de gemeni care vin pe lume, unul dintre ei va fi rumen și plin de vervă, iar celălalt palid și firav! Apoi, femeile care dau naștere la gemeni simt mult mai dureros lupta care se dă în trupul lor pentru dreptul la viață al „dublei" progenituri. De altfel, lupta gemenilor în pîntecul mamei a fost o adevărată hrană pentru miturile antice și povestirile biblice: Rebeca îl cheamă în ajutor pe Iehova, purtînd în ea pe Iacob și Ezechil, gemenii i-au adus necazuri reginei din Micene. Hippodamia... Așa că, în ciuda (cuasi) identității lor genetice, întreaga viață a gemenilor este

MARCATĂ DE STIGMATUL INEGALITĂȚII

Cel mai puternic dintre gemeni domină indiscutabil cuplul. Iar în cazul gemenilor falși băiat-fată, dominația revine de regulă celei din urmă.

Primul care a atras atenția asupra acestei divizări a sarcinilor a fost în 1936 Profesorul Von Bracken. El a afirmat că unul din gemeni, numit „ministru de externe", reprezintă cuplul în exterior. Celălalt se ocupă cu „problemele interne". În ciuda identității materialului genetic, diferitele trăsături de caracter ale gemenilor creează un adevărat „paradox al gemenilor".

Surprinzătoare sînt și întîmplările legate de gemeni care sînt despărțiți la naștere și se reîntîlnesc după timp îndelungat.

Născuți în 1940 și reîntîlnindu-se în 1979, gemenii americani Jim Lewis și Jim Springer constată cu mare mirare că amîndoi circulau în Chevrolet-uri albastre, aveau ciini cu același nume — Toy, și fumau aceleași țigări — Salem, își rodeau unghiile, iar locul preferat de vacanță era aceeași plajă din Florida. Ei sînt una din numeroasele perechi de gemeni care au trăit mulți ani separat. Asemenea perechi sînt cercetate la Universitatea din Minnesota, cercetătorii stabilind că în ciuda despărțirii de durată, gemenii se comportau practic identic. Extrem de emoționant este cazul lui Marthy Burke din California, care în 1977 s-a trezit la un moment dat cu o cumplită durere de stomac. Avea senzația că trupul i se rupe în două. În același moment, sora sa geamănă murea într-un accident de avion la Tennerife...

Concluzii revelatoare au fost aduse de cercetările Prof. Sandry Canter din Glasgow.

Cercetătoarea britanică a comparat prin intermediul unor teste, perechi de gemeni care trăiau separat și altele care trăiau sub același acoperiș. Contrar așteptărilor, primii s-au dovedit a avea un comportament aproape identic, pe cînd cei din urmă se deosebeau... ca focul de apă.

În cazul gemenilor care trăiesc separat, natura își amintește de legea creditătii, pe cînd în cazul gemenilor monozigoți ea se străduiește parcă să-i diferențieze.

Ceea ce se întîmplă, ca să încheiem cu exemplele cu care am început, și în cazul gemenilor-oameni politici. Comportările lor, sau activitățile desfășurate în același serviciu sau în aceeași funcție, sînt departe de a semăna... ca două picături de apă!

MIHAELA DOROBANȚU

Întîmplări adevărate

Ca să se răzbune propagă virusul SIDA

La Dallas domnește panica : o tînără bolnavă de SIDA a anunțat la rad'o că a început să propage virusul pentru a se răzbuna pe bărbatul care a contaminat-o. „Dacă trebuie să mor, nu voi pleca singură" a declarat ea postului de radio KKDA. Printr-o scrisoare semnată simplu „C.J., Dallas, Texas", publicată în revista magazin „Ebony", în luna septembrie, C.J. explică dorința sa de a duce cu ea în mormînt cît mai mulți bărbați, fiind seropozitivă. Imediat după apariția scrisorii, Willi Johnson, comentator la stația de radio KKDA a lansat un apel către această tînără. La 4 septembrie, femeia explica, în direct, teribilul scenariu : „am fost contaminată de un bărbat bisexual și acum frecventez localurile de noapte pentru a întîlni bărbați căsătoriți sau nu și pentru a avea cu ei raporturi sexuale fără protecție." Ea a mai precizat că nu merită osteneala să fie căutată, căci nu se va demasca, iar C.J. nu sînt adevăratele sale inițiale. În discotecile din Dallas, clienții au început deja să își schimbe comportamentul, iar serviciile de identificare ale poliției au făcut portretul-robot al tinerei, datorită semnalmentelor indicate de Willis Johnson, comentatorul de la radio KKDA, singurul care a întîlnit-o și s-a întreținut cu misterioasa C.J.

De... de ani în pat

De peste 30 de ani, o femeie Aurora de Fina, supraviețuiește într-un pat într-o modestă locuință situată în insula Filicudi, în arhipelagul Eolie. Nu demult, ea a împlinit 45 de ani. „În cei peste 30 de ani de suferință, Aurora a fost asistată de mama ei, Caterina, acum în vîrstă de 71 de ani. Primele simptome ale îmbolnăvirii de morbul lui Still, au apărut pe cînd Aurora avea cîțiva ani. Pînă la etatea de 14 ani ea a fost purtată în brațe la școală sau în cărucior, după care a trebuit să rămînă definitiv în pat. De atunci viața ei este întreținută artificial cu ajutorul perfuziilor (alimentare intravenoasă cu produse sintetice). Pentru medicul care o îngrijește de peste șapte ani, faptul că Aurora nu mănîncă totuși trăiește constituie un caz care, din punct de vedere științific nu se poate explica. Aurora cîntărește doar 20 kilograme, dar în istoria medicinii figurează multe alte cazuri asemănătoare care au permis unor bolnavi cu o greutate subnormală să ajungă chiar la vîrste înaintate.

...e de mulțumire

În primul moment Yvonne Mourgueil a crezut că a greșit apartamentul, apoi a rămas stupefiată de spectacolul care i se oferea : în locuința sa pariziană, pe care o ocupa de peste 40 de ani, nu mai rămăseseră decît cîteva mobile ! Însă și acestea erau deschise și lăsau să se vadă interiorul lor gol... Yvonne, pensionară în vîrstă de 71 de ani, își petrecuse week-end-ul la sora sa și nu putea înțelege ce se întîmplase, dar în scurt timp a constatat că din apartament dispăruse o dată cu amintirile sale de o viață și Jean-Luc, chiriașul său, tînăr student la drept. În urma decesului soțului său, Yvonne Mourgueil se gîndise că apartamentul devenise prea mare și cum ea fusese învățătoare îi plăcea să primească elevi, așa încît a căutat la anunțurile de mică publicitate și a fost sedusă de cel a lui Jean-Luc. Din prima clipă tînărul, care s-a recomandat Jean-Luc Favre, i-a făcut o bună impresie. Achitîndu-și corect obligațiile timp de un an, impresiile proprietarei deveniseră convingeri. Niciodată Jean-Luc nu i-ar fi trezit nici cea mai mică bănuială și se prezenta ca un băiat drăguț și bine crescut !

Astăzi, despre „activitățile" reale ale băiatului nu se știe nimic, dar evident, n-a fost niciodată înscris la facultate...

Poliția continuă cercetările pentru găsirea sa, dar oricum rămîne un gust amar, căci amabilitatea și încrederea au fost rănite cu cruzime. (MS)

Un ceas pentru o viață

Oamenii de succes aleg **SEIKO**.
Ceas gîndit pentru cine își construiește propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele **MegaVision**
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Șos. Ștefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl *livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri* **SEIKO**, *de damă, bărbați, copii, ceasuri de altitudine și subacvatice, cronometre, ceasuri deșteptătoare. Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45. Asigurăm service și baterii pentru ceasurile electronice.*

O capcană pentru violator

E vară, sărbătoare și lumea se plimbă prin Parisul luminat de soare. O tînără, ajunsă în dreptul clădirii în care locuia, un imobil cu 14 etaje, intră în ascensor. Cînd să închidă ușa, un individ cam tuciuriu, cu mustață, îmbrăcat cu o bluză albastră și o pereche de pantaloni, cam uzați, intră și el în cabină.

— „La ce etaj, doriți să vă urcați ?" întrebă el politicos.

— „La nouă", răspunse fata. Dar cînd urmări mîna ce se îndrepta spre butoane, un frison simți în spate.

— „Ce faceți ? Am cerut să urc la nouă nu să cobor la subsol". Era prea tîrziu. Bărbatul cu zîmbet diabolic îi răspunse: „Eu sînt cel care decide. Rămîi liniștită ori îți bag cuțitul ăsta în tine". Ajunși la subsolul clădirii, pustiu la acea oră, femeia fu silită să iasă din cabină și sub amenințarea cuțitului, să se dezbrace și să se lase violată sălbatic. Apoi, după ce individul îi luă banii din poșetă, inelele din degete, cerceii de la urechi și colierul de la gît și o avertiză că, dacă va depune plîngere la poliție, o va omorî, se făcu nevăzut. Tînăra depuse totuși o plîngere la poliție. Era a șasea, de acest gen, înregistrată în ultimele două luni. În fiecare reclamație era descris același individ, același imobil și același sistem „de lucru". Poliția se puse pe acțiune. Imobilul începu să fie supravegheat permanent. Tinere și frumoase polițiste, îmbrăcate atrăgător urcau ziua și noaptea, cu ascensorul, la diferite etaje. Trecu un timp fără să se fi întîmplat ceva deosebit. Într-o seară, cînd în ascensor urcă o tînără polițistă, violatorul se afla în cabină. Probabil că o pîndise. Scoase cuțitul, conform „scenariului", o amenință și coborî cu ea la subsol. În timp ce individul era ocupat cu deschiderea ușii de la lift, fata duse la gură un fluier. La sunetele stridente ale acestuia polițiștii, aflați în imobil și împrejurimi, s-au repezit la subsol și l-au prins pe răufăcător, un tînăr din insulele Martinica, pe nume Antoine Palmier, venit la Paris ca turist și rămas în Franța de mai mult timp în mod ilegal. În fața oamenilor legii a recunoscut că este autorul tuturor violurilor și a jafurilor, declarînd : „n-am mai avut bani cu care să cumpăr de mîncare, să pot dormi la un hotel și nici pentru femei. Atunci am făcut ceea ce am făcut, ca să obțin ce-mi era necesar". Curtea cu Juri din Paris l-a condamnat pe Antoine Palmier, la zece ani închisoare. Deci, atenție la cei cu care vă suiți în ascensor!

Jocul de-a cerșetorii

Cînd Martine Delvau a fost chemată la telefon de poliție a fost sigură că băiețelului ei, Julien, i s-a întîmplat ceva rău. S-a gîndit imediat la un accident, dar i s-a spus că e vorba doar de un scandal provocat pe stradă de femeia în prezența căreia copilul se găsea. Așadar, doamna Nicole Boisson care avea grijă de Julien se afla împreună cu copilul la poliție. Ce să se fi întîmplat ?

Ajunsă la comisariat, Martine i povestește cum, în urmă cu aproximativ șase luni, doamna Nicole Boisson i-a propus să se ocupe de Julien. În urma unui accident rămăsese cu o ușoară infirmitate și era pensionată din acest motiv, banii nu-i ajungeau. Era deci o posibilitate ca, îngrijind un copil, să-și mărească resursele de trai. Martine a considerat că poate avea încredere în această femeie și că Julien, în vîrstă de doi ani, ar profita dacă ar fi permanent îngrijit de cineva. Copilul s-a atașat repede de Nicole, îi spunea mami, era încîntat că această femeie se joacă cu el deghizîndu-se. Nu, nu era vorba de un joc ca la teatru. Nicole se îmbrăca în cerșetoare, copilul de asemenea, și împreună hoinăreau pe străzi înduioșînd trecătorii pentru a le arunca un bănuț. Această ultimă parte a povestit Martine a aflat-o de la poliție. A fost de altfel condusă într-o încăpere alăturată unde Nicole, îmbrăcată în zdrențe, beată, vorbea cu alți indivizi asemănători ei. În această stare, intrase pe stradă în dispută cu o trecătoare care îi spusese că e

rușinos să te folosești de un copil pentru a înduioșa lumea să-ți dea bani de pomană. Femeia care făcuse această observație s-a ales cu înjurături zdravene și puțin a lipsit ca Nicole să nu o și lovească.

În ciuda evidenței, Martine aproape că refuză să creadă cele întîmplate. Zile la rînd, copilul său rătăcise pe străzi și prin metrouri, de mîna cerșetoarei care povestea că Julien este nepotul său, că fiica sa, sedusă și abandonată, murise, lăsînd pe drumuri acest copil care avea și el să moară în urma unei cumplite maladii pe care, din lipsă de bani nu i-o putea trata... Cînd ziua se termina cu un cîștig bun, Nicole era generoasă : cumpăra copilului cîte o jucărie sau chiar îl ducea la cinema. Așa că Julien era încîntat de „jocul" permanent la care participa iar pe Nicole o iubea.

Martine, gîndindu-se la Nicole pe care o cunoștea, nu vede ce legătură poate exista între femeia pedantă, mereu surîzătoare, reținută în fața mîncării sau a băuturii ce i se oferea în casa părinților lui Julien și cerșetoarea beată din fața sa. Timp de șase luni copilul s-a aflat în pericol iar ea nu a bănuit nimic. În final : Nicole a fost internată într-o clinică de dezalcoolizare în timp ce Julien a fost înscris la o creșă.

verificați-vă cunoștințele

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Avionul fără elice

1. Avionul „Coandă 1910" era un biplan, cu aripa inferioară puțin mai scurtă și decalată spre spate, față de aripa superioară.

2. Rezervoarele de benzină și lubrefiant se găseau în interiorul aripii superioare, fapt ce constituia o noutate tehnică, folosită și azi la biplane de școală sau utilitare.

3. Gurile de evacuare ale gazelor care produceau mișcarea aeroreactivă se găseau de o parte și de alta a fuselajului, în față, sub aripa superioară.

4. În linii mari, caracteristicile constructive ale avionului erau următoarele:

— anvergura	10,30 m
— lungimea	12,50 m
— suprafața portantă	32,70 m
— forța de tracțiune la punct fix a motorului turbopropulsor	220 kgf
— greutatea în linie de zbor	420 kg.

5. Firmele străine cunoscute care de-abia după 10 ani au preluat unele din investițiile lui Coandă referitoare la zborul aeroreactiv au fost Fokker, Brequet, Potez și altele.

Poate că ar mai trebui menționat că majoritatea aeronavelor contemporane, folosesc avioane de tip turboreactor, turbopropulsor și chiar statoreactor, deci o aviație aeroreactivă, inventată cîndva de un român.

Let

DRUMUL SPRE COMOARĂ!

În îndepărtatul oraș Logipolis există o comoară a nimănui. Dar, pentru a o dobîndi, nu vă sînt necesare însușiri atletice ; o singură armă vă poate ajuta : logica. Vreți să v-o încercați ? Atunci, la drum !

3. Ușile. Ați ajuns la sala cu comoara, dar aveți de ales între trei uși : una dă, într-adevăr, în sala comorii, în spatele alteia se află niște lei înfometați, iar a treia ușă dă într-o sală goală. Ușile — notate cu A, B, C — au următoarele inscripții : ușa A : „Dacă deschideți ușa C, veți găsi o sală goală ; ușa B: „Pentru a ajunge la comoară, trebuie să deschideți ușa A" ; ușa C : „Leii sînt în spatele ușii B". Știind că inscripția de pe ușa sălii cu comoara este adevărată, cea de pe ușa dincolo de care sînt leii este falsă, iar cea de pe ușa camerei goale poate fi adevărată sau falsă, ce ușă veți deschide?

SOLUȚIA JOCULUI
3. Ușa C.

GEORGE DAVID

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

BANII, AH BANII!

0—10 puncte

Sînteți un strîngător conservator, care își păstrează economiile la C.E.C. Dar, dacă veți reuși să vă cunoașteți pe dv. însivă considerînd că trebuie făcută „o manevră activă" cu capitalul dv. atunci ați putea cîștiga.

11—20 puncte

Vă orientați destul de bine în problemele financiare. Felicitări ! Din cînd în cînd trebuie să nu vă mai lăsați pradă hazardului și să vă orientați spre un mod de a investi poate mai puțin riscant, dar sigur. Dar în general este O.K. !

21—30 puncte

Oh ! Întîmplător nu cumva unul dintre directorii de la banca dv. vă cere sfatul uneori ? Aveți un fler extraordinar la bani. Dar, fiți mai atent. Oamenilor prea siguri pe ei li se întîmplă să se înfrunte cu pericole neașteptate.

FEL DE FEL

● În toamna anului trecut, la Vichy (Franța) a fost organizat un concurs pentru premierea celei mai frumoase scrisori de dragoste. Premiul întîi a fost cucerit de Marie Dubois, cu o scrisoare care cuprindea următorul text : „De acord. Mîine la ora patru în Piața Operei".

● În S.U.A. mai există doar circa 200 de exemplare dintr-o specie de iepuri denumită „Hugh Hefner" care este pe cale de dispariție. Din acest motiv, guvernul american a înscris acest iepure pe lista animalelor care trebuie ocrotite. Interesant de semnalat este faptul că această specie a fost identificată pentru prima oară în sudul Floridei abia în anul 1980.

● Exploratorul danez Knud Rasmussen a efectuat între anii 1902—1920 numeroase expediții cu caracter științific. Datorită cărților sale rezultate în urma călătoriilor întreprinse, el a contribuit în mod determinant la cunoașterea celor mai importante date în legătură cu solul și subsolul Groenlandei.

● Farul din Alexandria. Considerat drept unul din cele șapte minuni ale lumii antice, farul era un turn înalt de 120 de metri. În vîrful turnului ardea un foc de lemne rășinoase amestecate cu ulei mineral. Lumina farului era reflectată cu ajutorul unui sistem de oglinzi concave (creat de Arhimede), și ea putea fi zărită chiar de la o distanță de 50 de kilometri.

CRONICA modei

STIL BRANCHÉ

Casele de modă țin să impună cîte un stil în creația vestimentară și nu rara sînt situațiile în care și reușesc. Modelul din imagine este un exemplu grăitor în această privință. S-ar putea numi „Piele și trasparență". Glasnosti-ul este evident în cazul bluzei confecționate din dantelă neagră care lasă „spre vedere" linia frumoasă a sînilor. Totul este însă acoperit cu o scurtă de piele, de aceeași culoare, conform părerii generale că ținuta sexy este mai atrăgătoare cu cît știi să respecți mai bine raportul acoperit-dezgolit. Cît despre fusta mini ce să mai spunem, ea descoperă niște picioare bine desenate. De cine ? Asta este o altă poveste. (A.P.)

CITITORII ÎNTREABĂ

Cum se prepară săpunul de casă ?

Într-un vas mare (cazan de rufe) se topesc 3-4 kg grăsime (de orice fel). Deasupra se toarnă treptat un kg de sodă caustică dizolvată în 2-3 l apă. Soda trebuie manevrată cu multă atenție pentru că poate produce arsuri.

Se fierbe amestecînd tot timpul și cînd este foarte gros se pot adăuga crenguțe de pelin pentru miros.

Cînd este suficient de gros se dă deoparte și se lasă să se răcească. Se taie rece în bucăți potrivite ca mărime și se lasă să se usuce.

Zeama rămasă la fund (vrejul) se păstrează în sticle și poate fi folosită la fiertul vaselor de bucătărie.

IRINA STOICA

ISTORIE ȘI MITOLOGIE

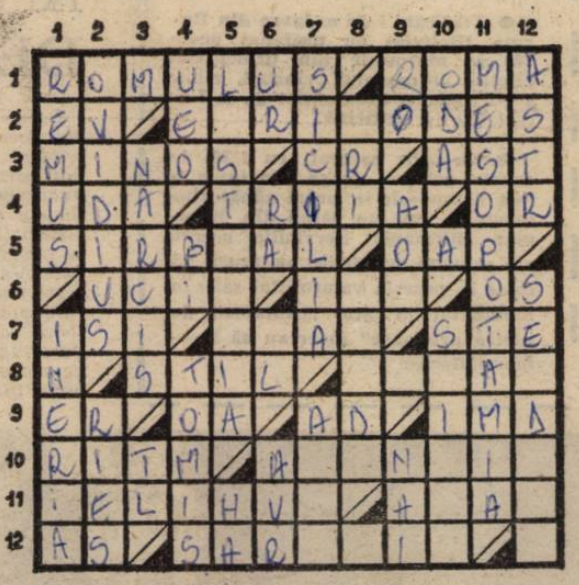

ORIZONTAL : 1) Fondatorul legendar al Cetății eterne, fiu al zeului Marte — Cel mai strălucit oraș al lumii antice, fondat în anul 753 î.e.n. 2) Perioadă din istoria omenirii — Poet tragic grec (480—406 î.e.n.), supranumit „filozof al scenei" 3) Rege mitic al Insulei Creta, fiul lui Zeus și al Europei, care ajunge, după moarte, judecător în infern (mit. greacă) — Crom — Filozof german (1771—1841) 4) Localitate în județul Argeș, pe riul Vedița — Cetate antică, menționată în poemele homerice, identificată în anul 1870, în nord-vestul Asiei Mici — Așadar 5) Localitate în județul Iași, în apropiere de Siret — Observatorul astronomic popular (siglă) 6) Vechea denumire a orașului Victoria — Infern (mit.) — Osmiu 7) Pronume reflexiv — Specie — Literă din alfabetul bulgar (s) 8) Condei de metal sau de os, cu care se scria în antichitate, pe tăblițele de ceară — Zeu absolut al cerului, în mitologia triburilor udmurte, din Ural 9) Erbiu — În Oaș ! — La intrare în adăpost — Întreprinderea de material didactic (siglă) 10) Periodicitate a unei mișcări — Uniune de triburi din grupul germanilor apuseni, care trăiau, în sec. 3 e.n., pe cursul inferior și mijlociu al Rinului (nom. pl.) 11) Oraș în Iordania, pe teritoriul căruia au fost descoperite vestigiile unei vechi așezări urbane, din mil. 7 î.e.n., ale cărui ziduri, potrivit Vechiului Testament s-ar fi surpat la sunetul trîmbițelor războinicilor evrei, conduși de Iosua — Rege al mirmidonilor, fiul lui Zeus și al Aeginei, renumit pentru spiritul său de dreptate 12) Monedă romană, de bronz sau de aramă, reprezentînd unitatea sistemului monetar — Așezare romană în Pannonia, înființată la începutul e.n. și ridicată la rangul de colonie, în anul 43, de către împăratul Claudius.

VERTICAL : 1) Al doilea fiu al zeului Marte și al vestalei Rhea Silvia — Regiune istorică, între Munții Caucaz și nord-estul Armeniei antice, străbătută de fluviul Kyros 2) Poet latin (43 î.e.n.—17 e.n.), exilat la Tomis de către împăratul Augustus — Munți în nord-estul Italiei (reg. Veneto) 3) Tînăr de o rară frumusețe, care s-a îndrăgostit de propria sa imagine, oglindită în apă — Județul Teleorman — În codul rutier 4) Uniunea Europei Occidentale (siglă) — Duble ! — Oraș întemeiat de colonistii din Milet (sec. VII î.e.n.) pe malul dobrogean al Pontului Euxin 5) Provincie romană, organizată în timpul domniei împăratului Augustus, în vestul Peninsulei Iberice — Hectar 6) Oraș antic, în sudul Mesopotamiei, vechi centru de civilizație urbană (mil. 4—3 î.e.n.) — Zeu răspîndit la popoarele semite (mit., feniciană), care ca zeu suprem, prezida Adunarea Tuturor Zeilor — De culoare galben-roșiatică 7) Cea mai mare insulă din Marea Mediterană — Oraș în Umbria antică (Pen. Italică) 8) Pentru — Divinitate în panteonul budismului japonez, venerată ca simbol al luminii eterne 9) Esteri ! — Țara de la răsărit de Eden, în care Cain s-a stabilit împreună cu femeia și fiul său Enoh, după alungarea sa de către Yahweh (mit. biblică) — Vechi instrument muzical, inventat, conform legendei de zeul Pan (mit. greacă) 10) Specie a poeziei lirice, apărută în Grecia antică, ce elogiază fapte eroice — Ramură roditoare, la măr și la uăr (hort.) 11) Regiune istorică, în Orientul Mijlociu, între Tigru și Eufrat cucerită de Alexandru Macedon în anul 330 î.e.n. 12) Prefix folosit la disciplinele care se ocupă cu studierea corpurilor cerești — Oraș roman în Tracia, construit în sec. I e.n.

Dicționar : AST, STE, RIES, FOV, ASTR

IOAN CIMPOERU
București

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ATLAS GEOGRAFIC

ORIZONTAL: Transilvania — Eire — Ued — Inn — GN — Bega — Ag — T — U — Armo — Atena — Caraș Severin — Ions — Lei — Ila — G — Oklahoma — N — AS — A — VI — O — Ra — Lug — Ei — Pamir — Paramaribo — I — A — Uțe — EN — Mov — Kilimanjaro.

● **Sondele în flăcări din Kuweit au avut repercusiuni climaterice în regiune, dar nu şi asupra climatului întregii planete, susţin climatologii germani care s-au deplasat în zona respectivă.**

● **Sistemele olandeze de îndiguire construite pe litoral vor face faţă în cazul în care nivelul oceanului planetar va creşte, în secolul următor, datorită „efectului de seră".**

● **Austria realizează 40 la sută din energia necesară din resursele proprii. O mare parte din această energie e furnizată de hidrocentrale, iar mai mult de un sfert provine din biomasă...**

TELEGRAME

● **Din considerente ecologice, întreprinderea ungară „Mineralimpex" şi-a planificat să sporească achiziţiile de petrol cu conţinut redus de sulf din Algeria, Nigeria şi Libia.**

● **Robotul „Robonet", pus la punct de către societatea franceză „Onet", foloseşte o tehnologie înrudită cu aceea a roboţilor-femei de serviciu ai Firmei „Cybernetix". El este însă specializat în dezinfectarea solului cu bactericide şi este destinat mai ales spitalelor, restaurantelor şi magazinelor alimentare.**

● **În urmă cu un an, Statele Unite lansau un program de modelare a climei — „Climate System Modelling Project" (CSMP) — pe durata ultimului deceniu al acestui secol. Dacă va dispune de fondurile necesare, CSMP va putea fi încununat de succes — clima este indiscutabil, problema esenţială a pământenilor.**

● **Traficanţi de cadavre din Bogota (Bolivia) au profanat peste 200 de morminte din principalul cimitir al oraşului, vînzînd, zilnic 4 — 5 cadavre studenţilor de la Facultatea de medicină.**

● **Un safir natural, cu 4230 de carate, cel mai mare din lume, a fost descoperit în urma săpăturilor efectuate într-un cătun din Myanmar (Birmania) Serviciile secrete ale armatei naţionale au reuşit să intre în posesia valorosului safir în momentul în care „căutătorii de pietre preţioase" încercau să-l comercializeze.**

Duşul cu bile

In arsenalul mijloacelor utilizate pentru slăbire şi pentru a efectua masajul pielii a apărut în Franţa : duşul cu bile şi cu perie ! Este vorba de un sistem compus din cîteva elemente : un dus cu motor hidraulic (pus în funcţiune de presiunea apei) prevăzut cu 12 bile de masaj peste care poate fi montată o perie. Cu ajutorul bilelor se pot masa zonele corpului care necesită fortificarea. Un prim efect îl constituie stimularea circulaţiei sîngelui. O acţiune complementară se realizează cu peria care asigură o moliciune specifică pielii astfel tratată. De menţionat că pentru o mai mare eficacitate se recomandă să se ţină seama că apa nu trebuie să fie prea caldă. Fiind rece, apa va revigora întreg organismul.

Donaţia lui Spike

Spike Lee, tulburătorul realizator american are o reputaţie de copil teribil. Luările sale de poziţie sînt o dovadă în acest sens. Un talent incontestabil, dar un caracter imposibil. Dar ceea ce se ştie mai puţin este că, în spatele acestei imagini se ascunde un om foarte generos. Recent, el a donat peste 600 de mii de franci Clarei Hale, în vîrstă de 86 de ani, care se ocupă de binefaceri, încercînd să aducă puţină căldură celor în

suferinţă. Suma reprezintă drepturile încasate de Spike Lee pentru filmul „Jungle Fever". Clara, supranumită cu tandreţe Mama Hale, este cea care a fondat „Hale House" din New York, într-un cartier mizer. Într-o oază de pace, ea primeşte copiii născuţi de toxicomani sau bolnavi de SIDA. Mamele care sînt supuse tratamentelor îşi lasă copiii vreme îndelungată în grija Clarei. Casa sa nu funcţionează decît prin donaţii particulare, iar contribuţia lui Spike Lee, este binevenită. Realizatorul ştie că există realităţi mult mai teribile decît ficţiunea.

CALEIDOSCOP magazin

CAII, ANIMALE DE CASĂ?

De ce nu ? Dresaţi, bine îngrijiţi şi curaţi, aceşti cai-pitici reprezintă ultimul hobby al multor oameni bogaţi care-şi pot permite nu numai să cheltuiască o avere pentru achiziţionarea lor, dar care dispun şi de locuinţe încăpătoare şi terenuri în afara casei unde aceste animale gingaşe şi frumoase se pot zbengui în voie. Vă prezentăm în fotografia ce însoţeşte textul pe Pipino (stînga) şi Aramis, (dreapta), două exemplare de mare valoare aparţinînd familiei engleze Kilverstone, familie care are condiţiile necesare pentru creşterea şi îngrijirea bidiviilor liliputani.

Casa aerului

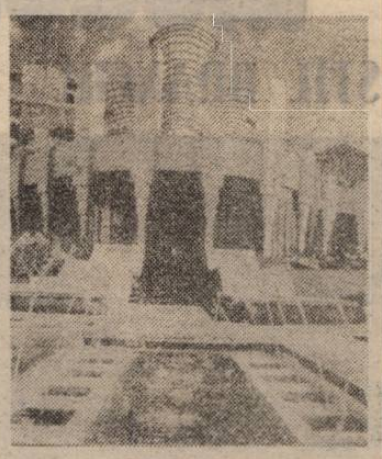

Contrar apei, pămîntului şi focului, aerul este invizibil şi totuşi, începînd încă din anul viitor îi va fi consacrat un spaţiu de 70 m² în l'Orangerie du pare de Belleville, la Paris. Acest spaţiu va fi numit simplu : „Casa aerului" ! Iniţiativa aparţine Primăriei din Paris şi are ca scop „sensibilizarea parizienilor cu faptul că aerul condiţionează natura şi natura condiţionează aerul", un echilibru determinant pentru mediu. „Casa aerului" se va adresa în mod special elevilor, cărora le vor fi propuse activităţi practice şi originale prin trei ateliere. Programul cuprinde : iniţiere în meteorologie (datorită unei staţii instalate în parc), experimentări chimice în laborator şi, în sfîrşit, înţelegerea fenomenelor aerodinamice (zborul păsărilor confecţionarea zmeelor etc.). O adevărată gură de aer curat în plin centru !

Cîini ucigaşi condamnaţi la moarte

Tragedia fetiţei de şase ani care duminică 22 mai era să fie omorîtă de un cîine de rasă Pitbull Terrier, precum şi alte atacuri asupra celor din jur au determinat măsuri de urgenţă din partea autorităţilor.

Astfel, după ce la Londra se zvoneşte că ministrul de interne Kenneth Baker are în vedere acţiuni în vederea lichidării a 10 000 de cîini de rasă Pitbull Terrier, se pare că unele rase de cîini de luptă urmează să fie interzise şi în Irlanda. Guvernul de la Dublin a hotărît la 24 mai ca în cazul cîinilor ce provin din 12 rase, considerate periculoase, aceştia să poată ieşi pe stradă numai purtînd obligatoriu botniţă şi fiind ţinuţi cu o lesă specială. Rasele vizate sînt printre altele Dobermanii, Rotweiler, Bull Terrier şi cîinii de luptă japonezi. În ceea ce priveşte Terrierii Pitbull, al căror număr în Irlanda este în prezent de aproximativ 2 000, urmează să fie lichidaţi treptat.

ÎN CUIBUL MATERN

Adanna este numele unei frumoase şi afectuoase mame-lebădă dintr-un parc din Viena. Pentru nici un motiv din lume nu-şi părăseşte micul său pui Chicco, care este foarte ataşat de mamă sa. Evident, cea mai mare plăcere a lui Chicco este să-şi însoţească mama în toate plimbările întreprinse pe apă. Cînd, zilele sînt mai friguroase şi apa mai rece, Chicco refuză să înoate alături de mama sa. Şi atunci ce face ? Se aşază pe spatele mamei. În acest „cuib" pufos şi cald, Adanna se simte foarte bine dar şi la adăpost. Plimbarea poate să continue...

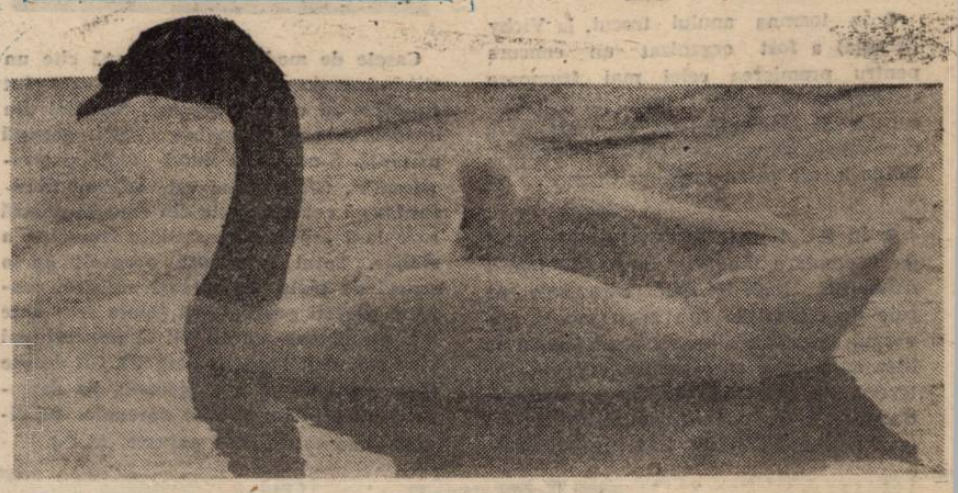

Citiţi în numărul viitor:

MATA HARI ŞI FAŢA EI NEVĂZUTĂ

Biblioteca judeţeana

magazin

SERIE NOUĂ – 30 ANUL XXXIV ● NR. 48 (1780) SÎMBĂTĂ 30 NOIEMBRIE 1991 16 PAGINI 15 LEI

săptămînal cultural-științific independent

Inocența este preferată în dialogurile paranormale

Un centru al O.Z.N.-urilor în România

Întîmplări adevărate

MATA HARI și fața ei nevăzută

Cartea recordurilor naționale

Coperțile și prețurile se schimbă. Adevărații cititori – NU!

Biblioteca județeană

oameni...

MILES DAVIS — ultimul împărat al jazz-ului

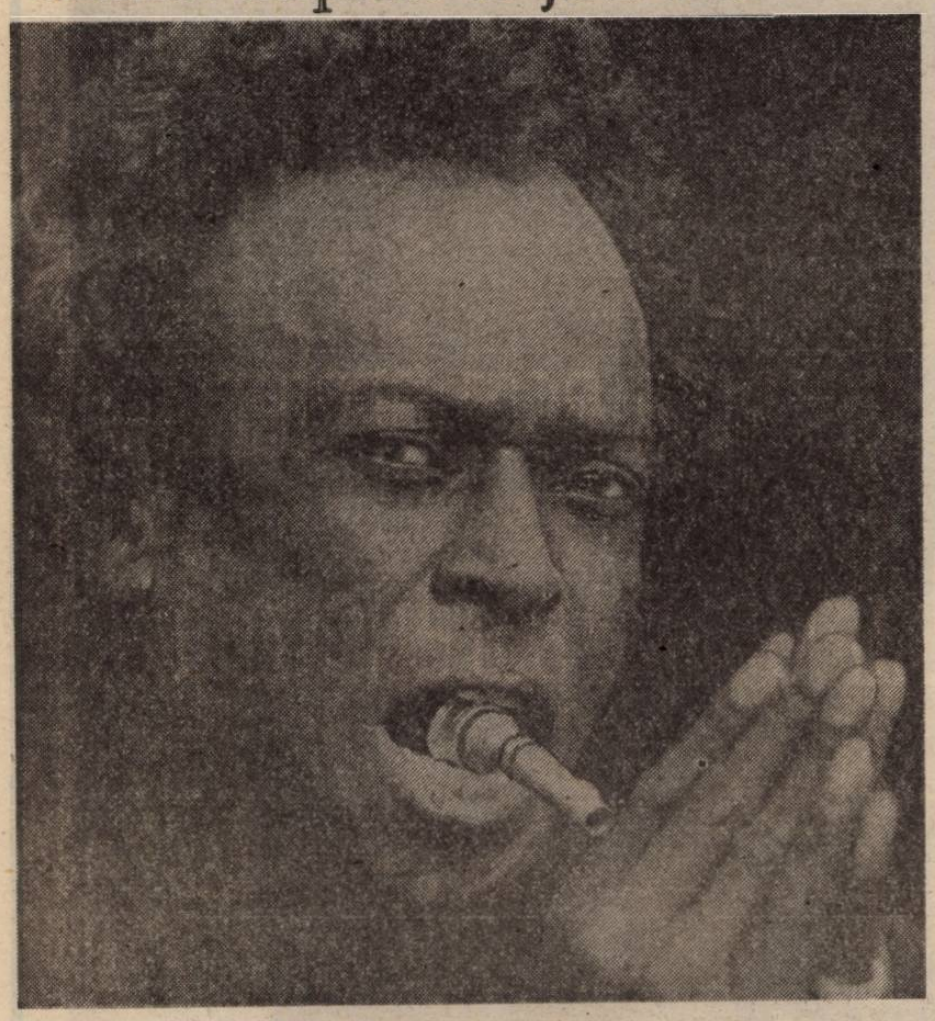

Alcool, drog, boală : nimic nu părea să-l învingă. La 65 de ani cochetа cu moartea gîndind că este realmente indestructibil. Şi totuşi...

MUZICA : Timp de cinci ani (1975—1980), Miles Davis n-a mai atins nici măcar o dată trompeta. Cinci ani, el care, începînd din 1944 şi mai ales o dată cu participarea la revoluţia „be-bop" alături de Charlie Parker şi Dizzy Gillepsie, a dat jazz-ului nu numai un suflu permanent ci şi personalitate. În anii '40, împreună cu esteţii albi, năştea aşa-zisul gen „cool" pe care destul de repede avea să-l abandoneze pentru a forma împreună cu John Coltrane un quintet ideal : „LE". Mai tîrziu, Miles se lansează în experimente amestecînd genurile funk, rock, jazz etc. şi, o dată cu acestea, intervin şi problemele sale de sănătate, deprinderea de a consuma alcool şi droguri... Dispare o perioadă şi reapare în zorii anilor '80 surprinzînd publicul cu prelucrări, desigur extrem de originale, după piese lansate de Cindy Lauper şi Michael Jackson.

DROGURILE : „La 18 ani, eram foarte pur, mărturisea Miles. Nu fumam, nu beam, nu mă drogam. Nu mă interesa nimic altceva decît muzica". Dar asta a fost cîndva. Treptat, alcoolul şi drogul s-au insinuat în viaţa sa şi au făcut ravagii. Au ucis în el dorinţa sexuală, l-au făcut agresiv, l-au îndepărtat de trompetă. Spre sfîrşitul vieţii, printr-un efort de voinţă, avea să se retragă la ferma tatălui său, departe de seringă. Mai încercase. Dar cocaina şi alcoolul fuseseră de fiecare dată mai puternice. La 65 de ani, atins de artrită şi diabet, părea să fie din nou foarte pur. Dar din păcate şi foarte obosit...

FEMEILE : Deşi s-a căsătorit numai cu femei aparţinînd rasei sale, deşi considera că cele mai frumoase sînt braziliencele, etiopienele şi japonezele, Miles a avut o singură mare pasiune : Juliette Greco, femeia albă pe care a cunoscut-o la Paris. Extrem de violent s-a dovedit îndeosebi cu prima sa soţie, Frances Taylor, o somptuoasă dansatoare pe care a obligat-o să-şi abandoneze meseria „pentru a rămîne acasă". Prin anii '60, cînd avea 42 de ani, Miles s-a îndrăgostit de Betty, o cîntăreaţă de 23 de ani pe care a luat-o de soţie. Căsătoria n-a durat decît un an. Marcată de comportarea lui Miles, Betty Davis a înregistrat un disc unde povesteşte ce reprezintă pentru ea acel „om tarat".

BOXUL : Pentru Miles, boxul şi muzica erau acelaşi lucru. „Fiecare cere un ritm, un tempo", spunea el. Nu întîmplător, toată viaţa lui, Miles a dat tîrcoale acestui sport. Fie pentru a se îndepărta de droguri, fie pentru a se îmbăta cu aerul ringului. În anii '50 îşi făcuse un idol din Ray Sugar Robinson. „Ajunsesem să-l copiez întru totul. Pînă în a adopta stilul său arogant", mărturisea Miles.

ATRACŢIA IREZISTIBILĂ : „Ce mă atrage la Miles ? Puterea sa de creaţie, pasiunea pe care o pune în tot ceea ce face. Şi apoi, îl găsesc magnific, seamănă cu o statuetă egipteană." Sînt cuvintele rostite de Juliette Greco în 1958.

AURORA POPESCU

Adio, Freddy

Agenţiile de presă au transmis simbătă seara că, după super-starul basketului american Magic Johnson, un alt superstar, de data asta englez şi din lumea muzicii rock, este bolnav de SIDA. Pentru ca duminică seara, în vila sa de la Londra, **Freddy Mercury**, fondatorul grupului Queen şi solistul său vocal, să moară din pricina unei complicaţii pulmonare. Născut în urmă cu 45 de ani în Zanzibar, Freddy Mercury a fondat grupul **Queen** în anul 1971, primul lor disc, intitulat **Queen I** apărînd în 1973. Dar albumul care le-a adus renumele şi care a propulsat formaţia în topurile mondiale a fost **A night at the Opera**. Mai este de amintit că grupul Queen a fost primul care a folosit tehnica clipului video pentru promovarea hit-urilor sale. Freddy Mercury nu şi-a ascuns homosexualitatea, apariţiile lui scenice fiind de multe ori scandaloase. O ultimă fotografie ni-l arată slăbit din cauza maladiei SIDA de care suferea în secret, iar mesajul către prieteni a fost că toată lumea trebuie să-şi intensifice eforturile pentru combaterea acestei crunte maladii. Anul viitor trebuia să cînte la deschiderea J.O. de vară, imnul olimpiadei, melodia **Barcelona** pe care o înregistrase anul trecut alături de cîntăreaţa de operă Monserat Cabanieri. Cei care iubesc muzica, grupul Queen — şi eu mă număr printre aceştia — îşi amintesc excelentele melodii **Friends will be friends, We are the champions, I want to breack free, Radio ga-ga, Miracle** şi **The show goes on.** Aşa e : şi după moartea unei vedete, cum a fost cazul lui Jimi Hendrix şi Janis Joplin (ambii morţi din cauza drogurilor) spectacolul va merge înainte şi fără Freddy Mercury. Dar semnalul a fost tras.

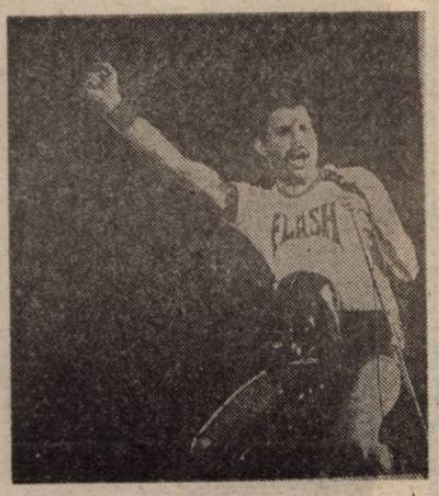

FLUIERE

BOX OFFICE

● **De la muzică şi tristeţe, în lumea veselă (?) a filmului.** În Franţa cel mai vizionat spectacol a fost noul film al lui Jugnot, **„Une epoque formidable"**, film pe care l-au văzut 90.000 spectatori în două săptămîni numai în sălile din Paris. În acest top, urmează comedia **„In pielea unei blonde"** la care au rîs 70.000 de spectatori, apreciind în acest fel talentul savuroasei Ellen Barkin.

● **Ives Boisset a început lucrul la filmul „Afacerea Seznec"** care va fi difuzat în martie 1992 pe canalul TF 1, moment în care se va deschide şi dosarul reabilitării acestui condamnat.

Rubrică realizată de
GEORGE CUŞNARENCU

Competiţie la vîrf

Calculatorul se impune din ce în ce mai mult ca o prezenţă indispensabilă în peisajul contemporan. După atîtia ani de reţineri — uneori aberante — în ceea ce priveşte acest adevărat miracol al ştiinţei şi tehnicii secolului nostru, constatăm, astăzi o revenire în forţă. Aşteptate atîta vreme, calculatoarele încep să inunde piaţa românească. La preţuri care nu întotdeauna ne sînt accesibile, dar... lăsîndu-ne totuşi speranţe.

Acesta a fost de altfel şi sentimentul cu care am plecat de la o recentă întîlnire organizată de firma **LOGIC SRL**, devenită de curînd distribuitorul în România al produselor companiei **BORLAND INTERNATIONAL**, cunoscută ca una din cele mai importante companii din lume în domeniul software-ului. Reuşind la 11 oct. a.c. o spectaculoasă achiziţionare a ASHTON TATE CORPORATION, considerată a patra firmă de software din S.U.A. (şi poate chiar şi din lume), Borland a organizat între 7—11 noiembrie la Praga o consfătuire cu distribuitorii săi din ţările est-europene inclusiv U.R.S.S., Grecia, Turcia şi Cipru. Cîteva amănunte despre această consfătuire, ca şi despre unele proiecte ale firmei LOGIC le aflăm de la dl. **Sorin Marpozan**, preşedinte-director general, dl. **George Taşu**, directorul filialei Bucureşti, precum şi de la colega noastră **Mihaela Gorodcov**, redactor şef al revistei Infoclub.

În ceea ce priveşte Borland International, poate că nimic nu o caracterizează mai bine decît cuvintele preşedintelui său, Philippe Kahn, declarat „Om al Anului" (1991) în cadrul premiilor pentru excelenţă tehnică, sponsorizate de PC MAGAZINE: „Succesul este rezultatul unei concentrări continue asupra satisfacerii cerinţelor clienţilor în ceea ce priveşte produse „object oriented" avansate şi servicii de primă clasă". Compania însăşi a fost desemnată în diverse studii efectuate pe piaţa calculatoarelor drept „Best Software" de către întreaga gamă de utilizatori din lumea afacerilor. Produse cum ar fi dBase, Paradox, Borland C++, Object Vision şi altele sînt strîns legate de angajarea clară a companiei Borland în activitatea educaţională, în sfera tehnicii şi afacerilor. Scopul — a obţine printr-o programare „object oriented" software-uri mai puternice şi mai accesibile.

În ceea ce ne priveşte, pentru ţările din Estul Europei (foste socialiste) se estimează că vor avea 20 la sută din piaţa europeană pentru produsele Borland şi scopul este evident de a extinde vînzările. Dovedind o deosebită flexibilitate — se lasă cale liberă fiecărui distribuitor să-şi adapteze politica la particularităţile pieţii respective — Borland recunoaşte potenţialul pieţii româneşti şi, mai mult, consideră România ca un partener real de discuţie şi colaborare. În primul rînd datorită potenţialului de specialişti (ţara noastră fiind pînă acum — şi continuînd să fie! — producătoare de tehnică de calcul în domeniul micro şi mini calculatoarelor). Ca să nu mai vorbim de institutele noastre specializate ca şi de o seamă de contribuţii teoretice (să ne gîndim doar la profesorul Grigore Moisil!).

Poate şi cu gîndul că marile descoperiri nu pot fi decît rezultatul unui învăţămînt corespunzător, educaţia ocupă un loc aparte în preocupările firmei LOGIC (aspect pe care, îmi amintesc, dl. Marpozan l-a subliniat încă de la ediţia de anul trecut a TIB). Să amintim aici atît premiile LOGIC acordate cu ocazia concursului internaţional de informatică de la Năvodari şi Olimpiadei naţionale de informatică de la Cluj, preconizarea unor burse pentru studenţi de la informatică, precum şi caravana de educare prevăzută pentru primul trimestru al anului viitor cu personal calificat al companiei Borland.

Aceasta pentru că un alt aspect important al activităţii companiilor LOGIC şi Borland este că ele se adresează în egală măsură şi utilizatorilor neinformaticieni, în special datorită produselor deosebit de prietenoase pe care le comercializează. Uneori cu reduceri de 5—7 la sută cînd este vorba de instituţii de învăţămînt, dar totdeauna menţinînd preţurile la un nivel acceptabil. Pentru că, iată, — avem în faţă o firmă care consideră efectiv competiţia ca un factor pozitiv.

MIHAELA DOROBANŢU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţă civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

Administraţia „Editura Naţională S.A."

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

oameni...

Yves Montand —
o viață în lumina reflectoarelor

Yves Montand s-a născut la 13 octombrie 1921, la Monsumano, localitate situată la nord-est de orașul italian Florența. Pe numele său adevărat Ivo Livi, marele Yves de mai tirziu s-a refugiat impreună cu familia la Marsilia. La virsta de 11 ani a fost nevoit să renunțe la școală, pentru a lucra intr-o fabrică de produse alimentare. Yves avea să povestească mai tirziu că era virsta de aur a Hollywood-ului și că îi diviniza pe Fred Astaire, Eleanor Powell și Gary Cooper. Apoi se specializează în meseria de coafor, ocazie cu care îl întilnește pe viitorul său impresar — Berlingot. Acesta a și pus în 1941 pe picioare un turneu ce străbate traseul Marsilia—Aubagne, turneu ce reprezintă lansarea lui Yves pe scenă.

Montand a apărut și într-o revistă („O seară de nebunie"), ce s-a produs la Monaco, Antibes, Grasse, Nisa. Spectacolul „Micul provensal" îl face cu adevărat celebru. Începind din 1944, Yves Montand evoluează pe scenele renumitelor Bobino, Folies—Belleville și, mai ales, Moulin—Rouge. Aici o și întilnește pe inegalabila Edith Piaf. Edith îi cizelează aparițiile pe scenă : îl învață să-și controleze gesturile surisul și emoțiile.

Cintecele sale au pus în valoare texte valoroase ale lui Jacques Prevert, Steppane Goldman, Francis Lamarque și ale multor alți textieri renumiți. În 1962 devenise un star internațional, care s-a bucurat de aprecieri elogioase pe Broadway, la Londra, în America Latină. Se poate spune că Montand a fost născut pentru muzică, căci el respira prin toți porii notele cintecelor sale. Toată viața sa se regăsea în cele trei minute afectate unui cintec. Marea sa pasiune și preocupare predilectă a constituit-o muzica, el înregistrînd albume și evoluînd în spectacole atunci cînd pauzele dintre turnarea filmelor i-au permis-o. Iată doar citeva din marile sale succese muzicale : „Marile bulevarde", „La Paris", „Luna Park", „Este așa de bun", „Frunzele moarte, cîpiii care se iubesc". Dimensiunea socială, apoi pozia pură, dragostea, senzualitatea însorită sînt trăsăturile dominante ale spectacolelor sale.

Debutul în cinema al lui Yves Montand s-a produs în anul 1946, în pelicula „Porțile nopții". A fost vorba, de fapt, de un dublu debut : nu numai că Yves a interpretat rolul ce urma să-i revină lui Jean Gabin, dar și Nathalie Nattier a înlocuit-o pe Marlene Dietrich. Filmul a fost, însă, un eșec, cei doi interpreți principali fiind scoși drept țapi ispășitori pentru aceasta. A interpretat rolul unui boxer în „Idolul", după care a jucat roluri de interpreți. Turnat în 1957, „Salariul groazei" a fost o surpriză pentru atotștiutorii critici, dar și pentru marele public, întrucît a dezvăluit forța dramatică a lui Montand. Pelicula a primit Marele Premiu de la Cannes în 1953. Au urmat „Marguerite din noapte" (1955), „Oameni și lupi" și „Vrăjitoarele din Salem" unde a evoluat alături de Simone Signoret, „Tatăl și copilul" (1958).

La sfirșitul anilor '50 a întreprins un turneu în Statele Unite, prilej cu care s-a consacrat definitiv pe marile scene ale lumii. I s-a propus să toarne o comedie a lui George Cukor — „Miliardarul", alături de Marilyn Monroe. Yves nu vorbea prea bine limba engleză, personajul căruia îi dădea viață pe scenă nu îi convenea, însă ce era să facă? Contractul obliga... O consolare tot și-a găsit însă răsfățatul Parisului : flirtul cu Marilyn Monroe — „logodnica Americii". Tot contractele, bată-le vina !, l-au constrins să joace și în „Sanctuarul" lui Tony Richardson, „Vă place Brams ?" de Anatole Litvak și „Gheișa mea" de Jack Cardiff.

„Compartimentul ucigașilor" a fost turnat în 1965, sub bagheta lui Costa—Gavras, în acest film evoluînd Simone Signoret și Catherine Allegret. Printre alte roluri ale sale menționăm : „Războiul s-a sfirșit" (1966) de Alain Resnais, „Marele Premiu" (1966) de John Frankenheimer, „A trăi pentru a trăi" (1967) de Claude

Lelouch, experiența onirică din „O seară, un tren" (1968) de Andrè Delvaux. Filmul lui Costa—Gavras „Z", lansat pe piață în 1969, i-a oferit lui Montand ocazia de a-și pune în valoare calitățile într-un adevărat pamflet orientat împotriva intoleranței, atentatelor asupra drepturilor omului. După „Melinda" lui Minelli, alături de Barbra Streisand, „Domnul Libertate" al lui William Klein, turnate în 1968, a venit rîndul „Mărturisirii" lui Costa—Gavras (1969)

Multe filme l-au mai avut ca protagonist pe marele Yves Montand. Deosebit de sugestive sînt împrejurările în care a încetat din viață : în timpul turnării unui film de Jean—Jacques Beineix. Yves continuă însă să se afle printre noi...

ȘERBAN FILIP

musicbox

GEORGE MICHAEL

Sex-simbol ! Nu ești nimic mai mult decît un sex-simbol obișnuit, oricît te-ai opune și orice muzică ai scrie, așa vei rămîne ! Bietul nefericit, la 28 de ani este mai bogat decît Rod Stewart și Sting, luați împreună... Ce să facem, este clar că rolul de sex-simbol nu-i convine chiar dacă cinci ani l-a interpretat foarte bine... De citeva luni, posesorul celei mai celebre „bărbi de o săptămînă" face eforturi disperate să-și schimbe aspectul (nu este vorba de vreo operație estetică...) : „eu nu sînt un sex-simbol, sînt un simplu muzician" — acesta este mesajul ultimului său album Listen Without Prejudice. Ascultă fără prejudecăți. Dacă tot am ajuns la discuri hai să ne întoarcem în timp și să vedem cum a început totul, deci : s-a născut pe 25 iunie 1963, la Londra, în familia unor emigranți greci, numele său real fiind Georgios Wyriacov Panayiothu. După terminarea învățămîntului mediu intră la conservator axîndu-se pe compoziție și pe studiul pianului. În 1982 soarta îl scoate în față pe Andy Ridgeley cu care, în același an, fondează duetul Wham ! ce se va impune imediat, vinzînd în următorii patru ani aproape 40 de milioane de discuri. La finele anului 1986 duetul se desființează în urma unor certuri între George și managerul lor (acesta din urmă fiind acuzat de delapidare).

Interpret, orchestrator, producător, George pleacă în turneu pentru a-și populariza primul său LP solistic Faith — Credință, album cu care va cuceri în 1987 Europa, melodiile acestui disc menținîndu-se pînă în 1989 (!) în topuri. Să ne amintim doar citeva dintre ele : Faith, One More Try, Monkey, I Want Your Sex, Kissing A Fool, Careless Whispears. Între 1987 și 1990 participă la numeroase concerte, efectuează un lung turneu mondial, se îndrăgostește de citeva ori... În vara anului trecut apărea un prim single Praying For Time — Rugăciune pentru timp, urmat, la scurt timp, de restul albumului Listen Without Prejudice — Part One (a doua parte va apărea la începutul lui '92). Faptul că George a hotărît să-și schimbe aspectul (acel „image") filmînd un singur video-clip (în care poți vedea orice dar nu și pe George) la acest LP nu a deranjat juriul de la Brittish Awards să declare, pe 10 februarie anul acesta, albumul „Listen..." ca fiind cel mai bun din 1990 ! Pentru a convinge publicul că el este deja un alt om, George a scris romanul autobiografic Bare (Gol, fără mască), roman ce putea fi intitulat și „Ce rău este să fii George Michael" deoarece sînt foarte dese variațiunile pe tema „nu-i nimic care să te distrugă mai repede decît gloria și singurătatea" ! Bare a fost cea mai bine vîndută carte în UK anul trecut... Pentru că George este foarte iubit de reprezentantele sexului frumos din țara noastră m-am gîndit, pentru final, să le las singure cu el. Vă țin pumnii ! „Numele meu este Georgios Panayiothu. Pentru lume sînt și voi rămîne întotdeauna altul... În copilărie cel mai mult m-am temut că băiatul pe care-l vedeam în oglindă nu va putea să realizeze marile mele ambiții. De aceea mi-am creat chipul unui om de care lumea se poate îndrăgosti ușor, un om care să-mi transforme visele în realitate și să mă facă star. L-am numit George Michael și, de aproape zece ani, el mănîncă și face tot ce-i spun... În ultimul timp, de cînd am ajuns la concluzia că trebuie să scriu această carte, mi-am dat seama că nu mai am nevoie de serviciile acestui om. El a plecat în liniște fără scandal... Sigur, mulți dintre voi cred că aceasta este foarte ciudat dar, credeți-mă el într-adevăr a trebuit să plece și dacă nu înțelegeți de ce, citiți această carte... Întotdeauna voi compune și voi edita discuri, deoarece iubesc muzica și ea este viața mea. Nu-mi place ca muzica să fie considerată ca o industrie, aceasta deformează oamenii care se ocupă cu ea, îi face insensibili și reci. Din păcate, simt cum acest proces a început și în mine... Cunosc mulți oameni care sînt în acest business de foarte mult timp și n-aș vrea să semăn cu nici unul din ei. Unul din lucrurile pe care le urăsc cel mai mult este să mă întîlnesc cu alte vedete. Bineînțeles, unii sînt niște oameni foarte drăguți. De exemplu Michael Jackson, îmi e foarte simpatic și ne-am întîlnit de citeva ori, dar cînd te întîlnești pentru prima oară ce-ai putea să spui ? Salut ! Deci și tu ești bogat ? Și tu ești cunoscut ? Mă bucur pentru tine ! Sună absurd, nu-i așa ? De aceea, de cele mai multe ori, încerc să evit astfel de întîlniri".

MARIAN MINCULESCU

Nr. 48 (1780) din 30 noiembrie 1991

incursiune în paranormal

INOCENȚA ESTE PREFERATĂ ÎN DIALOGURILE PARANORMALE...

Bibliografia evenimentelor rezultate din experimentele care fac obiectul acestei rubrici sporește cu fiecare zi. Actualmente ne aflăm în fața unui voluminos dosar de dialoguri și revelații comunicate revistei de zeci și zeci de interlocutori. Înainte de a transcrie „încă un caz", în cele ce urmează, vom reafirma un adevăr transparent în toate cazurile : capacitatea de a trăi și de a valida fenomenul transcedental este egală cu inteligența și instruirea practicianului. Dar și cu inocența, precum am făcut deja mărturisirea chiar în titlul acestui episod. Triada este verificată : inteligență, cultură (mai ales științifică) și inocență ! Interlocutoarea de azi este elevă și moldoveancă din Iași. Nici ea nu vrea popularitate, ci doar deconspirarea rezultatelor experimentului. Ne roagă să nu-i dăm numele. Ca și în alte cazuri, îi respectăm dorința și îi citățm substanțial revelațiile :

„... într-o simbătă, împreună cu sora mea, emoționate, am încercat să stăm și noi de vorbă folosind procedeul cunoscut din revista Magazin, de la dl. G.G. Albu. Am așteptat cîteva secunde și... deodată inelul a început să se miște. Inițial am crezut că îmi tremură mîna, dar nu era așa. Cînd a început să se miște atingînd marginile paharului nu am mai avut nici un dubiu. Ca să verific dacă cei cu care urma să stau de vorbă sînt raționali, am pus întrebări la care știam răspunsul. Mărturisesc că mai aveam unele îndoieli, credeam că ar putea fi ceva de genul unui fenomen fizic, ceva legat de gravitație, de undele magnetice... Am pus întrebări despre trecut, prezent și viitor. Am pus și întrebări cu caracter personal, dar și general. La întrebările (unele) care îi vizau pe „ei", inelul se mișca slab, nici DA și nici NU. Am dedus că nu vroiau să răspundă. Dar să încep :

Cum e și firesc, am întrebat ce vîrstă au cei din casă. Răspunsul a fost absolut exact, corect. Am întrebat dacă e iarnă — mi s-a răspuns categoric NU (experimentul a avut loc prin august-septembrie n.a.). Am întrebat dacă inelul mamei (pe care îl foloseam) este din aur pur — mi s-a răspuns că NU (ceea ce era adevărat). (Am să ocolesc întrebările cu caracter personal). Îmi face rău acest contact cu voi ? și mi s-a răspuns NU. Dar vouă ? am întrebat **eu, și mi s-a răspuns NU.**

— Ești TOTUNTOT ? am întrebat.
— Da !
— Semănați cu noi ?
— NU ! mi-a răspuns și am insistat dacă ei sînt foarte deosebiți, la care mi-au răspuns DA !
— Ați venit cu o navă cosmică ?
— Nu ! (Ceea ce m-a mirat foarte mult).
— Sînteți materiali ?
— Da !
— OZN-urile vă aparțin ?
— Nu !
— Deci există „alte ființe". Le sînteți superiori ?

Grafică de N. ȚIRU

— Da ! mi-au răspuns.
— Locuiți pe o planetă ?
— Da !
— Departe de noi ?
— Da !
— Și sînteți de mult pe Pămînt ?
— Da !
— Și veți sta mult aici ?
— Da !
— Aveți de transmis vreun mesaj oamenilor ?
— Da !
— Pămîntul este pîndit de vreo primejdie, de o catastrofă ?
— Nu ! Nu !
— Este bun comunismul ?
— Nu !
— Dar capitalismul ?
— Nu !
— Există o altă „formulă", altceva mai bun ?
— Da !
— Va fi realizată „Casa Europeană" ?
— Da !
— Anglia va deveni republică ?
— Da !
— Peste cîți ani ?
— 50 !
— Basarabia se va uni cu România ?
— Da !
— Peste cîți ani ?
— 7 ani !
— Aveți aceleași etaloane de frumusețe bunătate, inteligență ?
— Da !
— Cînd se va relansa economia țării noastre ?
— 3 ani !

Întrerup aici dialogurile, fără a fi convinsă că le-am reținut pe cele mai importante. Dar ce m-a uimit, a fost un răspuns care ținea la vremea respectivă de viitor. Era în zilele puciului din URSS și i-am întrebat dacă puciștii vor sta mult la putere. La această întrebare mi s-a răspuns de mai multe ori categoric, NU ! De fapt era la începutul evenimentelor de la Moscova și eu am știut **exact** peste cîte zile puciștii vor cădea ! Mai adaug că răspunsurile la întrebările cu caracter personal au fost exacte !

Aș vrea să-mi spuneți — continuă interlocutoarea noastră, elevă din Iași —, ce părere aveți dvs ? S-ar putea să nu mă credeți sau să nu mă luați în serios. Totuși, aș dori un răspuns din partea dvs. Ca să nu am neplăceri, nu-mi dați numele..."

Stimată interlocutoare, ne aflăm aproape în aceeași situație : la fel mărturisesc și eu — „ca să nu am neplăceri", nu-mi voi exprima părerea. Ce fel de neplăceri? E greu de explicat, oricum nu din acelea prin care am trecut, de cenzură, suspiciune oficială, acuzații de sărlătănie (la adresa interlocutorilor, evident) și multe altele...

Adevărul **este** inflamant și, totodată, întristător : știm că ce se întîmplă nu poate fi negat, dar la fel știm că ceea ce nu putem nega în cazul domeniului așa numit paranormal, nu poate fi măsurat cu instrumente și tehnologii moderne. Ce putem face, este ca în numerele viitoare ale revistei să aducem și opinia competentă a unor specialiști, cercetători, oameni de știință care stăpînesc fenomenele bioenergetice și kinestezice, acele domenii subtile și tulburătoare care pot fi incluse în cercetarea paranormalului. Ce-ar mai fi de spus ? Că ne cunoaștem foarte puțin. Că știm prea puține despre noi înșine. Că ne apropiem — probabil ! — de nevoia de a ne „studia" ca ființe cosmice. Că există o Putere Supremă căreia îi spunem Dumnezeu !

ION ȚUGUI

OAIA

Cele trei etichete care par să domine destinul Oii (francezii numesc acest semn Capră, **dar nu este nici o confuzie la mijloc**) **sînt : tenacitate, modestie, moderație. Oile au viața influențată puternic de anturaj, ezitînd să ia acțiuni pe cont propriu, să contrazică sau să intre în dispute. Contrar celor ce s-ar bănui despre ea,** Oaia procedează astfel din înțelepciune, dintr-un instinct de conservare bine conturat. Ea își cunoaște perfect posibilitățile, evită să le supraliciteze și alege de regulă calea de mijloc. Pare o slăbiciune, dar este mai degrabă o dovadă de inteligență pragmatică. Tradiția chineză spune că este un semn norocos și că datorită însușirilor sale de caracter, va primi întotdeauna sprijin. Căile de a obține ceea ce dorește sînt mai subtile decît ale altora. Această apreciere ne duce cu gîndul la feminitatea acestui semn al fragilității și delicateții. Iată anii Oii din acest secol : 13.02.1907 — 01.02.1908 (foc) ; 01.02.1919 — 19.02.1920 (pămînt) ; 17.02. 1931 — 05.02.1932 (metal) ; 05.02.1943 — 24.01.1944 (apă) ; 24.01.1955 — 11.02.1956 (lemn) ; 09.02.1967 — 29.01.1968 (foc) ; 28. 01.1979 — 15. 02. 1980, (pămînt) ; 15.02.1991 — 03.02.1992 (metal) — deci sîntem încă în anul Oii de Metal, pe care-l vom caracteriza la momentul potrivit.

Oaia este un animal sudic, al verii, metamorfoza principală este Focul și are inima drept organ sensibil : ea dă ascendentul nașterilor între orele 13 și 15. Dușmanii ei principali sînt Boii, Dragonii și Ciinii, iar aliați îi sînt Iepurele și Mistrețul.

Să trecem acum în revistă principalele caracteristici ale celor născuți într-un an al Oii :

1.Oaia — Șobolan : 22.11—21.12 (Săgetător) — fire rezervată, blîndă, timidă, se remarcă prin modul cum știe să profite de anumite împrejurări ;

2.Oaia — Bou : 22.12—19.02. (Capricorn) — farmec irezistibil, persoană sociabilă, cîștigă mult prin puterea ei de seducere;

3.Oaia — Tigru : 21.01.—19.02. (Vărsător) — amprenta Tigrului se face simțită în temperamentul vulcanic ; ființă pătimașă, răzbunătoare;

4.Oaia — Iepure : 20.02—20.03 (Pești) — asociația cea mai favorabilă, cu multe succese financiare și o poziție socială de invidiat;

5. Oaia-Dragon: 21.03—19.04 (Berbec) — persoană controversată, îngîmfată, spirit dominator și agresiv, tendință spre avariție; inteligență deosebită;

6. Oaia-Șarpe : 20.04—20.05 (Taur) — personalitate în toate domeniile, putere de muncă, convingător, răzbunător, ambițios;

7. Oaia—Cal : 21.05—21.06 (Gemeni) — soția (soțul) ideală (ideal), calități de familistă (familist) excepțional, destin modest dar fericit.

8. Oaia—Oaie : 22.06.—21.07 (Rac) — persoană foarte inteligentă, bine educată, robustețe morală, bun amic, săritor, sănătate șubredă;

9. Oaia—Maimuță : 22.07—21.08 (Leu) — fire pretențioasă, obsedată de a-și pune în evidență calitățile, capricioasă, iubește hazardul și luxul;

10. Oaia—Cocoș : 22.08.— 22.09 (Fecioară) — fire sensibilă, carieră artistică, un visător irecuperabil, își face multe iluzii, dar îi lipsește voința;

11. Oaia—Ciine : 23.09.—22.10 (Balanță) — destin de lider înnăscut, știe să profite de slăbiciunile altora, eleganță, simțul umorului foarte ascuțit;

12. Oaia—Mistreț : 23.10—21.11 (Scorpion) — muncitor, harnic, fără realizări deosebite, se remarcă mai ales în căsnicie, are mereu zîmbetul pe față.

Dintre personalitățile născute într-un an al Oii, o remarcăm în primul rînd pe Catherine Deneuve; îi mai citățm pe Rudolph Valentino, Cervantes, Michelangelo Buonarroti, Lawrence Olivier, șahul iranului Pahlavi, fostul premier al Canadei Pierre E.Trudeau.

P.I.

O lume nebună, nebună... De ce?

„TĂIEREA MIEILOR" SAU O CUMPLITĂ RADIOGRAFIE A CRIMEI (II)

Un criminal tipic în serie este în S.U.A. un individ care începe să ucidă pe la 25 de ani și sfîrșește pe la 30. Doar cîțiva ucid pînă la 40 de ani, ca de exemplu Henry Lee Lucas, căruia i se atribuie... 630 de crime.

Motivația nu este sexuală, în majoritatea cazurilor criminalul urmărește ca pe parcursul cîtorva ore să-și țină victima sub control pentru a o „manipula", să-i vadă spaima în ochi și să trăiască groaza împreună cu ea. Dorește să i se implore iertare. Îi place să se „distreze" împreună cu victima, ca de exemplu Chris Hanson, brutar, care a ucis... 187 prostituate. Victimele erau luate cu el într-o „escapadă" sportivă cu avionul. Zbura deasupra unui teren pustiu și acolo poruncea femeii să se dezbrace și s-o la la fugă. El însuși o urmărea cu... avionul.

Douglas afirmă că ucigașul de obicei are parte de o copilărie grea. Copil fiind suferă în timpul nopții de incontinență urinară și încă minor este violat. În proporție de 70 la sută, criminalii sînt influențați de tulburări sexuale. Unii visează numai la celebritate și doresc cu orice preț să figureze pe primele pagini ale ziarelor. Interesant însă, toți criminalii cercetați sînt...

FASCINAȚI DE ACTIVITATEA POLIȚIEI

Întrebați ce ar dori să fie, răspund : „Să am o profesiune legată de respectarea legii". Unii dintre ei, fără succes, s-au străduit pentru asta, alții s-au îmbrăcat în uniforme de polițiști, au purtat însemnele acestora, s-au folosit de legitimații false.

Cine nu a avut încredere în liniștitul Milwauhee în Jeffrey L. Dahmer, un american de rînd ? De fiecare dată victimele sale au crezut în el. 17 tineri, drogați, apoi sufocați, tăiați în bucăți și uneori... încendiați.

Ultima dintre victime a fost descoperită la jumătatea lui august. Indianul Janie Doxtator (14 ani) dispăruse în ianuarie 1988. O fotografie a cadavrului său masacrat a fost descoperită în locuința criminalului. Și el a fost ucis aidoma celorlalți. Adică administrîndu-i-se un narcotic, sufocat și apoi ciopîrțit cu o pilă electrică...

Jeffrey L. Dahmer a fost arestat. Dar ce a notat în raportul său locotenentul David Kane, șeful brigăzii de criminalistică ? „Să fi fost cam pe la ora 23,25, 22 iulie cînd ofițerii de poliție Rauth și Mueller au oprit pe stradă un individ purtînd... cătușe. El a recunoscut că fusese amenințat cu moartea de un bărbat ce locuia la nr. 213 pe 924 North Street 25 în Milwaukee. Ofițerii s-au deplasat împreună cu individul la imobilul ce-l avea ca locatar pe Jeffrey L. Dahmer. Cu prilejul descinderii la locuința acestuia, Rauth și Mueller au purces la fotografierea cu polaroid a victimelor, tineri ciopîrțiți în bucăți, în frigider, polițiștii au găsit un cap de om..."

Fără a protesta, Jeffrey a îngăduit să i se pună cătușe. Percheziția efectuată mai tîrziu în cele două cămăruțe a scos la iveală într-adevăr...

UN MUZEU AL GROAZEI

Cercetările au depistat în primul rînd trei cranii vopsite în cenușiu și expuse pe o etajeră în cameră. Alte două cranii erau ascunse în cutia unui calculator, altele trei, tăiate, încă neatinse — în congelator. În total, polițiștii au găsit 7 cranii și 4 capete (întregi !). Jeffrey a explicat că pregătea capetele pentru a îndepărta carnea și a păstra craniile. Pe coridorul dintre cămăruțe, polițiștii au descoperit un butoi mare cu o capacitate de 215 litri, recent cumpărat, în care se găseau trei trupuri fără cap și alte părți din corpurile ciopîrțite. În sfîrșit, în diferitele unghere ale casei polițiștii dau peste oase și rămășițe omenești — mîini și organe sexuale — conservate în alcool...

Thomas Haris, autorul „Tăcerii mieilor", după care s-a făcut și un film cu mare succes la public, nu a trebuit deloc să forțeze imaginația, scriind cu propriul său sînge rece „împrumutat" venelor unui „criminal". Pentru că, de fapt, este vorba despre o adevărată „tăiere a mieilor"... Materialul pentru carte îl așteptă în documentele F.B.I., publicat parțial în multe cotidiene. Harris a descris pur și simplu, firesc, ceea ce în Statele Unite înseamnă zeci de cazuri. Nutrim speranța ca în tot mai multe țări va pătrunde o „civilizație dezvoltată". Există, desigur, o componentă bolnavă a lumii contemporane care-și trage începutul din sărăcie, dezintegrare socială, mutilarea educației și vieții cotidiene, în sfîrșit — în accesibilitatea de a publica crime în gazete, posibilitatea dispariției în anonimatul unei metropole, a însingurării în colectivitate. A tuturor acelor factori care favorizează înflorirea trăsăturilor ancestrale ale omului. Dar componenta de referință rămîne existența unor îndivizi malformați genetic, cu evidente tare psihice.

MIHAELA DOROBANȚU

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

Dezvoltarea implică şi păstrarea calităţii mediului

„De cînd există mai multă apă decît aer, pericolul care ameninţă aerul ar putea fi cel mai mare dintre cele ce planează asupra celor două fluide ale vieţii". Această pledoarie în favoarea echilibrului ecologic, condiţie esenţială a prezervării vieţii pe „planeta albastră" aparţine cunoscutului oceanograf francez Jacques Yves Cousteau.

Comandantul Cousteau are perfectă dreptate. Ca urmare a activităţilor omeneşti, climatul pe glob este pe cale de a se modifica rapid. Omenirea acţionează, parcă cu premeditare, în direcţia distrugerii sistemului ecologic. Au loc conferinţe şi simpozioane naţionale, regionale, chiar şi O.N.U. s-a implicat prin agenţiile sale specializate, precum Organizaţia Meteorologică Mondială şi Programul Naţiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător, în acţiunea de menţinere a stării de sănătate a Pămîntului. Din păcate, acţiunile practice, de anvergură, nu au fost transpuse în viaţă. Stadiul vorbelor frumoase în ceea ce priveşte grija faţă de necesitatea preveniri acţiunilor de distrugere a mediului ambiant încă nu a fost depăşit. Iar apele şi aerul se află în pericol. Oamenii de ştiinţă atrag atenţia asupra riscurilor „efectului de seră", iar omenirea devine tot mai conştientă de această ameninţare, fără însă a se purcede la acţiuni concrete, la scara globului. Pentru ca emanaţiile substanţelor care contribuie la crearea efectului de seră — gazul carbonic, metanul şi clorofluorocarboni : (C.F.C.) — să se stabilizeze la nivelul actual, este necesar, susţin experţii în materie, reducerea lor imediată cu peste 60 la sută. Dacă nu se va acţiona în acest sens — opinează specialiştii Grupului interguvernamental pentru schimbarea climatului creat de O.N.U., la activitatea căreia participă circa 60 de state — concentraţia gazului carbonic în atmosferă are şanse să se dubleze pînă în anul 2025 sau 2050, producînd o creştere a temperaturii medii cu 0,3 la fiecare zece ani în cursul secolului al XXI-lea".

Se estimează că în sudul Europei şi în America de Nord creşterea temperaturii ar putea fi şi mai mare, însoţită fiind chiar de o scădere a precipitaţiilor în cursul verii şi de o mai redusă umiditate a solului. Îngrijorătoare sînt previziunile referitoare la repercusiunile brutale ale vicierii atmosferei asupra vieţii pe Terra. Nivelul oceanului planetar ar putea creşte cu pînă la 20 cm, pînă în anul 2030 şi cu 65 cm la sfîrşitul secolului XXI. În consecinţă, numeroase aşezări şi regiuni de coastă ameninţate de invazia apei vor trebui să fie părăsite. Se vor pierde colosale bunuri materiale, deoarece activităţile economice la bordura oceanelor şi mărilor este extrem de intensă, comerţul maritim deţinînd ponderea cea mai mare în cadrul schimburilor mondiale de mărfuri. „Efecte severe" sînt previzibile pentru producţia agricolă în unele regiuni ale planetei. Vom fi mai mulţi pămînteni în secolul următor, iar secetele ce ar bîntui în lume pe perioade de timp mai mari, precum cele ce au devastat Sahelul în anii '70 şi '80, determinate de scăderea debitului apelor de apă, va duce la înfometarea omenirii. Sînt posibile dramatice modificări ale repartiţiei speciilor vegetale şi animale, unele chiar putînd să dispară. Sănătatea oamenilor va fi serios afectată de creşterea nivelului poluării.

Vicierea atmosferei, adevărată bombă cu explozie întîrziată, ameninţă să perturbeze eforturile de progres ale omenirii. Fără un mediu natural prielnic şi o populaţie sănătoasă, perpetuarea civilizaţiei umane este pusă sub semnul întrebării. Între dezvoltarea şi păstrarea calităţii mediului nu trebuie să existe conflicte de interese. Ar fi un nonsens.

■ *Nu s-a cochetat prea mult cu energia nucleară ? Nu a sosit timpul trezirii omenirii la realitate ? Nu s-ar putea folosi o parte din banii destinaţi discursurilor publicitare în beneficiul energiilor regenerabile şi nepoluante ? Aceste întrebări cuprinse într-un articol inserat în publicaţia „Science et Vie" sînt extrem de pertinente, deoarece este vorba de banii contribuabilului, dar şi de securitatea sa.*

■ *Bilanţul catastrofei de la Cernobîl este în continuă schimbare de la an la an. Exodul populaţiei din Ucraina şi Bielorusia nu a încetat după evacuarea a 137 000 persoane în 1986. Pînă în 1995 alte 11 800 de persoane vor fi evacuate din cele două republici, estimează experţii în materie.*

■ *În lume funcţionează 424 de reactoare nucleare, cu o putere instalată de 373 825 MW. De aceste surse de energie beneficiază 25 de state.*

■ *Elveţia nu este pregătită pentru a recurge la serviciile forţei atomului în vederea asigurării necesarului de electricitate. „Ţara cantoanelor" a adoptat un moratoriu în problematica energeticii nucleare pînă la sfîrşitul secolului.*

Un exemplu demn de urmat

Cele mai bune rezultate obţinute în extracţia de materii prime la adîncime aparţin minerilor germani din zona Rinului şi a Ruhrului. Cele mai rentabile filoane din nordul regiunii miniere de mare tradiţie a Ruhrului se află actualmente amplasate la adîncimi cuprinse între 1 000 şi 1 500 de metri.

Media extracţiilor zilnice de huilă onlculată pe lucrător se ridică la impresionanta cifră de 4 470 de tone. În 1922 se extrăgeau doar 809 kilograme, iar în 1961 1591 de tone. Este încă o dovadă a efectelor extraordinar de benefice ale progresului tehnologic asupra productivităţii muncii. Acest randament deosebit ar fi fost imposibil de atins fără o raţionalizare extremă şi folosirea cu precădere a tehnologiilor de avangardă. Inginerii şi echipamentele germane sînt deosebit de solicitaţi în întreaga lume, ei oferindu-şi serviciile în ţări cum ar fi China, U.R.S.S., Republica Coreea şi Australia. În toate statele menţionate se află în curs de extindere practica utilizării microelectronicii, factor esenţial în facilitatea lucrului în mină în zilele noastre.

Extracţia cărbunelui se concentrează în prezent în ţările dezvoltate în punctele cu un randament excelent evitîndu-se exploatarea cărbunelui fără putere calorică, care nu mai este concurenţial pe piaţa mondială. Tehnica folosită în exploatările miniere, din ţările industrializate, cu precădere în Germania, care reprezintă un exemplu demn de urmat în domeniu, a atins un asemenea grad de dezvoltare, încît uriaşul utilaj rotativ care sapă la adîncime este dotat şi cu un jet puternic de apă care elimină instantaneu tot praful de cărbune provocat, în scopul prevenirii îmbolnăvirii lucrătorilor de boala clasică — pneumoconioză.

Preşedintele Federaţiei Sindicale Germane, Ernst Breit, nu are decît cuvinte de laudă la adresa condiţiilor de lucru în subteran, comparîndu-le cu cele dintr-o laptărie. Această opinie personală poate părea puţin nelalocul ei unor persoane neavizate, dar odată cu introducerea microprocesoarelor şi a ordinatoarelor în măruntaiele Terrei, lucrul în mină s-a simplificat şi uşurat considerabil. Toate operaţiile sînt programate în prealabil prin ordinator.

În pofida producţiei de 85 de milioane de tone de huilă realizate în 1986, în Germania există un excedent în oferta de alte surse de energie, cum ar fi petrolul, gazul natural şi energia nucleară. Iată motivul pentru care cantităţile de cărbune ce vor fi extrase în 1995 vor trebui reduse cu 15 milioane de tone, iar 30 000 de lucrători în subteran vor fi orientaţi spre alte activităţi productive. În acel an de referinţă 1995, totalul personalului ocupat în activităţi miniere va fi de 90 000 de oameni.

ŞERBAN FILIP

AUTOMOBIL care funcţionează cu apă

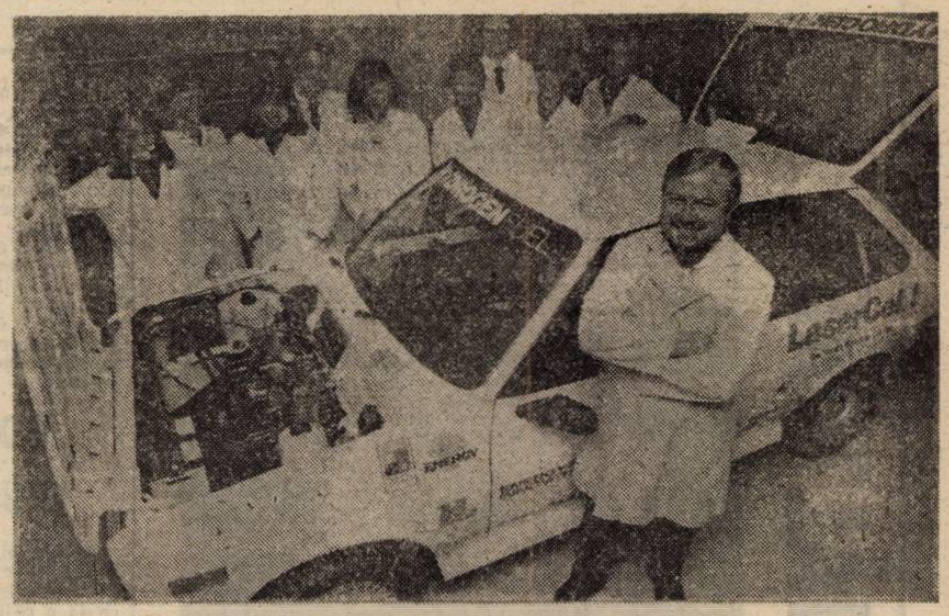

Roger Billings (42 ani), este directorul Academiei de ştiinţe din Kansas (USA) şi nu este un necunoscut în lumea ştiinţifică, întrucît are la activul său o serie de invenţii surprinzătoare, specifice unui adevărat geniu. Cu sprijinul unui grup de opt specialişti de mare anvergură, Billings a inventat un automobil, denumit „Laser Cell TM" care funcţionează pe bază de hidrogen extras din apă şi care va alimenta nişte baterii. Trebuie menţionat faptul că ideea nu este cu totul originală, întrucît mulţi alţi specialişti au încercat să rezolve această problemă, dar nu au reuşit, pentru că hidrogenul este un element inflamabil care, poate provoca adevărate catastrofe (vezi accidentul petrecut cu o navetă spaţială americană „Shuttle" care a explodat cu ani în urmă în urma unei fisuri prin care s-a scurs hidrogenul lichid, provocînd moartea echipajului).

Automobilul lui Billings este acţionat de un motor electric alimentat de un curent produs de o pilă de combustibil, care la rîndul său utilizează hidrogen şi aer pentru a încărca bateriile. Încercările întreprinse pînă în prezent, aveau un preţ prohibitiv întrucît era folosit un catalizator din platină, deci un material foarte scump. Întreaga instalaţie montată pe o maşină Ford Fiesta cîntăreşte 140 de kilograme şi îşi asigură o viteză maximă de 130 de kilometri pe oră, cu o autonomie de 500 de kilometri.

Clar este însă un singur lucru : „Laser Cell TM" nu este decît un prototip şi deocamdată nu poate intra în producţie de serie, printre principalele probleme care urmează a fi îmbunătăţite fiind cea a „încărcării" pilei construite de Billings şi echipa sa care, pentru a-şi face „plinul" are nevoie în prezent de nu mai puţin de opt ore, adică o noapte, dar ce te faci ziua ? Billings este însă convins că pînă în anul 1993, va reuşi să rezolve şi această problemă şi că în jurul anilor 2005, maşina inventată de el va putea trece la fabricaţie de serie pentru ca în următorii ani (poate în 2025) să devină o maşină universală, foarte ieftină şi nepoluantă.

GH. RUSSU

Noi aplicaţii ale amprentelor ADN

Reacţia în lanţ a polimerilor, o tehnică simplă şi rapidă de producere a milioane de fragmente dintr-o singură moleculă ADN, a fost lansată pentru prima dată pe piaţă de către Cetus Corporation, cu cîţiva ani în urmă. Această metodă a fost folosită în cercetările întreprinse în medicină, antropologie şi în domeniul judiciar de multe ţări ale lumii. S-a dovedit a fi cel mai sensibil test de pînă acum pentru virusul SIDA, în folosirea „amprentelor" ADN ca probe în criminalistică şi în descifrarea genelor mumiilor vechi de mii de ani. Cetus Corporation intenţionează în prezent să adauge mici fragmente de ADN sintetic la un produs, care ar putea fi folosit la identificarea pierderilor de ţiţei, falsificărilor de parfumuri şi a laboratoarelor ilegale de droguri.

Marca calitate a procedeului constă în producerea de mari contităţi dintr-o „ţintă" — secvenţă ADN din urmele prezente într-o mostră. Operaţia de bază constă în separarea dublei spirale ADN în două spirale separate şi, apoi, utilizînd aceste spirale ca model, se construiesc două noi duble spirale. Iată ce mai trebuie adăugat mostrei : enzima-polimer ADN ce asamblează natural ADN-ul şi un „fir conducător". Prin repetarea operaţiilor de încălzire şi răcire a mostrei, se pot fabrica 100 de milioane de exemplare numai într-o oră şi jumătate. Dar în cazul în care se adaugă un „fir conducător" necorespunzător, nu se obţine absolut nimic.

Ideea corporaţiei Cetus este de a introduce o cantitate infimă de ADN în fiecare tanc petrolier. Doar 100 de perechi de bază de ADN, un lanţ foarte scurt, pot fi aranjate în 4^{100} secvenţe diferite, astfel că fiecare tanc ar putea avea o „identitate" unică. În acest fel s-ar putea detecta nava culpabilă de scurgerea de ţiţei întrucît un singur „fir conducător" ar funcţiona la testare. Această aplicaţie este de perspectivă îndelungată. Alte aplicaţii industriale sînt, însă, actuale. Producători de cele mai felurite mărfuri, de la parfumuri la explozibile, ar putea utiliza fragmente ADN pentru a-şi proteja marca de falsificatori şi pentru a se proteja ei înşişi de eventualele plîngeri ce ar rezulta de pe urma defectelor produselor contrafăcute.

ŞERBAN FILIP

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

Reflecţii psihologice

O istorie care se repetă

Complicitate, tandreţe, căldură sau rivalitate, gelozie, neînţelegere... Iubirea dintre o mamă şi o fiică are cîte puţin din toate acestea. O gamă de sentimente, spun psihologii, oscilînd între iubire infinită şi dusmănie, mereu recompuse, etern renăscute. Aceeaşi privire, acelaşi surîs. Le diferenţiază mici detalii. Prima are deja cîteva riduri expresive, o umbră de maturitate în ochi, cealaltă ochi încă infantili. Cam aşa arată imaginea idilică a unei mame cu fiica sa. În viaţă însă lucrurile sînt ceva mai complicate. „De la cea mai mică vîrstă fiica doreşte, visează să se identifice cu mama sa", subliniază psihologii G. Carloni şi D. Nobili. „Foarte repede copilul intră în concurenţă cu mama sa. Există însă un hiatus între aspiraţiile conştiente ale mamelor şi comportamentul lor". „Iubirea mamei mele m-a copleşit. Nimeni ca ea nu mă poate influenţa, mărturiseşte o adolescentă. Ea mi-a insuflat o anumită etică, o atitudine în viaţă. Iubirea pentru ea este fără margini". Mărturisirile fiicei conturează imaginea unei mame ideale. Mama este însă un model capabil să supravieţuiască sau să fie respins. Pentru că, spun alte adolescente „ea singură a decis să fie considerată o mamă perfectă, ea se consideră cea mai bună prietenă a fiicelor. Doreşte să aibă cu fetele sale raporturi pe care nu le-a avut cu mama ei. Aceasta face să nu fim suficient de independente", spun adolescentele. Mai mult, ea cenzurează sentimentele personale ale fiicelor. Aici, spun psihologii e miezul problemei : accepţi sau respingi modelul. Toate fetele, înainte de a deveni mame, aspiră să se realizeze ca femei. Dorinţă legitimă şi necesară a feminităţii ea este prost înţeleasă de mame. Nostalgia propriei tinereţi, regretele generate de libertatea sa adesea supravegheată sever, regretul pentru pierderea frumuseţii, a puterii de seducţie, toate se interferează. Foarte natural în acest punct mama şi fiica pot deveni rivale. Mama uită revolta ei faţă de rigorile impuse de propria sa mamă. Sentimentele se aprind, de o parte se naşte neînţelegerea şi gelozia, de cealaltă ingratitudinea şi toate ingredientele conflictului. Relaţiile dintre mamă şi fiică, spun specialiştii, reprezintă o istorie care se repetă. „În toate timpurile, explică psihosociologul Geneviève Fromentin, conflictul între generaţii se prezintă ca un conflict dramatic dar inevitabil. Tinerii revendică o schimbare radicală a obişnuinţelor, a modei, a drepturilor. Ei acceptă cu greutate erorile inevitabile ale părinţilor".

Elisabeth Badinter — psiholog, consideră că azi sîntem în plină epocă a mutaţiilor fără să poată răspunde la problemele din sfera educaţională. Rămîne totuşi o regulă de bază : zona de echilibru situată între exigenţa excesivă a unor mame şi neglijarea totală a problemelor fiicelor de către cele prea ocupate. Soluţia ? Fiecare să reflecteze mai mult asupra propriei vieţi pentru a învăţa mai bine să se cunoască şi să se educe.

101 DIFERENŢE...

■ **Studii efectuate de cercetătorul american Deborah Tannen au condus la ideea că femeile nu-şi exprimă direct dorinţele preferînd „negocieri" şi compromisuri. Bărbaţii nu înţeleg acest lucru şi le consideră indecise. Eroare...**

■ **Băieţii ar fi mai creativi decît fetiţele. La această concluzie au ajuns şi fabricanţii de jucării, care au observat jocul copiilor cu jucării-prototip. Băieţii au tendinţa de a imagina întrebuinţări noi, în vreme ce fetiţele se cantonează în tradiţional.**

Un sac de spate...

Foarte modern, comod şi extrem de tineresc. Dacă găsiţi şi culori adecvate ar putea fi o sugestie pentru cadoul ce-l veţi oferi copiilor dv. de sărbători.

PATUL LA... ÎNĂLŢIME

Acest spaţiu dominat de tonalităţi dulci de alb şi gri, subliniate de negru, creează impresia unei atmosfere japoneze. Realizarea este relativ simplă dacă apelaţi la cei ce se pricep. Oricum dacă vă decideţi să vă instalaţi patul la înălţime, între plafon şi el trebuie să păstraţi o distanţă de aproximativ 90 cm. Fie că este destinat copiilor, fie adulţilor trebuie să aibă o „bară de protecţie" pentru a evita... căzăturile. Înainte de a comanda, în funcţie de dimensiunile locului pe care doriţi să-l amenajaţi astfel, schiţaţi cîteva variante de amenajare a punctului respectiv. Cu cîteva sugestii vă ajutăm şi noi prin imaginile alăturate.

Pentru a arăta şi a ne simţi bine, din cînd în cînd trebuie să facem un mic bilanţ... nutriţional. Veţi fi mai puţin obosite şi veţi putea profita la maximum de zilele frumoase ale anotimpului.

● Carotenul (abundent în morcovi) colorează pielea. Este un fenomen binecunoscut la copiii mici supuşi „ritualurilor" pireului de morcov. Dacă doriţi să aveţi o mînă frumoasă, odihnită, destinsă, nu evitaţi deci carotenul.

DOSARELE FRUMUSEŢII

● Din bilanţul nutriţional fierul este elementul care lipseşte cel mai frecvent. Carenţa o resimt în special femeile. Oboseala este una din consecinţele anemiei provocată de carenţa în fier. Dacă intenţionaţi să vă petreceţi o minivacanţă la munte, la altitudine mare nevoile dv. de fier cresc proporţional cu oxigenul suplimentar necesar pentru fabricarea globulelor roşii. Problema poate fi rezolvată mîncînd suficientă carne de vită, ouă, ficat, fără a uita spanacul şi lintea.

● Efortul fizic măreşte necesarul de magneziu al organismului, acest element jucînd un rol important în reacţiile energetice şi în contracţia musculară. Este motivul pentru care nu trebuie neglijate alimentele bogate în magneziu. Şi specialiştii nu întîrzie să ne atragă atenţia că de cînd mîncăm alimente din ce în ce mai rafinate, cantităţile de magneziu din acestea au diminuat puternic. Conţin magneziu : cacaoa, ciocolata, fructele şi legumele uscate.

VIRTUŢI NEBĂNUITE

Întodeauna iedera a fost considerată o plantă magică. La romani era un simbol al forţei. Ştiindu-se că este o plantă foarte toxică, frunzele de iederă ocătătoare nu sînt utilizate pentru uz intern. În schimb în uz extern sînt renumite pentru efectul lor împotriva durerilor de origine inflamatorie şi împotriva celulitei. Preparaţi un decoct din frunze (3 pumni de frunze se fierb timp de 15 minute într-un litru de apă. După o infuzare de 30 de minute se strecoară). După ce s-a răcit, puneţi comprese pe zonele corpului ce vi se par... rotunjite de celulită. Păstraţi compresele 30 de minute, în două „reprize", dimineaţa şi seara. Folosiţi tratamentul cît timp îl consideraţi necesar, adică pînă ajungeţi la suplteea dorită.

PETE DE CULOARE

O jachetă jacard, cu pete de culoare armonizate perfect. Aparenta stridentă a portocaliului sau a galbenului-citron este estompată de nuanţe de gri şi roz. Creatorul a mai folosit alb, lila şi turcoaz. Imaginaţia dv. poate să-şi ia drept reper culorile care v-au rămas de la alte tricotaje, de exemplu.

glob
MAGAZIN supliment

FICȚIUNI PENTRU REVOLVER ȘI ORCHESTRĂ

Lucrarea de psihanaliză la care ne-am referit în numărul precedent al revistei („Psychanalise 6 heures 1/4". Ed. du Seuil, Paris, 1991), dincolo de interogațiile grave privind influențele certe ale programelor de televiziune asupra subconștientului (și chiar inconștientului) uman, evidențiază în fapt **efectele (și simptomurile) unei afecțiuni psihice** care ne dereglează **aproape fără scăpare,** reactivitatea normală (modul și tipul de reacție) față de stimulii exteriori.

O știre falsă transmisă din Bagdad de Peter Arnett, starul Nr. 1 al CNN în timpul războiului din Golf — după care forțele aliate ar fi pierdut 55 de avioane într-un singur atac aerian — în pofida oricărei logici, induce în conștiința telespectatorilor, aproape reflex, o **stare victimală,** justificînd acceptarea agresorului și a agresiunii **ca o pedeapsă,** ori **un soi de nenorocire de la care nu ne putem eschiva.** Dezmințirea știrii, după cîteva ore, este pusă sub semnul îndoielii... O altă informație, de astă dată real bine manipulată, care lansează ideea că rachetele forțelor aliate ar fi distrus o fabrică de lapte praf, „pentru bieții copii...", asociază stării dintîi, victimele, **o culpabilitate secundă,** care ar fi justificat, în cazul dat post-factum, întreaga agresiune irakiană. Faptul real, și anume că asazisa fabrică de lapte nu ar fi fost decît, cu probe indiscutabile, o binecunoscută uzină de arme chimice, nu mai anulează reacția de culpabilitate. Dimpotrivă. Consecvent cu propria eroare de rationament, telespectatorul își spune că, față de riscul de a fi distruse, oricînd, atîtea fabrici de lapte, fie și din eroare, agresorul ar fi avut tot dreptul să-și construiască, în replică, — anticipat — fabricile sale de armament chimic.

Pasivitatea față de audio-vizual cultivă în timp, după autorii lucrării, o pasivitate infinit mai profundă, la limită **un**

adevărat abandon volitiv, anularea oricărei disponibilități de ripostă.

Filmele de desene animate, filmele pentru copii sînt cercetate și ele din același unghi al instituirii unei reactivități anormale. Șoricelii, de pildă — prezenți în zeci și zeci de pelicule — pot renunța, în viața lor curentă, la orice fel de prudență... În ultimul moment se va ivi, oricum, salvator, invincibilul super-sorcel Mighty Mouse. Forțele binelui dețin arme secrete, oamenilor cinstiți li se face dreptate, pasivitatea și naivitățile lor nu duc la înfringere... Scenariștii inventează totdeauna „ceva" și viața merge înainte. O lume de eroi — susțin psihanaliștii — care înscriu în subconștientul copilului tot atîtea promisiuni care vor alimenta cîndva deziluzii. Uitîndu-se că șerifii stelari nu sînt eroi, ci himere... și împăcîndu-ne cu ideea că lumea de mîine, viitorul, nu e decît aceeași lume de azi înzestrată cel mult cu super-ordinatoare și superarme, care nu-și greșesc ținta... Chiar dacă Gérard și Dominique Miller, autorii lucrării, exclud din analizele lor nevoia de vis a copiilor și rațiunea unor «modele perfecte», fie și a unor super-eroi, pericolul unor super-deziluzii subzistă, la buna lor trezire din somn...

Clasicului „atenție, se filmează !" i se substituie tot mai mult, în direct, ca sugestie dar și ca subtext, un avertisment melodramatic : „Atenție, se plînge !". Într-o emisiune de maximă audiență — ca să înțelegem exact fenomenul — actorului invitat, Alain Delon, realizatorii emisiunii, în complicitate cu publicul, îi pregătesc o tulburătoare surpriză : o reîntîlnire cu propriul fiu, care de ani de zile, se pare, ar fi rupt orice relații cu părintele său. Reacția lui Alain Delon este cea așteptată. Emoția sa, mai mult sau mai puțin profesională, invadează ecranul... Nimeni nu mai spune „am văzut la télé", ci „am plîns la télé"...

Cu excepția tinéretului, la care se constată o tot mai marcată recalcitranță față de micul ecran (în favoarea unor trăiri... mediate și ele, în ultimă instanță, de tot felul de înregistrări audio-vizuale), o jumătate din populația țărilor cu televizoare se uită la televizor. Care jumătate ? Jumătatea „mai mare"... dacă nu cumva, succesiv, amîndouă. Buletinele informative, telejurnalele devin veritabile repere orare, eroii serialelor de succes ne sustrag dramelor noastre reale prin dramele lor inventate, plîngem cu doamnele din familia Ewing, consumăm iubiri-video și ne consumăm, mai ales, nevoia de ripostă și de luciditate. Ca într-un excelent film (despre care vom scrie într-o altă stare de veghe), **tot ceea ce nu apare, ori nu vedem pe ecran, e în afara realului...** Audio-vizualul ne circumscrie existența. O confirmă sau nu... Ceea ce rămîne în afară e **umbră, supoziție, inexistență chiar.**

Singura terapie posibilă să fie oare, cum ne sugerează familia Miller, o cură de psihanaliză ?

Și mai grav, însă, poate...

De la un anumit moment (dat), după o lungă „trăire audio-vizuală", războaiele transmise „în direct" de canalele de televiziune, oricît de cumplite ar fi, nu mai sînt războaie reale, ci filme, ficțiuni și super-ficțiuni pentru arme de foc, pentru revolvere și tunuri, rachete și antirachete, totul evident însoțit de orchestră. Rănițli și morții, ca și copiii flămînzi, care ne-au cutremurat, eventual, cu o singură seară în urmă, intră și ei într-o lume a arhivelor proprii de film, precum eroii uitați ai unor capodopere de care ne amintim, peste timp, dar nu mai sînt trăiri, istorie și viață, ci filme din aceeași arhivă. Un cunoscut cîntăreț, Michel Sardou, de circa 40 de ani, declara de curînd într-o emisiune televizată că aparține unei generații care, spre norocul lui, **n-a cunoscut războiul.** Ziarista, Anne Sinclair, excelent reporter de televiziune, se străduie să corecteze afirmația, în sensul că generația lui Sardou **n-ar fi trăit, ea însăși, războiul...** (Deși, în timpul vieții lui Sardou, nu puțini francezi au murit în „războaiele locale" din Indochina, Liban și Algeria, și din atîtea alte țări africane). Dar Sardou a refuzat această „atenuare" a afirmației sale. Războaiele despre care auzise cîndva, și ale căror secvențe le-a putut urmări în direct de-a lungul anilor, erau pentru el înregistrări audio-vizuale «simple benzi și pelicule» care l-au încărcat de emoție, poate, la timpul respectiv, mai ales dacă au fost și bine făcute. Nu, Sardou continua să susțină că aparține unei generații care nu cunoscuse războiul. Și iată-ne ajunși la efectul cel mai cumplit al mijlor de ore de obedjență audio-vizuală : **de a nu admite, ca fiind adevărat, decît ceea ce ni s-a spus și ni s-a arătat...** (realul, deci, ca reflectare a unei imagini secunde) : și, în sfîrșit, infinit mai grav, **de a contesta, de a considera „ireal", ori de-a plasa într-un spațiu-timp de non-implicare, tot ceea ce ni s-a arătat, am văzut, dar n-am trăit personal.**

Doamne, încurcate mai sînt și căile audio-vizualului, care ne influențează subconștientul. Și inconștientul ? Doamne, cîte nu știm pînă azi...

DOREL DORIAN

Popasuri în jurul lumii

● **„CINCI STELE".** Întreprinzătorul austriac Leopold Bausbek a luat în proprietate exclusivă un elegant hotel moscovit, fost „Krasnopresnenskalia". El a aparținut Comitetului orășenesc P.C.U.S. al Capitalei. Deoarece fosta vilă este bine dotată și dispune de personal bine instruit, ea va putea funcționa la nivelul de „cinci stele", susține noul patron. Cea mai scumpă cameră în hotelul achiziționat de întreprinzătorul austriac costă 145 dolari pe zi. Chiar și rușii sînt interesați să achiziționeze dolari în schimbul serviciilor. Și nu este rău.

● **EXPERȚII.** Institutul japonez al economiei din Orientul Mijlociu avertizau nu demult că revizuirea politicii Uniunii Sovietice în domeniul energetic, ca urmare a dezastrului de la Cernobîl va avea un impact direct asupra situației cererii și ofertei în domeniul petrolului în Europa răsăriteană, ducînd chiar la o situație incordată pe piață. Și prevestirea avea să se adevereaască, aprovizionarea cu energie a Bulgariei de către URSS s-a diminuat considerabil la sfîrșitul lunii trecute. Motivul unei atari măsuri ar fi, deocamdată, (diplomatic spus) de natură tehnică.

■ **MODEL MATEMATIC.** Este vorba de modelul matematic MAED, pus la punct în ultimii ani, cu ajutorul căruia sînt posibile elaborarea de pronosticuri referitoare la consumul de energie pe o perioadă de 5 pînă la 30 de ani. El conține programul de dezvoltare al Națiunilor Unite (o nouă metodă științifică și un program pe calculator) remis deja, un mod gratuit pentru șase state europene și 12 africane. Beneficiarele modelului matematic s-au angajat să elaboreze studii despre dezvoltarea energetică pe termen de un an, iar rezultatele să fie prezentate în cadrul unei reuniuni internaționale.

Mesaje discrete pentru o lume concretă (V)

Nu părăsim definitiv domeniul viselor, ci doar pentru a prelua o întrebare extrem de captivantă a celebrului Carl Sagan. Vă mai amintiți că în primele texte ale acestui serial specificam că acei „vindecători" aparținînd unor anumite grupări de oameni, de anumite confesiuni, folosesc substanțe halucinogene. Este unul din procedeele lor preferate (e vorba de șamani, evident) pentru a avea acces la mesaje obscure, ale unei lumi paralele, inacesibile muritorilor de rînd (întrucît șamanismul implică parcurgerea unei inițieri cu totul speciale — vezi Mircea Eliade, „Le Chamanisme"). Ei bine, după ce subliniază faptul că în anumite zone ale lumii plantele ce conțin moleculele halucinogene primează în fața celorlalte culturi, Carl Sagan se întreabă dacă nu cumva aceste plante trăiesc ele însele o stare de transă; faimosul om de știință american dă exemplul cînepii. Ea, deținătoare metabolică a halucinogenelor, se folosește de această proprietate intrinsecă ?

Nu mai este nici un secret că anumite plante studiate prin mijloace exclusiv obiective — aparatură electronică avînd la o extremitate senzori de cîmp bioelectric și la cealaltă extremitate mijloace de conversie a semnalului electric în semnal grafic — „tremură de grija" unei surate a ei cînd este amenințată cu tăierea (rănirea). Nu mai este nici un secret că alte tipuri de plante își accelerează dezvoltarea cînd sînt „copleșite" de fugile și tocatele lui Bach, dar se „crispează" cînd asupra lor se revarsă acorduri din Stravinski sau Wagner. În aceste condiții, nu sînt create cumva premisele de a răspunde d-lui Sagan: da, probabil că viața cînepii este de fapt o transă permanentă! De ce, n-ar fi și cînepa capabilă de trăiri speciale, dacă grîul acelui fermier canadian a dat o recoltă dublă „sub presiunea" unor corale de Bach ? (testul a fost efec-

tuat în două largi sere: una „muzicală" și care a servit drept martor comparativ), alta nemuzicală, adică o seră normală.

Problema auzului și a reacțiilor determinate de aceasta se prelungește la fel de incitant și asupra fătului. Alăturarea celor doi subiecți, plantă-făt, nu este întîmplătoare. Dacă sîntem deja siguri că unele plante au această capacitate (dar nu știm încă prin ce mijloace), în cazul fătului problema se pune astfel: urechea internă este deja conturată, începînd cu luna a șasea, dar ea este astfel alcătuită încît răspunde la stimulii acustici transmiși prin aer. Cu alte cuvinte, urechea internă este adaptată mediului aerian. Dar ce se întîmplă în mediu lichid, în lumea amniotică?

Dr. Hubert Montagner, director al INSERM din Montpellier, Franța, a recurs la niște extraordinare experimente prin care a dovedit nu numai că feții aud mesajele sonore din mediul în care trăiește mama purtătoare, dar le disting și le induc unele trăiri speciale. Într-o primă etapă, viitoarea mamă a ascultat o melodie preferată, care i-a făcut o plăcere deosebită. Apoi, un mic difuzor a fost apropiat de peretele abdominal la circa 1 centimetru), dar a fost lansată o cu totul altă melodie. S-a căutat, în principal, ca între cele două melodii să existe o diferență de ritm. Ei bine, în al doilea caz, fătul a început să fie neliniștit, să dovedească o mobilitate deosebită(observabilă prin ecografie). A fost clar că doar melodia preferată de mamă îl face calm și liniștit, iar ce nu place mamei nu-i place nici lui. Surprinzător, deocamdată, este constatarea că după naștere, nou-născutul a avut aceleași reacții față de cele două melodii. El a început deja, din mediul lichid amniotic, să aibă preferințe stabile, ceea ce dovedește existența unei memorii prenatale dobîndite prin mijloace acustice ! Urechea lui internă a funcționat la fel de bine și-n mediul lichid, și-n cel aerian. În fața reacțiilor plantelor și fătului, este justificat să ne întrebăm din nou : ce vrajă ascunde muzica ?

PAUL IOAN

Așezămînt multifuncțional

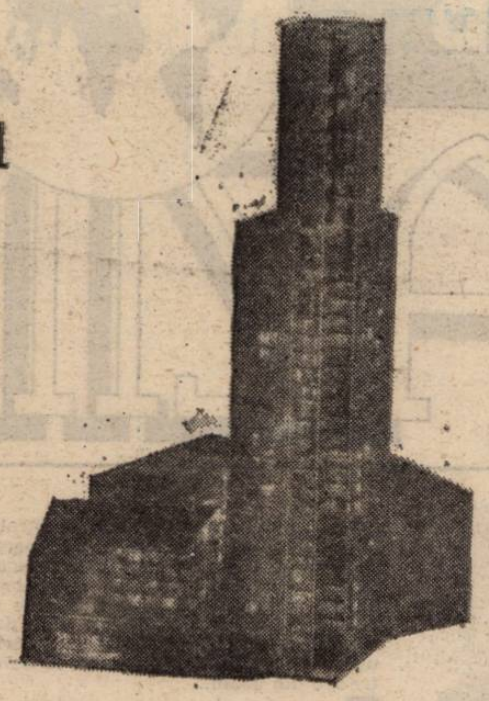

Ahitectul parizian Jean Nouvel, cunoscut pe plan internațional datorită proiectării „Institutului Lumii Arabe", un așezămînt futurist ridicat la malurile Senei, a primt sarcina construirii emblemei lui Mediapark din Köln (Germania). Investitorul Herbert Hillebrand a preferat proiectul lui Nouvel – un turn de 29 de etaje (în imagine) celui mai conservator al germano-canadianului Eberhard Zeidler. Lucrările au început în luna octombrie. Turnul acestei clădiri înalte de 120 metri va servi ca suprafață de proiecție pentru publicitate holografică. (Ș.F.)

Rolls-Royce pe primul loc

Îngerul cavalerilor cerului

De multe ori realitatea depășește ficțiunea! Iată și dovada : cînd scenariștii filmului „Top Gun" au vrut să creeze un personaj feminin susceptibil să împlinească o poveste de dragoste cu eroul (interpretat de Tom Cruise), și-au bătut capul pentru a ști ce meserie să-i aleagă. Au urmat o serie întreagă de propuneri, controverse, opoziții etc. Oricum nici un scenarist, chiar nici cel mai imaginativ n-ar fi îndrăznit să propună pentru acest rol o instructoare însărcinată cu formarea piloților. Și totuși, această femeie există în carne și oase. Numele său ? Christine Fox. Are o înfățișare foarte plăcută, o inteligență excepțională și a reușit să deschidă porțile pentru „Top Gun". În cele din urmă ea, Christine a servit de model personajului interpretat de Kelly McGillis. Matematiciană și analistă de formație, Christine a participat la elaborarea strategiilor de atac în lupte aeriene. La început piloții au ignorat-o, dar au recunoscut apoi că părerile sale erau de o eficacitate remarcabilă. Astăzi Christine participă la analiza tuturor datelor culese în timpul operațiunii „Furtună în deșert", din timpul războiului din Golf. „Nu-mi place războiul — spune ea — dar cred în virtuțiile unei apărări eficace." La 35 de ani, încă celibatară, Christine este o femeie puternică, dar sensibilă și îi place să își coasă singură rochiile... (M.S.)

■ În vîrstă de 72 de ani, Nina Dimitrieva Bazenova a reușit să parcurgă pe jos distanța de 70 000 kilometri. La sosirea în Irkutsk, fostei lucrătoare la căile ferate i s-a conferit titlul de onoare de „veteran al sportului al liniei ferate Vostocina — Sibirskaia". Periplul Bazenovei pe propriile picioare cotinuă către Extremul Orient.

■ „Ferestrele" ivite în stratul de ozon care înconjoară Terra ca un strat protector (deasupra Antarticii sau a ținuturilor Articii) s-ar datora, susțin savanții americani, s-ar datora ploii de particule care cade periodic asupra atmosferei terestre. Detectate cu ajutorul unui spectometru aflat pe orbită, la bordul unui satelit, aceste averse au fost semnalate la Laboratorul din Los Alamos (S. U. A.). Compuse din electroni de înaltă energie, aceste „dușuri" furnizează pe parcursul a 27 de zile, enorme cantități de energie : un miliard wați pe secundă în straturile atmosferice. Venite de pe Jupiter sau din

TELEX • TELEX

TRAGEDIA BOEINGULUI SUD-COREEAN

• Martorii din adîncuri •

Au trecut opt ani de la doborîrea avionului sud-coreean de pasageri de către avioane de vînătoare sovietice și numeroase amănunte legate de acest tragic eveniment încă nu au fost elucidate. De curînd s-a vehiculat și o versiune fantezistă provenită din partea unui institut israelian potrivit căruia pasagerii de la bordul avionului „Boeing 748" trăiesc (!) în lagăre de concentrare sovietice. Potrivit altei ipoteze, cadavrele celor uciși de o rachetă sovietică au fost recuperate din apă și transportate la mal cu un vas frigorific.

Realitatea este că în locul cu pricina, al prăbușirii avionului, cercetările efectuate în 1983 de serviciile sovietice, americane și japoneze nu au scos la iveală nici un cadavru. Oare ce secrete mai ascunde încă Marea Japonie în locul unde se consideră că a dispărut avionul KAL-007 ? Un posibil răspuns va veni poate de la expediția organizată de ziarul „Isvestia".

Astfel, vasul de cercetare „Hidronaut" a efectuat deja în zona prăbușirii avionului primele scufundări cu un batiscaf la bordul căruia se află experimentatul căpitan de marină Boris Bass. La o oră după scufundare, Bass a raportat că vede fragmentele avionului doborît — multe bucăți metalice de aproximativ 1—1,5 metri. Batiscaful a adus din adîncuri la suprafață o vestă de salvare cu însemnele KAL și un pantof alb de damă cu tocul rupt.

Aceasta a fost „recolta" primei scufundări de scurtă durată. Dar expediția are încredere în reușită deoarece din prima scufundare s-a nimerit exact locul catastrofei. Din păcate, prima recunoaștere nu a adus nimic nou cu privire la accidentul în sine și urmările lui. Operațiunea continuă și se așteaptă ca următoarele coborîri în adîncurile Mării Japoniei să aducă mai multe vești. (M. D.).

UN CENTRU AL OZN-urilor ÎN ROMÂNIA

• O informație care trebuie luată în serios •

Se pare că sezonul mișcării unor obiecte cosmice neidentificate se înviorează. Nici teritoriul României nu este exclus de la recitaluri spațiale care uimesc martorii. De data aceasta, însă, ni se relatează un fapt deosebit, pe urmele căruia trebuie efectuate investigațiile de rigoare. Asta pentru că nu este vorba, ca de atîtea ori, doar de apariția unor obiecte neidentificate, ci chiar de „contactul" acestora cu un pămîntean și de consecințele unui astfel de fapt ieșit din comun.

Faptul este transmis de Florin Stan, din comuna Gura Foii, județul Dîmbovița. Înainte de a-l face cunoscut cititorilor, o invitație : să avem grijă de respirație, de tonus, de momentul psihic atunci cînd parcurgem dintr-un capăt în altul informația :

„Doi băieți și-o fată, între 20 și 27 de ani, se întorceau acasă de la tren. Mergînd spre Pietroaia, de unde erau, la o barieră unul dintre ei zice că i s-a făcut rău. Și începe să tremure ca electrocutat. În același moment cade la pămînt, iar din cer o rază de lumină roșie și rotundă se îndreaptă rapid asupra lui pentru cîteva secunde. Celălalt băiat vrea să-l ridice — cel căzut spunînd că nu se poate ridica, că simte ceva ca un obstacol pe el —, dar cînd să-l ridice simte la fel, aceeași senzație de electrocutare. În acest timp în aer deasupra lor se auzea un zgomot și un fel de picătură lovită ceva ritmic și egal. Dar nu se vedea nimic în jur. În sfîrșit cei doi — fata băiatul care sărise în ajutor — lasă „victima" în locul unde căzuse și aleargă speriați după ajutor. Cînd revin, negăsind pe nimeni să-i ajute, prietenul nu mai erau acolo. L-au căutat vreme de oră și nu au dat de el. Mai tîrziu a venit el la ei, dar nu-și mai amintea ce-a făcut ce se întîmplase cu el. Deși martorii prietenii săi, fata și băiatul știau foarte bine ce se întîmplase, totuși el care căzuse la pămînt nu-și mai amintea nimic. Asta i-a intrigat foarte mult. Dar țin să menționez că în acest sat locuitorii sînt „familiarizați" cu astfel de apariții, pentru că scene asemănătoare s-au repetat de foarte multe ori ! Cred că trebuie să se deplaseze cineva, niște specialiști, să ia legătura cu sătenii și cu cei care au avut de-a face cu OZN-urile..."

Pînă ca cineva să facă o deplasare în județul Dîmbovița, la Pietroaia, nădăjduim că revista noastră ajunge și acolo unde au loc contacte atît de dese — cum am fost asigurați — cu OZN-uri, și că alți martori oculari sau „implicați" în întîmplări asemănătoare ne vor scrie despre ele. Le vom face loc cu promptitudine în paginile revistei noastre.

ION ȚUGUI

Numele de familie în curs de dispariție?

Numele de familie sînt sortite unei morți lente, dacă ar fi să dăm crezare demografilor francezi. Astfel, să ne închipuim un grup de 100 de persoane (50 de bărbați și 50 de femei) care poartă 100 de nume de familie diferite, dar care se căsătoresc numai între ele. Rezultatul : din cele 100 de patronime distincte vor mai rămîne doar 30 după o generație, fiindcă cele 50 de soții își vor pierde numele prin căsătorie, 5 patronime vor fi pierdute ca urmare a celibatului, 11 vor dispărea din cauza cuplurilor fără copii și 4 din cauza familiilor avînd ca unic urmaș o fată. Bineînțeles, aceasta este o ipoteză (cea mai pesimistă) de lucru. Totuși, statistici serioase arată că monoomonimii — ultimii purtători unici ai unui nume de familie — au, într-o singură generație, o probabilitate de 37 le sută de a nu-l mai putea transmite. Să mai adăugăm la aceasta faptul că atunci cînd un nume este purtat de mai puțin de 7 persoane (cazul a 5—10 la sută din populația Franței), el are, după 30 de ani, o șansă dintr-o mie să mai existe ! Ca urmare, vor ajunge oare toți oamenii să poarte același nume de familie ? Nu — răspund tot demografii — proporția celor mai răspîndite nume va rămîne practic neschimbată, cel puțin de-a lungul următoarelor două secole.

Motorul de avion necesită cea mai mare fiabilitate dintre toate tipurile de motoare. Şi totuşi, condiţiile de muncă la asamblarea motorului cu reacţie se numără printre cele mai severe şi stresante din cele cunoscute pînă în prezent. Motorul Rolls-Royce s-a caracterizat întotdeauna printr-un design simplu şi elegant, combinat cu o evoluţie absolut sigură (element de maximă importanţă) şi cu testări exhaustive. În imagine se află aripa avionului „Boeing 757", al cărui motor, construit de Rolls-Royce, permite realizarea unui zbor în deplină securitate, indiferent de zonele pe care le survolează. Experţii apreciază că motorul Rolls-Royce este de şase ori mai sigur decît cel situat imediat în urma sa în „clasamentul" constructorilor. Totodată, motorul Rolls-Royce se remarcă printr-o silenţiozitate deosebită, permiţînd accesul aparatelor dotate cu aceste motoare pe toate aeroporturile lumii.

Soare particulele ar fi captate de cîmpul magnetic terestru. Prin intrarea în reacţie cu unele gaze ele ar diminua, pe alocuri, stratul de ozon.

■ Cinci mari regiuni urbane din America au cunoscut o scădere a populaţiei : Pittsburg (Pennsylvania — 7,4 la sută), Buffalo (statul New York — 4,3 la sută), Cleveland (Ohio — 2,6 la sută), Detroit (Michigan — 1,8 la sută) şi New Orleans (Louisiana — 1,4 la sută). Pittsburg, Detroit şi New Orleans sînt victime ale recesiunii înregistrate în sectorul siderurgiei, al industriei de automobile şi al celei petroliere.

DIN TAINELE WHISKY-ULUI SCOŢIAN

Whisky-ul scoţian este renumit în întreaga lume, iar orzul folosit în distilerii trebuie să fie obligatoriu de cea mai bună calitate. Organizaţia Scottish Grop Research Institute (SCRI), cu sediul la Dundee, a înregistrat de-a lungul timpului numeroase recorduri în privinţa mărimii şi calităţii orzului, graţie studiilor complexe realizate de cei peste 100 de specialişti de înaltă clasă pe care îi deţine. Realizat la SCRI, instrumentul denumit Comparamill este utilizat după încheierea secerişului în scopul testării potenţialului de a produce malţ al micilor mostre de boabe de orz, evitîndu-se în acest fel timpul consumat prin germinare şi măltuire. Porumbul aflat în testări a fost controlat genetic în aşa fel încît boabele sale să fie de o înaltă calitate fizică şi chimică. Aceasta este numai o parte dintr-un program menit să asigure rezistenţa porumbului la pulberea de mucegai, o problemă majoră pentru fermieri.

SCRI este liderul mondial în ceea ce priveşte studierea porumbului, cartofilor şi a altor cereale, fructe şi legume. Organizaţia efectuează, în prezent cercetări pentru agenţii din întreaga lume, ea deţinînd un rol major în programele care urmăresc cultivarea cartofului nu numai în zonele temperate tradiţionale ci şi în cele subtropicale. Circa un sfert din varietăţile de cartof cultivate în Marea Britanie au fost descoperite de către SCRI, iar în prezent, în cadrul studiilor aflate în curs de desfăşurare la SCRI, se urmăreşte cu prioritate adaptarea diferitelor culturi la condiţii de mediu subtropicale. De o prioritate absolută s-a bucurat rezistenţa acestor plante la numeroasele boli ce le pîndesc la tot pasul. Se anticipează noi progrese în cultura ţesutului şi genetica moleculară. SCRI dispune la ora actuală de o largă reţea de laboratoare, sere şi alte facilităţi pentru studierea plantelor. Ea este totodată şi una din cele cinci organizaţii scoţiene de cercetări în domeniul agriculturii, care colaborează în cadrul unui program cunoscut sub denumirea de SARI-East European Initiative al cărei principal obiectiv este stabilirea de legături mai strînse cu organisme similare din Europa de est. (Ş.F.)

NUMELE LOR AU DEVENIT SUBSTANTIVE COMUNE

● **DIESEL (1897)** – Rudolf Diesel, inginer german, a realizat motorul capabil să funcţioneze pe bază de derivate ale petrolului.

● **DOW–JONES (1882)** – Charles Dow şi Edward Jones au deschis la New York o agenţie de presă specializată în finanţe. Un an mai tîrziu, au publicat „Wall Street Journal".

● **DUNHILL (1910)** – Alfred Dunhill a inventat pentru un prieten ciung prima brichetă care se putea aprinde cu o singură mînă. Mai tîrziu a realizat-o şi din aur şi argint ,dar la început a fabricat un prototip din fier.

● **DOLBY (1965)** – RAY Dolby a inventat filtrul electronic care purifică sunetul de paraziţi.

MATA HARI

şi faţa ei nevăzută

1. ELEGANŢĂ ÎN FAŢA CĂLĂILOR

Viaţa acestei femei celebre, condamnată pentru trădare în plin război mondial pare a fi fost inventată... Pentru Mata Hari, soţia unui ofiţer, dansatoare orientală şi spioană, nimic nu era imposibil ! Dar, pentru că a uitat că juca ultimul său rol pe un cîmp de bătălie şi nu într-un alcov, ea a terminat în faţa unui pluton de execuţie.

În zorii zilei de 15 octombrie 1917, în închisoarea St. Lazare din Paris, Mata Hari, cea supranumită „spioana" nu înţelegea spusele locotenent—colonelului Sompron. Cu o mînă apucă paharul cu o băutură arzătoare, cu cealaltă, cu un gest rapid, încercă să-şi aranjeze părul, murmurînd : „imposibil ! imposibil..." Judecată cu uşile închise şi condamnată la moarte pentru a fi pus în serviciul unei puteri inamice informaţii secrete, ea nu vrea să rateze ieşirea din scenă...

Din păcate prea tîrziu. Ora ispăşirii a sosit ! Ajutată de doi deţinuţi, se pregăteşte pentru ultima oară : pantofi semnaţi Paquin, un splendid mantou mărginit cu blană, mănuşi lungi cu manşete şi o pălărie de pai ornată cu o voaletă. Cinci maşini aşteaptă condamnata pentru a o conduce la poligonul de tir din Vincennes. Mata Hari coboară din maşină în apropierea plutonului de execuţie. Doi jandarmi o aşează lîngă un stîlp. Refuză să i se acopere ochii. În faţă, soldaţii din garda pariziană sînt aliniaţi pe trei rînduri. Mata Hari le face un mic semn de adio cu mîinile libere, spunînd „vă mulţumesc". O salvă răsună. Mata Hari se prăbuşeşte. Un mareşal îi trage un ultim glonţ în ureche. E ora 6.15 dimineaţa. Mata Hari a intrat în legendă !

(Va urma)

În numărul viitor : Maestra mărturisirilor pe pernă.

MANUELA SPĂTARU

Nici după moartea sa rumorile n-au încetat : se povesteşte că sub mantoul de blană, Mata Hari era complet dezbrăcată...

LOGIC

dBase *în România !*

BORLAND + Ashton Tate =

BORLAND

GARANŢIA unui sistem informatic

eficient,

Software de bază profesional !

Paradox dBase

QuattroPro

BORLAND C + +

Turbo C + + Turbo Pascal

ObjectVision

Amnistia "Love BORLAND"

pînă la 31 Decembrie 1991!

SÎNTEŢI ÎNREGISTRAT ?

LOGIC Bucureşti
Tel: (90) 75.49.00
Fax: (90) 75.71.35

LOGIC Sibiu
Tel: (924) 4.66.52
Fax: (924) 4.67.04

Telex: 69367

Biblioteca magazin de proză scurtă

FRUMOSUL DIN PĂDUREA ADORMITĂ

Arthur C. Clarke

în traducerea ANCĂI RĂZUȘ

POVESTIRE

Profesorul îl aștepta și Sigmund nu avu nevoie să-l amenințe cu darea în judecată, să apeleze la solidaritatea clanului sau să facă remarci înțepătoare despre nerespectarea contractului.

— În regulă, în regulă, bodogăni savantul. Mărgăritare în fața porcilor. Știam că o să vii după antidot mai devreme sau mai tîrziu și pentru că sînt un suflet generos, o să te coste numai cincizeci de guinee. Dar să nu dai vina pe mine dacă o să sforăi mai abitir ca oricînd.

— Îmi asum riscul, răspunse Sigmund. În ceea ce-i privea pe el și pe Rachel, oricum ajunseseră la dormitoare separate.

Își feri privirile cînd asistenta profesorului de data aceasta nu Irma, ci o brunetă ciolănoasă umplu o imensă și înfricoșătoare seringă hipodermică cu ultimul preparat al unchiului Hymie. Chiar înainte de a-i fi introdus jumătate din ser, adormise.

O dată în viața lui, unchiul Hymie păru deconcertat.

— Nu mă așteptam să-și facă efectul *așa* de repede. Păi, să-l punem în pat — doar n-o să-l lăsăm să zacă prin laborator.

În dimineața următoare, Sigmund mai dormea încă bustean și nu avea nici un reflex. Răsuflarea îi era imperceptibilă; părea să fi căzut mai degrabă într-o letargie decît să doarmă și profesorul începuse să se alarmeze.

Dar îngrijorarea nu-i fu de lungă durată. Cîteva ore mai tîrziu, un cobai furibund îl mușcă de deget, se declanșă septicemia și editorul lui „Nature" de-abia mai avu timp să includă necrologul în numărul curent înainte de a-l duce la tipar.

Sigmund continuă să doarmă și în mijlocul tuturor acestor evenimente, și, cînd familia se întoarse de la crematoriul Golders Green și se întruni într-un consiliu de război, era încă într-o stare de inconștiență, soră cu beatitudinea. De mortuis nil nisi bonum, dar era evident că defunctul unchi Hymie făcuse o altă nefericită greșeală și nimeni nu știa de unde s-o apuce ca s-o descurce.

Vărul Meyer, care avea un magazin de mobilă pe Mile End Road, se oferi să-l ia pe Sigmund în grija sa — dacă îl putea expune în vitrină pentru a demonstra confortul paturilor sale. Dar consiliul a decretat că ar fi prea nedemn și, în consecință, s-a opus.

Grafică de M. DEACONU

Ceea ce i-a umplut însă de idei. Deja erau sătui pînă-n gît de Sigmund; această pendulare dintr-o extremă într-alta nu făcea decît să înrăutățească situația. Așa că de ce să nu aleagă calea cea mai ușoară, adică „să nu trezim Sigmundul care doarme?"

Nu mai avea nici un rost să cheme un alt expert costisitor care n-ar fi putut decît să complice lucrurile (deși nimeni nu-și putea imagina cum). Sigmund nu cerea de mîncare, nu avea nevoie decît de un minimum de îngrijire medicală și, cît dormea, nu era nici un pericol să contravină termenilor testamentari ai unchiului Reuben. Cînd situația îi fu astfel înfățișată Rachelei, ea nu întîrzie să-i vadă rațiunea. Era nevoie de ceva răbdare, dar recompensa finală urma să fie considerabilă.

Cu cît o întorcea pe toate părțile, cu atît îi plăcea Rachelei ideea mai mult. Îi surîdea gîndul să fie o aproape-văduvă înstărită; i se deschideau atîtea posibilități inedite și interesante. Și-apoi, ca s-o spunem pe-aia dreaptă, se săturase de Sigmund cît s-o țină încă cinci ani, pînă intra el în posesia moștenirii.

La timpul cuvenit, Sigmund deveni un demi-milionar. Totuși, el încă mai dormea tun — și în toți acești cinci ani nu scosese nici măcar un sforăit. Arăta așa de liniștit că era și păcat să-l trezești, chiar dacă cineva ar fi știut cum s-o facă. Rachel intuise bine că orice amestec nechibzuit ar fi avut consecințe nedorite și familia, după ce s-a asigurat că ea nu putea pune mîna decît pe dobînda averii lui Sigmund și nu pe capital, ajunsese la aceeași părere.

Asta a fost acum cîțiva ani. Cînd am auzit eu ultima oară de el, Sigmund încă mai dormea ca un îngeraș, în timp ce Rachel petrecea de minune pe Riviera. Este o femeie foarte dibace, cum presupun că ați și ghicit, și cred că-și dă seama ce convenabil va fi să aibă un soț tinerel pus deoparte pentru la bătrînețe.

Uneori chiar mă gîndesc ce păcat e că unchiul Hymie n-a mai avut ocazia să fericească omenirea cu remarcabilele sale descoperiri. Dar Sigmund a dovedit că civilizația noastră nu e coaptă încă pentru asemenea schimbări și sper că n-o să mă mai învîrt pe-aici cînd vreun alt fiziolog ia toată treaba de la capăt.

Harry aruncă o privire la ceas.

— Sfinte Sisoe! N-aveam idee că este atît de tîrziu. Mi se închid ochii de somn. Își luă servieta, înăbușindu-și un căscat și ne zîmbi benign.

— Vise plăcute tuturor, ne spuse.

(Sfîrșit)

Rătăcind prin labirintul misterelor

„Starea de fantomă" bîntuie și în lumea animalelor

„Starea de fantomă" nu este nici pe departe rezervată numai oamenilor. Ea se extinde și asupra animalelor, mai ales a celor care umplu cu prezența lor viața multor familii — cîinii și pisicile.

Cineva relata cum ridicîndu-se cu un gest obișnuit de altfel — s-a îndreptat spre ușă pentru a deschide cîinelui său ciobănesc pe care îl auzea lătrînd afară. Dar nu numai că la ușă nu se afla nimeni, ci și-a dat seama imediat că de fapt cîinele său murise cu cîtva timp înainte. O femeie a văzut alteva pisica sa favorită dînd din lăbuțe prin aer, deasupra unui zid.. pentru a afla curînd că pisica murise.

Uneori fantomele aparțin unor animale necunoscute. Ca în cazul unei femei care de cîte ori pleca cu bicicleta vedea un cîine care vine în fugă, mergea alături de ea o porțiune de drum, pentru ca apoi să dispară în zare. Sau că șoricelul alb care apărea mereu la ușa dormitorului, dar dispărea de îndată ce vreunul din locuitorii casei încerca să-l atingă cu mîna.

Și acestea sînt animale fantomă care nu fac nici un rău! Dar vechi legende amintesc de haitele de cîini turbați gonind pe cerul nopților cu lună plină, urmîndu-și stăpînii vînători, tot fantome și ei, gata să distrugă tot ce întîlnesc în cale. Legenda este veche... cît mitologia grecilor și romanilor. Și poate nu întîmplător Diana era la romani zeița vînătorii și a Lunii.

Sînt locuri care sînt bîntuite de aceleași și aceleași animale, fantomă. Cum este o casă din Killakee, din Irlanda, terorizată de fantoma unei pisici uriașe, mare cît un cîine, neagră și cu ochii din care parcă țîșnesc flăcări...

Dar poate că una din cele mai teribile astfel de „fantome ale locului" bîntuia odinioară podișurile înalte din America de Nord.

Prin anii 1870 cirezi minate de-a lungul drumului dinspre Texas spre Kansas, au fost cuprinse de turbare cum s-ar spune pe la noi „dăduse strechea în ele". Era de-a dreptul îngrozitor; cirezi dezlănțuite distrugeau tot ce întîlneau în cale, munca fermierilor era spulberată într-o clipă, iar cei ce încercau să ridice în calea lor garduri sau alte obstacole erau omoriți pe loc.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. De atunci și pînă azi, în nopți cu lună, cirezi turbate de vite înspăimîntătoare, cu coarne uriașe sînt văzute brăzdînd cerul. Și dintr-o dată un zgomot asurzitor: împușcături, mugete, țipetele cowboylor. Și cei ce le văd și au impresia că le stau în cale sînt dintr-o dată cuprinși de spaimă. Și de ce se tem...

MIHAELA DOROBANȚU

FEPER S.A.

„Societatea comercială ROMORGTEHNICA cu sediul în București b-dul Dimitrie Pompei nr. 8 sector 2,

vă oferă următoarele produse :

● APARATE ELECTRONICE DE TAXAT ELTAX 30 pentru taximetre cu următoarele caracteristici :
– afișaj separat pentru kilometraj și tarif ;
– tarife programabile pentru distanță și timp ;
– memorie de control.

● OGLINZI RETROVIZOARE CU CEAS ELECTRONIC pentru autoturisme cu următoarele caracteristici :
– alimentare 12 v
– posibilitate de programare a orei.

Relații suplimentare la telefoanele : 88 63 95 87 67 14

fax : 87 44 98
telex : 10895."

O echipă cu picioare de lut

Pregătiri intense, declarații încrezătoare, stare bună, dorința de a-i „răzbuna" pe dinamoviști, interviuri peste interviuri. Așa a debutat campania mediatică pentru meciul de miercuri care a opus **Steaua** lui **Genoa 1893.** Eu unul am manifestat încredere în capacitatea antrenorului Emerich Jenei, care este un specialist incontestabil în domeniul fotbalului. Dar, din păcate, toată încrederea, toate intențiile și toate declarațiile unuia și ale altuia s-au spulberat ca un fum. Motivul: incapacitatea jucătorilor stelisti de a pune în practică intențiile tactice și tehnice ale antrenorului. Pentru că să o spunem, am mai spus-o de cîteva ori, lotul Stelei nu are încă valoare. Este un lot de perspectivă, dacă se poate spune așa, un lot care va spune ceva de-abia peste cîțiva ani. S-a văzut în jocul de miercuri că Genoa este o echipă care stă pe picioarele ei, cu niște jucători experimentați, care se angajează în lupta pentru calificare cu toată energia, cu toate trucurile fotbalistice și care dispune de o tehnică individuală foarte bună. Greșeala echipei Steaua a venit tocmai de aici: a încercat să joace cu într-o partidă cu FC Bacău. Or, Genoa nu este FC Bacău! Cornel Dinu care a comentat interesant partida la televizor spunea pe bună dreptate că partida a fost gîndită bine de Emerich Jenei, vorbea de un joc departe de poartă, de o poziționare bună pe teren a jucătorilor noștri, de un arc bine întins în fața careului advers, dar, din păcate, totul s-a oprit aici. Cu două excepții, jucătorii noștri au apărut ca o echipă cu picioare de lut, o echipă care s-a mișcat bine pe teren pînă cînd ajungea la pîrdalnica de linie albă care marchează careul de 16 m. Acolo tot elanul se tăia, totul se încîlcea, de la pase la picioare, totul murea într-o încercare nesfîrșită de a reuși un-doiuri care n-au reușit niciodată și asta din cauză că, așa cum spuneam, apărătorii Genoei nu erau cei de la FC Bacău. Nenorocirea că în fotbal nu e ca în reclama cu adidas torsion, uneori poți să vrei cît de mult, dacă nu poți, nu poți și gata. Cam așa a fost și miercuri pe stadionul Steaua. Nu mai vorbesc de golul înscris de oaspeți, el a fost oferit pe tavă printr-o frumoasă gafă. Dar chiar și fără acest gol, Steaua n-avea nici o șansă pentru că 90 de minute nu a avut cu cine să înscrie. De-acum, partida din Italia aproape că nici nu mai contează. Fotbalul românesc a pus punct în această toamnă deloc frumoasă. Dar spectacolul merge înainte. La anu....

SPORT UNIVERS

PE SCURT

● **Martina Navratilova** s-a arătat supărată de atenția pe care presa o dă lui Magic Johnson de cînd s-a aflat că e bolnav de SIDA. Ea știe că SIDA se răspîndește printre homosexuali. Deci dacă acestia sînt înțelesi de ce nu e înțeleasă și pasiunea ei pentru femei. Ce, asta nu tot dragoste e?

● Frumoase partidele **România — Suedia** și **România — Spania** de la Super Cupa Mondială de handbal masculin de la Frankfurt din Germania. Rămînem în elita hambalului mondial. Pînă cînd?

● În Franța se judecă în aceste zile 20 de persoane care au furat sute de cîini pentru a-i vinde laboratoarelor de cercetări. E și asta un sport.

GEORGE CUȘNARENCU

Asociația Feroviarilor din România

În Cetatea Banilor, a avut loc recent prima Conferință Națională a Asociației Feroviarilor din România, cu o largă participare a filialelor, respectiv a tuturor regionalelor de cale ferată.

Asociația Feroviarilor din România face parte din Asociația europeană a Feroviarilor, organizație negurvernamentală, care funcționează pe lîngă Consiliul European, cu statut propriu, ca secțiune a Asociației Europene.

În cadrul Conferinței s-au făcut numeroase propuneri, vizînd conservarea materialului rulant, cît și a unor instalații performante cu vechime în exploatare. De un real interes s-a bucurat propunerea ca anul 1992 să fie declarat an de protecție a căilor ferate forestiere. Alte propuneri s-au referit la necesitatea dezvoltării muzeelor din unele regionale de căi ferate, rezolvarea unor probleme legate de apărarea mediului, ca și organizarea unor întîlniri profesionale pe teme de stringentă actualitate feroviară.

PETRE GHEORGHIU

HOROSCOP

Săptămîna 2. 12. – 8. 12.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Trecătoare deceptie în familie.
Marți : Primiți bani de la un prieten apropiat.
Miercuri : Conflict minor cu un Taur, argumentele dv. primează.
Joi : Zi foarte agitată, plină de evenimente neprevăzute.
Vineri : O tardivă satisfacție profesională.
Simbătă : Inactivitate, lipsă de apetit, instabilitate psihică.
Duminică : Încă o zi cenusie, după o noapte de insomnie.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Zi veselă, plină de bună dispoziție.
Marți : Zi norocoasă pe plan financiar, încercați loteria.
Miercuri : O schimbare importantă în ritmul dv. de lucru.
Joi : Propuneri tentante din partea unei persoane foarte agreabile.
Vineri : Împrumutați o sumă mare de bani, aveți un scop precis.
Simbătă : O scrisoare mult asteptată în cutia postală.
Duminică : Zi ghinionistă, o persoană importantă nu vine la întîlnire.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Viața sexuală plină de frenezie.
Marți : Neașteptate cheltuieli din obligații morale.
Miercuri : O mică decepție pe plan profesional.
Joi : Criză de gelozie, derută sentimentală.
Vineri : Zi de lungi reflecții, căutați compromisul sentimental.
Simbătă : Echilibrul psihic devine din ce în ce mai precar.
Duminică : A sosit clipa explicațiilor și confesiunilor.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Oboseală și surmenaj nervos vă simțiți suprasolicitat (ă).
Marți : Clipe de caldă tandrețe și deplină înțelegere cu partenerul.
Miercuri : Încep să revină migrenele de care credeați că ați scăpat.
Joi : Zi de odihnă și profundă relaxare psihică.
Vineri : Un spectacol excelent, programat mai demult.
Simbătă : Lungă călătorie, în scopuri familiale.
Duminică : Nimic altceva decît căldura căminului.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Stare sufletească deosebită, totul vă merge din plin.
Marți : Un oaspete neprevăzut vă aduce o veste bună.
Miercuri : Vi se îndeplinește o mare dorință.
Joi : Înarmați-vă cu multă răbdare și tact, sînteți supus la unele presiuni.
Vineri : Un început de gripă vă strică buna dispoziție.
Simbătă : Zi de calcule și bilanț ale afacerilor în curs.
Duminică : O nouă indispoziție maladivă.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Începe o săptămîna foarte norocoasă.
Marți : Mare bucurie din partea partenerului.
Miercuri : O inițiativă mai veche prinde acum un contur foarte clar.
Joi : Suprasolicitare intelectuală, lucrurile merg ca pe roate.
Vineri : Bilanțul săptămînii e foarte bogat, vă stăpînește un puternic optimism.
Simbătă : Un bun prilej pentru a vă etala din plin farmecul personal.
Duminică : O petrecere între amici foarte apropiați vă umple toată ziua.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Apatie, indispoziție după o noapte nedormită.
Marți : Ezitați în fața unei decizii importante, mai bine o amînați.
Miercuri : Două satisfacții profesionale deosebite.
Joi : Mici necazuri pe plan sentimental, sînteți prea timid.
Vineri : Înțelepciunea dv. e pusă la grea încercare.
Simbătă : Activități mărunte, dictate de hobby-ul dv.
Duminică : Vizită inoportună și cîteva vești îngrijorătoare.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : O știre foarte bună, dis-de-dimineață.
Marți : Un succes deosebit pe plan profesional vă satisface ambițiile.
Miercuri : Atenție la polemicile cu o femeie-Capricorn.
Joi : Nu întîrziați la întîlnirea cu norocul (financiar).
Vineri : Companie foarte agreabilă, îndelungi clipe de senzualitate.
Simbătă : Călătorie neprevăzută și costisitoare.
Duminică : Relaxare psihică printr-o totală inactivitate.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Prea multe vise pentru o realitate cam indiferentă.
Marți : Stăpîniți-vă impulsivitatea, riscați conflicte majore.
Miercuri : Vă căpătați încet-încet încrederea în propriile forțe.
Joi : Deznodămîntul unei afaceri suficient de profitabile.
Vineri : Simțiți nevoia unei revanșe de ordin moral.
Simbătă : Trecătoare nesiguranță în viața amoroasă.
Duminică : Confortul unei zile în care nu ieșiți din casă.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Se confirmă o presimțire care vă obsedează mai demult.
Marți : Tentația unei aventuri sentimentale, cu o persoană Berbec.
Miercuri : Sînteți pe maximum din punct de vedere temperamental.
Joi : Ușoară stare de confuzie pe plan profesional.
Vineri : Bilanțul săptămînii e foarte subțire și asta vă afectează.
Simbătă : Eforturi individuale pentru scopuri personale, foarte profitabile.
Duminică : Întîlniri de interes financiar, cu rezultate foarte bune.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Nici o șansă să scăpați din rutina profesională.
Marți : O stare inexplicabilă de neliniște, poate datorită surmenajului.
Miercuri : Surpriză familială foarte plăcută ; angoasa se spulberă.
Joi : Intensitate puternică în viața amoroasă.
Vineri : Cumpărături mult așteptate, multe și mărunte.
Simbătă : Apar semnele unei epuizări fizice, menajați-vă forțele.
Duminică : Faceți o nouă cunoștință, care se va dovedi ulterior prețioasă.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Parcurgeți o scurtă criză de inspirație.
Marți : Clipe plăcute într-o companie foarte selectă, prilej de a vă remarca.
Miercuri : Treceți foarte aproape de o „lovitură" financiară, dar ezitările se răzbună.
Joi : Două motive de satisfacție profesională.
Vineri : De data asta avantajul material e foarte palpabil.
Simbătă : Inspirația vă „lipește" de masa de lucru.
Duminică : Divergențele și tachinările duminicale, aproape neschimbate.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Premiere culturale

În anul 1829 au loc două premiere publicistice românești de mare importanță culturală. Astfel, la data de 8/20 aprilie apare la București, la tipografia mitropoliei, primul periodic din Țara Românească : „Curierul românesc", sub direcția lui Ion Heliade Rădulescu. În Moldova sub conducerea lui Gheorghe Asachi, apare, prima gazetă în limba română, „Albina românească", la data de 1/13 iunie (în perioada ianuarie 1850-decembrie 1858, aceasta s-a numit „Gazetă de Moldova"). Din admirabilele inițiative și realizări ale cărturarului și omului de știință Gheorghe Asachi (1788-1869) mai menționăm : înființarea în 1814 a Școlii Mari Domnești din Iași, a primului teatru din Moldova (1816); Asachi este unul dintre întemeietorii Academiei Mihăilene (1835). În anul 1849 el a fost unul din cei care au pus bazele școlii de aplicație pentru ingineri și arhitecți de la Iași.

Cele mai renumite orgi

Multe orgi din România, construite în perioada Renașterii și a barocului, reprezintă o adevărată avuție națională. Aceste comori nepretuite, realizate de meșteri străini și autohtoni pot fi întîlnite la Sibiu (datînd din 1673), Rîșnov (1680), Codlea (1709), Bistrița (1785), Mediaș (1732), Ghimbav (1786). De un larg renume mondial se bucură orgile de la Biserica Neagră (Brașov), — sec. XVI—XVII —, cea a Ateneului Român, a catedralei Sfîntul Iosif. Orga cu care a fost înzestrată Radioteleviziunea română în 1960 are 8.000 de tuburi și 86 de registre.

Cel mai prevăzător bărbat

În iarna anilor 1930—1931, Boțoc Franris avea 60 de ani și locuia în localitatea Ucuriș, județul Bihor. Cunoscînd meșteșugul tîmplarilor, el s-a apucat să-și construiască un sicriu din lemn de stejar. L-a terminat și l-a adăpostit în podul casei. El nu avea cum să știe că această măsură excepțională de prevedere a luat-o cu nu mai puțin de două decenii înainte de a trece în lumea celor drepți. Într-adevăr, abia în anul 1951 Boțoc Francis a fost înmormîntat în sicriul care apucase deja să se învechească.

Fîntînă unică

În interiorul locuinței gospodarului Constantin Ursu din comuna Hangu, județul Neamț se află... o fîntînă. Atunci cînd și-a ales locul pentru casă, pe acel teren se afla fîntîna. Dar asta nu l-a împiedicat să-și ridice gospodăria de jur împrejurul ei. A trebuit, din motive lesne de înțeles, să înlocuiască cumpăna cu roata cu lanț.

Record vegetal

Pe crestele abrupte ale masivului Piatra Craiului crește o plantă care nu este întîlnită nicăieri în alt loc din lume : este vorba de „Garofița Pietrii Craiului", care a primit denumirea științifică Dianthus calizonus.

GUINNESS BOOK

AUTOMOBILE

Datorită dinamismului ei remarcabil, este foarte greu de vorbit despre industria automobilelor ; ca și în domeniul calculatoarelor sau al modei pentru femei, totul e în continuă schimbare, se simte permanent dorința de a veni în întîmpinarea exigențelor clientelei. Și totuși, ne vom încumeta să abordăm acel gen de recorduri care au mari șanse să dureze o perioadă suficient de lungă.

Cel mai scump model de mașină standard construit în Marea Britanie este Rolls-Royce Camargue, cu opt cilindri și capacitate 6 750 centimetri cubi. Ea a fost cotată la 83 122 lire sterline (circa 124 683 dolari). Dar trebuie să menționăm că atunci cînd această limuzină are comenzi, intervin modificări în conformitate cu dorințele respectivilor cumpărători (cam bănuim noi cine sînt ei), deci prețul de mai sus este un preț de plecare. Dar la uzinele O'Gara Coachworks din Simi Valley, California, a fost construit un model nestandardizat, numit „Silver Spur" Rolls-Royce, în valoare de 25 000 dolari bucata ! Modelul acesta de excepție are console de cristal și televizor color ascuns într-o nișă specială a bordului. Televizorul se ridică automat, la apăsarea pe un buton. (Evident, prețurile sînt în continuă schimbare, dar să amintim și acea categorie specială de limuzine blindate exemplificăm cu un Rolls-Royce Phantom VI, mașină blindată specială fabricată la Jack Barclay Ltd., Londra, și care e cotată la... 450 000 dolari !). Și pentru că tot am amintit de generoșii cumpărători ai acestor tipuri de mașini, să-l dăm exemplu pe indianul Bhagwan Shri Rajneesh (care trăiește undeva, în statul Oregon, S.U.A.), probabil singurul om din lume care posedă 25 de limuzine Rolls-Royce în garaj. Stați, nu vă grăbiți cu concluziile ! Toate aceste automobile i-au fost făcute cadou de către discipolii săi, întrucît indianul nostru este șeful unui cult religios, propagat în acea regiune.

Dar aceste sume „importante" nu sînt acordate numai mașinilor nou-nouțe. După 43 de ani de la fabricație, un Mercedes-Benz Roadsted a fost vîndut, pentru 421 000 dolari S.U.A. ! Limuzina a ieșit pe poarta fabricii în 1936 și a fost vîndută la casa de licitație Christi's la 25 februarie 1979, pentru colecția celebră de mașini M.L. Cohn.

Pentru a reveni cu picioarele pe pămînt, să menționăm că cea mai ieftină mașină din toate timpurile a costat 125 de dolari S.U.A. ; este vorba de un model Red Bug Buckboard 1922, construit de Briggs & Stratton Co. din Milwaukee (S.U.A.). Mașina aceasta convenabilă era complet descoperită, avea patru roți cu spițe, două fotolii și un grătar în loc de podea.

Cea mai îndelungată producție de serie, 46 de ani, a avut-o tipul Volkswagen „Beetle" (gîndac), al cărui proiectant a fost Ferdinand Porsche.

Recordul de kilometraj al unei mașini de serie aparține (cui altcuiva) unui Mercedes-Benz tip 180 D, posesia americanului Robert O' Reilly. Numai el știe cum a îngrijit-o pentru a parcurge cu ea 1 184 800 kilometri.

În imagine puteți admira cea mai lungă mașină din lume, un Cadillac reconstruit în 1977 de Gino Denti : cei 12 metri lungime înfruntă cu succes majoritatea curbelor.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase: SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele "MEGA VISION" vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7,

tel.14.51.42, 14.21.78 și B-dul 1848, nr.39
tel. 12.00.99, 12.01.00 - Fax 12.06.45

DIALOGURILE LAUREI

■ Vai, nimic mai trist pe lume și mai aducător de nefericire, draga mea **ELLA (București)**, decît ca zeii să-și lase baltă treburile lor olimpiene pentru a se amesteca în viața noastră lumească, a muritorilor, și, din plictis, să ne pricopsească cu o iubire „absolută". Cel puțin așa gîndeau vechii greci. Dar, citindu-ți scrisoarea, nu m-am putut împiedica să exclam ca în tragediile antice : „Vai ție, muritorule ! Cînd zeii vor să te piardă, îți vorbesc despre „iubire" și „absolut"... Și-ți cer în schimb bani !" Asta fiindcă, din păcate, zeii nu au morală, nici credință, nici caracter și nici idealuri. La ce le-ar fi de folos cînd au de partea lor eternitatea ?! Cît despre conștiință — ce să mai vorbim ! Și mai întristător mi se pare atunci cînd un om își uită omenia, firescul bun simț, și, trufaș, se aiurește la gîndul că este, vezi Doamne, „zeu". Acesta e și cazul autoproclamatului tău „zeu", specialist în „științe sociale", care, ca un autentic zeu de mucava, îți îndruga verzi și uscate despre iubirea „absolută", „eternă", „divină" și mai știu eu cum, îți împuia capul cu „calitățile" lui zeiești dar, fără pic de rușine, „El", cel „eteric și pur", nu se „murdărea" să muncească aidoma tuturor muritorilor alcătuiți din humă, suflet și speranțe. Nu, Doamne ferește !, cum o să facă „EL" una ca asta, mai plăcut îi era să-ți cerșească (da ! ăsta-i cuvîntul !) sume importante de bani „lumești" din salariul tău ca să.. mănînce și să trăiască. Nu mă mir că nu i-a crăpat obrazul „zeiesc" atunci cînd te-a amenințat că, dacă nu-i sari în brațe, căsătorindu-te cu „EL", va renunța la tine și se va căsători cu o altă muritoare naivă candidată la „absolut". Așa sînt zeii — devotați ! Nu mă mir nici că și-a mai dat o dată arama pe față, atunci cînd s-a văzut, „cadru", reproșîndu-ți că nu-l meriți, că n-ai știut să te porți cu un „zeu", că l-ai „umilit" și nu i te-ai supus tuturor „dorințelor" lui. Așa sînt zeii — plini de recunoștință, generoși, iertători ! Dar dacă unui zeu adevărat eu, una, îi pot îngădui orice, unui om ce se închipuie „zeu" nu pot să-i spun decît că ori e un posedat, ori un neajutorat psihic scăpat din dirlogii rațiunii și bunului simț, ori pur și simplu un marțafoi cu șclifoseli filosofarde calpe și sterile după cum îi e inima... **În ce te privește**, cred că ai nimerit tocmai peste un reprezentant al acestei ultime „specii". Scrisoarea ta mi-a dovedit că ești o fată echilibrată, lucidă, sensibilă, cu bun simț dar care, din nefericire, într-un moment de slăbiciune, ai plecat urechea la vorbele unei făpturi care nu e nici zeu, dar nici om nu este. **Nu mai este.** Ca om — e doar un Nimica ! Așa încît — liniștește-te. În rest — cred foarte mult în tine și sînt sigură că-ți vei întîlni OMUL visurilor tale, care va ști să-ți dovedească în primul rînd că e OM: iar Omul înseamnă Conștiință ; Conștiința înseamnă Inimă ; Inima înseamnă Iubire... Asta-i tot. Mai scrie-mi. Pe mine, te asigur, m-ai cîștigat de prietenă !

■ Dragul meu **ADRIAN B. (Ploiești)**, primesc mult mai puține scrisori de la băieți decît de la fete așa încît e explicabilă „ponderea feminină" a răspunsurilor. Ce pot să cred ? Ori că băieții nu au probleme, ori că sînt mult mai puțin curajoși decît fetele ! Tu ce crezi ?

Mi-a plăcut mult scrisoarea ta : inteligentă, umor, uneori fină ironie, caustică, sensibilitate, cultură și multă, foarte multă **tinerețe** ! Tocmai această tinerețe te-a făcut să crezi că „impresia" fulgurantă a cîtorva zile este o realitate ultimă a vieții ! „Intangibila și apetisanta" fată ce se laudă cu „indiferența", din cîte mi-ai scris, cred că are un suflet alcătuit dintr-o crustă sub care se ascunde — deocamdată doar ? nu știu... — o plămădă necoaptă de trăiri. Superficiale, contradictorii, de scurtă durată. În nici un caz nu pot crede că este pentru tine **soluția de drum lung !** Dacă și tu o socoți „pradă ușoară", să fii sigur că și alții gîndesc la fel, atrași de „virtuțile" ei apetisante, fără să se mai arate, ca tine, gentilomi...

LAURA

POSTA by Air Mail

VASIU STELIAN, Timișoara : În legătură cu întrebarea pe care ne-o adresați ar fi multe de spus, totul depinde de unghiul din care încercăm să formulăm un răspuns. Singurul răspuns pe care eu vi-l pot da este acela văzînd libertatea de opinie — inclusiv religioasă — și de expresie și exprimare, în general. Noi nu sîntem o publicație de doctrină, ci de opinie și informație științifică — iar credința face parte, laic vorbind, din sfera cunoașterii. În privința spiritelor ? După cum ați observat deja citind rubrica respectivă, ele dialoghează degajat și prompt cu cei pe care îi acceptă. Dar dacă apelăm, precum o faceți, la Biblie, atunci lucrurile se schimbă...

RUSU AMBROSIE, Călărași : Scrisoarea dvs. și pagina de revistă pe care ni le-ați trimis „deschid" — cel puțin — o „problemă" foarte delicată. Este vorba de un cadru moral care cere cu adevărat discuții publice responsabile și cinstite. După cum prea bine știți, prostituția nu s-a născut (în lume) acum sau de curînd. Acest tip de vînzare — vînzarea trupului și grațiilor puse să mimeze instincte — era cunoscut și în antichitate, și în perioadele istorice următoare. O teorie spune chiar că una din cauzele prăbușirii Imperiului Roman, ar fi fost prostituția — cu aspectele cunoscute și astăzi. Aveți dreptate cînd afirmați că scopul articolelor dedicate educației sexuale este „cunoașterea fenomenului sexual, folosirea funcției sexuale pentru desăvîrșirea personalității umane dar în același timp să apere tînăra generație de a fi pradă decăderii morale, distorsionii funcțiilor naturale și păstrării echilibrului psihic".

MARIUS ARGHIRESCU, Bîrlad, județul Vaslui : Foarte interesantă scrisoarea dvs. Îi vom face loc în paginile revistei la rubrica respectivă. Așteptăm în continuare „confesiuni" noi.

ION TUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 2 decembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldent Usia 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa și grădina 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur. În Gorj 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Repriza a treia 21,15 Studioul economic 21,40 Teatru TV. Fizicienii de Friedrich Dürrenmatt 23.15 Cronica Parlamentului. Actualități 23,50 Confluențe 0,20 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Tradiții... 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... la magazinul „Muzica" ! Muzică ușoară românească 20,00 Super Channel. Wanted. Magazin muzical 20,30 Magazin auto-moto 21.00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22.35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

MARȚI, 3 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 TV 5 Europe 12. 40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități 15.50 Telescoală 16.20 Muzica pentru toți 16,50 Știri 16.55 Conviețuiri 17,25 Drumuri în memorie 17,55 Salut, prieteni ! 18,55 Cultura în lume 19.20 Legea privind organizarea Referendumului național asupra Constituției României 19,35 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Sport 21,00 Studioul economic 21,25 Telecinemateca. Cîința (URSS, 1986) 0,00 Cronica Parlamentului. Actualități 0,35 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură 18.10 Film serial. Decalog III - 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20.00 La Sept 20,30 Studioul muzicii contemporane 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI, 4 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Marile familii. Episodul 2 11,10 La Sept 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14.00 Actualități. Meteo 14.20 Tineri interpreți de muzică populară 14,50 S.O.S. Natura ! 15,20 Avanpremiera TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Telescoală 16,30 Armonii cosmice 16,55 Fotbal : Steaua — Universitatea Craiova 18,50 Arte vizuale 19,20 Legea privind organizarea și desfășurarea Referendumului național asupra Constituției României 19,35 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20.35 La ordinea zilei : Constituția 20,50 Sport 21,00 Studioul economic 21,25 Memorialul durerii 23.05 Cronica Parlamentului. Actualități 23,40 Wolfgang Amadeus Mozart. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Amadeus de Peter Schaffer 20,15 Super Channel 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

Joi, 5 decembrie. Programul 1 : 10.00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10.30 Super Channel 12.25 Ziua națională a Thailandei 12.40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Strada meșterului 15,20 Preuniversitaria 16,00 Telescoală 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,25 Tele-discul muzicii populare 17,45 Vîrstele peliculei 18,30 Reporter '91 19,00 Serial științific 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,50 Sport 21,00 Studioul economic 21,25 Film serial. Dalias. Ep. 80 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,35 Stadion. **Programul 2 :** 16.00 Actualități 16,10 Desene animate. 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 O muzică pentru eternitate 20,30 O viață pentru o idee 21,00 Arhive folclorice 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

VINERI, 6 decembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Transmiterea directă a slujbei religioase de la Biserica Sfîntul Nicolae 11.30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Ecranul 19,30 Desene animate. Cartea cărților 20,00 Actualități 20,35 La ordinea zilei : Constituția 21,00 Revoluția română în direct 22,05 Sport 22,15 Film serial. Maddie și David 23,05 Actualități 23,20 Simpozion 0,05 Divertisment nocturn. Romanțe. Romanțe Romanțe Jazz Show 1,10 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16.00 Actualități 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri, e... sport și muzică 20,00 Seară de balet 21,00 O muzică, o țară 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23.05 Închiderea programului.

SÎMBĂTĂ, 7 decembrie. Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Clovnissimo 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Stare de trecere 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 × 7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 17,20 Televiziunea vă răspunde ! 17,30 Itinerarii 18.00 Arena 19,00 Melodii îndrăgite 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20.40 Film serial. Caracatița (Italia). Premieră pe țară. Seria a III-a 21,45 Săptămîna sportivă 22,05 Teleshopping 23,05 Actualități 23,20 Film artistic. Ziua „Trifidelor" (Anglia 1963) 0,50 Video discoteca. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Conviețuiri 17,10 Film artistic. Concertul (Ungaria, 1981) Premieră TV 18,35 Opera în capodopere 20,35 Serenada 21,00 Super Channel 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

DUMINICĂ, 8 decembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități. Meteo 11.00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,25 Roată văd lumea cu ochii 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,00 Actualități 18.10 Știință și imaginație. Căpitan Power 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas Ep. 81 20,00 Actualități 20.35 Film artistic. Clipe magice (Anglia, (1989). Premieră pe țară 22,15 Duminică sportivă 22,40 Studioul slagărelor 23,10 Actualități 23,25 Festivalul național de teatru „I.L. Caragiale" 0,35 Sport. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Conviețuiri 17,10 Pen-Magazin 17,30 Serată muzicală TV 20,00 Sport 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

(După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului

medicina azi

„Fiesta" şi festa antibioticelor

(I)

Şi pentru că am intrat în iarnă, anotimp care prin definiţie solicită organismul pe calea răcelilor pe care le prilejuieşte, şi cum în atari situaţii, se apelează automat şi în mod abuziv la antibiotice, ne propunem, ca în cele ce urmează, să facem o discuţie atît despre „fiesta", adică sărbătoarea pe care o reprezintă antibioticele în terapeutică (fiesta însemnînd în limba spaniolă sărbătoare), cît şi despre festa, adică păcăleala, pe care tot ele ne-au făcut-o (festa însemnînd în limba italiană păcăleală). Vom începe prin a aminti faptul, că prima vindecare datorată penicilinei, şi care a fost de-a dreptul spectaculoasă, datează de pe ziua de 12 ianuarie 1941, şi vizează pe un agent de poliţie londonez, afectat de septicemie mixtă cu stafilococ şi streptococ, septicemie al cărei prognostic este, prin definiţie, extrem de sumbru.

Avînd în vedere spectaculoasele ca şi radicalele bulversări survenite în patografia umană, ca urmare a acestor cinci decenii de terapie cu antibiotice, putem afirma, fără teamă de exagerare, că în tot acest interval de timp, s-au înregistrat — cel puţin în domeniul terapiei antiinfecţioase de care am vorbit mai sus — mai multe progrese decît în cele cincizeci de secole care le preced. Datorită antibioticelor tuberculoza granulia, (respectiv această acută, generalizată şi gravă formă de tuberculoză, caracterizată prin prezenţa în plămîni şi în toate organele de granulaţii cenuşii miliare) şi meningita, odinioară mortale, sînt acum practic jugulate. Tuberculoza pulmonară şi osteoarticulară se vindecă în zilele noastre, într-un procent de 98%, faţă de numai 40% în urmă cu cinci decenii. Pînă de curînd pneumonia, abcesul pulmonar şi, mai ales, bronhopneumonia copilului şi a virstnicului — boli cu indice foarte ridicat de moralitate — astăzi nu mai sperie pe nimeni. Meningita cerebro-spinală este mortală în zilele noastre numai într-un procent de 1%, faţă de 70% în urmă cu cinci decenii. Statistici de specialitate ne demonstrează că antibioticele au ajuns să reprezinte circa 15% din consumul farmaceutic mondial : **prima categorie terapeutică în majoritatea ţărilor civilizate.** Apropo de această realitate, aceleaşi statistici mai demonstrează că terapia cu antibiotice se caracterizează nu numai printr-un dinamism extrem de dezvoltat, ci şi printr-o tot aşa de extremă prolificitate. În cursul anului 1990 a fost recenzat pe mapamond un număr de circa 230 de specialităţi de antibiotice şi în jur de 3200 de mărci de asemenea produse.

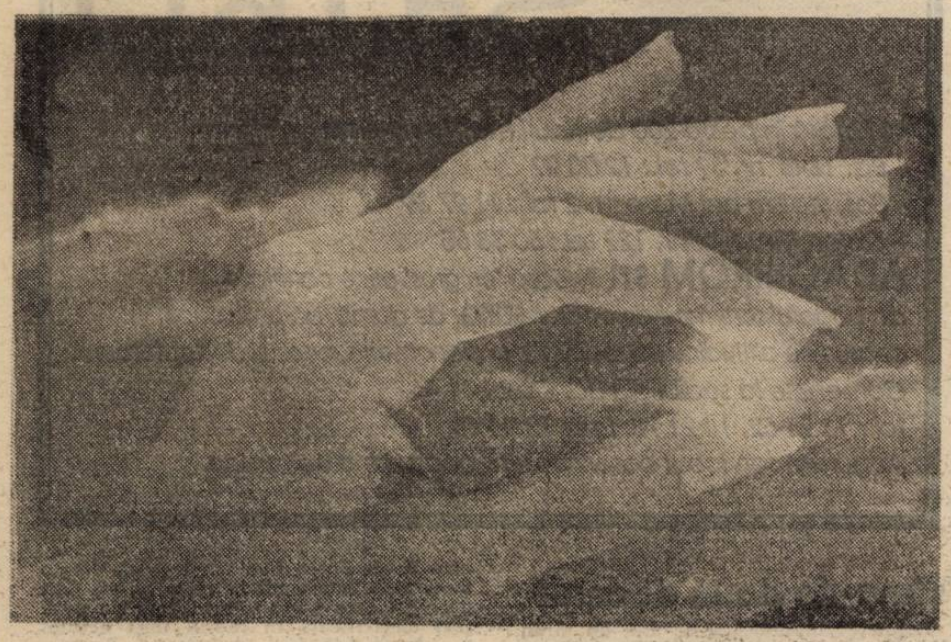

Privind retrospectiv situaţia şi din perspectiva celor cinci decenii de practică medicală cu asemenea produse, realizăm o serie de mutaţii de ordin conceptual, şi chiar psiho-filozofic, pe care le-a indus această practică în conştiinţa umană în general, şi în cea medicală în particular. Aceste remedii sînt, după cum ştim, foarte eficiente, şi chiar spectaculoase, iar arareori agresive şi tari. Or, **eficienţa, spectaculozitatea şi agresivitatea conferă tratamentelor medicamentoase în general un caracter aproape chirurgical.** Din acest motiv, demersul terapeutic modern, şi asta în primul rînd graţie antibioticelor, se apropie din ce în ce mai mult de demersul chirurgical.

Or, nu a fost întotdeauna aşa. Chirurgii, după cum ştim, au stîrnit întotdeauna admiraţia bolnavilor, pentru faptul că ei dispuneau de modalităţi concrete, spectaculoase şi eficiente de a suprima o dezordine morfofiziologică din organism, o boală deci. Aceasta a fost situaţia de la sfîrşitul secolului al XIX-lea, cînd a fost descoperită asepsia, adică condiţiile cînd microorganismele sînt absente, şi pînă la mijlocul secolului de faţă, cînd au fost descoperite antibioticele, ca şi alte medicamente. Astfel, graţie antibioticelor, sulfamidelor, corticoizilor, psihotropelor, precum şi altor grupe de remedii, la fel de active, şi alţi specialişti, şi în special internişti, au putut fi învestiţi cu eficienţa terapeutică rezervată anterior doar chirurgilor. Am vorbit doar, după cum foarte bine vă daţi seama, doar despre „fiesta", adică despre sărbătoarea indusă în terapeutică de către antibiotice. Despre festa lor, căci din nefericire există şi aceasta, vom vorbi în articolul viitor.

ARCADIE PERCEK

SIDA — progrese cu paşi mici

Obţinerea unui vaccin contra SIDA este pe drum, dar sosirea mult aşteptată nu pare să se lase întrevăzută chiar foarte curînd. Unele experimente se practică atît pe animal, cît şi pe om (e vorba de voluntari, desigur), rezultatele par încurajatoare, dar din nefericire ele nu sînt nici complete şi nici constante. Alte cercetări se desfăşoară în laborator şi observaţiile sînt adesea nu numai uimitoare dar şi dătătoare de speranţe. Profesorul Luc Montagnier, unul dintre descoperitorii virusului HIV, desfăşoară asemenea experimente şi studii de laborator, urmărind „cofactorii", adică elementele străine virusului, dar a căror prezenţă favorizează acţiunea acestuia. El a studiat micoplasma la nivelul căreia se găsesc nişte bacterii banale în aparenţă, sensibile la antibiotice, care trăiesc pe suprafaţa celulelor. La bolnavii de SIDA, el a găsit în mod deosebit aceste bacterii, care ajung chiar în interiorul celulelor. Experimentele de laborator au evidenţiat că bacteriile respective amplifică acţiunea virusului HIV, dar că în prezenţa unui adaus de antibiotice, micoplasmele dispar iar acţiunea virusului se diminuează. Se poate afirma că acelaşi lucru se întîmplă şi în organismul bolnavului de SIDA ? Primele experimente pe om sînt în curs. La unii dintre bolnavi, rezultatele sînt pozitive. La alţii, probabil cei al căror organism este obişnuit deja cu antibioticele, bacteriile rezistă şi, după cum s-a observat, chiar şi un mic rest de bacterii active este suficient pentru a întreţine puterea virusului HIV. Ar trebui deci să se găsească nişte antibiotice destul de performante pentru a elimina 100% micoplasma.

Dacă ipoteza emisă de profesorul Luc Montagnier se va confirma, lupta împotriva temutei maladii, va fi mai simplă, mai ales că s-ar putea face noi precizări şi asupra modului său de apariţie : virusul HIV prezent de mult timp în natură, ar fi fost activat de o anumită floră microbiană care s-a dezvoltat în ultimii 20 de ani şi a devenit din ce în ce mai rezistentă la antibiotice.

În ceea ce priveşte substanţele concepute pentru a împiedica virusul HIV să se dezvolte, acestea au început să capete „reţete" destul de sofisticate. Unele dintre moleculele concepute au drept scop distrugerea enzimelor necesare funcţionării virusului. Cele mai promiţătoare sînt aşa-numitele „anti-proteaze", mai puţin toxice, se pare, pentru organism. Alte molecule au drept scop atragerea virusului HIV într-un fel de capcană, oferindu-i-se nişte cópii ale receptorilor care îi servesc drept poartă de intrare în celule.

Ipoteze, soluţii, încercări... Speranţe pentru găsirea formulei unui vaccin sau a tratamentului-miracol... Cercetătorii sînt însă optimişti. Ei consideră că stadiul cunoştinţelor şi experimentelor lor în materie de SIDA se poate compara cu cel care priveşte cancerul în urmă cu 15 ani. Deşi anii s-au scurs, nici pentru cancer nu se poate spune că s-a găsit tratamentul-miracol, ci doar noi variante terapeutice, mai mult sau mai puţin eficace. S-a cîştigat mai mult în planul strategiei folosirii medicamentelor, al schemelor terapeutice. Chiar şi aşa, rata vindecărilor este oarecum îmbucurătoare. În leucemii, de exemplu, se depăşeşte procentul de 70%. Aşa că specialiştilor în problemele SIDA li se pare firesc să gîndească la ziua în care seropozitivii vor putea duce mult timp o viaţă cvasinormală, îngrijindu-se permanent, aşa cum o fac bunăoară acum diabeticii.

AURORA POPESCU

Guturaiul sub lupa specialiştilor

Principala dificultate în lupta omului contra guturaiului este datorată existenţei a peste 200 de viruşi diferiţi. Responsabili de 50 la sută din cazuri, rinovirusii acţionează cu predilecţie iarna, în vreme ce corona-virusii (ce au o formă de coroană) se manifestă la sfîrşitul iernii şi primăvara, provocînd o mare cantitate de secreţii nazale. Iată de ce copiii mici sînt afectaţi, în medie, de 6 pînă la 10 răceli pe an, adolescenţii de 3 — 6, iar adulţii de 2 — 4 guturaiuri. S-ar părea că singura modalitate de a nu mai suferi de guturai este de a... îmbătrîni !

Deşi la prima vedere guturaiul este o afecţiune minoră, care oricum trece după nu prea mult timp, totuşi costă, spre exemplu, economia franceză 4 miliarde de franci pe an, iar pe cea americană 5 miliarde de dolari plus alte 2 miliarde, cît reprezintă achiziţionarea medicamentelor fără reţetă.

Cercetătorul Michael Rossmann de la Universitatea din oraşul american Purdue (statul Indiana) a realizat o imagine în trei dimensiuni a rinovirusului nr. 14. Acesta seamănă cu o planetă muntoasă, care serveşte ca loc de aterizare pentru anticorpii fabricaţi de sistemul nostru imunitar. Relieful acestor munţi variază de la o generaţie de virusi la alta, fapt ce conduce la incapacitatea anticorpilor de a combate rinovirusul 14 la mijlocul lunii ianuarie, după ce la începutul lunii precedente o făcea cu succes. O altă particularitate a acestui virus o constituie imensele canioane care ocupă circa jumătate din suprafaţa sa. Rossmann a indicat că receptorii specifici ai celulelor atacate vin să se aşeze în aceste depresiuni. Anticorpii sînt prea mari pentru a fi adăpostiţi aici, astfel că Michael Rossmann şi colegul său Tom Smith au avut ideea de a utiliza molecule chimice pentru a bloca canionul, mai exact un „buzunar" situat exact sub el. Acesta paralizează virusul şi îl împiedică să se reproducă. Experimentarea acestor produse pe om se află în plină desfăşurare în Statele Unite.

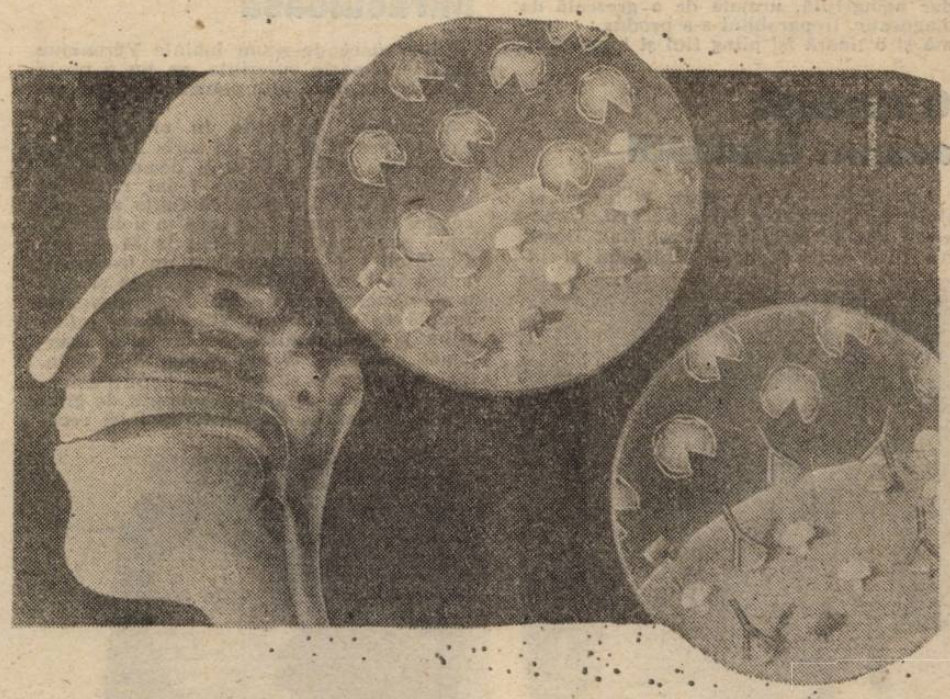

O altă pistă de cercetare este blocarea virusului în celulele nazale. Richard Colonno, de la firma Merck, Sharp & Dohme, a observat că, dintr-un număr de 24 de viruşi, 20 se aşează la acelaşi receptor şi a dedus că acesta era ţinta a aproape 90 la sută din toţi rinovirusii. Colonno a identificat apoi un anticorp care nu se lipeşte de receptor, ci expulzează rinovirusul din celulă. Pentru a evita o posibilă reacţie imunitară contra acestui anticorp străin, Colonno şi colegii săi au tăiat un fragment de anticorp, care testat apoi pe voluntari, a întîrziat cu o zi pînă la două zile declanşarea guturaiului şi a redus la jumătate violenţa simptomelor. La rîndul lor, cercetători de la Universitatea Harvard au localizat, pe cromozomul 19, gena responsabilă de sinteza receptorului.

Dr. Steven Marlin din Ridgefield — Connecticut (SUA) — a pus la punct proteina ICAM-1, care „înghite" dusmanul înainte ca acesta să aibă timp să ajungă la celulele nazale. ICAM-1 este eficace în proporţie de 90 le sută în laborator. Acest spray nazal este testat actualmente pe cimpanzei. Vor trebui să treacă patru ani pentru a-l experimenta pe om. În paralel, se întreprind şi studii pentru elucidarea cauzelor afecţiunii. Pînă acum, este evident că nu se contractează un guturai din cauză că ne este frig la picioare, de exemplu. Pe de altă parte, virusul guturaiului nu suportă căldura. Temperatura sa optimă de multiplicare se situează între 33 şi 35 de grade Celsius.

ŞERBAN FILIP

O operaţie de vis

Colecistectomia laparoscopică este o nouă tehnică destinată extracţiei vezicii biliare. Chirurgul practică două sau trei incizii minuscule în partea superioară a abdomenului şi introduce în corpul pacientului un laparoscop, adică un dispozitiv optic menit să exploreze captivitatea peritoneală şi care este dotat cu un teleobiectiv. Acest sistem retransmite medicului o imagine televizată a vezicii biliare. Se fac alte incizii cu instrumente chirurgicale miniaturizate şi vezica este extrasă printr-o deschidere ombilicală. În afara faptului că prezintă avantaje estetice, acest act chirurgical este mai puţin incomod atît pentru bolnav cît şi pentru chirurgia clasică şi permite o convalescenţă mai scurtă.

întîmplări adevărate

„Primul salt a fost și ultimul"

O tînără americană visa să devină parașutistă, dar primul ei salt din avion a fost și ultimul, datorat nu unui tragic sfîrșit, ci unei întîmplări neobișnuite. Amy Adams (21 ani) și instructorul său Michael Hussey (52 ani), s-au aruncat în gol dintr-un avion de tipul „Beech King", aflat la o înălțime de 4000 metri, fiind legați între ei printr-o centură de siguranță. Dintr-o inexplicabilă cauză, parașuta de rezervă (de siguranță) a instructorului s-a deschis imediat după saltul lor în gol și s-a agățat de coada avionului. Situația devenise dramatică, dar providența l-a salvat de la un tragic sfîrșit : un vînt foarte puternic a desprins parașuta provizoriu blocată și le-a permis celor doi temerari să aterizeze în bune condițiuni ; instructorul s-a ales cu cîteva răni ușoare. Și un amănunt nu lipsit de importanță : fotografiile saltului neobișnuit au fost realizate de un alt parașutist, Steve Sandstrom (31 ani), care, sesizînd situația creată, a sărit la rîndul lui din bimotor, reușind să înregistreze o impresionantă suită de imagini ale acestei întîmplări deosebite au ajutorul unui aparat fotografic. Întîmplarea neobișnuită s-a petrecut pe aeroportul din Waynesville (Ohio).

Un deces evitabil

Totul a început pe cînd Yves, un flăcău voinic și sportiv, de 28 de ani, ospătar într-un snack—bar, pasionat de fotografii și călătorii, a decis să viziteze Mexicul. La rîndul său, Yves a convins-o pe logodnica sa, Christine să-l însoțească. Călătoria a fost magnifică, iar momentele

petrecute împreună idilice, numai că într-una din zile, Yves a fost mușcat de un cățel. Cu o săptămînă înainte de reîntoarcerea din vacanță, Yves avea amețeli, febră și dureri intestinale. A pus totul pe seama preparatelor exotice și a luat niște calmante. Dar, la scurt timp mușchii au început să se contracte, pupilele să se dilate și cu toată febra puternică refuza să bea măcar o picătură de apă. Mai mult încă, „apa îi declanșa o iritare teribilă" își amintește Christine. Diagnosticul pus a fost o simplă infecție în gît . Christine a amintit medicului de mușcătura ciinelui dar acesta n-a dat nici o importanță. Efectuarea analizelor a dus la concluzia că e vorba de o infecție nu prea gravă. Tinerii s-au reîntors în Franța, dar la aeroport Yves dădea impresia că este terorizat de curentul de aer, iar călătoria cu multe escale devenise insuportabilă. Yves se simțea din ce în ce mai rău și

inima îi bătea anormal de repede. Christine a luptat cu disperare pentru a-l salva și a încercat transferarea la un alt spital, dar ambulanța a sosit după... 8 ore! Două ore după aceea Yves nu mai era în viață...

În celălalt capăt al Franței, Edith Bonnette mama tînărului a aflat, prin vocea anonimă a unei infirmiere că fiul său a murit. Ea nici măcar nu știa că se reîntorsese din vacanță...

Institutul Pasteur a confirmat ceea ce Christine a repetat tot timpul medicilor : Yves Bonnette a murit din cauza turbării.

Și așa, dintr-o mușcătură superficială, dar neîngrijită, urmată de o greșeală de diagnostic, ireparabilul s-a produs : o mamă și o tînără își plîng fiul și logodnicul.

O revanșă asupra fatalității

Un clișeu superb ! Mark Wellman, alpinist handicapat și Mike Corbett, partenerul său au escaladat vîrful Half Dome. Au fost necesare două săptămîni și jumătate pentru a învinge acest perete stîncos, înalt de 700 de metri, situat în parcul Yosemite, în California. Ascensiunea fusese prevăzută inițial pentru 8 zile, dar a fost mult întîrziată din cauza timpului nefavorabil și în special din cauza friabilității rocii. „Oricum a fost o aventură fantastică" a declarat Mark Wellman, vădit emoționat. Mark s-a cățărat datorită pilonilor fixați de Corbett și pentru că din cînd în cînd acesta îl mai purta în spate. Deosebit de impresionant rămîne faptul că Mark Wellman a rămas în imposibilitatea de a mai folosi picioarele, în 1962, în timpul unei escaladări în același loc. Acum el a trăit clipa eliberării de coșmar și beția victoriei.

Un ceas pentru o viață

Oamenii de succes aleg SEIKO.
Ceas gîndit pentru cine își construiește propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

Vi-l oferă în peste 200 de tipuri magazinele MegaVision
– Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99
– Șos. Ștefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39
– Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55
ADAGRIROM srl livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri SEIKO, de damă, bărbați, copii, ceasuri de altitudine și subacvatice, cronometre, ceasuri deșteptătoare.
Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45.
Asigurăm service și baterii pentru ceasurile electronice.

Timp de două decenii

Rețineți : timp de 20 de ani, un țăran din comuna Iella, situată undeva în munții Apenini, Gino Gattamelati, de profesie carabinier, a fost unicul locuitor al acestei așezări izolate, părăsite de toți locuitorii. Cu toate insistențele rudelor, el a refuzat să-și părăsească satul și locuința strămoșească, afirmînd că dorește să-și sfîrșească zilele acolo unde s-a născut și a trăit toată viața. Singur fiind, el a reușit să-și rezolve problemele de alimentație și alte necesități, deși, de exemplu, îi lipsea lumina electrică. Într-o bună zi, a intervenit în viața lui un fapt deosebit care l-a bucurat : comuna sa a fost electrificată în cadrul unei acțiuni de interes regional. Bucuria lui, din nefericire, nu a durat prea mult. Bătrînul Gino, care număra nu mai puțin de 86 de ani a decedat între zidurile casei sale vechi (acum electrificată). L-a găsit mort un tehnician al Societății electrice (ENEL) care, avînd de făcut un control de rutină, a trecut și pe la casa singurului locuitor din comună care avea instalat un... contor.

O vindecare miraculoasă

Chiar dacă de acum înainte Véronique lasă la o parte suferința, ea nu o poate uita. Nu o poate uita pentru că e imposibil...

Véronique locuiește în orașul Lille, Franța, are 21 de ani, un surîs fermecător și în luna iulie a devenit doamna Régis Millet. Dar de cînd avea 7 ani, mama sa Sabine a fost anunțată că fetița are leucemie. Biata mamă era încă în doliu după soțul său mort în accident la 34 de ani. Copilului i s-a administrat un tratament avînd la bază transfuzii de sînge și apoi o chimioterapie intensivă. Fetița devenise fragilă ca un bibelou, fiind prada infecțiilor și hemoragiilor. Sabine și-a abandonat serviciul, trăind numai din asigurări și dedicîndu-și existența pentru salvarea fetiței. Au urmat ani cumplit de grei: Véronique cădea în comă, apoi își recăpăta puțin forța și iar recădea... Medicii nu sperau că vor putea salva fetița. La 14 ani Véronique arăta ca un copil de 10. Atît cît putea, încerca să învețe și știa o mulțime de poezii. La 16 ani măsura 1 m 49 și cîntărea 30 de kilograme. În afară de mama sa nimeni nu mai credea în vindecare. Și într-o bună zi miracolul s-a produs : Véronique a cerut un suc de fructe. Ea, care nu-și exprimase nici o dorință, după atîția ani voia ceva. Incredibil, ca și cum ar fi vrut să recupereze, din acea zi Véronique a început să bea sucuri, lapte, să mănînce legume... și evident, să ia în greutate. Medicilor nu le-a venit să creadă ochilor. La 20 de ani Véronique a dat examenul de bacalaureat prin corespondență. În această perioadă a intrat în viața sa și Régis, viitorul soț, venit pe atunci să repare televizorul. După aceea, pentru Véronique au urmat clipe fericite : analizele sîngelui și ale măduvei spinării au relevat că este vindecată complet și a fost o mireasă încîntătoare, iar de curînd a anunțat că... va fi mamă.

verificați-vă cunoștințele

CÎTE CEVA DESPRE SINONIME

Exceptînd probabil popoarele primitive, în limbile tuturor celorlalte popoare se întîlnesc cuvinte sinonime și cu cît vocabularele sînt mai bogate, cu atît sinonimele sînt și ele mai numeroase.

În dicționarele limbii române contemporane, cuvîntul „sinonim" este explicat ca fiind echivalent, cu același sens, cu unul sau mai multe cuvinte, sau expresii.

În cele ce urmează vă vom prezenta cîteva cuvinte mai aparte, propunîndu-vă să găsiți care sînt sinonimele lor.

Citind pe verticală, de sus în jos prima literă a fiecărui cuvînt, veți descoperi... „Oul lui Columb".

Iată despre ce este vorba :

— Sastisi (verb.) ;
— Ielcovan (subst.) ;
— Nacru (subst.) ;
— Obnubilație (subst.) ;
— Neostoit (adv.) ;
— Iconoclast (subst.) ;
— Meglenit (subst.) ;
— Egloga (subst.).

(Răspunsurile în numărul viitor)

Ing. LIVIU MACOVEANU

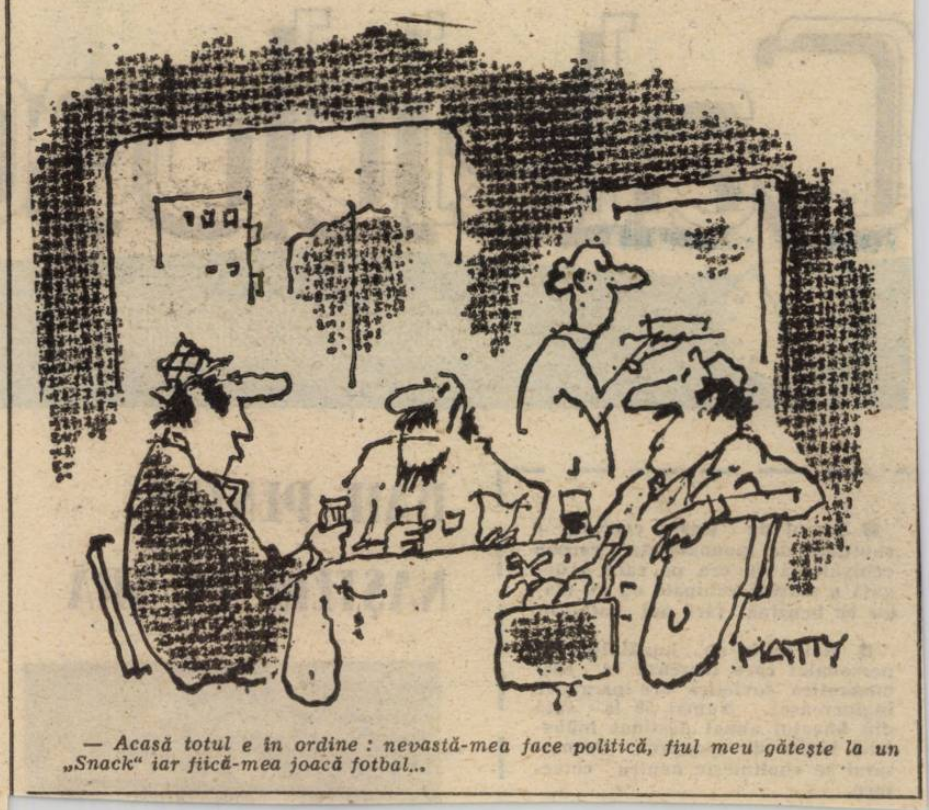

— Acasă totul e în ordine : nevastă-mea face politică, fiul meu gătește la un „Snack" iar fiică-mea joacă fotbal...

FEL DE FEL

● Construcția digurilor este cunoscută din timpuri imemorabile. Totuși, se apreciază că primele (evident din pămînt) au fost construite în India și Mesopotamia. Primele diguri din piatră au fost construite în anticul Egipt, pe fluviul Nil.

● Specialiștii au făcut unele interesante constatări privind grindina. S-a apreciat că atunci cînd se formează bucăți de gheață care măsoară circa zece centimetri diametru și au o greutate de o jumătate de kilogram, deplasarea lor în drum spre pămînt poate atinge o viteză de peste 150 de kilometri pe oră.

● O anchetă întreprinsă de ziarul „Wall Street Journal" în legătură cu „obiceiul" unor clienți ai hotelurilor de a fura cu ei unele „amintiri" acolo unde au fost găzduiți, a relevat faptul că preferințele lor în această direcție se îndreaptă în primul rînd spre șampoane (57 la sută) și spre săpunuri (31 la sută). Dar lista este mult mai lungă...

● D'Artagnan, unul din cei patru protagoniști ai celebrului roman „Cei trei Mușchetari" de A. Dumas, a existat în realitate. El a murit în anul 1673, în timpul asediului orașului olandez Maastricht.

O ENIGMĂ pe săptămînă

„CINE L-A UCIS PE COMISAR?"

Lady Gray a fost găsită otrăvită. Sosit în grabă la castelul său, medicul legist nu are nici un dubiu asupra cauzei morții. În sufrageria încăpătoare se află inspectorul Wolfe, sergentul Hamilton și cei patru suspecți : fiul lui Lady Gray, Harry, student la chimie și handicapat motor ; bucătăreasa familiei, Gina, angajată acum două săptămîni ; sora lui Lady Gray, o fată bătrînă dezmoștenită de tatăl ei prin testament ; lordul Gray industriaș, specializat în conserve pentru cîini și pisici. Toți neagă orice legătură cu decesul. Inspectorul Wolfe îi hărțuiește cu întrebări de jumătate de oră, dar n-a aflat încă nimic semnificativ. La un moment dat, se enervează și ia un pachet de țigări de pe masă. Aprinde o țigară, și începe să fumeze cu voluptate. Împrăștie fumul cu furie asupra suspecților, încercînd să-i intimideze. Deodată, cînd să tragă din nou din țigară, se albește la față și cade la podea. În cîteva momente moare otrăvit. Îngrozit, medicul legist constată încă o crimă, sub ochii lui. Cine l-a ucis pe comisar ?

GEORGE DAVID

Jet

DRUMUL SPRE COMOARĂ!

În îndepărtatul oraș Logipolis există o comoară a nimănui. Dar, pentru a o dobîndi, nu vă sînt necesare însușiri atletice ; o singură armă vă poate ajuta : logica. Vreți să v-o încercați ? Atunci, la drum !

4. Cheile. Ați descoperit ușa de la sala comorii, numai că ați descoperit și faptul că aceasta are cinci încuietori (numerotate de la 1 la 5). Descoperiți și cinci chei, avînd fiecare cîte o literă — de la A la E — de culoare albă și neagră, astfel : cheia A, de culoare neagră, este mare ; cheia B, de culoare albă, este mijlocie ; cheia C, de culoare albă, este mare ; cheia D, de culoare neagră, este mică ; cheia E, de culoare albă, este mică. Știți despre ele că : cheile încuietorilor 1 și 2 sînt de aceeași culoare ; cheile încuietorilor 3 și 4 de aceeași mărime ; cheia de la încuietoarea 5 este mai mică decît cea de la 2 și de aceeași culoare cu cea de la 4. Ce cheie corespunde fiecărei încuietori ?

SOLUȚIA JOCULUI

4 ↔ E, 2 ↔ B, 3 ↔ A, 4 ↔ C, 5 ↔ D.
(Cheia de la încuietoarea 5 este mai mică decît cea de la încuietoarea 2, deci va fi cheia B, D sau E. Cheia de la încuietoarea 2 este mai mare, deci A, B sau C. Cheile de la încuietorile 3 și 4, de aceeași mărime, sînt fie A și C, fie D și E. Dar dacă sînt D și E, cheile de la încuietorile 1 și 2 nu pot avea aceeași culoare, în așa fel ca cheia de la 5 să fie mai mică decît cea de la 2. Deci cheile A și C corespund încuietorilor 3 și 4).

NOCTURNĂ

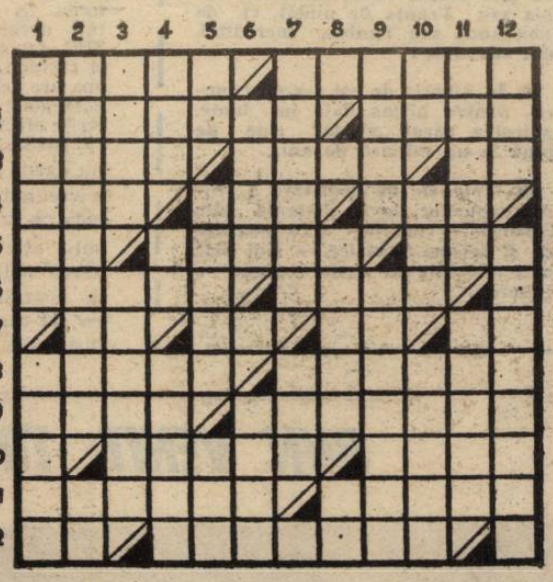

ORIZONTAL : 1) Scriitor român care a publicat un „Zbor de noapte" (Nicolae) — Scriitor și filozof român de reputație mondială, autorul romanului „Nopțile de Sînziene" (Mircea) 2) Actriță, protagonistă a filmului „Cowboyul" de la miezul nopții" (Ursula) — Scriitor român căruia îi aparține romanul „Femeia de la miezul nopții" 3) Liric maramureșan, autorul poeziei „Noapte de primăvară (Tiberiu) — Cea a careului de față este „Nocturnă" — Vlad Elena 4) Bărbat — Prozator român, semnatarul romanului „Unde începe noaptea" (Sergiu) — „...de la briza de noapte", își intitulează Magda Isanos una din poeziile sale (pl. neart.) 5) Se schimbă într-un miez de noapte (sing.) — „...la miezul nopții" film cu Lionel Barrymore (neart.) — Căile ferate norvegiene (sigla) 6) Autorul nuvelei „O sută de nopți" (Fănus) — Cuvinte care exprimă o negație categorică 7) Șerban Lenuța — La începutul nopții ! — Soare Olimpia — Cuvînt înainte ! 8) A agăța (reg.) — Actriță germană, partenera lui Maurice Ronet în filmul „Întîlnirea la miezul nopții" 9) A semnat un „foc pe cer în Ursa Mică" (Cecilia) — Liric român autorul poeziei „Luminile nopții" (Victor) 10) Ființă supranaturală — Oraș antic din Sicilia 11) Explorator norvegian care a scris cartea „Prin noapte și gheață" — Lat 12) Costin Otilia — Creatoare într-un domeniu al artei.

VERTICAL : 1) Poetă contemporană, autoarea poeziei „Noaptea anului nou" (Victoria Ana) — „Cînd noaptea e...", se intitulează una din poeziile Veronicăi Micle (nom.) 2) Semnatara poeziei „Noaptea pelerinilor albi" (Venera) — În haos ! 3) Stropit cu apă — Personaj din basmul „O mie și una de nopți" 4) Localitate din Iugoslavia — Pantea Geta — Cu părul tăiat (fem.) 5) În duet ! — Pagubă — „... la miez de noapte", volum de lirică semnat de poetul englez S.T. Coleridge 6) Stea de cinema — Tință (reg.) 7) Poet rus, autorul poeziei „Poartă-n ochi seninul, poartă noaptea-n păr" (Serghei) — Curat 8) Plantă textilă tropicală — Campion 9) Poet clujean care ne-a descris „O noapte în cring" (Emil) — Actriță americană, partenera lui Clark Gable în filmul „S-a întîmplat într-o noapte" 10) Anghel Tudor — Se schimbă într-un miez de noapte — Activitate practică 11) Mare actriță americană, protagonistă a filmului „Aventură în miezul nopții" (Bette) — Poet român, autorul unei „Nopți de vară" (Panait) 12) Vine noaptea pe la gene — Liric român semnatarul volumului de versuri „Solara noapte" (Radu).

DICȚIONAR : NSB, ENNA, TRN, TENT

IOAN MAIER
Tîrgu-Mureș

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ISTORIE ȘI MITOLOGIE

ORIZONTAL : Romulus — Roma — Ev — Euripides — Minos — Cr — Ast — Uda — Ilion — Or — Siretel — OAP — Ucea — Iad — Os — Își — Neam — Ste — B — Stil — Inmar — Er — Oa — Ad — IMD — Ritm — Francii — Ierihon — Aeac — As — Savarina — A

CRONICA modei

IERTARE, DOMNILOR ECOLOGIȘTI!

Creația pe care v-o prezentăm de data aceasta va fi cu siguranță amendată de ecologiști. Se înțelege așadar : frumosul „șal" atîrnat cu nonșalanță pe umăr este o vulpe naturală, probabil cîndva un exemplar de o rară frumusețe care „decora" pădurile. Acum însă... Completează perfect deux-pieces-ul de culoare stacojie. Tăietura acestuia este extrem de simplă, deși există o notă de originalitate oferită de festonul ce dă impresia unei broderii sparte. (A.P.)

Nr. 48 (1780) din 30 noiembrie 1991

Caleidoscop

magazin

■ Fumul de ţigară conţine o cantitate de monoxid de carbon echivalentă cu cea pe care o degajă o maşină echipată cu un motor cu benzină fără pot catalitic.

■ Mai puţin de jumătate din personalul care lucrează în cosmonautica sovietică are pregătire inginerească. Numai 50 la sută din bugetul anual destinat industriei legate de cucerirea Cosmosului se cheltuieşte pentru cercetare.

BAIE PENTRU NAŞTERI ÎN APĂ

■ Mai peste tot în lume naşterile au loc în cadre închise, cu ajutorul unor aparate şi instrumente, în timp ce femeia este în poziţia ei naturală, cea mai puţin naturală. Şi nu este vorba de ţări foarte dezvoltate (Germania sau Franţa de pildă), ci de Thailanda sau Tunisia. Incredibil, dar adevărat !

■ În Siberia de est s-a descoperit, pentru prima dată în lume, petrol a cărui „virstă" este de pînă la un miliard de ani.

■ Metodele de depistare a hidrocarburilor de la distanţă din Cosmos — cercetări aero-magnetice şi seismo-electrice — sînt cele mai eficiente în vasta regiune a Siberiei.

Cităţi în numărul viitor:

MITUL PAUL NEWMAN REZISTĂ...

COSTUM DIN PIESE AUTO

Personajul prezentat în fotografie nu face parte din lumea ştiinţifico-fantastică ci reprezintă un model vestimentar izvorît din spiritul inventiv al Christinei Hughes, designer consacrat. Această ultimă creaţie a sa a fost realizată din piese detaşate şi cromate de automobile !

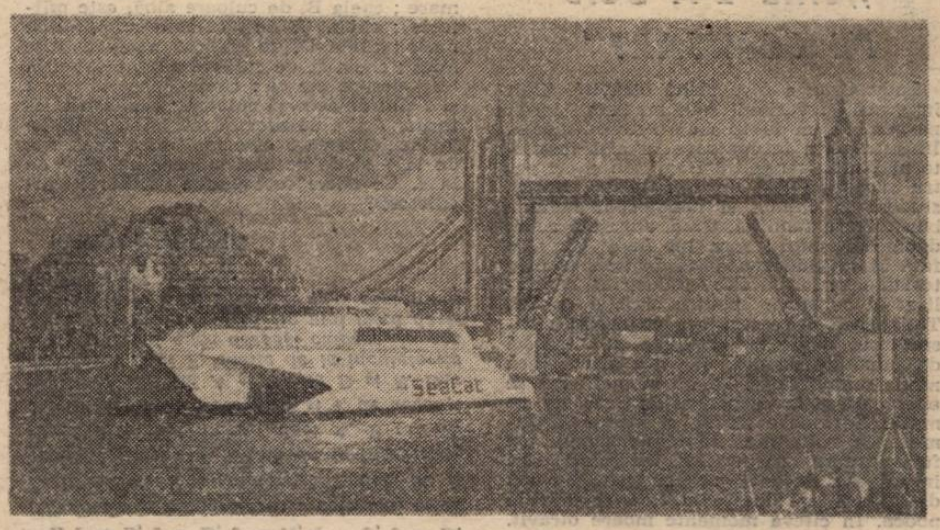

RECORD DE TRAVERSARE A ATLANTICULUI

Durata călătoriei navei din fotografie pe intinerariul America — Anglia a fost de 3 zile, 7 ore, 25 de minute şi 14 secunde. Este un nou record de traversare a Oceanului Atlantic. Acest catamaran a fost realizat în Australia, deci un nou şi foarte puternic constructor candidat la întrecerile care, în mod obişnuit, se disputau numai între vase franceze, italiene şi engleze a apărut la ...orizont. Sosind la Londra, vasul respectiv, denumit „Seacat" (poate transporta 450 de pasageri şi 80 de automobile,) s-a bucurat de o primire triumfală, dobîndind şi mult apreciatul „Hales", trofeu care se acordă celui mai rapid vas pe ruta dintre SUA şi Anglia. Construcţia vasului „Seacat" a necesitat frumoasa sumă de zece milioane de lire sterline.

BUN VENIT, TROOZY!

Mare eveniment în Parcul zoologic din Rotterdam („Blijdorp") : pentru a doua oară în istoria acestui parc, s-a înregistrat o nouă naştere în captivitate a unui pui de elefant. Părinţii sînt doi enormi pachidermi indieni care sînt locuitorii parcului. Evident, fericitul cuplu este deosebit de orgolios de naşterea lui Troozy, micuţul lor pui-femelă. Gigi, mama, şi Schom Schom, tatăl, privesc şi urmăresc cu multă atenţie odrasla lor care, datorită îngrijirilor primite şi a unei alimentaţii corespunzătoare, se dezvoltă în condiţii normale. Interesant de semnalat faptul că aceeaşi pereche a mai avut un pui cu cîţiva ani în urmă. Pe cuşca elefanţilor un îngrijitor a avut ideea să atîrne o panglică roşie în semn de noroc şi viaţă lungă. Un fotoreporter iscusit şi inspirat a surprins secvenţa fotografică pe care o reproducem : Troozy se află între picioarele mamei, care primeşte un afectuos „sărut" de la fericitul tată...

STIMAŢI CITITORI,

Ca urmare a scumpirii drastice a manoperei tipografice şi a transporturilor, preţul revistei noastre este, începînd cu acest număr, 15 lei. Regretînd această modificare, sperăm că ne veţi citi în continuare cu aceeaşi fidelitate, asigurîndu-vă permanent că o scriem numai cu gîndul la preferinţele şi exigenţele dv.

NU UITAŢI SĂ VĂ ABONAŢI LA REVISTA „MAGAZIN", PÎNĂ LA DATA DE 16 DECEMBRIE 1991 !

Preţul unui abonament trimestrial este de :

180 LEI PENTRU 13 APARIŢII

IMPORTANT

Redacţia revistei „MAGAZIN" caută întreprinzători autorizaţi pentru difuzarea publicaţiei noastre în Capitală şi în provincie. Comision 15—25 la sută. Telefoane utile : 17 66 68 şi 18 24 27.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

magazin

SERIE NOUĂ – 31

ANUL XXXIV ● NR. (1781) SIMBĂTĂ 7 DECEMBRIE 1991 16 PAGINI 15 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Ultimele zile ale unui idol: Elvis Presley

POLICIER, IUBEȘTE-O PE SANDRA

MATA HARI ȘI FAȚA EI NEVĂZUTĂ

Zodiacul chinezesc. Maimuța

TELEPATIA, ARMA SUPREMĂ a războaielor infernului?

EXPLORATORI ROMÂNI ÎN ȚINUTURI POLARE

Inginerul "Niumas" în dialog cu ființele altei lumi

Biblioteca județeană
M.U.R.E.S.
TÎRGU-MUREȘ

music box

Încep rubrica de astăzi prin a vă ruga să păstrați un moment de reculegere în memoria celui ce a fost Freddy Mercury, personalitate de marcă a rock-ului britanic și mondial... Vă mulțumesc.

După cum v-am promis, revin cu știri despre marele eveniment al acestu an, apariția celui de-al patrulea LP al lui Michael Jackson : după ce Sony a făcut tot posibilul pentru a ridica tensiunea la maximum, pe 26 noiembrie a fost lansat albumul Dangerous după ce, pe 15 noiembrie, avusese loc premiera primului clip al acestui disc. Prețul albumului este de 29 dolari și 75 cenți (vreo 6000 de lei... la oficial !) tirajul acestuia fiind de 4 milioane de exemplare, cel mai mare tiraj inițial din toate timpurile. Întorcîndu-mă la clipul Black Or White să vă mai spun că durează 11 (!) minute și că imediat după prezentarea la televiziune a provocat o puternică reacție negativă din partea publicului adult din cauza secvențelor în care Michael își mîngîie „părțile intime". A doua zi Jackson a anunțat că va modifica clipul... Deocamdată atît.

Bine v-am găsit, dragi melomani ! Inaugurăm astăzi rubrica cu titlul de mai sus, rubrică în care vă vom prezenta, periodic, portrete ale unor vedete ale muzicii ușoare internaționale, noutăți discografice de ultimă oră, știri etc.

Ați ascultat vreodată formația nord-americană Bon Jovi ? Dacă da, atunci numele lui Richie Samborra nu vă este necunoscut, el cîntînd mulți ani în trupa lui Jon... De curînd Richie a editat un prim album solistic, intitulat „Stranger In This Town" — Străin în acest oraș. Exista o regulă potrivit căreia muzicienii care părăsesc o formație consacrată și optează pentru o carieră solistică nu reușesc să se afirme dar Richie este una din puținele excepții de la această regulă. Albumul de față se încadrează în categoria blues iar dacă l-aș caracteriza pe Richie aș spune că este un interpret alb cu o voce „neagră" (black voice). Motivele lui Richie de a da acest nume LP-ului sînt asemănătoare celor care l-au determinat pe Phil Collins să-și intituleze marele său hit de anul trecut (pentru care a primit și un premiu Grammy). „Another Day In Paradise" — Încă o zi în rai. Iată-le: după întoarcerea la New York după terminarea lungului turneu mondial efectuat cu Bon Jovi, Richie a fost puternic impresionat de imaginea numeroșilor oameni fără adăpost de pe străzile marii metropole americane. S-a întors acasă sub impresia celor văzute și cu ajutorul unei sticle de whisky s-a hotărît să scoată un album solo. „Întotdeauna am visat să fiu chitarist de blues ca Eric Clapton sau ca Jimmy Page sau să interpretez rhythm & blues ca Otis Reding ori Stevie Wonder". În final să vă mai spun că la realizarea acesui LP a participat și marele idol a lui Richie, Mister Slow Hand alias Eric Clapton.

După triumful single-ului de debut „Visions Of You" (în urmă cu trei ani) iată că Belinda Carlisle (vezi foto) revine în actualitate cu un nou album (al treilea) intitulat „Live Your Life Be Free" — Trăiește-ți viața liber, LP ce se așteaptă să aibă succes mai mare decît „Runaway Horses" (cel mai bun album editat pînă acum de Belinda). Acest disc a și intrat în topul american și, în curînd, sînt sigur că va deveni Number One... Belinda este mulțumită de acest album, continuă să se îmbrace cu aceeași îmbrăcăminte extravagantă (lucrată de celebrul Kevin Klein) și preferă aceleași limuzine de lux, șotul ei, Marion Mason (fiul celebrului James Mason), satisfăcîndu-i toate capriciile. Poate de aceea Belinda i-a dedicat primul single al acestui album..., album care o prezintă într-o nouă lumină, Belinda rămînînd, însă, tot atît de atrăgătoare și fermecătoare ca înainte ! „Găsesc albumul diferit de precedentele — spune Belinda, mult mai sincer și sper că va plăcea publicului" (n.n. sînt sigur). Iată, în încheiere, traducerea primelor versuri ale melodiei „Live Your Life Be Free": „Trăiește-ți viața liber, deschide-ți privirea și inima pentru mine/Vei înțelege că trebuie să rămîi cu mine pentru a fi fericit" De lîngă Belinda nici eu n-aș pleca...

ROCK-POP NON STOP

● A apărut noul LP al mai vechii noastre cunoștințe Spagna. Albumul se intitulează „No Way Out" — Fără ieșire : în afară de melodia purtînd titlul discului vă mai recomand „You Break Into My Heart" — Mi-ai pătruns în inimă și „I Belive In Love" — Cred în iubire.

● Number One în SUA este Markie Mark & The Funky Bunch, un nume „celebru", nu-i așa? Pentru a vă alunga nedumerirea (era să scriu „monotonia"!) să vă mai spun că Mark este fratele lui Dounie Wahlberg de la New Kids On The Block. Donnie fiind producătorul și autorul celor mai multe piese de pe primul LP al formației fratelui său, album intitulat „Muzică pentru oameni". N-au fost prea inspirați cu acest nume, nu-i așa?!

● Bonnie Rait revine în actualitate cu albumul „O carte fericită". Să ne reamintim că Bonnie a cîștigat anul trecut premiul Grammy acordat celei mai bune melodii a anului cu piesa „From A Distance" — De la distanță. De pe recent apărutul disc vă recomand „Ceva despre care să vorbim — Something To Talk About" și „Nu te pot face să mă iubești — I Can't Make You Love Me" (n.n. If You Don't !)

● Casa de discuri EMI (care s-a îmbogățit de pe urma „Celor patru lorzi ai revoltei" — Beatles și a formației Deep Purple) a editat un LP, intitulat „Purple Rainbows" — Curcubee purpurii (violete), ce conține mari hituri interpretate de Beatles, Deep Purple, Whitesnake.

Pînă săptămina viitoare vă spun la revedere, nu înainte de a vă propune melodia zilei: Kisses Sweet Than Win — Săruturile sînt mai dulci ca vinul, interpretată de Jimmy Rogers, mare succes al anului... 1957 !

P.S. Pînă la 1 ianuarie aștept clasamentele (cu zece poziții) pentru : cea mai bună melodie, cea mai bună solistă, cel mai bun solist, cea mai bună grupă (inclusiv duetele) și, facultativ, cel mai bun album al anului. Cei mai inspirați zece topiștii vor primi cîte o casetă cu cele mai bune melodii ale anului.

MARIAN MINCULESCU

FRANK SINATRA ȘI IUBIRILE SALE

O dragoste înflăcărată, cîteva flirturi ușoare și mai multe, multe, alte aventuri... Categoric, iubirea a ocupat (și ocupă) locul principal în viața marelui superstar nord-american, azi în vîrstă de 76 de ani, unul din marii seducători ai secolului XX. Succesele din cariera sa profesională pălesc, parcă, în fața numeroaselor inimi supuse ale reprezentantelor sexului frumos și vom constata că Frank Sinatra are gust : Elisabeth Taylor, Jacky Kennedy, Shirley McLein, Marilyn Monroe, Ava Gardner, Judy Garland, Kim Novak... Ava Gardner este, indiscutabil, marea dragoste a lui Frank, femeia vieții lui. Dragostea lor a durat zece ani (s-au căsătorit în 1951) și a fost urmată de despărțire și de o ură teribilă.... Mulți au asemuit iubirea lor cu o coridă, fiecare fiind, pe rînd, matador ! Cei doi s-au întîlnit cînd Ava era în culmea gloriei : datorită Avei Frank primește un rol în filmul „Ceea ce vor avea oamenii", rol pentru care va cîștiga un premiu Oscar. Restul se știe... Cu Liz Taylor a avut unele relații dar acestea n-au fost dezvăluite decît în 1986 de ziarista (specialistă în articole de scandal) Kitty Kelly. Aventura lor a început spre sfîrșitul mariajului lui Liz cu Michael Wilding și s-a încheiat în momentul apariției zvonului că Elizabeth așteaptă un copil de la Frank...

Jacky Kennedy aparține „capitolului" relațiilor intime ale lui Sinatra din anii '60, cei doi fiind prieteni încă înainte de alegerea lui John Kennedy ca președinte al S.U.A. S-a vorbit mult despre faptul că între ei există relații intime dar prietenii lui Frank au dezmințit zvonul...

Shirley MacLein este una din puținele femei pe care Frank le-a plăcut foarte mult, dar nu a reușit să o supună. În 1958 el îi oferă un rol în filmul „Ca un șuvoi" dar cînd să se „apropie" de ea a apărut Jacky. Urmarea se știe... Marilyn Monroe este o rază luminoasă în aventurile amoroase ale lui Frank, femeia care, măritată fiind, nu a ezitat să-i sară în brațe ! Prietenia lor nu a fost niciodată negată. Marilyn iubindu-l foarte mult (peste ani, cînd Frank „aparținea" altei, Marilyn avea aceleași sentimente pentru el...)

Astăzi, Frank Sinatra are 76 ani și se bucură de vederea fiicelor și nepoatelor sale (pe care are ce să le învețe...) Nu pot încheia acest fals tratat de seducție fără a aminti de Mia Farrow căreia Frank îi cînta, în 1954, marele său hit „Stranger In The Night" — Străin în noapte...

MARIAN MINCULESCU

FUNETE

Nici frumusețea nu iartă...

Să trecem la lucruri mai vesele. Tînăra fată din imagine are 1,74 m, 53 kilograme, iar măsurătorile corpului indică 90 cm (bustul), 60 cm (talia) și 89 cm (șoldurile), **Berenice Gonachon**, căci așa se numește, a fost aleasă să reprezinte Franța la marele concurs internațional al agenției Ford de la Los Angeles. Ea

va trebui să surclaseze alte 37 de manechine, modele din topul topurilor, dacă va dori ca figura ei să apară pe copertele tuturor revistelor de modă americane. Model profesionist doar de un an, Berenice privește cu amuzament ascensiunea ei fulgurantă. Dar la 19 ani, o fată ca ea nu trebuie să aștepte prea mult pentru ca viitorul să-i surîdă...

37,2 grade... la umbră

Este vorba despre filmul „37,2 grade, dimineața", un film de mare succes la public realizat în anul 1986 de Jean-Jaques Beineix. Pînă acum peste 4 milioane de spectatori (o cifră care ar trebui să dea de gîndit realizatorilor de filme „artistice" de la noi) s-au deplasat în sălile de cinema pentru a asista la întîlnirea de gradul trei dintre **Djian, Beineix** și **Dalle**. Din fericire, am avut și eu ocazia să văd pe o casetă video acest

excepțional film, un amestec de nervozitate, incitare, romantism, provocare și erotism acid. Am înțeles din partea franceză că filmul a fost amputat într-o versiune prescurtată la două ore, suficiente însă pentru a realiza valoarea scenariului lui Djian și jocul actorilor principali, sensibilitatea fragilă a lui **Jean-Hugues Anglade** în rolul lui Zorg, un bărbat obișnuit, puțin cam rebel care trăiește febrilitatea unei iubiri trăsnite, partenera din film, Betty, contramăsura lui perfectă întruchipată de senzuala, carnala și bruneta **Beatrice Dalle** pe care v-o ofer în ilustrația de mai sus. Un film nebunesc și dureros totodată, un love-story post-modernist cu totul cuceritor.

Rubrică realizată de
GEORGE CUȘNARENCU

CEM SRL

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALA „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

magazin

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

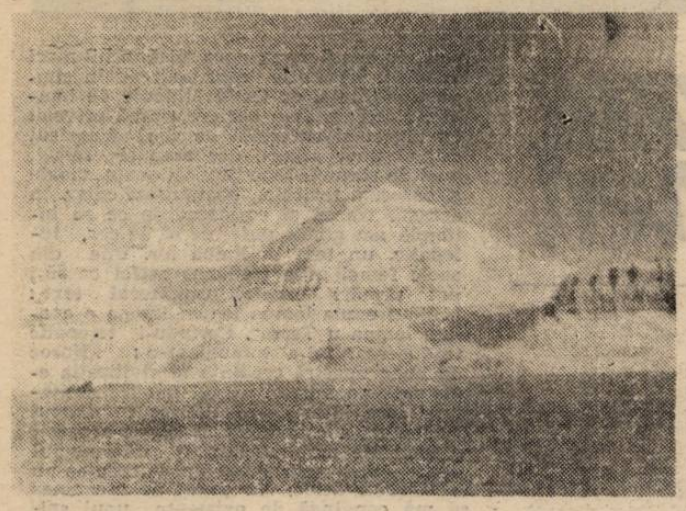

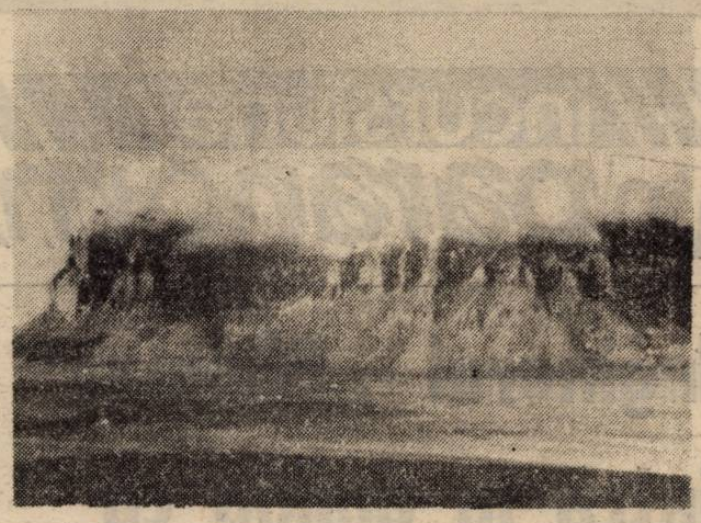

EXPLORATORI ROMÂNI ÎN ŢINUTURI POLARE

Marea tradiţie a exploratorilor români, de la Dimitrie Cantemir şi Spătarul Milescu la Emil Racoviţă şi pînă în zilele noastre poartă peste timp numele României, prin devotamentul şi — de ce nu? — curajul unor oameni care preferă durabilitatea faptei, vremelniciei unei publicităţi aducătoare, este adevărat, de cîştiguri imediate.

Acum cîteva zile ne-a vizitat la redacţie Dl. Ing. Teodor Gheorghe Negoiţă, organizatorul şi conducătorul expediţiei româneşti în arhipelagul Svalbard unde, între 7 iulie şi 4 octombrie a.c. au studiat coasta occidentală şi lanţurile de munţi şi ghetari. O continuare a expediţiei de anul trecut.

Alături de Dl. Negoiţă, Inginer-proiectant gr. III la IPA, colegii săi Ion Dumitru (Fac. de Geologie şi Geofizică), Gabriel Bălăceanu (TMUCB) şi Nicolae Crăciun (Fac. de Biologie), au întreprins un complex program de cercetări, finanţat de Departamentul Ştiinţei din Ministerul Învăţămîntului şi Ştiinţei, dar aprobat de o serie de institute de cercetare de specialitate, ministere şi de Academia Română şi corelat cu activităţile desfăşurate sub coordonarea Institutului Polar Norvegian din Oslo.

Despre ce să vorbeşti mai întîi, cînd ai în faţă un număr atît de impresionant de date şi rezultate (unele dintre ele aflate de abia acum în curs de prelucrare)?

Voi lăsa deocamdată la o parte ceea ce am putea numi punctele culminante ale expediţiei: traversarea de la Vest la Est a insulei Spitzbergen şi, mai ales ioscoperirea pe Valea De Cips a unei peşteri în rocă — unica peşteră din arhipelag care prezintă formaţiuni de morfologie carstică. Ele vor fi prezentate pe larg într-un interviu cu Dl. Negoiţă cel care a dat peşterii numele marelui nostru Racoviţă.

Pe lîngă asemenea momente de mare performanţă, o expediţie înseamnă însă o muncă neîntreruptă, în condiţii adesea-ori la limită, cu oameni marcaţi de inerente privaţiuni şi, uneori, de povara singurătăţii.

Şi totuşi, cum spuneam, „recolta" este deosebit de bogată. Au fost mai întîi „obişnuitele" observaţii, cercetări şi recoltări de mineralogie, floră şi faună: flora angiospermă şi cea de muşchi, ecologia crustaceelor de apă dulce, studiul evoluţiei şi adaptării renului, răspîndirea insectelor, fauna lacurilor glaciare, cartarea peşterilor şi colectarea de roci şi fosile, cercetări de ihtiologie... Trebuie menţionate însă şi alte cercetări, cum ar fi cele asupra comportării cîmpului geomagnetic, măsurătorile de radioactivitate a rocilor şi a unor straturi de zăpadă, provenite eventual din nori contaminaţi radioactiv, precum şi testarea alimentelor de proveniență românească. (Evident că acest ultim punct, ca şi testarea sănilor produse la noi pe parcursul menţionatei traversări, îşi are importanţa lui, mai ales avînd în vedere pregătirea unor expediţii „pur româneşti").

O altă problemă importantă din programul ştiinţific al expediţiei a reprezentat-o realizarea de cromatograme pe vegetaţie arctică (probabil pentru prima oară în lume). Este vorba din nou despre un complex şi interesant proiect de cercetare (respectiv Dl. Ing. Negoiţă) în comun cu colectivul de biosenzori al Centrului de Cercetări şi Tehnologii Ecologice, condus de Dna Dr. Maria Godeanu. (Vom reveni curînd — sperăm! — cu noi amănunte).

Din păcate, spaţiul nu ne permite o prezentare în detaliu a acestei noi şi spectaculoase expediţii polare româneşti inclusiv a aspectelor de performanţă pur alpinistică (printre care trebuie amintit dificilul traseu de creastă între cele două tabere ale expediţiei, traseu care a inclus doi ghetari şi a traversat o zonă plină de crevase în condiţii de viscol puternic.)

Aşteptăm însă volumul care va cuprinde datele complete ale acestei expediţii şi care va fi publicat sub patronajul aceluiaşi Departament al Ştiinţei. Un volum (în română şi engleză) care, aşa cum sublinia Dl. Negoiţă, „va reprezenta România în lumea ştiinţelor polare, în rînd cu naţiunile luate ca punct de referinţă în acest scop."

MIHAELA DOROBANŢU

Cheia succesului: cercetarea ştiinţifică

Rolul cercetării va spori considerabil, în viitorul apropiat, în Estul Germaniei. 40 de noi centre de cercetări îşi vor deschide porţile în următoarele cîteva luni. 1,1 miliarde de mărci au fost alocate pentru redresarea cercetării extra-universitare. Specialiştii estimează că se vor obţine rezultate de valoare internaţională peste numai trei ani. Circa 350 de persoane vor lucra în cadrul Centrului de biologie moleculară din Berlin-Buch; în regiunea Halle-Leipzig va fi creat un Centru de cercetări asupra mediului, ce va beneficia de serviciile a 400 de persoane. Primul Centru de cercetări asupra ştiinţelor conexe „planetei albastre", în care vor activa 125 de oameni, va fi înfiinţat la Potsdam. Acestea sînt doar cîteva din exemplele ce pot fi date pentru a ilustra amploarea ce este acordată procesului cercetării în cea mai avansată ţară europeană în domeniul ştiinţific.

Ştiinţa şi cercetarea vor beneficia în 1992 de fonduri în valoare de 9,25 miliarde de mărci, dar care depăşesc doar cu 752 de milioane de mărci programul financiar al Germaniei de Vest. Iar dacă se ţine în considerare inflaţia şi creşterea preţurilor, bugetul se reduce chiar în mod simţitor. Ce să mai spunem de faptul că inflaţia germană este cea mai scăzută din lume... Spre exemplu, în 1982 se cheltuiau 121 de mărci anual pe cap de locuitor pentru ştiinţă şi cercetare, iar în 1992 suma va fi de numai 92 de mărci. Mii de tineri cercetători capabili caută, în consecinţă, un serviciu nou în Vest, fenomen ce ar putea avea consecinţe catastrofale pentru redresarea economică a Estului. Din cei 18 000 de cercetători estgermani, 12 000 îşi vor găsi o nouă slujbă în cercetarea finanţată din fondurile publice. Dintre aceştia 10 000 sînt vechi colaboratori ai Academiei de Ştiinţe. Alţi 2 000 de cercetători şi-ar putea găsi de lucru în instituţiile de învăţămînt superior, relevă „Hannoversche Allgemeine". Primele ajutoare vin din partea Oficiului federal al muncii care va finanţa 2 500 de posturi în cadrul unui program ce vizează crearea de noi locuri de muncă.

ŞERBAN FILIP

(Va urma)

Lava vulcanului Kilauea din Arhipelagul Hawaii.

„SEMNĂTURI" ALE HAOSULUI

Haosul privit ca o libertate a materiei. O noţiune greu de definit care face furori în lumea ştiinţifică. Cuvînt ce evocă confuzia şi dezordinea, noţiunea de haos, captează într-un foarte înalt grad eforturile oamenilor de ştiinţă pentru a înţelege de ce unele fenomene complexe rămîn imprevizibile. Evoluţia vremii şi fluctuaţiile Bursei par haotice. Ca şi curgerea apei sau mişcarea stelelor. Să încercăm totuşi să descifrăm ordinea din spatele... dezordinii unor fenomene complexe. Este adevărat, matematicienii adoră paraxodurile. Noua lor aventură ştiinţifică se numeşte „haosul determinist". Contradicţie? Nu în prea mare măsură.

Haosul este dezordinea, este starea în care totul pare rătăcitor, de neînţeles şi chiar imprevizibil. Determinismul, teorie conturată din secolul al XVIII-lea, are în vedere cunoaşterea în orice moment a cauzelor stării unui sistem ai cărui parametrii evoluează în timp. Teoretic, se grăbesc să precizeze oamenii de ştiinţă. Practic însă, determinismul «împarte» lumea în două. O lume în care un număr mic de elemente evoluează sub efectul unor forţe cunoscute, efectele fiind proporţionale cu cauzele. O lume minunată în care poţi calcula comportamentul unui sistem, iar observaţia poate fi coroborată cu rezultatul. Astfel, calculul evoluţiei Sistemului solar, la scara cîtorva milenii, funcţionează foarte bine. Predicţia eclipselor solare sau „plimbarea" interplanetară a sondelor „Voyager" confirmă excelent aceste teorii. Alături de această lume există însă şi cealaltă, cea a fenomenelor meteorologice, a scurgerii fluidelor sau cea a reacţiilor chimice. Cu toate că legile fizice par simple, prea mulţi parametri sînt în joc pentru a putea prezice starea lor viitoare. Se contura o singură speranţă: superordinatoarele. Acum se speră mai mult. Haosul determinist, acest instrument matematic prezentat la sfîrşitul secolului trecut de francezii Hadamard şi Poincaré, arată că numeroase sisteme nu sînt predictibile pe termen lung. Sub aripa dezordinii, oamenii de ştiinţă au descifrat o ordine infinit mai complexă. Ei cunosc momentul în care pe aceste sisteme pun stăpînire «haosul» şi legile sale. Haosul determinist are tangenţă cu numeroase discipline ştiinţifice, de la meteorologie la dinamica fluidelor, de la fizică la chimie, de la astronomie la biologie şi, în sfîrşit, este implicat în cursul Bursei.

Cunoscînd poziţia planetelor şi distanţele la care se află, Pierre-Simon de Laplace a calculat mişcarea lor încă din secolul al XVIII-lea. Cînd au apărut ordinatoarele puternice, ele au fost acelea care au confirmat această nouă percepere a haosului şi a legilor sale. Şi au început să apară răspunsuri cît mai apropiate de adevăr la întrebări diverse, de exemplu cele vizînd naşterea norilor. Mişcarea aerului, mai lentă sau mai puternică poate antrena sau stinge o depresiune atmosferică. În 1963, meteorologul american Edward Lorenz încerca cu ajutorul ordinatorului să creeze un model al climei. Încercînd să corecteze exactitatea prognozelor a considerat că se iau în calcul prea mulţi parametri, eroarea datorîndu-se acestui fapt. El a reţinut doar trei variabile: temperatura, presiunea şi viteza vîntului. Surprinzător, a înţeles că acest climat hipersimplu dă rezultate cu totul dezordonate, chiar dacă nu se schimbă decît o cifră infimă la datele iniţiale. O cauză infimă poate produce un efect de neimaginat. Acesta a reprezentat începutul aventurii experimentale a înţelegerii haosului. S-a ajuns la concluzia că nu complexitatea este cea care declanşează haosul. Un sistem simplu poate deveni haotic dacă se modifică chiar imperceptibil condiţiile iniţiale. Şi Edward Lorenz a argumentat concluzia sa prin „efectul fluture". Ce înseamnă aceasta? Un fluture bătînd din aripi în Sydney, (în Australia), poate fi suficient pentru a declanşa, o săptămînă mai tîrziu, un ciclon în Jamaica. Trecînd peste doza de exagerare, ideea rămîne valabilă. Astronomii ar spune că o mică particulă dintr-un colţ al Universului ar putea influenţa mersul planetelor dacă i s-ar lăsa timp. Dar despre alte „semnături" ale haosului în lumea vie **sau** în Univers, într-un articol viitor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

În meteorologie haosul îşi regăseşte „semnătura" şi în cicloane.

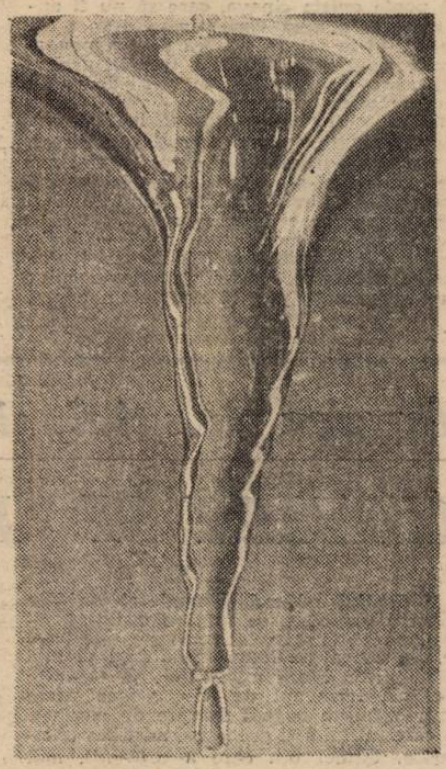

Curgerea apei la un robinet este semn al fenomenului de turbulenţă.

incursiune în paranormal

Inginerul „Niumas" intră în dialog cu ființele altei lumi!

Facem un pas mai departe în incursiunea noastră. În acest nou pas avem un interlocutor care prin profesiune și pasiune este un pragmatic, un tînăr format într-un domeniu tehnic, inginer și asiduu observator și cercetător al fenomenelor paranormale. Cele ce urmează sînt într-adevăr uimitoare — atît de uimitoare încît evit să le accept sursa din vreun izvor subiectiv al fanteziei omenești. Mi s-a sugerat să folosesc pseudonimul poetic al interlocutorului meu, urmînd ca, în cazul că un număr de zece cititori își vor exprima dorința de a-i cunoaște numele real, numai în acest caz să-l facem public. Așadar, *Niumas* mărturisește :

„Trebuie să încep prin a arăta că sînt încă din școala generală un pasionat al fizicii. Am absolvit facultatea de metalurgie, sînt inginer metalurgist — anterior am urmat un an geologia și doi ani facultatea de fizică. Deși bunicul meu era preot, în școala primară am fost un ateu — atîta cît puteam fi la acea vîrstă. Mai tîrziu au început să mă preocupe existența lui Dumnezeu și totodată telepatia. În una din zile, însă, bunicul mi-a reprodus întocmai un gînd al meu din timpul nopții, dîndu-mi de înțeles că uneori primește „un fel de mesaje". Mi-a povestit că în timpul războiului astfel de mesaje l-au ajutat foarte mult. Încă în acea perioadă, fiind student, am înființat un cerc de matematică-fizică, avînd deja la acea dată o teorie proprie — *teoria unitară a cîmpurilor*. Ca student, la Iași, mi-am continuat preocupările de fizică și am cercetat fenomenele telepatice și literatura despre OZN-uri. În una din zile, căminist fiind, după ce terminasem mai multe încercări de a-mi pune în evidență disponibilitățile de clarviziune telepatică, le-am relatat faptul colegilor mei de cameră. Evident, nu am găsit atunci credibilitate din partea lor. Dar abia în 1983, fiind acasă, la Bîrlad, și lucrînd la cartea mea despre teoria cîmpurilor și posibilitățile de funcționare ale OZN-urilor, într-o noapte am visat că aveam de plătit unui coleg de școală generală cu care nu mă întîlnisem de multă vreme, o sumă de bani, din care 500 lei într-o singură bancnotă ! — ceea ce nu exista pe atunci. M-am mirat, neștiind că în trecut existaseră astfel de valori. Dimineața, căutînd adresa OSIM-ului în camera părinților mei, am găsit într-adevăr o bancnotă de 500 lei, veche, de care habar nu avusesem. Era o dovadă concretă a funcțiilor telepatice, mi se confirmase. În aceeași perioadă, în una din zile, într-un moment de relaxare specifică inițierii, stînd cu ochii închiși, a început derularea bruscă a unui minifilm cu imagini în care inițial a apărut color o scenă reprezentînd-o pe o fostă colegă alături de mine, eu fiind învăluit într-o aură neagră, urmînd apoi imagini complicate de derulare de sateliți, cupole de stadioane (termenul e necesar pentru comparație, întrucît erau altceva), jocuri inexistente pe pămînt, animale și figuri de sinteză om-animal cărora însă le puteam „ghici" cu claritate gîndurile. Toate acestea într-un contrast puternic de alb-roșu-negru. Filmul a rulat cu viteză mare, parcă pentru a nu putea reține ulterior scene exacte, precise, pentru a nu-i putea analiza detaliile. Ceva mai tîrziu am „intrat în contact", în alt „film", cu figuri asiatice, surizătoare, iar în fundal, o figură nepămînteană, mică de statură, cu capul mare, gura mică, ochii mari și triști. Entitățile care apăreau în cîmpul conștiinței ca transmițătoare de imagini și scene, erau bărbați ce mă priveau cu regret și suferință de sub frunzișul des al unor arbori, dar erau și femei, mici de statură, bine proporționate, vioaie și oarecum teatrale, copilăroase chiar. În această transă și conștient de ce se întîmplă am gîndit puternic să le cer, telepatic, un text în limba lor. Una din acele femei mi-a transmis astfel ca să-i pot urmări buzele, următorul text : „Olimp enula lompa lomen lumpa o enalum lempa u Terra". Cerîndu-i telepatic traducerea, mi-a comunicat-o : „Noroc de buna noastră credință în civilizația existentă pe Terra". Unul din transmițători, care intervenise ulterior în cîmpul vizual, mi-a comunicat că lor le-a reușit o societate mai bună, prin intermediul generalizării unor simboluri — ceea ce nu am înțeles deloc. Au ținut, de asemenea să mă convingă de existența „unui spirit bun" al unor tirani, ceea ce m-a șocat. Am început să mă îndoiesc de bunele lor intenții. Privitor apoi la dorința mea de a-i contacta — dorință neexprimată verbal, dar gîndită intens, mi-au transmis prin intermediul unor imagini a doi bărbați înalți, îmbrăcați în negru cu fizionomii europene, și a altor doi, mai scunzi, că : „Seulement détérmine" — adică, *doar determinat* și, în continuare : „va cîștiga cînd va renunța"! ; respectiv, „pseudo-deterministic" — spus cu mîna ridicată : „mon calculateur — good boy (calculatorul meu, băiat bun). Cu aceste comunicări criptice, stereotipe, aparent ilogice, am înțeles că eram acceptat pentru o eventualitate de a comunica, și de a obține măcar un obiect material de la ei. Pînă în 1984 inclusiv au mai urmat relativ multe transmisii de importanță diferită..."

Le vom descrie și noi în numărul următor al revistei !

ION ȚUGUI

Rătăcind prin labirintul misterelor

REVOLTA OBIECTELOR FANTOMĂ

Dacă fantoma tatălui lui Hamlet este atît de celebră încît e greu de presupus că poate exista cineva, care să nu fi auzit măcar o dată vorbindu-se despre ea, cel puțin la fel de celebră este și povestea vasului fantomă. Ea a început probabil printr-un miraj — marinarii de pe un vas au văzut participînd de altfel la un fenomen optic bine cunoscut, în imediata lor vecinătate, imaginea unui vapor real, a unei corăbii, aflate la oarecare distanță de ei. De aici s-a născut legenda vasului fantomă ce bîntuie mările Pămîntului și aduce nenoroc celor care o văd.

Obiectele — mari sau mici — devin astfel și ele participanți la lumea fantomelor. Haine care apar atîrnate în cuier sau suspendate pur și simplu în aer și care dispar la cea mai mică încercare de a le atinge, cărți, caiete, carnete de cecuri și chiar cuvinte scrise pe o foaie de hîrtie, dispărînd imediat ce au fost citite.

Clădiri întregi nu fac nici ele excepție. Două femei plimbîndu-se într-un liniștit peisaj de țară din Suffolk, Anglia, în 1926, trec pe lîngă o casă înconjurată de o impozantă grădină, totul aparat de un gard înalt. La întoarcere trec prin același loc. Fără să mai vadă acolo nimic. Decît un teren viran pe care creștea în voie iarbă...

Din goana mașinii cineva observă magazinul care îi era familiar de multă vreme. Oprește, parchează, se duce să-și facă din nou cumpărăturile la magazinul preferat. Dar, de fapt, acesta nu exista. Și trecuseră ani de zile de cînd el dispăruse din peisajul citadin.

Cam la fel i s-a întîmplat și unui australian care își petrecea vacanța lîngă Daylesford, Victoria, și a văzut masivele construcții ale unei mine, a auzit zgomotul, dar apropiindu-se a întîlnit doar stînca goală a muntelui. Și totuși, i-au spus localnicii, cîndva existase acolo o mină. Despre care vizitatorul nu avea cum să știe.

O altă familie de obiecte fantomă o constituie vehiculele. În 1878, locuitorii unei case singuratice din Scoția vedeau mereu o trăsură trecînd prin livada casei lor. Dar nici roțile ei, nici copitele cailor nu lăsau nici o urmă pe solul moale și umed...

Probabil însă că una din cele mai spectaculoase apariții de vehicule fantomă este cea din anii '30, întîmplată într-o intersecție periculoasă din zona Kensington, Londra. Aici un șofer a fost omorît, mai multe mașini s-au ciocnit. Totul datorită spaimei provocate de apariția unui uriaș autobuz, care părea că vine trecînd prin case, prin ziduri, prin orice, cu toate luminile aprinse, fără șofer și fără nici un pasager. Teroarea a încetat cînd autobuzul-fantomă nu a mai apărut. Ceea ce s-a întîmplat cînd, cu un termen modern, intersecția cu pricina a fost... sistematizată.

De s-ar putea rezolva toate la fel de ușor...

MIHAELA DOROBANȚU

Lumea magiei și a ocultismului

CABIRI ȘI DIOSCURI

■ Spațiul cultural și magic al vechilor greci a cunoscut, pe lîngă eleusini și orfici, adepții inițiați ai multor alte mistere. De aceea, ne luăm îngăduința să mai zăbovim în sfera misterelor. ■ Generic vorbind, termenul de **mister** face parte dintr-o foarte bogată familie de cuvinte. În care întîlnim și grecescul **mistikos** (misterios, tainic) din care a provenit, mai tîrziu, înțelesul de **misticism**, și grecescul **mistirion** (ceremonie tainică) inițiere secretă), provenit din grec. **mio** (inițiez) ; în aceeași familie vom mai întîlni și **mistis** (inițiat), **mistiriofilax** (paznic al tainelor sacre), **mistagogas** (preotul avînd rol inițiatic, custodele tezaurului din templu). Termenul îl regăsim și în latină, sub forma **misterium**, avînd același înțeles, de ceremonie religioasă secretă. Precum se vede, este o noțiune, un concept cu un substrat semantic foarte complex, care solicită fine delimitări între domeniul credințelor religioase și cel al magiei și ocultismului. ■ Tocmai datorită acestei bogății de sensuri și descifrări, misterele pot fi întîlnite în orice religie care acceptă, prin definiție, existența unei categorii de principii și de practici rituale de cult destinate exclusiv unor grupuri anumite de adepți admiși la inițierea de diferite grade în tainele cultului respectiv și care se supun, sub jurămînt, obligației de a păstra tăcerea asupra tuturor celor petrecute, văzute și auzite în sanctuar. În imensa majoritate a cazurilor, misterele includ două tipuri de ritualuri — magice și purificatoare, fapt ce explică aria extrem de extinsă, cvasigenerală, de răspîndire în societățile primitive, din Egiptul faraonic (misterele solare și cele funerare), Persia (misterele ignice — ale focului, adică), India și Grecia, pînă în America precolumbiană și numeroase triburi africane. ■ Revenind în lumea greacă, alături de misterele succint evocate în episoadele anterioare, semnificative erau și Misterele Cabire, Pythagoreice, ale lui Zeus, Isiace, Adonisiace, Mithraice, precum și cele consacrate zeiței frigiene Kybele. Fără îndoială, unele dintre acestea erau originale, aparținînd locurilor, în vreme ce altele erau împrumutate din feluritele colțuri ale mozaicului magico-religios din bazinul mediteraneean al civilizațiilor arhaice. ■ Bunăoară, **Misterele Cabire** (grec. **kabyroi**) sînt un cert împrumut fenician (fenic. **kabirim** — cei mari). Pentru fenicieni, cele patru divinități arhaice pelasge **(Axieros, Axiersa, Axiersos și Kasmilos)** protejau navigația, dar reprezentau și vulcanii, în genere, focurile (ca divinități ignice personificînd forțele telurice). În spațiul mitologic grecesc, aceste zeități vor deveni subalternele lui Hefaistos, suportînd o mutație semnificativă din planul forțelor telurice, naturale, incontrolabile de către om, în planul meșteșugurilor (turnători, topitori ai metalelor, fierari). Focarul inițial al acestor mistere l-au reprezentat centrele de la Imbros, Lemnos și Samotrakes (aici avîndu-și chiar templul principal, care a și dat numele sanctuarelor cabire — **samothrakia**), unde se oficia cultul focului, avînd totodată chiar și unele forme afrodisiace. Treptat, elementele acestui cult htonic destul de confuz se rafinează, astfel încît va include și principiul metalurgiei ca mister (într-o manieră, am spune, similară cu „constructorii" — **masonii** evului mediu...) iar cei patru Cabiri vor fi asimilați cu Dioscurii. Misterele Cabire au cunoscut, cu trecerea timpului, o tot mai largă extindere, acoperind în cele din urmă întreaga Eladă, trecînd apoi și hotarul Imperiului Roman, spre a se generaliza în întreaga lume elenistică... ■ Cei vechi le păstrau un foarte mare respect, fapt dovedit și de afirmațiile lui Diodor din Sicilia (,....cei ce luau parte la ele, deveneau mai cuviosi, mai drepți și mai buni..."), învățatul care va susține că însuși Orpheus ar fi fost unul dintre adepții inițiați ai acestor Mistere Cabire — ceea ce e încă o mărturie a profundelor legături nevăzute ce fac extrem de anevoioasă descifrarea înțelesurilor anumitor rituri magico-religioase în afara ansamblului unei lumi magice întinse din India, Egipt și Mesopotamia, pînă în Tracia strămoșilor noștri.. Nenumăratele similitudini, paralelisme și identități provin, în principal, din conținutul ideatic comun al misterelor, conținut care le împarte în mistere simbolice (solare, ignice, agrare, metalurgice etc.) și mistere... mistice (cosmogonice, funerare, de transsubstanțiere etc.). ■ Vom continua acest periplu în zona crepusculară a misterelor, evocînd data viitoare celebrele Mistere Pythagoreice...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A. _____

ALEUROMANCIE : Divinație cu ajutorul făinii împrăștiate pe sol, sau în coca pentru prăjiturile destinate feluritelor rituri magice. Se cercetau „desenele" care se formau pe sol sau în cutele de cocă.

ALOMANCIE : Divinație cu ajutorul sării (de bucătărie), fie „topită" într-un lichid, fie arsă (aruncată) în foc. Direle din lichid sau jocurile flăcărilor divers colorate dădeau semne despre viitor.

ALPHITOMANCIE : Divinație pe baza felului în care cineva — bănuit — mănîncă o prăjitură (sau pîine) din făină de grîu sau de orz. De aici provine și afirmația („jurămîntul") populară „Să-mi stea-n gît pîinea dacă te mint" (sau te însel, te fur etc.). Există și în limba franceză o expresie identică : „Que ce morceau de pain m'étrangle si je te trompe !".

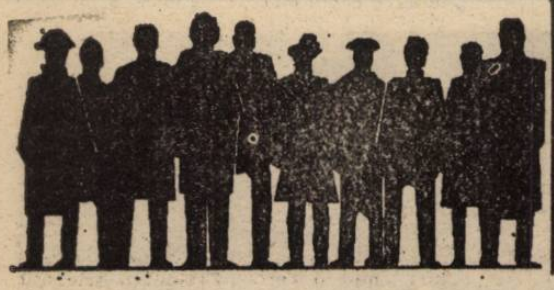

oameni...

MITUL LUI PAUL NEWMAN REZISTĂ...

Paul Newman a trebuit să aştepte 62 de ani pentru a cuceri o statuetă Oscar, în pofida unei suite excepţionale de succese fulminante. Ce i s-ar putea reproşa acestui om şi talentului său deosebit ? Fără îndoială că Newman greşeşte fiind atit de perfect, căci perfecţiunea este de-cele ori suspectă. Iar Paul Newman a încetat rareori de a fi perfect, în diferite circumstanţe : pe un platou de cinema, o scenă de teatru şi în viaţă. Pe de altă parte, impresia pe care o produce este prodigioasă. Cînd apare într-un salon, local, ring de box sau Casa Albă, conversaţiile se opresc, ca şi cum prezenţa sa ar avea putere să impună liniştea şi să „fixeze" atitudinile. Ochii săi albaştri fascinează, pur şi simplu. Deşi a fost întotdeauna genul seducătorului, nu i-a făcut niciodată plăcere să pozeze în acest rol.

Paul Newman este ultima verigă care mai leagă Hollywood-ul „zeilor" cu generaţiile care au urmat. Legatar universal al lui Garry Cooper, Clark Gable şi Bogart, a inaugurat seria lui Marlon Brando şi James Dean. Trei generaţii au visat deja să-i calce pe urme. Chiar şi astăzi, în pofida drogurilor, sărăcirii societăţii, violenţei oarbe, îngrozitoarea surpriză furnizată de SIDA, gustul acestui miraj nu a fost pierdut. Newman reuşeşte în încercarea sa de a fi unic fără a fi solitar. S-ar putea spune chiar că atita vreme cit el este aici, naufragiul unei anumite civilizaţii va fi întîrziat. Principala sa trăsătură este privilegiul de a transforma în reuşită ceea ce, la alţii, ar fi un dezastru.

Cea mai mare dramă a vieţii sale s-a petrecut în anul 1978, atunci cînd fiul său Scott şi-a pierdut viaţa din cauza unei supradoze de droguri.

Natura sa este astfel structurată încît banii şi gloria dobîndite pînă acum se opun ideii sale morale. Pentru a se deculpabiliza, a creat o fundaţie pentru a ajuta oamenii lipsiţi de mijloace financiare şi o alta pentru a veni în sprijinul copiilor canceroşi. Timpul trece. Tinereţea lui Paul Newman nu trece, însă. Aureola, ca şi fruntea sa, de altfel, nu cunosc nici un rid. Între timp, lumea nu a încetat să-i atace echilibrul. Dar, de fiecare dată, cu ajutorul Joannei Woodward (30 de ani de fericire conjugală) şi al filmelor sale : „Butch Cassidy şi Sundance Kid",„Dragi păsări ale tinereţii", „Marcat de ură", şi recent, „Mr. and Mrs. Bridge" (povestea unei familii americane „ideale" din timpul anilor depresiunii economice din timpul atacului japonez de la Pearl Harbour) a reuşit să treacă peste toate momentele mai dificile pe care i le-a rezervat viaţa.

ŞERBAN FILIP

George Brassens:

„AŞ FI VRUT SĂ MAI TRĂIESC PUŢIN"

Johana Heiman este femeia cu care Georges Brassens şi-a împărţit treizeci de ani de viaţă. Fără să-i devină soţie, fără să locuiască împreună. Ei i-au fost dedicate unele dintre cele mai frumoase creaţii ale lui Brassens („J'ai rendez-vous avec vous", „La non-demande en mariage", „Je me suis fait tout petit"), adevărate declaraţii de dragoste pentru „Puppechen" (mica păpuşă, în germană), cum îi spunea el. La nouă ani după dispariţia „poetului ei drag", Johana s-a hotărît să vorbească despre anii petrecuţi împreună.

„Înainte de război, am remarcat un bărbat tînăr care mă privea mult, fără să aibă curajul să mă abordeze. Locuia pe aproape de mine. Cînd a venit războiul, a dispărut şi abia cînd acesta a luat sfîrşit l-am revăzut. De fapt, ne-am întîlnit nas în nas în metrou. Mi-a vorbit, m-a însoţit o bucată de drum, mi-a cerut un „rendez-vous". Am început să ne vedem destul de des. Cei ce mă cunoşteau mă priveau într-un mod ciudat. Părul lung şi mustăţile groase ale lui Georges erau un lucru rar pe vremea aceea. Mult timp n-am putut afla mare lucru despre el. Îmi spunea : „locuiesc la o mătuşă" şi atît. Cînd îl întrebam : „Ce-ai făcut azi ?", îmi răspundea simplu : „Am citit o pagină". Destul de tîrziu am aflat că scria. Scria poeme. De cîntat s-a apucat după mai mulţi ani. În perioada de început a iubirii noastre, era extravagant. Cînd ne întîlneam, mă prindea în braţe şi alerga aşa, cu mine, pe stradă. Lumea întorcea capul după noi. Ştia că va deveni celebru. Chiar spunea : „Simt că ceasul meu va veni". În ce mă priveşte, nu mă îndoiam că într-o zi va fi celebru. La un moment dat m-am dus la o ghicitoare care, privind fotografia lui Georges, mi-a spus : „Văd o lumină puternică în ochii lui, va deveni la fel de celebru ca Maurice Chevalier. Şi a adăugat : „dar nu vei fi soţia lui". Mult timp m-am gîndit la ce mi-a spus ghicitoarea. Gîndeam că într-o bună zi o să mă părăsească. Dar, ciudat, acelaşi lucru îl credea şi el despre mine. În fapt, treizeci de ani ne-am dus viaţa împreună, dar am locuit fiecare în apartamentul său.

A urmat timpul cabaretelor, perioadă extrem de dură pentru Georges. El voia să-şi cînte cîntecele sale, patronii nu erau de acord. După o vreme, cu ajutorul prietenilor, a fost prezentat la Patachou. Şi astfel a început să vină succesul. În 1954, la Olympia, a devenit cu adevărat celebru. Celebritatea îl îmbăta, dar totodată îl priva de libertate. Nu mai putea să hoinărească în voie pe străzi, de exemplu. O dată cu succesul au venit însă şi crizele renale. Acestea i-au distrus viaţa. De durere îi venea să se arunce pe fereastră, stringea din dinţi, dar nu scotea un sunet. Mai tîrziu, cînd a fost operat de cancer, îl întrebam dacă îl doare. Îmi spunea : „cancerul, faţă de crizele renale, e nimic. Totul e să nu se agraveze". Cu toate acestea, toţi cei care veneau la Georges spuneau : „Cu el vorbeşti de toate şi de nimic, dar oricum, cînd pleci, te simţi revigorat". În schimb, în intimitate, era adesea trist. Eu îi eram confidentă. Îmi vorbea ore în şir sau îmi cînta cîntecele sale. Uneori, nu eram atentă şi mă trezeam că strigă : „de ce nu mă asculţi ?". Cei ce afirmă că era misogin nu l-au cunoscut. Îi plăceau mult femeile, dar nu suporta să i să pună în pericol libertatea. O asemenea tentativă îl arunca în stări colerice.

Ultimele zile ale vieţii şi le-a petrecut la nişte prieteni, în Sud. Atunci a cunoscut frumuseţea vieţii de familie, zgomotul copiilor întorşi de la şcoală, tot ce n-a avut şi poate şi-a dorit... În ajunul morţii sale mi-a spus : „A fost bine împreună. Aş fi vrut să mai trăiesc puţin..." Ştiam că acum mă va părăsi, dar refuzam să cred această realitate. Cînd a murit, am urlat de durere, dar n-am putut să vărs nici o lacrimă. De atunci, trăiesc singură la mine acasă. Nu am prieteni, doar relaţii. Aştept..."

AURORA POPESCU

Ultimele zile ale unui idol:

ELVIS PRESLEY [I]

De la moartea lui Elvis s-au scurs 13 ani, iar creaţia sa nu şi-a pierdut strălucirea, nu a fost dată uitării, ci dimpotrivă a reînviat o dată cu renaşterea rock-ului, al cărui rege a fost. Nenumărati alter ego ai săi îşi fac apariţia pe estrade şi pe ecranele televizoarelor şi chiar EL ÎNSUŞI (după cum au relatat gazetele) a fost văzut într-o bună zi într-un supermagazin din Michigan. Averea care a rămas în urma lui a crescut în ultimul an cu 15 milioane de dolari din vînzarea discurilor şi diverselor „suveniruri".

X

Nenumărate filme despre el, zeci de cărţi. Una dintre acestea aparţinîndu-i lui Albert Goldman, intitulată „Elvis" a devenit bestsellerul anilor '80. Autorul i-a consacrat mult timp şi pasiune, a străbătut întreaga Americă şi a realizat interviuri cu 600 de persoane care l-au cunoscut pe Elvis. I-a descris viaţa, de la naştere pînă la moarte, boala care l-a îndreptat încetul cu încetul către sfîrşit şi moartea datorată unui tragic accident : înghiţise din nebăgare de seamă o supradoză de narcotice...

Editorul lui Albert Goldman i-a propus acestuia cu cîteva luni în urmă o reeditare a cărţii cu condiţia unor completări. Dorind însă să se achite cît mai bine de această sarcină, Goldman s-a adresat din nou interlocutorilor lui de acum zece ani pentru ca „să-şi amintească încă o dată, cu durerea şi emoţia adăugate de trecerea timpului, despre Elvis".

Şi în acest moment s-a produs şocul. Pentru că amintirile s-au detaşat de emoţie au adus informaţii pe care Goldman nu ar fi vrut să le afle niciodată. Şi pentru că, în calitatea sa de ziarist, aflînd o întîmplare adevărată, nu poate

s-o păstreze numai pentru el sau s-o dea uitării, a publicat-o în presă sub forma unui articol autocritic: „M-am înşelat!". Se constatase că Elvis s-a sinucis.

MIHAELA DOROBANŢU

(va urma)

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

FAMILIA, o valoare demodată?

Unde sînt timpurile bune de altădată, cu bătrîna familie stabilă şi fecundă? Locul i-a fost luat de menajele moderne cu un procent mic de copii (1,8), aflate adesea în pragul divorţului. Şi totuşi, nu a existat niciodată un paradis familial şi nici o vîrstă de aur a familiei, consideră Martine Segalen, sociolog, director în cadrul Centrului naţional de cercetări ştiinţifice din Franţa. Familia tradiţională n-a ocupat decît un scurt moment din istoria umanităţii, în secolul XIX, funcţionînd aproape exclusiv în sînul burgheziei. Adesea se susţine că familia a fost dezagregată de industrializare şi urbanizare, atribuindu-i-se doar un rol de „citadelă afectivă" într-o societate devenită inumană. Acestea sînt o parte din imaginile despre familia tradiţională. Discursurile contemporane despre criza structurii familiei sînt bazate pe un adevăr relativ. Azi se renunţă la ideea familiei ca o entitate fără un adăpost propriu, modelată de societate. „În anii '50—'60 la începuturile „societăţii de consum", tînărul cuplu era privilegiat, susţine cercetătoarea Catherine Bonvalett de la Institutul francez de studii demografice. Atunci se gîndea că nucleul familiei nu ar avea nevoie de reţeaua de părinţi". Se gîndea că industria şi implicit migrarea spre oraş ar distruge legăturile familiale izolînd celula conjugală. Nimic adevărat. Francezii, spre exemplu, locuiesc foarte aproape de părinţi. După ce se căsătoresc, 75 la sută dintre copii se instalează la o distanţă de cel mult 20 km de părinţii lor. În zona Parisului, 6 la sută din cupluri locuiesc în acelaşi imobil cu părinţii sau bunicii, 10 la sută pe aceeaşi stradă, 23 la sută în acelaşi cartier. Aceasta, explică specialiştii, reprezintă un indice de solidaritate familială. În cazul unei crize profesionale sau a unei rupturi sentimentale se poate conta pe familie. În Franţa tinerii şomeri revin momentan la părinţi. În cazul unui divorţ, 70 la sută dintre femei revin la părinţi. Ce se întîmplă după divorţul părinţilor, cu copiii? Cei mai mulţi au parte de afecţiune. Concluzia cercetătorilor, prilejuită de acest aspect: noua familie este adesea o extindere a familiei originare, în care liantul afectiv îl domină pe cel sanguin.

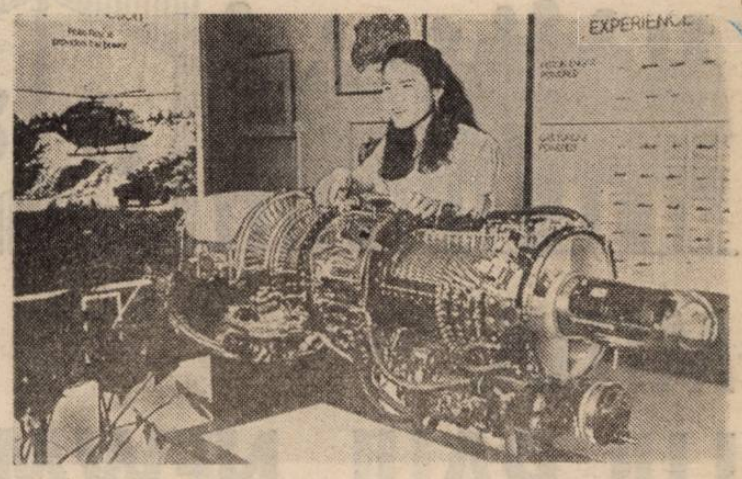

„Femeia anului"

Yuen Har Tse, o tînără chinezoaică de 22 de ani, oarbă din naştere a fost aleasă de celebra firmă britanică Rolls-Royce pentru executarea motorului celui mai recent elicopter militar european („Tigrul"). Ea a primit din partea prinţesei Diana titlul „femeia anului". Tînăra ingineră spune că dintotdeauna a învăţat să „vadă cu ochii minţii", concentrîndu-se asupra formelor realizate sau desenate de ea.

● Indiscreţii... ● Indiscreţii... ●

În vreme ce opţiunea majorităţii femeilor este de a-şi mări, fie şi cu ajutorul chirurgilor sînii, Samantha Fox, vedetă a muzicii uşoare, şi i-a micşorat. O simplă intervenţie chirurgicală o permis modificarea

circumferinţei pieptului de la un impresionant 90 D (foto 1), la un mai rezonabil, şi mereu generos, 85C. „Este mai confortabil", declară Samantha...

MATRIMONIALĂ...

Michelle Lasserre, directoarea unei agenţii matrimoniale s-a specializat în căsătorii la nivel înalt. Ea căsătoreşte cele mai frumoase femei din Paris şi o face potrivit propriilor afirmaţii pentru că „are bun gust şi-i place să organizeze astfel de întîlniri". Dacă se arată extrem de discretă privind aliaţele deja încheiate, în schimb despre frumoasele din imagine oferă o gamă amplă de detalii privind vîrsta, profesia şi.., telefonul directoarei. Dacă ajungeţi la Paris şi îl consideraţi util, vi-l putem comunica...

Femeile preferă să mîngîie... maşinile

Conducătorii auto nu au voie să coboare din maşină. Ei pot privi, dar le este interzis să atingă... ceea ce văd.

Nu, nu este vis şi nici nu sînt secvenţe de pe o casetă porno. Dacă drumurile vă poartă spre Florida, la Fort Lauderdale de pildă, veţi întîlni fete tinere, frumoase, care, cu îndeminare se ocupă de maşina dv. (numai de ea!), lustruind-o pînă la strălucirea maximă. Automobiliştilor li se permite să coboare... geamul portierei şi să... privească pentru a dobîndi îndemînarea fetelor...

Luaţi-le în serios!

Tulburările mirosului se pot manifesta în diferite moduri : printr-o diminuare sau chiar o pierdere completă a mirosului (anosmie), consecinţă a unor rinite, gripe, sau a unui traumatism cranian. Ele pot fi semnul unor maladii care afectează meningele. O „hiperosmie" se observă în timpul sarcinii, în timpul menopauzei, sau în maladia Bazedöw. În timpul unor maladii infecţioase se observă senzaţia permanentă a unui miros dezagreabil. Este de asemenea unul din simptomele iritabilităţii regiunii temporale a creierului. Concluzia firească ? Să le luăm în serios !

LECŢIA DE GIMNASTICĂ

În această săptămînă cîteva exerciţii pe care specialiştii le recomandă celor ce doresc să dobîndească un bust deosebit de frumos. Dacă miza vi se pare tentantă, să trecem la primul exerciţiu. Cu picioarele depărtate şi cu cîte o minge în fiecare mînă, aplecaţi-vă întîi spre dreapta, apoi spre stînga, fără să mişcaţi bazinul. Repetaţi de 20 de ori. Exerciţiul 2 : cu spatele drept, picioarele depărtate şi puţin flexate, inspiraţi adînc (foto 2). Presaţi puternic mingile expirînd şi contractînd pieptul. Exerciţiul 3 : cu cîte o minge în fiecare mînă întindeţi lateral un braţ şi duceţi-l la umăr pe celălalt (foto 3). Inspiraţi adînc la schimbarea braţelor. Repetaţi de 20 de ori.

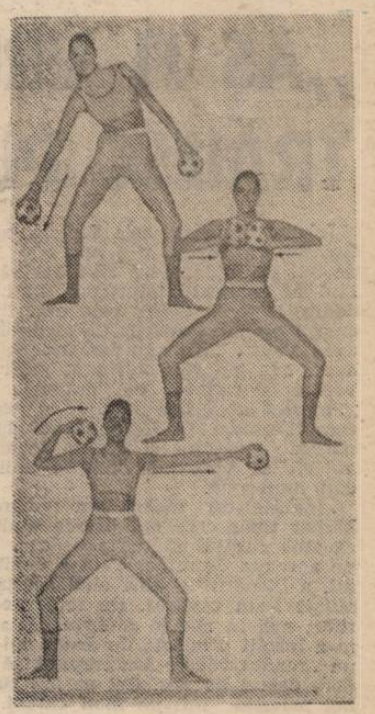

glob

MAGAZIN

Recensământul viselor

1. Continuăm serialul „Mesaje discrete pentru o lume concretă" conferindu-i un titlu care limitează puțin aria „investigațiilor" noastre. Lumea viselor e o lume aparte, consistentă, exotică, mai mult sau mai puțin descifrabilă. Dar caracterizarea cea mai interesantă — care reprezintă și subiectul textelor noastre — este aceea de „lume paralelă".

Ce poate fi mai fascinant, mai relaxant și revitalizant decît să părăsești o lume indiferentă, rece, cenușie, uneori ostilă și agresivă, alteori purtînd fardul unor bucurii efemere, decît să te refugiezi într-o altă lume ? Un anumit etaj al EU-lui tău capătă, cu ajutorul unor forțe încă neelucidate, puterea de a voiaja, de a-și cîștiga liberul arbitru. Cine nu visează, parcă nu e refăcut complet după perioada de somn. Iar reîncărcarea bateriilor sufletești este cu atît mai deplină cu cît limitele voiajului din timpul somnului sînt mai generoase. Uneori acel etaj al EU-lui rătăcește prin zone ostile ale acelei lumi paralele, care nu este nicidecum sinonimă cu paradisul. Coșmarul ne îndreptățește să credem că lumea reală este mai îngăduitoare și mai ferită de dramatism. Dar coșmarul este, de obicei, un accident. Propriile noastre convulsii și gemete ne readuc oportun pe pămînt, acolo unde realitatea devine o dulce alinare.

Mi-a fost necesară această introducere pentru a înțelege mai bine cazul unei femei inteligente, fără prejudecăți, bine înstruită, care și-a transformat somnul într-un ritual al călătoriilor în lumea viselor. Anne-Christine este o franțuzoaică de vîrstă medie, creatoare la o agenție de publicitate. Regula voiajelor sale onirice ne este tuturor accesibilă. Își pune pe noptieră, la culcare, un pahar plin cu apă obișnuită. Bea numai jumătate din conținut și apoi se culcă. Dimineața, cînd se

gîlceava IDEILOr

trezește, bea imediat cealaltă jumătate. Repetînd un timp mai îndelungat acest ritual simplu și concentrîndu-se de fiecare dată asupra scopului pe care și l-a propus, Anne-Christine își aduce acum aminte cu destulă claritate ceea ce a visat. Între timp, s-au micșorat mult acele nopți în care „dormea neintoarsă" și la capătul cărora intervenea acel burete nemilos care-i ștergea totul din memoria lumii paralele. De cînd procedeul dă roade, ea își notează cu meticulozitate toate peregrinările sale nocturne. A reușit, grație unei ambiții dublată de încredere în potențialul său oniric, să alcătuiască ceea ce cu un termen suficient de elegant numim „recensămîntul viselor".

Scepticii nu vor ezita, în fața acestei realități, să ne arunce în față acel paralizant „ei, și ?". Acestora le vom reaminti că există mii de cercetători care-și dedică întreaga carieră studiului somnului paradoxal (botezat astfel pentru că în timp ce corpul este inactiv, o anumită parte a creierului depune o activitate extrem de laborioasă ; una din dovezile cele mai la îndemînă este mișcarea susținută a globului ocular).

Chiar și cu acest unic exemplu, dorim să susținem că nu este deloc important să facem statistici cu privire la durata somnului într-o viață — estimată, de cele mai multe ori, la o treime din existență. Cu adevărat importantă este durata somnului paradoxal, acel somn în care părăsim realitatea psihică pentru a explora zonele unui psihocimp colectiv. Îmi permit să compar aceste evadări cu plecările în străinătate. De ele ne aducem aminte cu plăcere, ca de niște oaze în care ne-am refugiat de monotonia de acasă. Vizele din pașaport sînt o dovadă concretă, iar dacă ne-am nota de fiecare dată ceea ce am visat peste noapte, am constata că turismul oniric este mult mai palpitant.

PAUL IOAN

Starea de VECHE

Vînzările de suflet :

OROARE ȘI ABJECȚIE

Asistăm de cîtva timp la o violentă campanie de presă, îndreptățită moral — dar, parcă, excesiv concertată (de ce abia acum?) — împotriva vînzărilor și vînzătorilor de copii. Nu împotriva înfierilor, care ar avea ca temei, în situații limită, «mai-binele» copiilor, poate, ci împotriva acelei abominabile traficări de ființe, care, dincolo de discreditarea individuală, raportată la caz, comportă și o discreditare socială, însumatoare. Ceea ce surprinde, însă, în analiza în sine a zecilor, sutelor (miilor?) de cazuri și situații de indiscutabilă culpabilitate morală pe care le instituie orice vînzare de om, întrezărim și o anume «prudență» în a numi cauza dintîi a acestui fenomen disperant : *acel prag de decădere a condiției umane pe care-l instituie o prelungită stare de mizerie socială (inclusiv cultural-morală) și o pauperizare galopantă, cu tot cortegiul de (alte) anormalități pe care le declanșează.* Cînd vom uita — și cum am putea uita vreodată — chipurile, văzute la televizor, ale acelor părinți și bunici dezumanizați, pînă la starea de aparentă sau efectivă arierare mintală ? Să stopăm vînzările de copii — este ultimativ ! — dar să nu îngăduim incriminărilor individuale și, vai, atît de înverșunat individuale, să structureze o diversiune la fel de culpabilă, în care existența unor infractori — cu nume, prenume și urbe precis localizate — escamotează, în fapt, *condiția victimală în care vegetăm și acel prag de disperare de la care totul devine posibil : inconștiența și nebunia, și crima...*

■

Dintr-un „Paris Match" recent reținem o fotografie cumplită. O reproducem. Explicația care o însoțește — *«oroare și abjecție»* — acuză în fapt martirizarea copiilor la scară planetară. De la zecile de mii de copii care lucrează în galeriile subterane ale extracțiilor carbonifere ale Americii Latine, pînă la cohortele de copii antrenați militar, de la vîrsta de 14 ani, *ca să ucidă (și să se lase uciși) în numele unor fanatisme morbide.* Rapoartele anuale despre starea generațiilor tinere, comunicate de Amnesty International, vorbesc de circa 800 milioane de copii din țările subdezvoltate, afectați nemijlocit de o subnutriție cronică, de handicapări mintale consecutive, de o sporită agresivitate socială. Vînzările de copii se asociază acum, cel mai frecvent, cu prostituarea minorilor, la nivelul unor cifre aproape incredibile, în zeci și zeci de țări, chiar și în perimetre puternic dezvoltate. În Thailanda, în Filipine, în Brazilia — ne-am fi așteptat, se va spune... Dar disperării și mizeriei umane care potențează martiriul, li se adaugă pe alte meridiane — citîm din Paris Match — *„comercializarea infamiei"*. De la închirierea „cu ziua" a unor copii — în pofida interzicerii, sub pedepse grave, a pedofiliei și sodomizărilor — în S.U.A., California, pînă la cazurile de prostituție, semilegală sau semi-tolerată, a unor fetițe de 12—13 ani, în Franța, la Paris. Statisticile ajung să consemneze *„...50 mii de copii martiri — și cuvîntul «martir» nu e îndeajuns de puternic — din care 300 pînă la 600 sfîrșesc prin asasinare, anual. Și nu în Peru, nu în Kamciatka. În Franța"*. Am citat din același studiu-raport-reportaj și act de acuzare. Priviți însă fotografia : Copii, băieței și fetițe, bătuți, torturați, infirmizați pe viață. În fața peretelui încărcat de aceste mărturii în alb-negru ale abjecției — cîteva din „ustensilele" cotidiene (cuțite, frînghii, curele, fierbătoare electrice) transformate în instrumente de tortură. În circa 80—90 la sută din cazuri, familiile acestor copii au fost „remunerate"... Despre vînzarea unor copii în vederea extragerii unor organe vitale, autorii studiului, consemnînd fenomenul și probabilitatea, refuză comentariul.

■

Cei care-și închipuie că simpla înăsprire a sancțiunilor penale ar rezolva ceva, și încă «peste noapte», se înșeală grav și ne înșeală, poate cu o anume premeditare. În orășelul francez Lous-le-Saumier, la aflarea unui verdict prea îngăduitor cu autorii unui viol colectiv și al uciderii victimei, o minoră, zeci de oameni aflați în acea zi în sala de judecată i-au agresat pe magistrați, pînă la a le primejdui viața. Au fost aduși urgent, de la Paris, 400 de jandarmi, pentru a-i apăra pe judecători și pe autorii violului (doi dintre ei minori) de furia mulțimii. Au urmat cîteva comentarii în unele reviste... și gata. În rest, concluzia normală ; a-ți face singur dreptate n-a fost fost și nu va fi nicicînd o soluție; iar exploziile colective de furie pot sancționa o stare negativă și pot lansa un semnal ultimativ. *Îndreptarea survine însă în timp și nu în afara unor corecții sociale și a unei legislații morale.* Ce ne rămîne, deci ?

Înainte de orice răspuns, comportînd rigoare și profesionalism (evident, și curaj), *să nu ne mai mințim, cel puțin...* Nu un părinte arierat,scelerat, și nu o asistentă medicală, culpabilă, explică fenomenul... *Diversiunile sînt o altă vînzare de suflete și suflet.*

DOREL DORIAN

● **ÎNTÎLNIRE CU EXTRATERESTRI.** Prima întîlnire a pămîntenilor cu ființe venite de pe alte meleaguri decît cele ale „planetei albastre" va avea loc, așa cum încearcă să ne convingă Pavel Globa, președintele Asociației naționale a astrologiei avestice, directorul Centrului astrologic de pe lîngă Academia de Științe a URSS. Este limpede, deci, că sfîrșitul lumii se amînă. Să aibă Globa darul de a oferi premoniții ? De ce nu ? El are deja un palmares de invidiat în ceea ce privește prezicerile. Globa a prevăzut cutremurele din Armenia, catastrofa nucleară de la Cernobîl, precum și ziua execuției soților Ceaușescu !

● **EXTREMIȘTII DE DREAPTA.** Este trist dar adevărat, în majoritatea statelor occidentale se înregistrează un nou reviriment al partidelor de dreapta. Fondat în urmă cu 19 ani, Frontul Național al lui Jean Marie Le Pen cîștigă o popularitate tot mai mare în Franța. Sondaje recente indică că 15 la sută din francezi ar fi dispuși să-și acorde votul acestei formațiuni politice. Cauzele acestei atracții către extrema dreaptă rezidă în nemulțumirea tot mai evidentă a populației vis-á-vis de sondajul care ia amploare și dificultățile sociale, datorate, în opinia francezului de rînd, imigrației din țările magrebiene.

● **PROGRES IMPORTANT.** Pașii către reconciliere între Coreea de Nord și Coreea de Sud sînt încă timizi, dar ei ar putea ne-

tezi calea reunificării. Divergențele și neîncrederea sînt profunde. Phenianul a renunțat la vechea sa cerere ca Seulul să abroge legile care limitează contactele între nord-coreeni și sud-coreeni. S-a cerut chiar intensificarea eforturilor în scopul reunirii celor 10 milioane membrii de familie separați în urma divizării peninsulei în 1945 și a războiului desfășurat între anii 1950-1953. Din păcate, frontierele rămîn în continuare „sigilate" de forțele militare. Nu se poate călători dintr-o parte în cealaltă, nu există legături poștale și telefonice.

● **PARTIDA DE POKER A DEZARMĂRII** (sau a limitării armamentelor) a celor două superputeri va continua. După ce președintele Bush a anunțat pentru prima oară în istoria Statelor Unite măsuri de reducere unilaterale ale armamentelor, în rîndul observatorilor politici se aprecia că lui Mihail Gorbaciov îi va fi greu să retrimită mingea în terenul... Casei Albe. Răspunsul lui Gorbaciov nu a întîrziat prea mult, afirmînd că propunerile șefului executiv american sînt în consens cu viziunea sa cu privire la realizarea denuclearizării planetei pînă în anul 2000, concept lansat de Moscova în 1986.

● **PROGRAMUL KUTRIER.** El există de mult timp în Uniunea Sovietică și s-a finalizat recent prin elaborarea unei noi clase de rachete balistice. Potrivit agenției TASS care citează publicația „Gazeta independentă", noua rachetă sovietică este similară cu cea americană de tip „Minuteman". Raza ei este de 10 000 km.

■ **ESTE POSIBIL.** Ce anume ? Să se evite, de pildă, zdrobirea unor asteroizi de Pămînt. Dar cum? Prin lansarea unei salve de rachete nucleare ce ar putea schimba orbita asteroidului ce s-ar îndrepta către Terra. În cursul reuniunii de la San Juan de Capistrano (California), la care au participat 160 de astronomi, ingineri și biologi din întreaga lume, s-a opinat că deși există doar o șansă la 6000 ca un asemenea impact să se producă, este de dorit ca pămîntenii să știe că asteroizii, adevărate roci zburătoare, sînt în pericol pentru ei și planeta pe care supraviețuiesc.

„Neg că sînt miliardar"

Cînd în toate cotidienele au apărut rezultatele Loteriei de la Monza, numărul biletului indicat drept cîştigătorul marelui premiu de două miliarde de lire — L — 34216 — vîndut la Pisa, în mod poate firesc a stîrnit în rîndul cititorilor o undă de invidie vizavi de fericitul cîştigător şi evident, curiozitatea normală de a afla asupra cui a căzut marele noroc, cine este noul miliardar. După 15 zile de aşteptare înfrigurată (cîştigătorii din această categorie nu sînt obligaţi să-şi dezvăluie identitatea), Claudio Casarosa (30 ani), titularul unei societăţi de mari transporturi, locuind în oraşul Riglione, un mic oraş de lîngă Pisa, a făcut cunoscut că el este fericitul cîştigător al marelui premiu. Inevitabil, casa lui în care locuieşte cu soţia sa, Cinzia (24 ani) şi cei doi copii, Antonietta (10 ani) şi Diego (6 ani), a fost pur şi simplu luată cu asalt de rude, prieteni şi cunoştinţe. Apoi, Claudio Casarosa a oferit o masă fastuoasă în cunoscutul local din Pisa „Antica trattoria del Campano". Au fost invitaţi şi reprezentanţi ai presei, fotografi care au imortalizat diferite aspecte printre care şi pagina întîi a ziarului local „La Nazione" care anunţa cu litere de o şchioapă fericitul eveniment şi numele noului miliardar.

Ulterior, au apărut primele suspiciuni în privinţa lui, întrucît (conform regulamentului loteriei, orice cîştigător al marilor sau celor mai mici premii), era obligat să se prezinte cu biletul respectiv la unitatea de unde fusese cumpărat biletul

în vederea omologării sale. Claudio Casarosa s-a prezentat la unitatea care vîndusese biletul cîştigător condus de Corrado Del Buono, dar nu pentru a-l omologa, ci pentru a declara, foarte simplu, că toată povestea cu el nu corespunde realităţii şi că toată istoria a făcut-o în mod deliberat pentru a se... distra ! Este lesne de înţeles că dezvăluirile sale reproduse pe mari spaţii în ziare, au stîrnit din partea unora o completă dezabrobare, iar din partea altora a declanşat un haz irezistibil. Întrebat fiind de ce a recurs la acest „bluff" cu totul ieşit din comun, Casarosa a mărturisit că a dorit în afara părţii distractive, să aibă şi posibilitatea de a aprecia diversele reacţii ale celor din jurul său cînd au aflat că a devenit miliardar, un adevărat test psihologic plin de surprize. Cu toată diversitatea părerilor care au urmat acestei întîmplări, un efect benefic şi-a făcut totuşi apariţia : societatea pe care o conduce şi-a mărit considerabil numărul de clienţi. Iată deci cum Casarosa, s-a ales totuşi cu un cîştig. **(Gh.R.)**.

■ Japonia este cel mai mare producător mondial de roboţi. Iată că Washingtonul a făcut un demers pe lîngă autorităţile de la Tokio în vederea realizării în cooperare a unor roboţi militari. Ziarul „Nihon Keizai" informează, citînd surse informate de la Pentagon, că SUA încearcă printr-o atare acţiune de cooperare să „acceadă la tehnologia japoneză de vîrf în domeniul construcţiei de roboţi, domeniu în care se află în urma Japoniei". Viitorii „soldaţi—roboţi" ar urma să participe la operaţiuni periculoase, de minare şi dezamorsare a bombelor şi proiectilelor neexplodate după încheierea luptelor.

■ Unităţile de bază ale edificiului noilor forţe europene pentru intervenţie rapidă au dat un examen important în cadrul aplicaţiilor militare codificate „Certain Field—91" desfăşurate în Germania. Peste 8000 de soldaţi englezi, germani, olandezi şi belgieni au fost lansaţi cu un număr de 75 de elicoptere dintr-un colţ în altul al Germaniei. La manevre au participat circa 9000 soldaţi americani, ei fiind aceia care au acordat asistenţă în domeniul logistic.

■ Cunoaşterea vitezei vîntului este de mare folos navigatorilor aerieni, amatorilor de planorism sau de deltaplan. Pentru aceştia, francezii au pus la punct un mic anemometru. De dimensiunile unei lanterne mici cu baterie pătrată, anemometrul se compune dintr-o moriscă şi un dispozitiv de măsurare cu circuite electronice. Viteza este afişată numeric în unităţea de măsură dorită — mile pe oră, noduri, picioare pe minut, metri pe secundă...

TELEX • TELEX

■ Test de laborator efectuat la Institutul Dana—Farben din Boston (SUA) — o toxină modificată a microbului difteriei a atacat cu succes celulele infectate cu virus SIDA. Cercetătorii nu sînt siguri, deocamdată, dacă această formulă prezintă securitatea necesară pentru pacienţi. „Respectivele toxine atacă limfocitele care sînt activate de virus, iar celelalte neactivate, care compun cea mai mare parte a celulelor corpului omenesc, nu sînt vătămate de toxină", opinează dr. Robert Fineberg în revista „Science".

■ Pe parcursul anilor 1990 omorurile şi delictele pe bază de violenţă au crescu cu 10 la sută în Statele Unite, relevă un raport elaborat de FBI. Numărul crimelor a fost de 23 600 (aproape 65 pe zi). S-au înregistrat 103 000 de violuri. Mai bine de 60 la sută din crimele produse s-au înregistrate în şapte mari metropole americane. Pe primul loc s-a situat în această ierarghie oraşul „zgîrie—norilor" — New York. Potrivit raportului menţionat, cauza principală a creşterii criminalităţii în SUA rezidă în intesificarea consumului de droguri.

MATA HARI
şi faţa ei nevăzută

2. MAESTRA MĂRTURISIRILOR PE PERNĂ

După mai bine de 70 de ani de la moartea sa, numele lui Mata Hari rămîne tot atît de însoţit ca şi în timpul vieţii sale,

aureolată de mister. Într-adevăr, viaţa Margarethei Zelle, supranumită Mata Hari a fost în acelaşi timp romanţioasă, comică şi patetică.

Contrar a ceea ce fusese spus şi chiar scris, Mata Hari a fost o olandeză pe care Tribunalul francez a trimis-o în faţa plutonului de execuţie şi nu o franţuzoiacă ! A doua eroare istorică : Mata Hari n-a fost niciodată mărea „interpretă de dansuri hinduse şi javaneze", cum menţionează dicţionarele. Ea nu a fost decît o contorsionistă mediocră... A treia „invenţie" a mitului : Mata Hari nu a fost niciodată acea femeie superbă pe care o interpreta pe ecran, printre altele Marlène Dietrich. Margaretha Zelle era un personaj fără multă frumuseţe, cu erotism bulevardier. Ceea ce ne fascinează este geniul său de femeie care a ştiut să inventeze din toate „piesele" sale un personaj excepţional, acela de spioană a Kaiserului.

În inima primului război mondial, milioane de oameni erau pasionaţi pentru această poveste halucinantă a femeii-spion, fără scrupule, capabilă să smulgă secretele de stat ale amanţilor săi, pe perna nopţilor sale orientale.

Destrăbălată ca atîtea alte aventuriere, Mata Hari a fost o femeie independentă, care a ştiut să-i ducă pe bărbaţi după voia ei, înglobîndu-i în destinul său.

MANUELA SPĂTARU

(Va urma)

Hirotonisirea femeilor

Ultimul dintre bastioanele rezervate în exclusivitate bărbaţilor a căzut. Rose Vernell a devenit prima femeie preot catolic. Vaticanul nu vede însă cu ochi buni această inovaţie. Cel care a procedat la hirotonisirea lui Rose nu este altul decît George Stallings Jr. fondatorul bisericii disidente din Roma. Congregaţie catolică afro-americană. Ceremonia s-a desfăşurat într-o ambianţă foarte pitorească, îmbinînd ritul solemn cu canoanele catolice şi tradiţia cîntecelor şi dansurilor africane. Reverendul Stallings a profitat de împrejurări pentru a deveni arhiepiscop, ceea ce a dat naştere la multă rumoare, deoarece se spune că ar fi întreţinut, cu doi ani în urmă, relaţii sexuale cu un copil din cor. În ce o priveşte pe Rose Vernell însă, nu i se poate reproşa nimic. Văduvă, mamă a doi copii, ex-membră a unui ordin de călugăriţe catolice de culoare, această femeie de 50 de ani a fost învăţătoare, apoi a condus o şcoală particulară religioasă. Cine ştie, exemplul său va incita poate Vaticanul să primească în rîndurile sale femei... (M.S.)

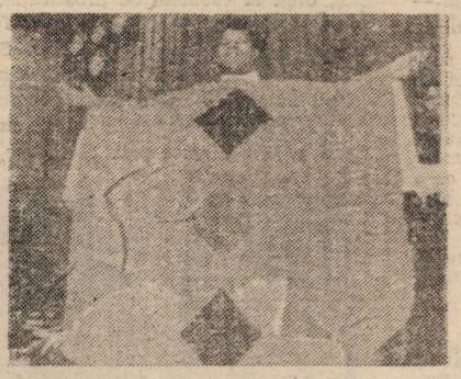

Numele lor au devenit substantive comune

● **DUNLOPP (1888)** – John Boyd Dunlop, veterinar şi inginer din Belfast, a echipat roţile bicicletei fiului său cu tuburi de cauciuc umflate cu aer.

● **DUPONT** – În timpul celui de-al doilea război mondial, Lucien şi André (fraţii Dupont) au conceput o brichetă din aur pentru un maharadjah.

● **FAHRENHEIT (1715)** – Fizicianul german Daniel Gabriel Fahrenheit a pus la punct termometrul cu mercur. Marea Britanie, Statele Unite şi Australia folosesc acest sistem de măsură.

● **LEVI'S (1850)** – Oscar Levi Strauss a conceput nişte pantaloni de lucru pentru căutătorii de aur

şi cow-boys, materialul folosit fiind pînză de cort de culoare închisă. Zece ani mai tîrziu, el a schimbat „ţesătura" şi a lansat celebrii blue-jeans, realizaţi dintr-o pînză de bumbac bleu-indigo, fabricată la Nîmes.

● **LACOSTE (1933)** – René Lacoste, mare tenisman al anilor '30 supranumit „Crocodilul" de presa

americană, a conceput un model de bluză în care să se joace tenis. Era din bumbac alb, cu un mic crocodil brodat pe piept. Pentru prima dată, eticheta se aplica pe exteriorul unui obiect de îmbrăcăminte.

● **MARS (1920)** – Americanul Frank Mars a inventat batonul de ciocolată, umplut cu o cremă caramel. În timpul celui de-al doilea război mondial, acesta făcea parte din raţia soldaţilor.

● **MIG (1926)** – Artiom Mikoian şi Mihail Gurevici au pus la punct primul avion de luptă sovietic, MIG 1.

Colecții și colecționari

CÎND 10 EGAL CU 300!...

Pare un truism, la prima vedere, o afirmație de genul „banii au valoare" ! „Păi, sigur că au ! Ia du-te, oriunde în lumea asta, și încearcă să cumperi ceva, fără să ai un ban în buzunar !", ar exclama în cunoștință de cauză oricine. Atita doar că nu ne referim la „valoarea" uzuală, înscrisă pe biletele de bancă sau pe monede, cea care ne îngăduie să cumpărăm un echivalent material, servicii, facilități publice etc., etc ; valoarea la care ne gîndim este independentă de cea tipărită sau gravată, depinzînd exclusiv de vechimea bancnotei (sau monedei), de raritate, de circumstanțe istorice ale emisiunii respective, precum și de alte criterii specifice **numismaticii.** Multă vreme menționîndu-se într-o relativă obscuritate rezervată, ferită de privirile indiscrete ale publicității, de zgomotul care înconjoară alte genuri de colecții, numismatica pare hotărîtă ca, din cînd în cînd, să iasă la iveală. Iată, bunăoară, în noiembrie 1982, a fost scoasă la licitație, tot la Drouot (Paris), o excepțională colecție a unui venerabil anticar, Marcel Tessier, colecție ce număra mii de bilete de bancă grupate în peste 400 de secțiuni ce acopereau întreaga istorie a monedei-hîrtie emisă în Franța, de la rarisimele bilete de „monnoye" emise de Ludovic al XIV-lea — adjudecate la 100 000 de franci fiecare ! —, la biletele de bancă puse în circulație la începutul perioadei de transformare a francilor vechi în franci noi, pentru a încheia cu bancnotele care au avut putere de circulație în fostele colonii... Pare ciudat, fără îndoială, ca o bancnotă sau o monedă ieșită de decenii sau chiar secole din circulație, care nu mai are nici o „putere de cumpărare", să aibă o valoare de colecție cu mult peste valoarea ei intrinsecă, stabilită de emitenți. Și totuși, cu un bilet de numai 10 franci datînd din perioada 1947—1948, pot fi obținuți azi la licitație circa 300 de franci actuali ! Iată o aritmetică aparte, specifică colecțiilor și colecționarilor, care sfidează orice cotație pe piețele financiare...

DANIEL VERBINA

Un portret robot al lui... Mozart

Experții de la serviciul de criminalistă al Germaniei au căzut de acord să-și aducă propria contribuție la ceea ce întreaga lume sărbătorește în prezent, cu fastul cuvenit, „Anul Mozart". În ce-ar putea însă consta „contribuția" unor criminaliști ?

La 200 de ani de la dispariția compozitorului, cu ajutorul unor metode criminalistice supermoderne de genul computerelor și altora asemănătoare s-a obținut un... portret robot al compozitorului.

Potrivit criminaliștilor germani, Mozart avea aproape sigur o frunte înaltă, ochii ușor duși în fundul capului, gura cu buze subțiri, păr închis la culoare, pieptănat pe spate. Acest portret a apărut în urma „prelucrării" pe calculator a cîtorva portrete rezultate din scurtul interval de un an și jumătate cînd se afla la Mannheim. Creierul electronic a analizat imaginile pictate, a selecționat elementele care s-au repetat cu cea mai mare frecvență și a respins acele „adaosuri" aparținînd diferiților pictori. Criminaliștii nu au luat în considerație craniul care se află într-unul din muzeele austriece și care se presupune că a aparținut lui Mozart. Dar dovezile pe această temă sînt foarte nesigure.

Portretul-robot al lui Mozart executat de specialiștii de la criminalistică urmează să fie expus la Mannheim într-o expoziție consacrată compozitorului. (M.D.).

Unde este fierul interstelar?

Spațiul interstelar este compus din gaze și pulberi. Majoritatea dintre pămînteni, chiar dacă n-a „pășit" pînă azi în Cosmos, știe asta. Față de noi, pămîntenii „de rînd", oamenii de știință știu ceva mai mult. Însă, chiar dacă cunosc relativ bine compoziția chimică a gazului interstelar, pulberile nu s-au dovedit a fi la fel de generoase cu cercetătorii. Se știe că ele, pulberile, conțin silicați și produse carbonice, dar se crede că nimic nu le împiedică să mai conțină și altceva. Pentru că se așteaptă să se descopere în ele și elementele absente în gaz, însă prezente în stele, știut fiind faptul că stelele se formează pornind de la amestecul de gaz și pulberi. Astfel, o întrebare îi frămîntă pe cercetători : unde este fierul, pe cît de abundent în stele, pe atît de neobservat în gaz ?

Cu ajutorul analizei radiației infraroșii emise de pulberile interstelare poate fi studiată compoziția acestora. Prezența silicaților și a produșilor carbonici a fost detectată prin evidențierea unei benzi de emisie între 10 și 18 micrometri precum și ale altor benzi de emisie. Recent, Pierre Cox, un tînăr cercetător al Observatorului din Marsilia și al Institutului Max Plank de radioastronomie din Bonn, a descoperit o nouă bandă de emisie, mult mai intensă, cu o lungime de undă de 21 micrometri, pe baza analizei datelor furnizate de satelitul științific IRAS, pe care a identificat-o ca fiind o emisie caracteristică oxizilor de fier (îndeosebi a magnetitei Fe_3O_4), după cum relevă revista „Astronomy and Astrophysics". Dată fiind intensitatea ei, această bandă de emisie provine în mod cert de la o componentă majoră a pulberilor interstelare. Este prin urmare deplin verosimil ca o cantitate substanțială din fierul interstelar să se afle sub formă de oxizi și nu de silicați, așa cum se credea pînă de curînd. Prezența oxidului magnetic este extrem de interesantă, întrucît ea îngăduie, în sfîrșit, să se înțeleagă de ce pulberile interstelare polarizează lumina stelelor : fiind magnetice, ele se ordonează în cîmpul magnetic al Galaxiei noastre, de-a lungul liniilor de forță, aidoma piliturii de fier din experiențele școlare, însă la dimensiuni cosmice, și creează deci o direcție de polarizare a luminii. Ce simple par explicațiile la întrebări pînă nu demult de domeniul enigmei ! Greu e însă pînă ne dăm seama de asta ! (A.H.)

În slujba ecologiei

În Germania au debutat recent testele avionului Dornier 228-212, care urmează să fie utilizat pentru detectarea poluanților mediului marin. Aparatul se caracterizează printr-o mare autonomie de zbor, deosebită capacitate de manevrare, calități remarcabile în zborul la altitudine joasă, precum și posibilitatea de decolare pe distanțe scurte. Echipajul va fi format din trei persoane. Echipamentul aeronautic standard va fi completat cu un aparat VHF/UHF, care permite comunicarea cu rețelele civile și militare, dar și pe canalele administrative speciale.

Printre dotările aparatului de zbor remarcăm prezența unui scanner cu infraroșii/ultraviolete, un radar cu vedere laterală și un aparat fotografic de format mic. Radarul poate detecta poluările cu petrol. Obiectivele fixate sînt trecute în mod automat pe ecran. Se mai dispune de o cameră video în culori și de una monocromă, cu o sensibilitate luminoasă sporită. În cabină poate fi folosită și o cameră video portabilă. La sfîrșitul acestui an, echipamentul va fi completat cu două noi sisteme : un fluorosenzor cu laser și un radiometru cu microunde. (Ș. F.).

RAZA VERDE

Raza verde apare uneori înainte de apusul soarelui, apare la răsăritul soarelui. Este bine cunoscut, mai ales printre adolescenți, romanul lui Jules Verne intitulat chiar „Raza verde", care a avut ca subiect principal înfiriparea și consolidarea unei iubiri între doi tineri care urmăreau cu obstinație acest fenomen natural deosebit. Fenomene naturale precum raze verde, marile furtuni verzi, care se produc citeodată spre sfîrșitul după-amiezii, și iceberg-urile observate ocazional de exploratorii polari sînt obiecte de studiu complexe pentru numeroși cercetători.

Iată cum explică fenomenul „raza verde" fizicianul american Craig Bohren de la Penn State : „atmosfera se comportă ca o prismă care descompune lumina albă în componentele sale. Atmosfera acționează ca o prismă explică Bohren, numai că, de această dată, noi ne găsim în prismă și nu în afara ei. Lumina soarelui penetrează atmosfera la ora prînzului aproape drept, de aici rezultînd o reflecție redusă. Dar la răsăritul sau apusul soarelui, lumina pătrunde în atmosferă sub un unghi oblic și este îndreptată în jos. Pe de altă parte, particulele de praf, apă și alte impurități suspendate în aer împiedică considerabil vizibilitatea. Cu cît lungimea undei solare este mai mică, cu atît particulele care îi pot împiedica observarea sînt și ele mai mici. Dar faptul că lumina violet are cea mai scurtă lungime de undă nu o face cu nimic mai vizibilă, deoarece în momentul în care pătrunde în atmosferă, se și „pierde" de-a lungul cerului. Odată eliminată banda albastră, următoarea — cea verde — îi ia locul. Oricine a privit nuanțele de lumină ce provin de la o prismă știe că în vîrful acesteia se află culoarea roșie, urmată de verde și albastru. Dar cînd soarele, la apus, se descompune în componentele sale spectrale, ordinea este inversată. Pentru a înțelege de ce se întîmplă așa, trebuie avut în vedere că lumina solară pornește în spațiu dintr-un infinit de puncte, fiecare dintre ele emițînd unde vizibile. Cînd Soarele este jos, pe cer, toată lumina din suprafața sa superioară trece pe deasupra cîmpului vizual al observatorului, cu excepția nuanței verzi, care este suficient de jos pentru a putea fi văzută. Între timp, lumina provenind din porțiunea mai joasă trece pe sub cîmpul de observație, excepție făcînd culoarea roșie. Din porțiunea de mijloc, numai undele galben—portocalii se află la un unghi vizibil. De aceea oamenii văd un soare care este roșu în partea inferioară, galben—portocaliu la mijloc și verde în partea superioară.

ȘERBAN FILIP

BORLAND + Ashton Tate =
BORLAND
LOGIC

OFERTE SPECIALE dBase
pentru România !
dBase IV + Quatro Pro
dBase IV + ObjectVision
dBase IV Developer + Borland C++
& Application Framework
EDIȚIE SPECIALA de inițiere:
Paradox SE + QuattroPro SE
PROFITAȚI DE ACESTE OFERTE
pînă la 31 Decembrie 91 !

LOGIC București
Tel: (90) 75.49.00
Fax: (90) 75.71.35

LOGIC Sibiu
Tel: (924) 4.66.52
Fax: (924) 4.67.04

Telex: 69367

Biblioteca magazin de proză scurtă

DESPĂRȚIREA

Alex introduse cu voluptate biscuitul într-un minuscul gheizer din paharul plin cu șampanie. Apoi mușcă delicat și plescăi mulțumit. Se uită cu atita plăcere la bucata rămasă neatinsă de dinții lui albi și bine îngrijiți, încit, încet-încet porțiunea lipsă crescu la loc. În cîteva secunde biscuitul se refăcu în totalitate. Repetă mișcările de la început și fenomenul se petrecu din nou. Dar de data asta nu se mai miră.

Mîncă pînă se sătură, lăsîndu-se pradă amintirilor... Acum cîteva zile, pe cînd se întorcea acasă tîrziu în noapte, un borfaș ordinar îl acostase și-i ceruse banii, sub amenințarea unui revolver. Fusese mai mult uimit decît speriat, nu credea că i se poate întîmpla și lui așa ceva. Era de obicei lefter și agresorul avea ghinion. Privise însă atît de curios arma — nu mai văzuse niciodată una în realitate, ci numai în filme și reviste —, încît constatară amîndoi un fapt suficient de bizar : glonțul apăru timid la gura țevii, se opri o fracțiune de secundă — parcă pentru a se obișnui cu temperatura de afară — și apoi căzu neindeminatic pe asfalt, mai mai să atingă bombeul pantofului drept al borfașului.

Călăul și victima rămaseră siderați cîteva clipe. Alex isi reveni primul și-l imploră pe agresor să mai introducă un glonț pe țeavă. Acesta se conformă cu o promptitudine demnă de un recrut care abia a depus jurămîntul. Armă din nou revolverul, iar Alex, în pofida unui felinar extrem de zgîrcit, se concentră din nou asupra plumbului ucigaș. În cîteva secunde, glonțul se prezentă iar la întîlnirea cu ochii victimei și căzu ca un bleg, oprindu-se în cele din urmă lîngă fratele lui geamăn. Convins că ceva nu e în regulă, deși nu era un specialist în fizică, agresorul o luă la fugă abandonînd unealta ucigașă.

În altă zi, o zi cu soare care-i făcuse un chef irezistibil de plimbare, lucrurile luaseră o întorsătură hazlie. Se pomenise mergînd în spatele unei femei superbe, cu un păr lung și buclat, revărsat generos pe umeri. Era la fel de înaltă ca și el. Îi privea de cîteva minute cu maximă atenție picioarele, dezgolite de la genunchi în jos. Luase aceeași cadență ca și femeia, la vreo doi metri în urma ei. Îi plăceau atît de mult gambele sculptate de mîna divină, încît se întreba cum se dezvoltă piciorul pînă sus, sus, acolo unde se unește inevitabil cu trupul mlădios. Era un instinct pur bărbătesc și nu trebuie să-i facem prea multe reproșuri lui Alex. Dar după o bună distanță parcursă de acest tandem, fusta zeiței începu să se ridice cu o încetineală parșivă,

POVESTIRE © POVESTIRE

dar constantă. Femeia continua să meargă și cînd marginea veșmîntului ei ajunse pe la jumătatea pulpei, se opri. Duse mîna fină și parfumată la fustă și o trase în jos, bănuind că o pală de vînt era vinovata. Cursa reîncepu și Alex continua să privească cu același interes. Faptul se repetă și cînd ochilor lui lacomi li se oferiră din nou pulpele delicate ale femeii, aceasta se întoarse brusc :

— Mîrlan nerușinat ce ești ! Pleacă d-aici sau chem polițaiul !

În furia ei pe deplin justificată, doamna — căci era o doamnă — nu luase în considerare că între fusta ei plisată și mîinile lui Alex era o distanță apreciabilă, de cel puțin doi metri. Un pensionar șăgalnic, martor al scenei, îi șopti lui Alex, cel făcut roșu ca racul : „N-ai gusturi rele, amice !"

Zbîrniitul inoportun al soneriei îl smulse brutal din gînduri. Deschise ușa de la intrare : era poștașul, care-i aducea factura unui costum comandat acum trei săptămîni. O luă și constată că omul în uniformă zăbovește în pragul ușii. Apoi privirea lui Alex se fixă, întîmplător, asupra buzunarului de la haina acestuia. Văzu, pur și simplu văzu că este doldora de mărunțiș. Identifică repede și ce fel de monede zăceau acolo : de 5, de 10 și de 25. Cele mai multe erau de 5, așa că Alex scoase din propriul său buzunar o fisă de 5 și i-o dădu poștașului. Abia atunci se despărțiră „prieteni".

În această seară, Alex se hotărî să țină un jurnal. Îi plăcea să scrie, era ajutor de notar. Nu trecea o zi sau două fără ca un episod asemănător să nu fie însemnat. Înainte de culcare, recitea amuzîndu-se de peripețiile privirilor lui. Citeodată izbucnea într-un hohot de rîs nestăpînit, mai ales atunci cînd dădea de întîmplarea cu secretara notarului șef. Îi făcuse într-o zi cadou o pereche de ciorapi, iar femeia, încîntată de gestul lui curtenitor și dîndu-i semnificații pur femeiești, îi mulțumise :

— Vai, nu se poate ! Ești atît de drăguț !

— Vă rog să mă scuzați domnișoară. Dar de trei zile veniți la serviciu în pantaloni pentru că aveți un ochi dus la ciorapi, chiar deasupra genunchiului... M-am gîndit că leafa nu vă ajunge și...

Alex ieșise repede din încăpere cînd secretara, îmbufnată subit, încercase să afle de unde știe. De atunci o evita cu abilitate.

Într-o noapte, Alex se trezi chinuit de o migrenă cumplită. Era ceva nou pentru el. Îngurgită un pumn de pastile și încercă să adoarmă. Dar durerea nu-i dădea pace deloc. Se duse în baie și se spălă insistent cu apă rece pe față. Apoi, sprijinit în marginea chiuvetei se privi lung în oglindă. Încet-încet, imaginea lui se transformă și reuși să zărească, din ce în ce mai clar, cum dispar părul, pielea capului, apoi oasele craniului și creierul se ivește în toată splendoarea lui. Văzu circumvoluțiunile străbătute de capilarele roșii și albastre, cu vibratiile lor greu perceptibile. Își plimbă agale privirile avide de noutatea relevată și la un moment dat se întoarse în profil, pentru a-și admira lobul temporal drept. De acolo venea durerea rebelă. Îl privea cu coada ochiului, concentrîndu-se la maximum asupra unui punct negricios și destul de strălucitor. Se întoarse și privi și lobul temporal sting. Ciudat. Nu găsi un punct asemănător. În cele din urmă, obosit de atita concentrare, se culcă și adormi imediat.

(va urma)

PAUL IOAN

SPORT UNIVERS

Cupa Davis, un super spectacol mondial

Aceasta e realitatea, finala **Cupei Davis** din acest an a fost un veritabil spectacol menit să celebreze victoria Franței după aproape 60 de ani într-o competiție care a început timid și care iată ajunge un eveniment sportiv de cea mai autentică valoare. Culmea este că în urmă cu exact 59 de ani Franța cîștiga finala Cupei Davis tot în fața echipei SUA cu scorul 3—2. Era anul 1932. Acum, de fapt duminică, 1 decembrie 1991, în Palatul sporturilor din Lyon, după victoria lui **Guy Forget**, bomba a explodat : Franța reușise ceea ce nu mai reușise de aproape 60 de ani : cucerirea Salatierei de argint. Aș încerca să analizez în cîteva cuvinte această victorie. În primul rînd totul a plecat de la inspirația lui **Yannick Noah** care l-a selecționat în echipă pe **Henri Leconte**, prost clasat în ATP, dar cu o mare poftă de a se impune. A fost o mutare genială pe care nu știu cîți antrenori ar fi avut curajul să o facă. Leconte s-a dovedit într-adevăr extraordinar și a fost cel care a purtat Franța spre victorie, atît în partida de simplu din prima zi, cît și în partida de dublu. Rareori am văzut un sportiv atît de dornic de a cîștiga, atît de hotărît, atît de tensionat, atît de concentrat și atît de puternic psihic. Și a fost și determinarea lui **Guy Forget** din ultima zi, care a știut să-și dovedească titularatura de prim jucător al echipei și, în același timp, să șteargă gustul amar

al înfringerii din prima zi. Dacă la aceste trei elemente adăugăm și publicul care **a confundat cu bună știință sala de tenis** cu cea de fotbal, lucru de înțeles, dar greu de acceptat, și prestația arbitrilor care au mai furat o minge-două-trei, care au mai închis ochii la un out, care au lăsat sala să vuiască pentru ca adversarul să fie complet timorat, deci dacă luăm toate aceste lucruri în vedere creăm imaginea fidelă a unei victorii. O victorie pe deplin meritată de echipa Franței care s-a văzut în fața echipei americane care n-a putut face față tensiunii extreme a sălii și a jucătorilor francezi, copleșită de responsabilitatea unei întîlniri „pe echipe". Tînărul Pete Sampras, unul dintre cei mai buni jucători de simplu din lume a dezamăgit pe toată lumea mai ales în partida de duminică, cînd, datorită lipsei totale de nerv și a unui joc efectiv de începător, ne-a privat pe noi, telespectatorii, de o frumoasă partidă Leconte—Agassi. Așadar, Franța—SUA 3—1, ultima partidă nu s-a mai jucat, acești bărbați cu psihicul bine educat au izbucnit în lacrimi, Leconte plîngea ca un copil, tribunele în aer, Franța în ovații, iată acest spectacol care a marcat extraordinar un eveniment sportiv mondial.

Rubrică realizată de GEORGE CUȘNARENCU

POLIȚIST

PENTRU M.T.

IUBEȘTE-O PE SANDRA! (I)

MOTTO : „(...) chez la femme, le but est au départ incertain et de nature plus psychique que physiologique."
(SIMONE DE BEAUVOIR — Le deuxième sexe Formation)

1.

De ani de zile nu i s-a mai întîmplat nimic ! Și dintr-o dată, acum, surpriza. Hamilton i-a zîmbit ciudat. Știa că vrea să-i spună ceva. Era foarte tulburat. I-a dat un pahar mare de porto. N-au mîncat nimic, ci s-au așezat stînjeniți pe canapeaua neagră din living-room.

— Ce se petrece, Eric ?

Ochii lui verzi, de obicei foarte strălucitori, își pierduseră orice intensitate. Era palid și în el zăceau eforturile vizibile ale unei rețineri. Brusc, scoase din buzunarul hainei un plic și i-l întinse Ștefaniei, coborînd ochii. Apoi viri mîinile în buzunar și se ridică, îndreptîndu-se spre fereastră.

— Ce-i asta, Eric ?

El o privi peste umăr. Tăcea.

— Este ceva de rău, nu-i așa ? îl întrebă ea.

Eric dădu din cap.

— Nu-mi spune nimic, spuse ea. Mai bine citește-o tu, te rog.

O groază de nedescris îi umplea chipul. Un soi de groază, izvorît din adîncul ființei sale, îi îngîndura mintea. Hamilton ar fi dorit să atenueze întrucîtva socul acesta, dar nu se pricepea cum. Deodată, îi luă mîna într-a lui și rosti sec :

— S-a terminat între noi, Stefania !

Ea îl privi dintr-o dată cu o expresie de extraordinară uluire, de parcă nu credea ceea ce auzise.

— Acum știi ! zise el.

— Este o nedreptate pe care nu am meritat-o, Eric.

— Știu, Stefania, șopti el. Lucrurile o să se aranjeze.

Ea se desprinse din strînsoarea mîinii lui. Totul în jurul ei parcă se învîrtea.

— E totul așa ciudat, murmură ea. Cînd a început totul ?

— Nu știu exact. Trebuie să spun că e vina mea.

— A ta ? Nu, Eric. Este decizia ta, nu însă și vina. O clipă, se instală tăcerea. Pot să știu și eu cine este ? reluă ea într-un rîstimp. Știi chestia. Nimeni nu-mi spune nimic, deși toți știu. Așadar ?

— Ramona.

La auzul numelui, Stefania chicoti furioasă. Strigă :

— Toanta aia ?

— Ne iubim, Stefania. Este femeia care mi-o doresc.

Totul este cît se poate de simplu.

— N-aș fi crezut niciodată... Dar cu mine ce-o să se întîmple ? Sînt soția ta, totuși, ce dracu !

— Toate se aranjează, Stefania. Avocatul meu se ocupă de chestiunile noastre stai liniștită.

— Liniștită ? țipă ea. Dumnezeule, Eric ! În ziua aceea Stefania a adormit mai tîrziu decît de obicei și fără vise.

2.

Sandra îi mîngîie părul roșcat cu o blîndețe dezarmantă. Chipul Ștefaniei părea desfigurat. Separaseră bunurile, casa era în proprietatea ei. Totul arăta acum ca într-o dezordine de vacanță. Era palidă, Soarele arunca o lumină caldă și generoasă pe chipul Ștefaniei. Părea că se cufundă tot mai mult în gînduri, sau poate în amintiri.

Ce înțelegi tu din viața asta ? făcu dintr-o dată Ștefania cu un zîmbet abia schițat. Se uită la Sandra și scuturâ încet din cap. Ochii ei rugători și tulburați așteptau răspunsul, sau o consolare.

— Este foarte puțin de spus, rosti Sandra cercetînd chipul celeilalte îndeaproape. Știu cît suferi ! Își aprinse o țigară, apoi o strivi imediat în scrumieră. Examină chipul Ștefaniei, respiră adînc și se așeză pe pervazul ferestrei, afișînd un surîs șters. Ofta.

— Am tot felul de griji, spuse Ștefania. De aceea nu-mi iese nimic. O clipă, tăcu. Reluă, cu furie : Nu pot să-l suport!! Nu pot să-l mai văd, Sandra !

— Nu e nevoie să-mi spui ce simți, zise Sandra.

Ei, de ce ți se întîmplă tocmai ție astfel de lucruri ?

— Îl iubesc : asta-i tot, spuse Ștefania iritată.

3.

— Ce-i, Mac ?

Leonard ridică din sprîncene.

Un caz... special, Leonard ;

:Un tip ucis violent. Un anume Hamilton Eric. Agent de bursă. Îi întinse cîteva fotografii și cîteva hîrtii cu date adunate în pripă.

— Căsătorit ? întrbă Leonard deodată.

— Da.

— Unde l-au găsit ?

— În camera lui.

— Și soția ?

— Îl părăsise.

— Ai sunat-o ?

— Nu. N-am găsit-o. Numeni nu-i știe adresa.

MARIAN DEACONU

(Va urma)

Grafică de MARIAN DEACONU